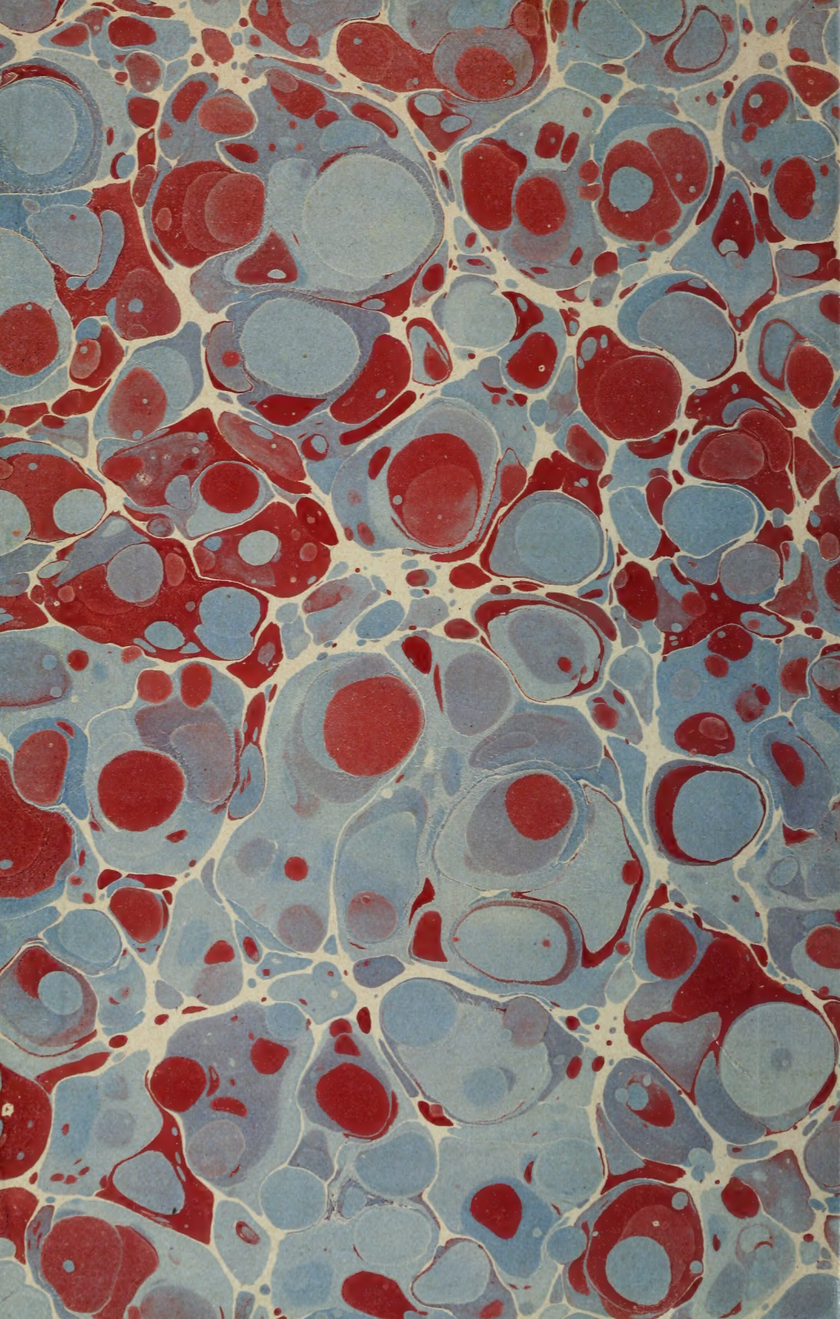
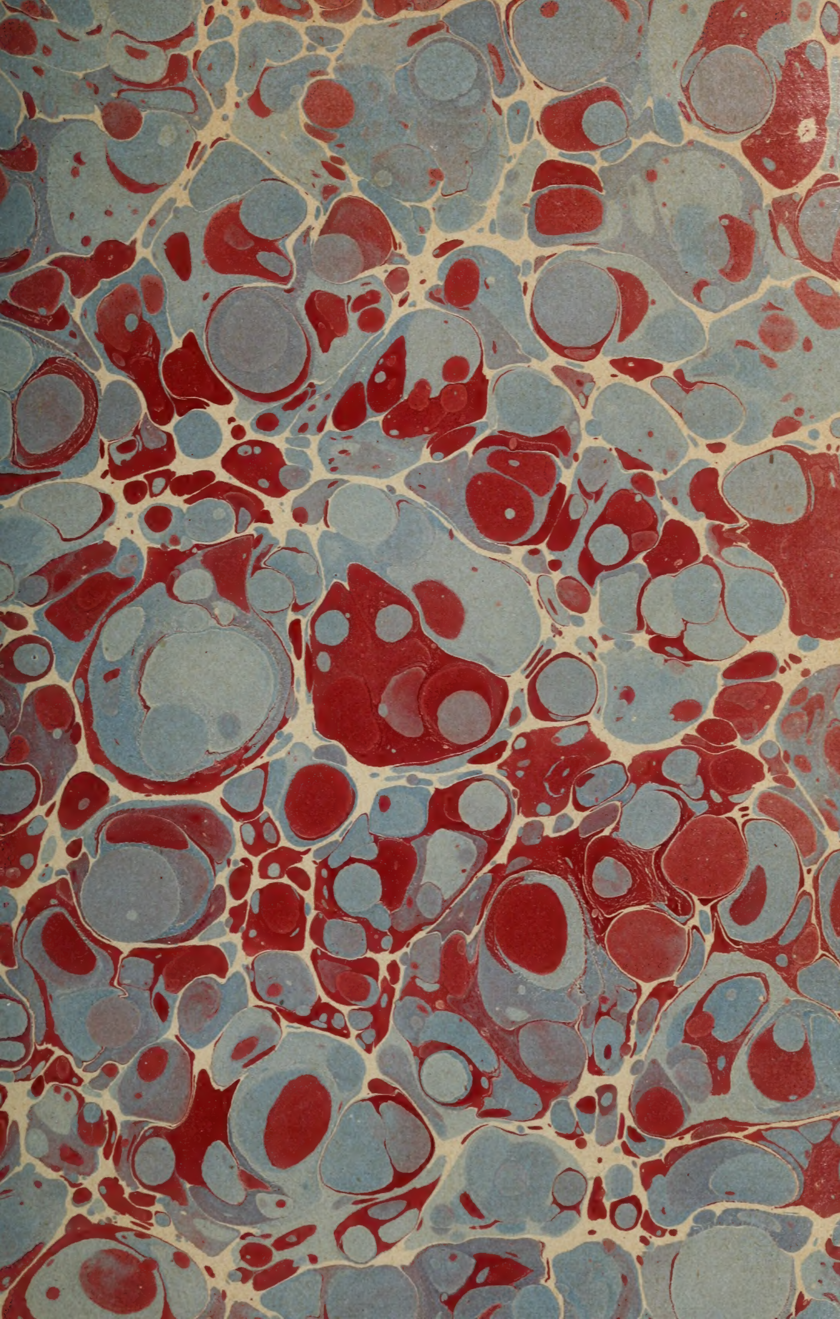

3 1761 06633268 5

EROS
OG
MAMMON

SKYGGERIDS
FRA PENGEFORVIRRINGENS TID

HISTORISK NOVELLE

AF

ALEX. THORSØE

H. HAGERUPS FORLAG
KØBENHAVN

Triers Bogtrykkeri (G.L.Lind & Numa Frænkel)

1904

I.

Den 25. Maj 1811 om Aftenen ved Solnedgang bølgede en tæt Menneskemængde frem og tilbage paa Kongens Nytorv og i den tilstødende Del af Bredgade. Den stærke Larm og Uro tydede paa, at noget overordentligt var paa Færde, og da alles Blikke var rettede mod det kgl. Theater og Gjethuset, kunde man paa Forhaand vide, at her forberedtes netop det, som havde hidlokket de mægtige Skarer. I Virkeligheden skulde der ogsaa bag hine Mure afholdes en Fest, som Datiden tillagde verdenshistorisk Betydning, nemlig: en Fest, som den kejserlig franske Gesandt, Baron Didelot afholdt i Anledning af Kongen af Roms Fødsel, der rigtignok havde fundet Sted for henved et Par Maaneder siden, men den Gang bevægede Efterretningerne sig i et langsommere Tempo end nu til Dags. Kongens Nytorv havde til Ære for Frankrigs nye Tronarving iført sig et festligt Skrud. Flag vajede ikke blot fra Theatret, Gjethuset, Charlottenborg og Hovedvagten, men Raus Hotel, Erichsens Palais, Hotel du Nord, Thotts Palais og Harsdorffs Gaard havde anlagt det samme Smykke, for ikke at tale om nogle grønne Guirlander, hvormed Ejeren af den sidstnævnte, Generalkrigskommissær de Wint, havde prydet Facaden.

Det var henimod Kl. 9; Solen var nu gaaet ned, det røde Skær i Vesten begyndte at tabe sig,

og Stjernerne tittede frem paa den mørkeblaa Himmelgrund, som var skyfri. Ikke en Vind rørte sig, hvorfor Flagene hang slappe ned, og Larmen hørtes stærkere. Da gik der paa en Gang en heftig Bevægelse gennem Mængden, og alle stirrede opefter: det var Kometen, som begyndte at komme frem, og snart spændte den tydeligt over den halve Del af Himmelhvælvingen. Med sit store blaagrønne Hoved og sin vældige, gule Hale, gennem hvilken Stjernerne skimtedes, frembød den et imponerende Skue, der blev virkningsfuldere, efterhaanden som Himlens Farvetone blev dybere.

»Det er et Tugtens Ris, sat af Herren,« sagde Skolelæreren fra Brøndshøj til en Kapellan, — »til Tegn paa en frygtelig Straf over Engelskmændene, fordi de ranede vor Flaade.«

»Den Komet bebuder Napoleons Fald,« udbrød en Toldbetjent til sin Sidemand, en Kopist. »Jeg hader Tyrannen,« tilføjede han med skælvende Stemme. Betjenten havde en Slægtning, som den franske Kommandant i Hamborg havde ladet skyde, fordi han var greben i at smugle engelske Varer ind.

»Ja, saadan en Komet er nu altid Forløberen for noget uhyre mærkværdigt,« lød en kvindelig Stemme fra en Lærerinde ved Madam Thonboes Institut. »Før Cæsars Død viste der sig netop sligt et Himmelsyn.«

»Før hvis Død?« spurgte en nærstaaende Kusk ved Kongens Bryghus sin Ledsager. »Hvad var det for en, hun talte om?«

»Det ved jeg s'gu ikke,« svarede denne, en Brændevinsbrænderikarl. »Men der bli'er saa varmt her! Aah, lad os faa en Taar af Lærken til at svale os paa!« Han tog en lille flad, rund Flaske op af Trøjelommen. »Det er Gulddraaber, min Ven, de staar nu i ti Skilling Snapsen.« Han rakte Kusken Lærken, efter at han først selv havde taget en Slurk.

»Den Komet huer mig nu ellers ikke,« bemærkede en Forpagter fra Glostrup til de omstaaende. »Vor Præst forsikrer, at den kan betyde Klovsyge hos Kreaturet.«

»Det er troligt nok,« sagde en gammel Bonde, som hørte Ytringen. »Rasmus Hjulmands Søn, der var med ved Stralsund, fortæller, at da den sidste Komet viste sig i Westfalen, døde Kattene som Fluer.«

En høj, mager, sortklædt Mand med rynket Pande, graasprængt Haar og flammende graa Øjne pegede mod Kometen og raabte med skingrende Stemme: »From its horrid hair shakes pestilence and war!« Han havde tilbragt et Par Aar som Fange i et af Prisonskibene paa Themsen. Han var Medlem af Frimurerlogen »Zorobabel af Nordstjernen« og havde der lært de anførte Ord af Milton at kende.

»God damm! det er en Engelskmand!« raabte en Kapergast; »skal vi sætte ham en Næve i Skroget!« . . . .

I dette Øjeblik lød Hurraraab og Hujen fra en Skare Drenge, der trods Politibetjentenes Skældsord og Fægten med Stokkene var krøbne op paa Kristian den Femtes Rytterstatue og sad overskrævs paa Hesten. Mængden dannede nu en uigennemtrængelig Ring omkring Monumentets Fod. Drengene jublede af Glæde, da Begfaklerne foran Theatret og Gjethuset blev tændte.

Nu hørtes Piber og Trommer nede fra Gothersgade. Det var et Kompagni af Fodgarden, der trak op. Der kom stærkt Røre i Mængden. Skingrende Hurraraab lød fra Skuderne i Nyhavn, hvor Skibsdrengene hang i Masternes Takkelage og svingede med Huerne.

I taktfast Marsch drog Garden forbi Hovedvagten, hvis Besætning gjorde Honnør, hen til The-

atret og Gjethuset, foran hvilket den tog Stilling. Der stod den stiv og stram. De høje Karle med deres Bjørneskindshuer, røde Kjoler og hvide Bukser gjorde et fortræffeligt Indtryk. Officerernes snurrende Kommandoraab lød ud over Torvet. Efterhaanden som Mørket faldt paa, lyste Faklerne stærkere, og nu straalede snart en almindelig Illumination fra de omgivne Palaiers, Hotellers og Herskabsbygningers Vinduer. Kongens Nytorv glimrede i en storartet Belysning, over hvilken den mørkeblaa Himmel spændte sit stjernebesatte Telt, og over hvilken den mægtige Komet med sit blaagrønne Hoved svævede. I et brusende Kor blandedes Mængdens Stemmer; det steg, dæmpedes og steg, da Ekvipagerne med de indbudne nu indfandt sig i hurtig Rækkefølge.

Først kom den franske Gesandt, Baron Didelot og Frue i Karreth, forspændt med to prægtige Skimler. Baronessen, der tog sig pragtfuldt ud i sin violette Silkefløjlsdragt, nikkede smilende til Mængden, der udbrød i Hurraraab. En norsk Student gav sig til at pibe i en Vægterfløjte, som en af de omstaaende straks rev fra ham. Et Slagsmaal vilde have rejst sig, hvis Albueforhindringerne ikke havde været uovervindelige. Nu blev det kun ved gensidige Skældsord.

Den gamle russiske Gesandt, Geheimeraad Lizakewitz, viste sig i aaben Kalesche med en vældig Kosak paa Forsædet. Hs. Ekscellence saa smilende omkring sig; man hilste i Tavshed. »Russernes Venskab har ikke væ't os en tjæret Spegesild værd!« sagde en Hørkræmmer og vandt almindelig Tilslutning.

Den svenske Minister, Baron Oxenstjerna, fulgte efter. Hans yndefulde Gemalinde, der var iført en blaa Brokades Kjole, tittede fornøjet ud gennem det nedslagne Vindue, men lænede sig tilbage, da der gik en uhyggelig Mumlen gennem Mængden. Sven-

skerne var saa upopulære som vel muligt, da man havde Sverrig mistænkt for, at det vilde skille Danmark af med Norge.

Tordnende Bifaldsraab lød, da den spanske Gesandt, Grev Yoldi, kom kørende i aaben Wienervogn med to andalusiske Heste for. Han saa glimrende ud i sin guldbroderede Uniform, indtog den Holdning, som sømmede sig en Grande af Spanien, men havde en Skelm i hvert af de sorte Øjne. Han hilste med Smil og Haandbevægelser. Fra Kvinderne rundt omkring hørtes Udbrud af Henrykkelse og Glæde, der kulminerede i almindeligt Bifald, da en Stemme raabte: »Sikken en Don Juan!«

Den ene Ekvipage rullede frem efter den anden og forsvandt gennem Porten mellem Theatret og Gjethuset. Blandt Statsministrene med deres Fruer vakte især Udenrigsministeren, Niels Rosenkrantz, og hans smukke russiske Gemalinde, en født Fyrstinde Viasemski, Opmærksomhed. Professor T. C. Bruun, der fik Lejlighed til at veksle et Blik med hende, idet Vognen kørte forbi, henreves til et beundrende Udbrud. En Gruppe Bønder blottede ærbødigt Hovederne, da Grev Reventlow til Kristianssæde passerede.

Nu lød stormende Hurraraab fra Bredgade: det var Majestæterne og Kongehusets Medlemmer, som kom.

Dronning Marie og den attenaarige Kronprinsesse Karoline saa smilende og straalende ud. Frederik den Sjette, der bar Æreslegionens mørkerøde Baand, havde et alvorligt Fysiognomi; men hans Blik vidnede dog om, at den bragte Hyldest gjorde hans Hjerte godt. Foran og bagefter Vognen red en Afdeling af Hestgarden. Det var stolte Karle, som de sad der med Casque, gul Collet og dragen Klinge.

I de følgende Ekvipager saas Prinserne Kristian

og Ferdinand, Landgrev Wilhelm med Gemalinde og Svigerinde, Prinsesse Juliane.

Hurraraabene ombølgede overalt de kongelige. Loyaliteten var saa intensiv som vel muligt. Majestæter og Højheder nikkede og hilste uafbrudt. Kun Prins Ferdinand blev paa Kongens Nytorv saa betagen af Kometen, at han glemte Folkejublen.

Nu lød Tappenstregen og Klirren af Fodgardens præsenterede Geværer. De kongelige Ekvipager holdt i den foran Gjethusets Indgang rejste Porticus, over hvilken der var anbragt et mægtigt Transparent, forestillende Gudinden Roma. Optogets første spændende Akt var til Ende for den ventende Mængde, som begyndte at fordele sig. Men hele Aftenen igennem samlede dog de illuminerede Bygninger talrige Tilskuere.

I det kgl. Theater var Tilskuerpladsen omdannet til en Balsal, der, smykket med Blomsterguirlander og prydet med danske, franske og østerrigske Flag, frembød et storartet Skue i den stærke Belysning, som Lysekroner og Lampetter kastede over det hele. Scenen forestillede en jonisk Søjlehal med antike Statuer ved Siderne og i Baggrunden, gennem hvilken der aabnede sig Udsigt til et attisk Landskab med skovbevoksede Bjerge bag Søens mørkeblaa Flade. Ved et smagfuldt dekoreret Galleri var Theatret sat i Forbindelse med Gjethuset eller Artilleriskolen, hvis store Sal var indrettet til Souperen. Her stod Borde dækkede til Kongefamilien, det diplomatiske Korps, Ministrene og Herrer og Damer af de to første Rangklasser. Bordene var prydede med Blomster i Vaser, og paa det kgl. Taffel, over hvilket en af Flag dannet Baldakin løftede sig, stod en funklende Opsats af Metal og Porcellain. I Værelserne neden under skulde Souperen serveres for den øvrige Del af Selskabet.

Hele Selskabet var samlet i Theatersalen, da

Majestæterne, Kronprinsessen og de øvrige kongelige Personer traadte ind i den. De mange Uniformer, Ordensstjerner og Damernes lyse Foraarstoiletter med Blomster og Brillanter gjorde i Lysekronernes Skær en imponerende Virkning. Kongen kunde ikke tilbageholde et anerkendende Udbrud. Kronprinsesse Karolines milde blaa Øjne straalede af Glæde. Selskabet formede sig til en stor Halvcirkel med Herrerne paa den ene Side og Damerne paa den anden. Efter at Baron Didelot havde forestillet det franske Gesandtskabs Medlemmer for Kongeparret og Kronprinsessen, begav Kongen og Dronningen sig hver til sin Side, rundt i Halvcirklen, af og til vekslende et Ord med en enkelt, som de kendte. Selskabet betragtede imidlertid Arrangementets Dekorationer, der dannede Konversationsemnet. Prinserne og Prinsesserne underholdt sig med Corps diplomatiques Damer og Herrer.

Da Kuren var til Ende, satte Processionen sig, ordnet af Marskaller, under Ledelse af Baron og Baronesse Didelot i Bevægelse til Souperen. Efter at Galleriet var passeret, begav den første mindre Del af Selskabet sig til den omtalte Sal, medens Resten førtes til Værelserne neden under. Ligesom Kongefamilien betraadte Tærskelen, bruste Tonerne af et bag en kunstig Palmelund skjult Panharmonikon den i Møde. Baron og Baronesse Didelot sad ved Taflet ligeoverfor Kongeparret. Majestæterne spurgte med synlig Interesse om den lille Konge af Roms Befindende. Dronning Marie fortalte Baronessen, at hun ugentlig fik Beretning fra Gesandtens Frue, Generalinde Waltersdorf, om Kejserindens smaa Udflugter. Hds. Majestæt tilføjede, at Kronprinsesse Karoline var i Færd med at dreje en Elfenbens Rangle til den kejserlige Tronarving.

Efter at en af Drouet komponeret Napoleonshymne var spillet, rejste Kong Frederik den Sjette

sig og udbragte kort en Skaal for Hs. kejserlige og kongelige Majestæt, hvem han betegnede som sin trofaste Forbundsfælle og sande Ven . . . .

De fire Statsministre: Rosenkrantz, Schimmelmann, Reventlow og Moltke smilte i dette Øjeblik ironisk . . .

Frederik den Sjette ytrede derpaa med en hjertelig Betoning Ønsket om, at Tronarvingens Fødsel maatte blive til Dynastiets Befæstelse, til varig Lykke for det mægtige Frankrig og dets allierede!

Ligesom Kongen udtalte disse Ord faldt en lille sølvforgyldt Viktoria, der kronede Taffelopsatsen foran ham, ned og trillede hen mod Geheimeraad Lizakewitz, men under den almindelige Bevægelse var der ingen, som bemærkede det, uden Dronning Marie.

Under jublende Hurraraab saavel ovenfor som nedenunder blev Skaalen drukket, saluteret af 21 Kanonskud. Derpaa spilledes »Partant pour la Syrie«. Konversationen gik nu noget livligere, animeret af Champagnen.

I bevingede Ord foreslog Baron Didelot Skaalen for Frederik den Sjette, hvem han berømmede som Frisindets Monark, idet han havde løst Bondens Stavnsbaand. Derefter lovpriste han Kongen som Kejserens og Frankrigs Ven og Forbundsfælle, hvis Offervillighed den franske Nation sikkert aldrig vilde glemme. Han haabede, at et erkendtligt Minde herom vilde gaa i Arv til den kejserlige Tronarving.

Disse Ord fremkaldte en Taare i Kongeparrets Øjne. Stormende Hurraraab og Kanonsalut lød. Da Selskabet satte sig, løftede den østerrigske Gesandt, Baron Binder Kriegelstein sit Glas og saa paa Udenrigsminister Rosenkrantz med et Smil og en Mine, somom han vilde sige: »Dette Haabs Opfyldelse er tvivlsomt.«

Dronning Marie talte med Baronesse Didelot om den lille Konge af Rom. Det glædede hende, at Kejserinden havde haft Kræfter til at besøge Havneanlæget ved Cherbourg. Baronessen svarede, at Opholdet i Rambouillet havde gjort Kejserinden særdeles godt. Dronningen bemærkede, at hun som tyveaarig Pige havde besøgt den store Park der og beundret Schæferiets Merinosfaar.

I Værelserne nedenunder var Konversationen yderst livlig, da Damerne gennemgaaende udmærkede sig ved en skælmsk Tone og et vindende Væsen. Enkelte Disputer tildrog sig et Øjeblik almindelig Opmærksomhed. Frøken Røpstorf havde vekslet nogle Ytringer med Universitetets Rektor, Professor Bugge, om Øhlenschlægers Tragedie »Corregio«, der nylig var gaaet over Scenen, og udtalte sig med største Beundring om Digtningens lyriske Farvepragt. Bugge, der var Astronom, fandt Tragedien køn, særlig berømmede han Skildringen i femte Akt af Regnbuens Skønhed. Staldmester Røpstorf, der sad ligeoverfor, var misfornøjet med, at Hesten ikke var repræsenteret paa Dyremalerierne i Ottawios Billedsal i Parma. »Hunden og Oksen har Øhlenschlæger omtalt, men ikke Hesten; det er en ufattelig Forglemmelse.«

To Hofjægermestre kom i Samtalens Løb til at berøre Prins Ferdinands Optagelse i Landhusholdningsselskabet. Hs. Højhed havde ytret sig med en saadan Sagkundskab om Dyrkningen af Runkelroer, at lollandske Godsejere, med Præsident Collin i Spidsen, var bleven aldeles forbavsede. I Nærheden sad tre alderstegne Kammerherrer, der forherligede Madam Schall, hvis Udførelse af Titelrollen i Romeo og Giulietta havde bragt dem alle i Glød. Kollings sidste Ballonopstigning fra Rosenborg Eksercerplads var Samtaleemnet for andre. Nogle ældre Par, der sad overfor hinanden, konverserede med Henryk-

kelse om en italiensk Folkefest, Konsul de Coninck nylig havde givet paa sin Ejendom Dronninggaard ved Furesø. Den lille Konstance de Coninck havde gjort megen Lykke ved Fremførelsen af en tæmmet Antilop.

Efter Souperen begyndte Ballet i Theatersalen. Dronning Marie havde i Stilhed fjernet sig. Første Dans var en Polonaise, i hvilken Frederik den Sjette førte Baronesse Didelot; Gesandten Kronprinsesse Karoline. Kongen deltog med Liv i den følgende Kvadrille og bidrog derved til, at Ballet i det hele fik det livligste og elskværdigste Præg. Under en Pause udførte Ballettens Damer et af Galeotti komponeret Divertissement, i hvilket de bekransede det franske Kejserpars Buster. Ballet begyndte igen. En interessant Episode dannede en Fandango, som den spanske Gesandt, Grev Yoldi, dansede med Ceremonimester Rabens Frue. Otte Herrer og Damer, der var klædte som jydske Bønder, udførte med Liv og Lune den efter Napoleon benævnte Dans.

Efter at Kongen havde deltaget i en ny Kvadrille, bortfjernede han og Kronprinsessen sig. Hs. Majestæt bevidnede forinden i de mest smigrende Udtryk Baron og Baronesse Didelot sin Tilfredshed. Dagen begyndte at gry. En Time senere sluttedes Ballet. I den opgaaende Sols Straaler forlod de sidste Ekvipager den storartede Fest.

Mængden var langsomt gaaet fra hinanden henimod Midnat, da Illuminationen slukkedes, og Vægtersangen indbød til Hvile. Man vilde samle Kræfter til den følgende Dag, da der skulde afholdes en Folkefest paa Nørrefælled i Anledning af den kejserlige Arvings Fødsel.

Hovedstadens Kirker var fyldt til Højmesse, da

man ventede, at Præsterne i deres Prædiken vilde hentyde til den Verdensbegivenhed, som i den sidste Tid havde optaget den offentlige Mening overalt. Forventningerne gik ogsaa i Opfyldelse. Særlig Opmærksomhed vakte den Prædiken, Sognepræsten ved Frue Menighed, Dr. theol. Plum, holdt. I Kongen af Roms Fødsel saa han et Tegn paa, at Helligaandens Komme, som Kristus bebudede i Evangeliet, nu var forestaaende, et Forbud paa, at Verdensfreden med sine Velsignelser skulde indtræde, saa at den stærke herefter ikke mere skulde sætte sin Hæl paa den svage, men Retfærdighed og Kærlighed skulde herske.

Om Aftenen strømmede tætte Skarer ad Nørrebro ud til Fælleden. Mangfoldige gjorde foreløbig Holdt i Beværtningen »Tre Hjorter« paa Hjørnet af Farimagsvejen og Lindealléen, hvor de styrkede sig ved en Snaps og et Glas Hvidtøl. De faa Bygninger paa Nørrebrogade, hinsides Sortedams- og Peblingesøen var smykkede med Flag. Gartner Mohr paa Ravnsborg havde hejst en mægtig Trikolore ved Siden af Dannebrog. Militærhospitalet paa Blaagaard havde i et Vindue anbragt Frederik den Sjettes og Napoleons Buster omgivne af en Flagdekoration. I Traktørstedet »Halvmaanen«s Have nærved den sydlige Indgang til Fælleden spilledes der Kegler. Hver Gang »Alle Ni« faldt, lød Hurraraab, ledsaget af Glassenes Klang.

Paa Nørrefælled var der afpælet et stort Territorium til Fyrværkeriets Afbrænding. Et Telt var rejst for Kongefamilien. Rækker af Bænke var hensatte til de indbudte. Udenom stod Mængden, Hoved ved Hoved. Som Brusen af et fjernt Hav lød Samtalen mellem disse Tusinder. Af og til, naar der paa enkelte Steder opstod stærk Trængsel, hørtes Skrigen af Kvinde- eller Barnestemmer. Hvert Øjeblik kom det til Sammenstød mellem Politibetjentene

og Kapergaster, der havde taget sig adskillige Glas i »Halvmaanen« og nu begyndte at istemme en Opsang med heftige Armbevægelser. Eder og Forbandelser lød, naar Ekvipagerne med de indbudte indtraf, og Politiet med Raab og løftede Stokke trængte Mængden til Side.

Nu kom Kongefamilien i Karreth, med Jægere, Hejdukker og Løbere, der bar Fakler. Det var et imponerende Optog. Publikum udbrød i stormende Hurraraab. Kongeparret steg ud og begav sig, efter at Baronesse Didelot havde overrakt Dronning Marie en pragtfuld Buket, til Teltet. Prinserne og Prinsesserne fulgte efter. Saa snart de kongelige havde indtaget deres Pladser spillede et Hornorkester fra en Tribune i Nærheden en Festmarsch. Hidtil havde Himlen været overtrukken, men nu begyndte Skyerne at fordele sig. Stjernerne tindrede, og Kometen viste sig i sin Majestæt paa den mørkeblaa Himmelgrund. En Mumlen gik gennem Mængden. Pludselig lød der tre Kanonskud: det var Signalet til Fyrværkeriets Begyndelse. De glimrende Sole og Kaskader, de højtstigende Raketter og Sværmere fremkaldte Udbrud af Beundring og Jubel blandt Ungdommen, som mente, at Kometens Hale vilde blive ramt. Slutningsnumret var Frederik den Sjettes og Napoleons Initialer i Brillantild. Det hele endte med en Girandol af hundrede Raketter. Brusende Hurraer lød hen gennem Luften og gentog sig, da de kongelige tog bort. Snart laa Fælleden igen hen i Sommernattens Stilhed.

I Traktørstederne lige ude fra Lille Ravnsborg til »Halvmaanen« og »Tre Hjorter« gik det derimod livligt og larmende til med Keglespil, Billardspil og Punschedrikken. Det ene Glas efter det andet blev tømt i Anledning af Dagens Fest, og jo mere opildnet Stemningen blev, desto fastere blev man i Overbevisningen om, at Frederik den Sjette og

Napoleon i Forening nok skulde faa Bugt med Englænderne og maaske bombardere London, ligesom København var bleven det. I »Tre Hjorte« gaves Tonen an af et Par Kapergaster, der havde tjent en Sum Penge ved paa Forhaand at sælge deres Part i en kapret Skibsladning. De havde indbudt nogle af deres Kammerater fra asiatisk Kompagni og trakterede nu med den ene Bolle Punsch efter den anden; thi efterhaanden som Stemningen steg, forøgedes Selskabet baade med mandlige og kvindelige Gæster. Uventet traadte en Spillemand med sin Ægtehalvdel ind i den store Gæstestue. Han haandterede Violin, hun Harpe; begge var kendte Gaardmusikanter. Efter at de hver havde faaet et forsvarligt Glas Punsch, spillede de efter Opfordring en Zweitritt, og snart dansede Matroserne med Pigerne, saa Gulvet gyngede, Lysene flagrede, og Støvet stod i Skyer, med hvilke Hvin og Latter blandede sig. Udmattet sank Selskabet ned paa Stolene; Musikanterne hvilede og tog sig en lille Forfriskning; Opvartningsjomfruen stænkede Vand paa Gulvet. To Skrivere ved Brændemagasinet, som hidtil havde siddet i en Krog som tavse Tilskuere og tømt et Par Glas Rompunsch paa gamle Minder fra deres Fødeby Itzeho i Holsten, blev pludselig opmærksomme paa Harpespillersken og betragtede hende nøje.

»For Pokker, Prieme,« sagde den ene til den anden, »det er jo den krøllede Amanda, der i Itzeho blev Kurfyrsten af Hessens Elskerinde.«

»Det er det s'gu ogsaa, Heckscher, hun er ellers bleven noget afmagret og sjusket. Lad os hilse paa hende! Pavsen er vel snart forbi.«

De gik hen til hende. Ganske rigtig, det var Amanda Schlump fra Itzeho, en Lysestøberdatter, der havde opofret sig for den fordrevne Kurfyrste af Hessen og havde slaaet sig ned i Itzeho, men

var bleven svigtet og forladt af ham. Hun besvarede sine Landsmænds Hilsen venligt. Hun erklærede, at Livets bitre Skuffelser havde drevet hende ind paa Kunstnerbanen. Nu vankede hun med Harpen paa Ryggen, viden om. Hendes Følgesvend var en forhenværende Stadsmusikant i Rendsborg, Scherzmacher. Hun pegede paa Violinisten. Denne bukkede og gav sig med venstre Haand til at sno Enden af sin graa Moustache. Paa et Vink af Prieme kom fire Glas Punsch. Heckscher greb sit, og idet han klinkede med Amanda, udbrød han: »Ja, de Mandfolk er troløse som Skum paa Vandet!« Hun nikkede, tømte Glasset, stirrede et Øjeblik ligesom fraværende ud i Rummet, tog Harpen, intonerede og sang med svag Røst:

Es wechseln die Männer
So schnell wie der Wind,
Sie lieben und hertzen
Manch' liebendes Kind.

Drum fliehet, Ihr Mädchen,
Die Männer geschwind,
Weil Männer nur Männer
Und falsch dabei sind!

»Vær De nu glad, Jomfru Schlump, at De har faaet Erstatning i Musikanten der,« udbrød Prieme.

»Schlump macht Scherz!« sagde Heckscher leende og tog et Drag af Glasset.

»Ich heisse eben Scherzmacher!« bemærkede Violinisten og klinkede med Skriverne.

I et lille Værelse ved Siden af rejste sig en frygtelig Ordstrid. Det var en Spanier og en Franskmand, der kom i Klammeri sammen. Den første, en Smedesvend fra Sevilla, var bleven tilbage her i Landet for tre Aar siden, da de spanske Tropper gjorde Oprør. En ung Enke i Ringsted var bleven

forelsket i ham og havde holdt ham skjult, da hans Landsmænd førtes bort. Franskmanden var Pakhusforvalter hos Grosserer de Coninck. Ved en Flaske Teneriffa var de komne i Disput med hinanden om Kampen mellem Engelskmændene og Franskmændene i Spanien. Forvalteren forsikrede pralende, at Marskal Massena om kort Tid vilde smide Engelskmændene i Atlanterhavet og rense baade Spanien og Portugal for det Rak. Smedesvenden lovpriste Engelskmændene som hans Landsmænds Forbundsfæller og raabte haanligt, at Wellington nok skulde forstaa at klø Franskmændene af, ligesom han havde gjort ved Busaco. Da Franskmanden stemplede de spanske Guerillabander som Røvere og Giftblandere, blev Spanieren rasende. Han sprang op, slog i Bordet, saa Glassene dansede og raabte med flammende Øjne Franskmanden ind i Ansigtet: »mierda, picaro!« Forvalteren knyttede Næven og vilde med Eden »morbleu!« lige til at give Smeden en i Synet, da en stærk Gartnerelev fra Mohrs Have sprang hen og holdt hans Arm tilbage.

»Stille her i Hallen,« skreg han med øredøvende Stemme; »glemmer I, at der er Damer her til Stede, og tilmed i ømme Situationer!« Han pegede paa tre unge Fyre, der sad med deres Kærester, fyldige Blondiner, om Livet og smiskede ad dem. Pludselig begyndte en af hine, en Isenkræmmersvend fra Kultorvet, at synge, idet han løftede et Glas Punsch og saa med skælmske Øjne omkring paa Pigerne:

Skaal for den Glut, hvis hulde Smil
Os Livets Byrder lette;
For Lise først jeg klinke vil,
Derpaa for Henriette.

Vi færdes i en herlig Flok,
Bedaarende og fine;
Vi Snese har, dog langtfra nok —
Skaal, søde Ernestine!

Leende klinkede nu Lise, Henriette og Ernestine hver med sin Kæreste og derefter alle indbyrdes. I Salen spillede Scherzmacher og Amanda Schlump op; det var en hurtig Vals, og nu gik Dansen med Eftertryk og Kraft, til Morgenrøden farvede Østens Himmel, og de første Solstraaler brød frem.

I en tarvelig Ejendom i Adelgade, der var beboet af ubemidlede Familier, som her maatte nøjes med tre eller to smaa Værelser, hvortil kom et lille Køkken, havde øverst oppe Emilie Fohlmann, Enke efter en Kopist i Kreditkasse-Direktionens Bogholderkontor sin Lejlighed. Hendes Mand var død for nogle Aar siden, og hun havde efter det Tidspunkt væsentlig ernæret sig ved Linnedsyning og Broderi; thi hendes Pension var aldeles utilstrækkelig til Udkommet. Hendes Kaar var blevne endnu værre som en Følge af de fortvivlede Pengeforhold, der skyldtes Krigen med England, hvis Flaade greb ødelæggende ind i Handel og Vandel, idet Omsætningerne standsedes, og Sølvpengene mere og mere afløstes af Banksedler, hvis Værdi var synkende. Regeringen betalte Gager og Pensioner i Papir, hvis Kurs Mand og Mand imellem var dalet saaledes, at otte Rigsdaler Kurant i Sedler henimod Midten af 1811 kun var en Specie i Sølv værd. Madam Fohlmann var derfor henvist til den tarveligste Kost, og da hun maatte arbejde strengt, som oftest til langt ud paa Natten for at friste Tilværelsen, var hendes Helbred bleven angrebet. Hun havde i sin

Ungdom været en smuk Pige; nu gik hun i det fem og fyrretyvende Aar. Det sorte Haar var bleven graasprængt, de livlige blaa Øjne havde tabt deres Glans; Kinderne var indfaldne, og Figuren ranglet. Hun følte sig hyppig træt og kraftesløs; det var kendeligt, at hendes Nervesystem var i høj Grad svækket.

Men i sin Fattigdom og Modgang havde Madam Fohlmann en Trøst og Glæde. Det var en Student, Herman Ridderstad, der nu var fire og tyve Aar gammel og skulde op til theologisk Embedseksamen. Hans Forældre var ukendte; man vidste kun, at hans Fader var en fornem Mand. Kopist Fohlmann havde faaet en Sum Penge for at tage ham til sig og opdrage ham som sit eget Barn. Da Ægteskabet var og blev barnløst, viste Fohlmann og Konen Drengen en Omhu og Kærlighed, som om han var deres egen. Først sattes han i en lille Skole; men da han i trettenaars Alderen ytrede Lyst til at studere og havde ypperlige Anlæg, indmeldte Fohlmann ham i Schouboes Institut, hvor han snart paa Grund af Flid og Dygtighed kom til at gaa for halv Pris. Herman Ridderstad var en køn Dreng med livlige brune Øjne, mørkt krøllet Haar og velskabt Legemsbygning. Han havde en aaben, godmodig Karakter, et deltagende Sind og var altid venlig og imødekommende. Sine Plejeforældre, hvilke han til sin Konfirmation troede, vare hans rigtige Forældre, hang han ved med inderlig Hengivenhed. Det var et af hans og hans Hjems stolteste Øjeblikke, da Frederik den Sjette, der som Kronprins-Regent en Gang indfandt sig ved en Eksamen i Institutet, efter Overhøringen af Herman udbrød: »Det var dygtigt, min Dreng!« I Efteraaret 1805 blev han Student og fik ved den Lejlighed Ros særlig af Historikeren Professor Lauritz Engels-

toft og den klassiske Filolog, Nordmanden Professor Georg Sverdrup.

Herman Ridderstad valgte det theologiske Studium og tog fat paa dette med den Flid, som var et Særkende for hans Karakter. Der kom efter et Par Aars Forløb et Tidspunkt, da han begyndte at tvivle om Rigtigheden af sit Valg: det var, da han hørte den filosofiske Professor Niels Treschows Forelæsninger over den rene Fornufts Kritik. Men da førte Forholdene det med sig, at han kom til at prædike i Regentskirken i Stedet for en Kammerat. Blandt Tilhørerne var Jens Møller, Professor i Theologien; han kaldte efter Prædikenen Herman Ridderstad til sig og forsikrede ham om, at han havde ypperlige Anlæg som Taler og utvivlsomt en Fremtid for sig som Prædikant. Han besøgte derpaa Professoren i dennes Hjem. Gennem flere Samtaler om Kristendommen kom Ridderstad til levende Erkendelse af dens Sandhed. Fra det Øjeblik af samlede Herman sin Kraft paa det theologiske Studium og tvivlede ikke mere om sin Livsopgave.

Saa længe Kopist Fohlmann levede, kunde Herman hellige sig Bogen uden at gribe til Selverhverv; thi dels kunde Plejeforældrene benytte den Sum, som den hemmelige Fader havde givet dem, dels havde de arvet nogle Penge efter en Slægtning, der havde tjent dem ved Spekulation med Kolonialvarer, en Spekulation, der stundom lønnede sig udmærket under den fransk-engelske Søkrigs Usikkerhed. Men efterhaanden gik Midlerne med, og man saa allerede Kassens Bund, da Fohlmann blev overfalden af Gigtfeber, hvortil han havde faaet Spiren, da han 1807 under Københavns Belejring af Englænderne gjorde Tjeneste i Livjægerkorpset.

Skønt Madam Fohlmann plejede ham med den Opofrelse og Aarvaagenhed, som kun en kærlig Hustru formaar at gøre det, og uagtet den ypperlige

Læge, Professor Herholdt, anvendte al sin Kunst, blev den syges Tilstand dog snart haabløs. I sine rolige og lyse Øjeblikke bad Fohlmann indtrængende sin Hustru og Herman om at holde sammen. Haabet om, at de vilde opfylde dette hans varmeste Ønske, tilføjede han med skælvende Stemme, vilde han tage med sig over i Evigheden. Kun et Par enkelte fik Tilladelse til at se og tale med Fohlmann nogle Øjeblikke: det var en Købmand, Kaspar Storch og en Timelærerinde ved Navn Marie Agerskov. Disse to, som vi senere vil komme til at stifte nærmere Bekendtskab med, var Familiens bedste Venner. Da den syge ikke blot led fysisk, men ogsaa aandeligt, idet Tanken om, at hans lille Kapital snart var fuldstændig forbrugt, fyldte ham med Bekymringer, aabnede han sit Hjerte for Storch. Denne, der var sin Faders, en velstaaende Skibsrheders Kompagnon, lovede at støtte Herman Ridderstad paa hans akademiske Fremtidsbane Dette Tilsagn var en sand Beroligelse for Fohlmann, der tillige nærede den Overbevisning, at hans Hustru altid vilde have en trofast Veninde i Marie Agerskov, med hvem hun paa mødrene Side var i Slægt. Kopist Fohlmann var en troende Kristen, omkring hvis Sygeleje hans Hustru og Herman hver Dag samledes til Husandagt, der bestod i Oplæsningen af en Bøn og Afsyngelsen af en Salme. Han saa fuldstændig fattet sin Død i Møde; thi for ham stod denne kun som Overgangen til et evigt Liv, hvor han skulde samles med Frelseren og de forudgangne kære. Og tænkte han paa Hjemmet, som han skulde forlade, da tyngedes han vel af Sorg; men det var ham dog en stor Lettelse, at Storch og Jomfru Agerskov vilde staa hans efterladte bi.

En Morgen, efter at Fohlmann havde tilbragt en meget urolig Nat, kom Professor Herholdt. Den syge betragtede en Tid Lægen, inden han kunde

kende denne. Da Herholdt havde undersøgt ham, kaldte han Hustruen og Plejesønnen ind i Værelset ved Siden af. Her meddelte han dem, at Patientens Endeligt var nær forestaaende. De var vel ikke uforberedte paa dette Budskab, men det smertede dem alligevel dybt, da de elskede den døende. Madam Fohlmann og Herman tog nu Plads hver ved Siden af Sengen og sad der og holdt den syge i Haanden. Feberfantasierne afvekslede med en søvnlignende mat Tilstand. Da slog Fohlmann pludselig Øjnene op, og der var Klarhed i hans Blik og Tanke; han trykkede sin Hustru og Plejesøn i Haanden og sagde med et Smil om de blege Læber: »Far vel, mine kære, i Herrens Navn!« Han lukkede Øjnene, trak et Par dybe Aandedrag og laa ganske stille. Døden var indtraadt Hustruen og Herman knælede hver ned i Bøn, kyssede derefter den Afdøde paa Panden, bredte Lagnet over hans Ansigt og forlod Værelset. Saaledes var Kopist Fohlmanns jordiske Tilværelse afsluttet. — Det havde været et Liv i Arbejde og Kærlighed, i Redelighed og Tro. Den beskedne Mands Minde hædredes af enhver, som havde kendt ham nærmere.

Da Lægen og Begravelsen var betalt, kunde Enken kun lige med Resten af Arven dække et Kvartals Husleje. Hendes Pension var, som anført, utilstrækkelig til at leve af, og hun var derfor fremtidig henvist til sine Hænders Gerning. Til hendes Sorg sluttede sig nu Bekymringerne for Livsopholdet i Fremtiden. Det var en Trøst for hende, da Herman meddelte hende, at Købmand Storch havde tilbudt ham en maanedlig Pengeunderstøttelse til det theologiske Studiums Fortsættelse, hvorfor han nu vilde kunne betale hende noget for Kost og Bolig. Ved Siden af Herman Ridderstad repræsenterede Marie Agerskov saa at sige en Solstraale i Enkemadam Fohlmanns Liv; thi ved sit Smil og

sit elskværdige Væsen forstod hun at forjage Skyggerne fra sin Venindes Sind. Da hun og Herman Ridderstad, mellem hvis Alder der kun var et Par Aars Forskel følte sig gensidig tiltalte af hinanden og derfor stod paa en venskabelig Fod, havde de let ved at forene deres Bestræbelser for at berolige og oplive Enken. »Kære Børn,« sagde hun stundom smilende og spøgende, »maaske har Forsynet bestemt jer to for hinanden!« Marie Agerskov rødmede da, medens Herman Ridderstad straks henledte Samtalen paa en eller anden Dagsbegivenhed, som havde vakt Husbeboernes Opmærksomhed.

Stedet, hvori Madam Fohlmann boede, ejedes af en Prokurator Arnold Heise, en trediveaarig Mand af et ganske kønt Ydre. Han var høj, havde et kraftigt Haar og Fuldskæg og førte sig med en vis Anstand. Hans graa Øjne og fyldige Læber tydede paa en sanselig Natur; overfor Kvinder af et tiltalende Ydre og med en fyldig Figur viste han sig altid yderst galant og forekommende. I Forretningslivet var han beregnende og egoistisk, men ved selskabelige Sammenkomster udmærkede han sig ved Humør og Lune. Han var Ungkarl endnu, men man fortalte, at han havde været forlovet et Par Gange. Motivet til Ophævelsen af disse Forbindelser mentes at være skuffede Forhaabninger om en større Medgift. Arnold Heise ansaas af sine Kolleger for en Dygtighed baade som Sagfører og som Disponent i finansielle Spørgsmaal. I Forening med en ældre Broder, der var Mægler, havde han tjent mange Penge ved Køb og Salg af Grundejendomme, idet han her med Fremsyn havde forstaaet at benytte sig af de skiftende Konjunkturer, vor Krig med England medførte. Medens Heise havde Held med sig, gik det derimod Købmand Kasper Storch ilde. Han havde stukket en Sum i Udrustningen af et Par Kaperfartøjer, men disse blev

tagne, og Tabet var stort for enhver af Aktionærerne. Han havde dernæst et større Beløb til Gode hos et engelsk Firma i Newcastle; men som en Følge af Krigen henstod Fordringerne uindfriede, hvad der beredte ham Forlegenheder.

Kasper Storch meddelte Herman sine Tab og tilføjede, at han desværre saa sig tvungen til at nedsætte den Understøttelse, han hidtil havde været i Stand til at yde ham. Herman viste sig som en energisk og praktisk ung Mand. Han tilbød i »Københavns Adresse Comptoirs Efterretninger« Undervisning i Tysk og Fransk, særlig til Haandværkssvende, som vilde vandre paa Professionen. Han henvendte sig til Bestyreren af Efterslægtselskabets Skole, Inspektør Fabricius, og fik der Timer i Religion og Moral. Det var ikke meget, denne Virksomhed indbragte ham maanedlig i Penge, men det var dog forholdsvis et respektabelt Bidrag, han derved kunde yde Madam Fohlmann til Husførelsen.

Madam Fohlmann havde gerne beholdt Lejligheden, der laa i Gothersgade med fri Udsigt over Rosenborg Eksercerplads; men Huslejen var hende for høj. Hun sendte da Prokurator Heise en Opsigelse. Det Slags Dokumenter berørte ham altid ubehageligt, og han begav sig straks til hende for at faa hende til at tage Opsigelsen tilbage. Som Betingelse herfor forlangte hun et moderat Afslag; men han var ikke til at bevæge dertil. Heise beklagede sig over de stigende Skatter, de dyre Reparationer, det stagnerende Forretningsliv, der skyldtes Krigsbegivenhederne, og de mange Tab, som insolvente Debitorer havde paaført ham. Medens han var midt i denne Udvikling, der trættede Madam Fohlmann, traadte Marie Agerskov fra Køkkenet ind i Værelset ved Siden af. Døren stod paa Klem, saa hun kunde høre hvert Ord, der blev talt i

Dagligstuen. Hun kunde straks kende Heise paa Stemmen; thi hun havde mødt ham mangfoldige Gange paa Trappen, og ved enkelte Lejligheder havde hun sammen med Madam Fohlmann vekslet nogle Ord med ham. Marie Agerskov vilde ikke forstyrre Samtalen ved at gaa ind og blev derfor staaende stille.

»Nu kan De jo tænke over Sagen, Madam,« sagde Heise, »vi har endnu en Uge at løbe paa. Hvor er det dog en nydelig lille Sortkridtstegning, De har der paa Væggen!« Han pegede paa et lille Billede af Marie, som Herman Ridderstad havde tegnet. »Det er ganske sikkert den unge Pige, jeg af og til har set Dem sammen med?«

»Det er saamænd Jomfru Agerskov, Hr. Prokurator. Det ligner hende udmærket; ja hun er rigtignok en smuk Pige, en god og en klog Pige.«

»En smuk Pige er hun sandelig,« udbrød Heise. »Sikken et dejligt hørgult Haar hun har, og sikke smukke Former.« Madam Fohlmann blev lidt forbavset over den pludselige Affekt, hvori Prokuratoren kom.

Marie inde i Værelset begyndte at lytte.

»Ja vist, det er en net Pige,« bemærkede Enken.

»Det er en af den Slags Piger, jeg synes om, Madam. Hun forener altsaa Kløgt med Skønhed; der er sikkert Liv og Glød i hende; jeg har kunnet se det paa de spillende Øjne, naar jeg mødte hende!« . . .

»Min Hermann sætter Jomfru Agerskov meget højt,« sagde Madamen; »det er ogsaa ham, der har tegnet Billedet der.« . . .

»Herman,« gentog Heise, »ah, Herman Ridderstad! ja, saa! den theologiske Gransker! — det stille Vand kan have stærke Strømninger paa Bunden.« . . .

Her blev Prokuratoren afbrudt. Marie Agerskov skulde hen og give en Time i Søstrene Elkins Skole i Dronningens Tværgade, og Klokken manglede kun et Kvarter i fuldt Slag. I Dagligstuen laa hendes Hat og Mantille: hun var tvungen til at gaa ind.

Rødmende viste hun sig for Prokurator Heise, der skyndte sig med at gribe Mantillen og række hende den med et Smil, der tydede paa mere end almindelig Hjertevarme. Hun nejede undselig for ham, nikkede til Madam Fohlmann og skyndte sig ud ad Døren. Men det endelige Udfald af Forhandlingerne mellem Heise og Madam Fohlmann blev, at han ikke vilde give et Afslag paa Lejen; hun flyttede da til den nævnte Bolig i Adelgade.

Hos Udenrigsminister Niels Rosenkrands, der boede i Bredgade, var der Soirée i Anledning af hans Frues Fødselsdag. Ministeren havde sammen med sin Ægtefælle tilbragt en Ugestid i fuldstændig Stilhed paa sit Herresæde Rygaard ved Bramsnæs Fjord, i Nærheden af Roskilde. Opholdet her henregnede Rosenkrands altid som han plejede at sige til de lykkeligste »Momenter« i sit Liv. Paa Rygaard aandede han frit; han var der fritagen for Hoffets smaalige Etikettehensyn, og han kunde der aabenhjertet udtale sig om Personer og Forhold. Geheimeraadinde Rosenkrands var, som tidligere berørt, en russisk Fyrstinde, der forbandt Skønhed med sin fornemme Byrd. Hds. Naade, født Barbara Viasemski, var sig bevidst, at hun nedstammede fra Rurik, det russiske Riges Grundlægger, og i den stolte Følelse heraf optraadte hun noget reserveret i aristokratiske Kredse, hvorimod hun blandt Borgere og Bønder viste sig meddelsom og nedladende

paa den elskværdigste Maade. Ministerens Otium paa Rygaard havde denne Gang haft en særegen Charme, idet en Veninde af hans Frue, Grevinde Katharina Woronzow var i Besøg hos dem. De to Veninder kunde ikke blive trætte af at fortælle hinanden Anekdoter og karakteristiske Smaatræk fra den abnorme Kejser Pouls Hof. Czaren, der hadede den franske Revolutions Idéer og Moder i lige høj Grad, gik i sit Raseri saa vidt, at han egenhændig sønderrev Dragter med fransk Snit, naar han saa dem. Hs. Majestæt havde saaledes næsten klædt Fyrstinde Trubetzskoi af paa Gaden i St. Petersborg. Under en uventet Visit hos Grev Soltikof havde han listet sig ind i dennes Sovekammer for at undersøge hans Klædeskab og var af en Kammerpige uforsætlig bleven lukket inde i dette, medens Grevinden gjorde sit Toilette. Af saadanne Incidents kunde de to Veninder fortælle hinanden en Mængde; men de havde tillige en Række Barndomsminder tilfælles. Grevinde Woronzow var iøvrigt paa Rejse til London, hvor hendes Fader var Gesandt. Hendes Broder, der var russisk General, vil vi senere komme til at stifte Bekendtskab med.

I Udenrigsminister Rosenkrands Saloner samledes efterhaanden et meget notabelt Selskab, i hvilket første Rangklasse var talrigst repræsenteret. Da Overceremonimester v. Buchwald traadte ind, vakte Gensynet af ham almindelig Glæde: han havde nemlig i nogen Tid været syg. Det var en Hemmelighed, at Grunden dertil var Ærgrelse over, at Kammerherre Lühe ved en Kur havde trængt sig frem foran Kontreadmiral Ramshardt, uagtet han i Rangen stod en Nuance tilbage for ham.

Glædelig Overraskelse vakte det, da Dronningens Neveu, Hertug Wilhelm af Holsteen-Beck, indfandt sig for at lykønske Geheimeraadinde Rosen-

krands. Hs. Durchlauchtighed, en seks og tyveaarig Mand, var Ritmester i Hestgarden. Det var en nobel Skikkelse med en ridderlig Tænkemaade. Efter at Hertugen havde komplimenteret Husets Frue og rakt hende en Blomsterbuket, forestilledes Selskabet for ham, idet Rosenkrands førte ham omkring. Hs. Durchlauchtighed kom senere i Samtale med den spanske Gesandt, Grev Yoldi, om Begivenhederne i Spanien. Yoldi var den napoleonske Kong Josefs Repræsentant. Hertugen sympatiserede med det afsatte spanske Dynasti, og Spaniernes Opstand mod det franske Herredømme.

»Kong Josef repræsenterer Religionsfrihed, Oplysning og Fremskridt, Deres Durchlauchtighed,« sagde Grev Yoldi.

»Kan være, Deres Excellence! men det spanske Folk repræsenterer Troskaben og Loyaliteten,« svarede Hertugen med stærk Betoning. Han kom til at se hen paa den svenske Gesandt, Baron Oxenstierna, der i det samme nøs.

Kort efter førte Geheimeraad Rosenkrands den gamle Hertuginde Karoline af Brunsvig-Bevern ind. Hun boede paa Glücksborg Slot og plejede et Par Gange om Aaret at besøge København. Hertuginden havde en udmærket Hukommelse og var i Besiddelse af meget Talent til at fortælle oplevede Begivenheder. Da de ceremonielle Hilsener var udvekslede, samledes de yngre Damer om hende og lyttede med Interesse til hendes Skildring af Sølvbryllupet paa Augustenborg. Lidt efter lidt sluttede flere ældre Damer sig til Kredsen.

»De kan tro, at Hertuginde Luise Augusta tog sig yndig ud,« begyndte den gamle Durchlauchtighed. »Hendes Teint er beundringsværdig klar, og hendes Figur er smuk, skønt hun er fyldig.« . . .

»Ja, jeg mindes hende saamænd tydelig fra hendes Bryllup her ved Hoffet,« faldt Grevinde

Ahlefeldt, med Overtrædelse af Konveniensen, begejstret ind. »Hds. kgl. Højhed var rigtig nok den nordiske Venus, som man kaldte hende. Kong Kristian den Syvende fik af lutter Glæde over sin dejlige Datter et af sine lyse Øjeblikke.« . . .

Hertuginde Karoline fortsatte: »Midnatten før Højtideligheden begyndte Polterabend. De skulde blot have set det; tredive Brudepiger i Bondedragt overrakte Hds. kgl. Højhed en Myrtekrans med Sølvblomster. — Ved De, hvem der havde bundet Kransen?« spurgte Hertuginden med en hemmelighedsfuld Mine. Damerne trængte sig nysgerrig om hende.

»Det havde Datteren, Prinsesse Karoline Amale,« — Hertuginden gjorde store Øjne og saa omkring sig

»Ja, den lille Prinsesse har store Anlæg,« udbrød Hedvig Arensdorf.

Den gamle Hertuginde fortalte nu om et komisk Maskeoptog, der havde defileret forbi Sølvbrudeparret. Et korpulent Gaardejerpar fra Sebbeløv, udklædt som Harlekin og Kolumbine, havde vakt stormende Munterhed. Den ellers indadvendte og tørre Hertug Frederik var kommen saaledes til at le, at han næsten halvkvalt af Latter var falden om i Armene paa Pastorinde Meyer.

Hertuginden begav sig, fulgt af Damerne, ind i et lille Kabinet, hvor hun gav en detailleret Skildring af Sølvbrudens Toilette lige fra inderst til yderst.

Kammerherre Neergaard til Godset Farve i Holsteen meldtes. Geheimeraad Rosenkrands ilede ham venligt i Møde og førte ham hen til sin Gemalinde, hvem Kammerherren bragte Lykønskninger fra sine personlige bekendte blandt det slesvig-holstenske Ridderskab.

»Har Kammerherren fornylig talt med Baronesse Brockdorf?« spurgte Geheimeraadinden.

»Baronessen ligger for Tiden ved Badet i Travemünde,« svarede Neergaard.

»Ah, hun styrker sig til sit Bryllup,« udbrød Rosenkrands leende.

»Det Bryllup interesserer mig meget,« bemærkede Grevinde Woronzow, der stod ved Geheimeraadindens Side. »Jeg er Veninde af Enkebaronesse Brockdorf og ved, at Brudgommen, Baron Selby er en excellent Mand.«

»Det er Deres Naades Broder, General Woronzow, der ventes i Besøg hos Lewetzow paa Ehlersdorf?« spurgte Neergaard Grevinden.

»Ja, han har i Sinde at overvære Baron Selbys Bryllup.«

»Sig mig,« hviskede Overkammerjunker Calmette til Staldmester v. d. Maase, »hvor gammel er Bruden, Enkebaronessen?«

»Hun er otte og fyrretyve Aar, Deres Excellence, og Brudgommen er seks og halvtreds.«

»Det maa være de sidste Flammer fra en vulkansk Jordbund!« udbrød Calmette med et polisk Smil.

»Det kan mulig blive en ypperlig Raceblanding,« sagde Staldmesteren; han saa sig om, greb i sin Vestelomme en lille brillantbesat Snustobaksdaase og tog en Pris.

II.

Det østlige Holsteen er saa herligt udstyret fra Naturens Haand, at det maa henregnes til de skønneste Egne i Norden. Man træffer der en rig Afveksling af Bakke og Dal, af Ager og Eng, af Skov og Sø. Det karakteristiske ved enhver af de fire Aarstider fremtræder der saa skarpt og udpræget,

at man næppe finder Magen dertil under samme Breddegrad. Men hvor betagende Naturindtrykkene end kan være i Efteraaret, Vinteren og Foraaret med deres forskellige Stemninger, saa er der dog mange, der er tilbøjelige til at betragte Sommeren som den mest henrivende Aarstid, naar den indtræder i hele sin Fylde. Og den maa da ogsaa udøve sin stærkeste Virkning paa ethvert Sind, der er modtageligt for Naturlivets brogede Mangfoldighed. Lad os i Fantasien betragte Landskabet! Solen brænder fra den rene blaa Himmel, hvis Synskreds bræmmes af hvide Smaaskyer; Varmen kan være trykkende, men Bøge- og Egeskovene indbyder til Vandringer i deres kølige, højtidsfulde Stilhed. Stiger man op paa Bakketoppene, skuer man derfra udover et prægtigt Landskab, i hvilket Blikket fængsles af et eller andet gammelt Herresæde, der titter frem fra en Have eller Park. Tæt bevoksede Kornmarker og frodige Vange med det græssende Kvæg giver en Forestilling om Jordbundens Fedme. Er der Ro i Luften, ser man tydeligt, hvorledes Loke saar sin Havre, et Syn, der kan virke fortryllende paa Beskueren, naar det ledsages af Spurvekvidder og Lærkesang. Det er Dagen i al sin Herlighed! Men naar saa den viger, da afløses dens Farvetoner af andre, der tiltaler Sindet lige saa stærkt, ja, maaske stærkere. Efterat Purpurskæret fra den nedgaaende Sol er forsvundet, og Natten efterhaanden indtræder, afgiver de siv- og skovbevoksede Søer et underfuldt Skue. Den dunkelblaa Himmel, der afspejler sig i deres Overflade, frembyder et Billede, som med sin Mystik minder om de venetianske Nætter.

I Slutningen af den skønne Sommertid 1811 havde man meget travlt paa Herresædet Güldenstein, der ligger en Mil Syd for Oldenborg lige ved den daværende Hovedlandevej mellem denne By og Neustadt. Tømrere var beskæftigede med at istandsætte Trapperne i den toetages Hovedbygning. Murere og Malere arbejdede ivrigt paa at forskønne Værelserne, der i den lange Tid, de havde staaet næsten forladte, var blevne afblegede. Særlig Flid var der anvendt paa Udstyrelsen af den i Stueetagen beliggende store Spisesal, der efter den fuldendte Restaurering tog sig pragtfuldt ud med det skinnende hvide Stuk, de forgyldte Pilastre og de mørkerøde Tapeter. I Begyndelsen af September stod Güldenstein fuldt færdig til at modtage Brudeparret. Thi det var netop i Anledning af den naadige Ejerinde, Baronesse Ernestine Brockdorfs forestaaende Formæling, at Reparationerne havde fundet Sted.

Baronesse Ernestine var en otte og fyrretyveaarig Enke. Hun havde for over et og tyve Aar siden ægtet Geheimekonferensraad Kai Rantzau, Herre til Güldenstein og Gaartz, Klosterprovst i Preetz; men efter et Par Aars Forløb døde han. Baronesse Ernestine sad barnløs tilbage. I sin lange Enkestand adspredte hun sig ved hyppige Besøg hos Slægtninge og ved Udenlandsrejser. Det Indre af Güldenstein gik som Følge deraf i Forfald. Kun de faa Værelser, hun under sit sjeldne Ophold paa Herresædet selv benyttede, var udstyrede med Komfort og Elegance, idet Dekoration og Møblement var holdte i Rokokostil. Skønt Baronessen ikke stod langt fra de halvtreds, havde hun dog et saa friskt Udseende, at hun gjorde Indtryk af at være en Kvinde i Midten af Trediverne. Hun var velvoksen, havde en yppig Figur og kun et enkelt Sølvstænk laa i hendes sorte Haar. Hun førte sig med Værdighed og fornem Ynde; hun var livlig i Samtale,

og naar hun mente, at hun havde sagt noget interessant, funklede hendes mørkeblaa Øjne. Baronessen havde i sin Ungdom besøgt Paris, altsaa i det gamle bourbonske Kongedømmes Tid; men Revolutionen havde indgydt hende, der var af streng aristokratisk Tænkemaade, megen Afsky, og med det napoleonske Kejserdømme kunde hun af Respekt for »l'ancien regime« heller ikke forsone sig. Baronesse Ernestines Rejser, siden hun blev Enke, havde derfor gerne England til Maal. I London fik hun den meget yngre Grevinde Katharina Woronzow, Datter af den russiske Gesandt, til Veninde. Baronessen fandt ogsaa Behag i Gesandtens unge Søn, Grev Mikael Woronzow, der ligesom sin Fader var begejstret for engelske Forhold.

Uagtet Baronesse Ernestine Brockdorf nærede Uvillie mod den franske Imperator og hans Vasaller, stillede Forholdene sig dog saaledes, at hun kom i Forbindelse med det napoleonske Kongehof i den gamle hessiske Hovedstad Kassel, hvor der var rejst en Throne for Jerôme Napoleon. Det skete gennem Venskabet mellem hendes første Mand og Grev Hardenberg, der var Overjægermester ved det saakaldte westfalske Hof.

Et af disse Besøg i Kassel blev af epokegørende Betydning for hendes hele Liv. Hun introduceredes nemlig i Huset hos den danske Gesandt, Baron Karl Selby, og i denne Cirkel stiftede hun Bekendtskab med Gesandtens Fader. Neppe saa denne og Baronessen hinanden, før de følte sig gensidig tiltrukne. Mellem den seks og halvtredsaarige Baron og hende opstod der straks en paa Højagtelse og Kærlighed grundet Forstaaelse. Her var der ikke Tale om erotisk Flamme; men fra begge Sider slog Hjerterne hinanden i Møde. Under en Udflugt i Forening med et elegant Selskab, til Parken ved Wilhelmshöhe eller, som det dengang kaldtes, Napoleons-

höhe, blev de forlovede. I den stille stjerneklare Aften rakte de hinanden Haanden, og han omfavnede og kyssede hende. Forlovelsen deklareredes med megen Højtidelighed ved en Dejeuner hos den unge Selby, og Bryllupet fastsattes til Efteraarets Begyndelse.

Baron Charles August Selby, der var af engelsk Oprindelse, glimrede ikke blot ved gammel Adel, men hørte ogsaa til den københavnske Handelsstands Koryfæer. Paa Spindesiden førte han sin Slægt tilbage til Wilhelm Erobreren, der i det ellevte Aarhundrede overvandt den sidste angelsachsiske Konge og paasatte sig Englands Krone. Ansete Navne i Northumberlands Aristokrati var blandt hans Forfædre. Han fik sit første Dannelsesgrundlag i Holland, kom som tyveaarig Yngling til Danmarks Hovedstad, hvor han et Par Aar efter ægtede Agent Borres Datter, der blev Moder til tre Børn. Ved Dygtighed og Held svang Selby sig op til Chef for et Handelshus, der havde flere store Skibe i Søen. Han blev Ejer af tre Herregaarde paa Sjælland og optoges ved Udgangen af det attende Aarhundrede i den danske Friherrestand. Skjoldholderne i hans Vaaben, en Bonde og en Matros, betegnede symbolsk, at Agerbrug og Skibsfart havde været Kilderne til hans Velstand. Men Valgsproget »semper sapit syprena« (ɔ: Han finder altid Smag i de højeste Ting), tilkendegav samtidigt, at ogsaa Aandens Interesser var ham hellige. Efter Københavns Bombardement og Flaadens Ran havde Baron Selby skænket Regeringen en betydelig Sum Penge som Bidrag til Opførelsen af et Søværn. Frederik den Sjette viste sin Erkendtlighed ved at udnævne ham til Kammerherre. Saaledes havde Lykken tilsmilet Selby, og han bar ogsaa sit graanede Hoved, med de kloge brune Øjne, højt. Han følte sig, som man siger, og naar det kom over

ham, var han kold og afvisende: hans Hukommelse rakte i slige Øjeblikke kun meget kort tilbage i Tiden. Et Par Aar var han Enkemand; men Tilværelsen forekom ham tom, naar han stod uden Livsledsagerinde. Da fandt han en saadan, som fortalt, i Baronesse Ernestine Brockdorf.

Den 11. September 1811 var en dejlig Efteraarsdag. Himlen var klar; kun i Horisonten saas nogle lette Fjerskyer, og Luftens Temperatur var særdeles mild. Ved Hansühn Kirke, fem Fjerdingvej Sydøst for den holstenske By Lütjenburg, rørte sig et overordentlig stærkt Liv. Baron Selby skulde i Dag vies til Baronesse Ernestine Brockdorf.

Omegnens Godsejeraristokrati var indbudt til at overvære den kirkelige Handling og deltage i Festmaaltidet paa Güldenstein. Paa Vejen mellem dette og Kirken havde Bønderne rejst to Æresporte, smykkede med Grønt og Guirlander af Georginer og øverst prydet med et Vaabenskjold, hvorpaa Forbogstaverne til Brudeparrets Navne var anbragte i Roser. Langs Vejen stod med større eller mindre Mellemrum Grupper af de tilstødende Sognes mandlige og kvindelige Befolkning opstillede for at se Brudetoget baade paa Ud- og Hjemfærden.

Om Eftermiddagen Kl. 2 kørte Baronesse Ernestine i en med to hvide Heste forspændt Karreth fra Güldenstein. Paa Bukken sad en med rød Kjole, Allonceparyk og trekantet Hat udstyret Kusk og ved Siden af ham en som Jæger klædt Tjener. Efter Baronessens Vogn fulgte en af Skimler trukken Karreth, i hvilken de fire Frøkner, der skulde fungere som Brudepiger, havde Sæde. Bønderne hilste under Vejs med dyb Ærbødighed; Konerne og Pigerne nejede. Baronessen, der især imponerede

Kvinderne ved sin kostbare Dragt, nikkede til begge Sider.

En halv Time, forinden hun naaede Kirken, var Brudgommen med sine Ledsagere indtruffen. Han havde i de sidste Dage opholdt sig paa Herresædet Farve, hvis Ejer var Kammerherre Neergaard, der vilde føre ham til Altret. Baron Selby betragtede sig, lige før han steg ind i Karrethen, flere Gange i Spejlet. Det forekom ham, at Gallauniformen klædte ham ypperligt. I tre Aar havde han allerede været Kammerherre, og følgelig var han vant til at bære den; men aldrig havde den dog i hans Øjne haft den Betydning, som den havde netop i denne Stund. Han rettede paa den trekantede Hat, fandt, at den højrøde guldindvirkede Kjole sad, somom den var støbt om ham, og han var i højeste Grad tilfreds med de tætsluttende hvide Kashimirs Benklæder og Silkestrømperne af samme Kulør. Tjeneren aabnede Døren til hans Kabinet og meddelte ham, at Kammerherre Neergaard var færdig til at køre.

Begge Kammerherrer steg ind i Karrethen. Jægeren tog Plads paa Bukken ved Siden af den galonerede Kusk. Denne slog et vældigt Smæld med Pisken, da Vognen svingede ud af Gaarden. Herresædets Folk stirrede efter Karrethen. »Nu kører Baron Selby sin Fremtids Lykke i Møde!« det var den Overbevisning, Tilskuerne i Stilhed nærede.

Aldrig havde det Indre af Hansühn Kirke frembudt et saa glimrende Skue: Landsbykirken var bleven forvandlet til et pragtfuldt Kapel. Vinduerne var dækkede med folderigt hvidt og grønt Draperi, der dæmpede Dagslyset, saa at de under Hvælvingen ophængte Lysekroner straalede stærkere. Foran i Stolene, paa begge Sider af Skibet, brændte Vokslys, og ved Alteret stod forgyldte

Kandelabere med mangfoldige Lys. Det var et Lyshav, hvis Straaler brødes mod Uniformerne og Toiletterne, som Øjet overalt mødte i Stolene. Herrerne havde ifølge gammel nedarvet Skik taget Plads i Stolerækkerne til højre for Hovedindgangen, Damerne til venstre. Guldbroderede Kammerherrekjoler med Ordensdekorationer afvekslede med Militæruniformer. I den øverste Stol var der især een Officer, der tiltrak sig Opmærksomhed; det var Grev Mikael Woronzow, russisk Infanterigeneral. Han kendte, som før omtalt, Bruden fra sin Faders Hus i London. For Tiden var han Gæst hos Kaj Lewetzow paa Ehlersdorf i Omegnen af Oldenborg og havde modtaget Indbydelse til Bryllupet. Grev Woronzow var, som han sad der i Kirken med sin ranke ungdommelige Skikkelse, det blonde Haar, den høje Pande og romerske Profil, en Personlighed, der udøvede stærk Tiltrækning paa Damerne, saavel for de unges som for de ældres Vedkommende.

Af Damer var her i Kirken et helt Flor. Hansühn Kirke indesluttede i dette Øjeblik Blomsten af det kvindelige Aristokrati i denne Egn af Holsteen. Straalende Toiletter lyste en i Møde: mørkegrønne, lysviolette og guldbrune Silkefløjlskjoler med Kniplingsbesætninger vekslede med Dragter af Silkemoirée og Atlask. Over hele Forsamlingen hvilede et Skær af Finhed, en Duft af Fornemhed.

Pludselig vendte alles Blikke sig mod Hovedindgangen: Brudgommen viste sig ved Kammerherre Neergaards Side. De to Kammerherrer gik med værdig Holdning op til Koret, hvor de tog Plads i et Par Armstole. Om Baron Selbys Læber spillede et Smil; det tiltalte ham at være Hovedgenstand for en saa notabel Forsamlings Opmærksomhed. Medens Neergaard betragtede Vinduernes Draperi og lod sine Øjne glide hen over Damernes Rækker,

tog Selby en elegant indbunden Salmebog frem og bladede i den.

Degnen aabnede den store Kirkedør og lukkede den hurtigt efter sig, men glimtvis iagttog man, at Mængden udenfor Kirken var i stærk Bevægelse: Bruden var ankommen. Med ilsomme Fjed gik Degnen til Sakristiet, hvor han underrettede Sognepræsten, den velærværdige Pastor Klinck, derom. Organisten fra Oldenburg begyndte et stemningsfuldt Præludium paa Orgelet i samme Øjeblik som Baronesse Ernestine Brockdorf kom til Syne i Hovedindgangen, ført af Grev Ludvig Achotz v. Brockdorf til Klethkamp. Hun var i sin nedringede lilla Silkekjole med Diademet om Panden og den kostbare Perlerække om Halsen en harmonisk Forening af Værdighed og Ynde. Let og graciøst skred hun hen ad Gulvet ved Siden af sin Kavaller, paa hvis Bryst Storkorset funklede. Hun fulgtes af fire Brudepiger, hvoraf de tre var fra Herresæder i Nærheden, medens den fjerde, Frøken Athalie Horrach, var opvokset i Huset hos den gamle Baron Selby. Ingen af Brudepigerne fængslede i den Grad Opmærksomheden som hun, der var mørk og smykket med hvide Roser paa Haaret. Hun følte det, medens hun passerede Stolene, og slog Øjnene ned. Grev Mikael Woronzow var særlig indtagen i hende; hun forekom ham ved første Øjekast at være den mest bedaarende Kvinde, han nogensinde havde set, og han havde dog bevæget sig i Selskabslivet lige fra Kaukasus til de skotske Grampiansbjerge.

Da Bruden med sine Ledsagere betraadte Koret, istemtes en Kantate, under hvis sidste Vers Pastor Klinck traadte frem foran Alteret. Brud og Brudgom førtes til dettes Skranke.

Pastor Klinck var en høj, før Mand med et rødligt Ansigt og et kraftigt graat Haar. Hans af Naturen stærke Stemme var bleven yderligere ud-

viklet, da han gjorde Tjeneste som Feltpræst. Fra den Tid havde han bevaret en Vane, han ikke kunde aflægge. Om Søndagen kom han ridende til Kirken. Iført Rytterkappe og lange Ridestøvler med Sporer gik han med Ridepisk i den ene Haand og en rund Hue i den anden op ad Kirkegulvet og ind i Sakristiet. Her skiftede han Dragt og viste sig kort efter for Menigheden i det gejstlige Ornat som den velærværdige Pastor. Som Prædikant forstod han at fængsle Menigheden, skønt han talte mere til Forstanden end til Hjertet. Han havde altid en talrig Tilhørerkreds. Pastor Klinck besad dernæst en Egenskab, der gjorde ham yndet i det fornemme Selskab, til hvilket han gerne sluttede sig. Han var nemlig godt inde i Rangforordningen; han var vel bevandret i Gothakalenderens fyrstelige Genealogi og fortalte med Lune Smaatræk af Pavehoffets chronique scandaleuse i Renaissancetiden.

Den velærværdige Herre begyndte sin Tale med at minde om, at han sidste Søndag havde prædiket over Jesu Lignelse om den barmhjertige Samaritan. Denne Lignelse randt ham nu i Hu, da baade Brudgommen og den ædle Brud betragtede enhver, der trængte til Hjælp, som deres Næste. Var de selv højt stillede og raadede over store Midler, saa anvendte de ogsaa disse til at lindre de smaas Nød og afhjælpe deres Savn. Personlig havde han erfaret, hvad Godset Güldensteins fattige i den Retning fortalte om Bruden. Med Hensyn til Brudgommen havde han vel ikke hørt Udtalelser af selve de understøttede, men Fama havde berettet, at han i Stilhed gjorde meget godt i sin Kreds. En offentlig Daad vilde dog Saga indskrive med uudslettelig Skrift paa Mindets Tavle, og det var det store Offer, han havde bragt paa Fædrelandets Alter til Bygning af nye Krigsskibe. Pastoren udviklede derefter, at Menneskene ganske vist først

og fremmest burde have deres Sind henvendt mod det himmelske, men de burde dog ogsaa være betænkte paa det jordiske, og det ædle Brudepar havde i den Retning personlig afgivet de herligste Beviser. Klinck henviste til Matrosen og Bonden i Selbys Vaaben, der var Symboler paa de Livsvirksomheder, paa Grundlag af hvilke Brudgommen havde hævet sig op til sin Samfundsstilling. Hvad den ædle Brud angik, saa talte Güldensteins bugnende Frugt- og Køkkenhave højt til hendes Flids og Klogskabs Pris. Et saa udmærket Brudepar maatte være rigt paa Venskab fra mangfoldige Sider, og naar han kastede sit Blik ud over den straalende Forsamling, hvoraf en Del var kommen langvejs fra, da erkendte han levende, hvor højt skattet det ædle Brudepar var. Pastor Klinck gik derefter over til at tale om selve Ægteskabet og udtrykte som sin inderlige Overbevisning, at Parrets ægteskabelige Samliv vilde blive meget lykkeligt, eftersom Brudgom og Brud i deres hele Vandel vilde følge de ophøjede Grundsætninger, som Jesus Kristus, den Vise fra Nazareth, havde opstillet i sin Lære. Hs. Velærværdighed forrettede derpaa Vielsen. Liedertafel fra Oldenburg sang en Slutningskantate. Den kirkelige Handling var til Ende.

Ægteparret skred langsomt ned ad Kirkegulvet, medens der intoneredes fra Orgelet. Alles Blikke vendtes mod Kirkedøren; da denne aabnedes, saas den med hvide Heste forspændte Karreth. Baron og Baronesse Selbye steg ind og af Sted gik det til Güldenstein. Skønt det var Skumring, stod Landbefolkningen endnu i en tæt Skare ved de to Æresporte; den hilste de nyformælede med Hurraraab. Baron Selby trykkede sin Gemalindes Haand og gav hende et Kys; de følte sig i dette Øjeblik begge saa lykkelige; det stærkt oplyste Güldenstein viste sig

for dem som et Fepalads. En varm Glæde som i Ungdomstiden gennemstrømmede dem begge.

Kort efter Brudeparret ankom Vogntoget, der førte Følget og Gæsterne. I Afstand tog de tændte Vognlygter, der hurtigt bevægedes hen ad Landevejen, sig ud som Lygtemænd.

Den store Spisesal paa Güldenstein tog sig straalende ud, oplyst som den var af en mægtig Metallysekrone og en Mængde Lampetter; det hvide, rigt ornamenterede Stukloft, de forgyldte Pilastre og de mørkerøde Tapeter fremtraadte med dobbelt Relief. Paa Tapetets Felter var ophængt Portræter af Sehesteder, Ahlefeldter og Brockdorfer, der alle havde været Ejere af Güldenstein. Det sidste Billede i dette Galleri var Portrætet af Geheimeraad Kay v. Rantzau, Brudens første Gemal, hvis jordiske Tilværelse var bleven afsluttet for atten Aar siden. I Salen var dækket et langt Taffel, fra hvis Midte en Sølvopsats, smykket med Blomster og Brudeparrets Vaaben, hævede sig. Servicet var af Sølv, Tallerknerne af sachsisk Porcellæn, Kuverterne var hundrede i Tallet. Ved hver stod en Stol med høj Ryg og Gyldenlæders Betræk; kun Brudeparrets Stole var forgyldte og betrukne med mørkerødt Fløjl; de bar begge en friherrelig Krone.

Selskabet samledes i to Saloner, der efter Tapeternes Farve kaldtes den blaa og den grønne. Damerne begav sig til den sidste. Brudeparret opholdt sig i den første, hvor det hilste de ankomne og modtog deres Lykønskning. I et lille Kabinet bag den grønne Salon var Brudegaverne udstillede, og der funklede det af juvelbesatte Armbaand og Ringe og andre kostbare Souvenirs af forskellig Art.

Som Ceremonimester fungerede en ung Baron v. Bechtolsheim; han løste sin Opgave med Omtanke og Elegance. Han præsenterede Herrerne for Damerne og anviste Herrerne deres Borddamer. Fyrst Woronzow følte sig som begunstiget af Lykken, da han anmodedes om at føre Frøken Athalie v. Harrach. Selby havde anordnet en splendid Banket i Anledning af sit Bryllup og for at være sikker paa, at der vilde blive præsteret noget ekscellent paa Kogekunstens Omraade havde han anmodet Prins Karl af Hessen om at maatte laane hans beundrede Kok. Hs. Durchlauchtighed havde naadigst svaret Ja.

Processionen skred ind i Salen, som aldrig siden Geheimekonferensraad Rantzaus Tid havde taget sig saa prægtig ud. Baron Selby bevidnede i den Anledning sin Gemalinde sin Beundring og skattede sig lykkelig ved Tanken om, at han nu var Güldensteins Besidder. Baronessens Blik faldt netop paa Portrætet af Geheimekonferensraaden, hendes første Ægtemand. Det forekom hende, som om han saa paa hende med et blidt Smil. Med Vemod tænkte hun et Øjeblik paa ham, men hengav sig derefter til Nuets løftende Stemning. Denne steg kendelig hos de tilstedeværende, efterhaanden som de forskellige Retter serveredes, og Vinens animerende Virkning gjorde sig gældende.

Grev Ludvig Achatz v. Brockdorf rejste sig, slog til Lyd paa Glasset og saa med en vis højtidelig og værdig Mine udover Forsamlingen. Straks indtraadte fuldstændig Stilhed.

»Højvelbaarne, velbaarne og ærede Forsamling!« sagde han. »En udmærket Ære er bleven mig til Del. Da jeg forrige Uge var i København, søgte jeg, hvad jeg naturligvis altid under et Ophold i Hovedstaden gør, allerunderdanigst Audiens hos Kong Frederik den Sjette og Dronning Marie.

Deres Majestæter modtog mig som sædvanlig meget naadigt. Dronningen især forhørte sig med megen Interesse om Forholdene her i Holsten og lagde et beundringsværdigt Kendskab til Landet for Dagen. Hds. Majestæt blev meget opmærksom, da jeg fortalte om det forestaaende Bryllup paa Güldenstein. »Jeg mindes Bruden«, sagde Dronningen, »fra et Par Cirkler i Kiel og bevarer hende i venlig Erindring«!«

Hele Selskabet saa hen paa Bruden, der rødmende slog Blikket ned; derefter løftede hun det med et Mine, der vidnede om Selvfølelse.

»Hs. Majestæt,« fortsatte Brockdorf, »berørtes meget behageligt af mit Budskab om Formælingen. »Baron Selby«, udbrød han, »er en af Landets fortræffelige Patrioter«.«

Alles Blikke vendte sig mod Selby, hvis Øjne lyste af Stolthed.

»Højvelbaarne Brud og Brudgom! Jeg bringer Dem i Anledning af Formælingen Deres Majestæter Kongens og Dronningens allernaadigste Lykønskning.«

Brudeparret rejste sig i Forening med hele Selskabet.

»Højtærede Forsamling,« vedblev Brockdorf, »vi slutter os visselig Alle af Hjertet til den kongelige Lykønskning, idet vi drikker et Glas med de nyformælede.« Alle løftede Glasset og vendte sig mod Brudeparret.

Efterat Tjenerne havde iskænket Champagne, rejste Baron Selby sig og takkede i faa Ord Selskabet for Lykønskningen.

Konversationen tog atter Fart. Fyrst Woronzow sad i en livlig engelsk Samtale med Frøken v. Harrach. »Deres Navn, Frøken, minder mig om en gammel adelig Familie i Østerrig.«

»Det er min Slægt, Fyrst Woronzow! Grev Harrach i Wien, den berømte Læge, er min Onkel.«

»Min Fader har omtalt ham. Hans Hus er et af de bekendteste i Wien. Det er Samlingssted for videnskabelige Notabiliteter.«

»I den Kreds lærte Baron Selby mine afdøde Forældre at kende. Min Fader, der var Oberst i det østerrigske Artilleri, faldt i Slaget ved Wagram. Min Moder, der var af dansk Oprindelse, — hun var fra Vejle i Jylland, — bukkede et halvt Aar efter under for Sygdom og Sorg.«

Frøken Harrach holdt en lille Medaillon, som hun bar om Halsen, hen for Fyrsten. »Saaledes saa min Moder ud, da hun blev forlovet med min Fader.«

»Hvor hun var smuk,« udbrød Woronzow. »De ligner hende ganske, Frøken! De har arvet hendes dejlige, brune Øjne.«

Frøken Athalie rødmede; Fyrstens Blik og hans Stemmes Tonefald vidnede om, at hendes Personlighed interesserede ham stærkt.

»Jeg hører, at Frøkenen er knyttet til Baron Selbys Hus og Familie.«

»Som lille Pige er jeg kommen der flere Gange i Besøg, og efter mine Forældres Død har jeg stadig opholdt mig der. Jeg kan næsten sige, at jeg er vokset op hos Baronen. Han har været mig i Faders Sted.«

»En Lykke for Dem, men sandelig ogsaa for ham,« ytrede Fyrst Woronzow. Frøkenen svarede med et Smil, som viste, at hun forstod de sidste Ords Betydning.

Efter Dineren tog Selskabet Plads i de to Saloner, hvor der under livlig Konversation blev drukket Kaffe.

De nyformælede takkede endnu engang Herrerne og Damerne for deres Nærværelse og trak

sig derpaa tilbage. »Til Lykke!« var det sidste Ord, der laa paa alles Læber, da man saa dem forsvinde.

Nu brød Selskabet op. Vogn for Vogn kom for Døren. En Time genlød Gaarden og Vejene af Hjulenes Larm, Hestenes Hovslag og Piskenes Knalden; saa blev alt roligt. Lysene i Hovedbygningen slukkedes; fra et lille Kabinet i første Etage kunde man endnu skimte et svagt Lysskær; der sad Baron Selby tankefuld og betragtede et af Lorenzen malet lille Portræt af hans første Hustru, Birgitte Borre. »De lykkelige Dage, jeg henlevede ved hendes Side, hører Fortiden til,« sagde han ved sig selv. Han rejste sig og saa gennem Vinduet ud paa Maanen, der netop nu stod op paa den dunkle, skyfri Himmel; den var i sidste Kvarter. »Nu er snart en Periode af denne Klodes Tilværelse afsluttet,« tænkte han, »saa begynder den lysende og tiltagende paa et nyt Løb. Maatte det være Symbolet paa min Ernestines og mit Fremtidsliv.

Med disse Tanker gik Baron Selby ind i Sovegemakket.

Nogle Dage efter Bryllupet var de nyformælede indbudte til en Frokost hos Kammerherre Neergaard paa Farve, et Herresæde, der ligger blandt smukke Omgivelser henved en Mil Vest for den lille Stad Oldenburg. Fra Hovedbygningens Taarne havde man Udsigt over Østersøen. Paa Farve var den Dag samlet et fint Selskab, der bestod af adelige Godsejere fra det oldenburgske Distrikt med deres Fruer og Døtre. Kammerherre Neergaard, en høj Mand med livlige brune Øjne og med Ansigtstræk, der vidnede om en jovial Tænkemaade, gik med en særdeles tilfreds Mine omkring blandt de indbudte. Ingen mødte den Dag i Uniform, men

trods den sorte civile Dragt tog Selskabet sig alligevel straalende ud, hvad der vel væsentlig skyldtes Damernes forskelligfarvede Silke- og Fløjlstoiletter; dog var Herredragterne med de skinnende hvide Kalvekryds og Ordensdekorationer ogsaa af stor Virkning i Billedet. Det var længe siden, at den store Selskabssalon paa Farve havde været Samlingssted for en saa udsøgt Kreds.

Der indtraadte nogle Minutters Afbrydelse i Konversationen, da Baron og Baronesse Selby traadte ind. Kammerherre Neergaard gik dem hjerteligt i Møde og præsenterede Selskabet for dem. Derefter tog Samtalen atter Fart, men standsede igen, da Tjeneren meldte: »Baron Karl Selby og Gemalinde.«

Baronen, Søn af den lykkelige Brudgom, var en tre og trediveaarig Mand, som den Gang beklædte Posten som dansk Gesandt hos Kong Jerôme af Westfalen, Napoleons Broder. Den unge Selby havde for nogle Aar siden ægtet den fyldige, skælmske Blondine, Luise Falbe, den Gang en tyveaarig Pige. I Anledning af Faderens Formæling havde Sønnen faaet Orlov i fjorten Dage; men nogle Vanskeligheder, som de franske Toldautoriteter i Hamburg forvoldte ham, havde bevirket, at han ikke var kommen tidsnok til at overvære Vielsen. Blandt Gæsterne blev ingen gladere ved at se Baron Karl Selby end Grev Magnus v. Dernath til Hasselburg, dansk Gesandt i Stockholm, Svoger til den tidligere Udenrigsminister, Grev Kristian Bernstorf. Dernath befandt sig intet Sted bedre end paa sit Hasselburg i Nærheden af Neustadt. Her udhvilede han sig fra de diplomatiske Tvistigheder og Bryderier, og dem var der mange af paa den Post, som han beklædte.

Kai v. Levetzow til Ehlersdorf traadte ind i Salen med sin Gæst, Grev Mikael Woronzow, ved

sin Side. Neergaard præsenterede dem for Selskabet. Alle Damerne betragtede med Beundring den unge Russers slanke Figur, ridderlige Skikkelse og noble Fysiognomi.

»Grev Woronzow er en prægtig Skikkelse,« hviskede den unge Baronesse Hammerstein til Enkegrevinde Holstein. »Kunde Venus ikke godt blive forelsket i en saadan Adonis?« »Nej, en Adonis er han ikke,« svarede Grevinden, der var noget tunghør. Hun fulgte ham ufravendt med Øjnene.

»Men en Endymion da? Han, for hvem selv den kolde Diana kom til at gløde!«

»Nej, heller ikke den Sammenligning passer! Jeg vilde kalde Greven en Achilles!«

»Ja, en Achilles,« sagde Baronesse Hammerstein smægtende; hun betragtede Russeren med et sværmerisk Blik.

»Er Greven i Slægt med den russiske Gesandt i London, Grev Somen Woronzow?« spurgte Baron Eggers til Rosenhof.

»Det er min Fader,« svarede Grev Woronzow.

»Ja saa! Under mit Ophold i London for seks Aar siden stiftede jeg Bekendtskab med deres Fader ved en selskabelig Sammenkomst hos vor Gesandt, Grev Wedel Jarlsberg. Vi mødtes derefter et Par Gange ved en Soiree hos Premierministeren Lord Grenville. Endelig har jeg været Deres Faders Gæst.«

»Det glæder mig da dobbelt at være bleven forestillet for Baronen.«

»Deres Fader var en Beundrer af Englands Forfatning og Institutioner.«

»Deri sympatiserer jeg ganske med ham,« udbrød Woronzow med Varme.

»Det gjorde jeg aldeles ikke,« sagde Eggers tørt. »Det undrede mig egentlig at træffe slige Anskuelser hos en Russer. Derimod delte jeg ganske

Deres Faders Interesse for Kartoffelavl og Havedyrkning.«

Grev Woronzow trak paa Smilebaandet. Da han saa ud over Forsamlingen, bemærkede han Bevægelse blandt Herrerne. En ung Dame lagde Beslag paa Opmærksomheden.

Det var Frøken Athalie v. Harrach, der førtes frem af Kammerherre Neergaard og præsenteredes for Selskabet.

Frøkenen kom først nu, da hun var bleven holdt tilbage i Damernes Toiletværelse. Her havde Enkegrevinde Holstein til Waterneverstorf faaet et Anfald af Ildebefindende; men ved Athalies Bistand havde hun snart overvundet det.

Frøkenen bar en lyseblaa Fløjlskjole og havde kun et Perlebaand om Haaret. Den nedringede Kjole med de korte Pufærmer lod Hals og Arme fremtræde i deres plastiske Skønhed. Hendes mørke Øjne lyste, hendes Smil var yndefuldt, hendes Teint klar og frisk, hendes Gang let og elegant. Saavel de ældre som de yngre Herrer følte sig magnetisk tiltrukne af hende.

»Det er dog en vidunderlig dejlig Taille, den Dame har,« sagde Baron Eggers til Woronzow. »Hvem er hun? Jeg hørte ikke hendes Navn tydeligt.«

»Frøken Athalie v. Harrach, en Wienerinde,« svarede Greven og betragtede hende med et varmt Blik.

»Ah, en Harrach!« fortsatte Eggers, polerende sine Briller. »Navnkundig østerrigsk Adelsslægt! Frøkenen lever her paa Egnen?«

»Hun er opvokset i Baron Selbys Hus i København. Hun er forældreløs.«

»Men det er jo en af Chariterne,« udbrød Hofjunker Benzon. Han glædede sig øjensynlig over, at denne Sammenligning var falden ham ind.

Da Frøkenen gratiøst havde nejet for Selskabet, gik Woronzow hen til hende og udtalte sin Glæde over Gensynet.

Kammerherre Neergaard opfordrede Herrerne til at tage Damer til Bords. Grev Woronzow bød øjeblikkelig Athalie sin Arm. Med Enkegrevinde Holstein skred Kammerherre Neergaard i Spidsen for Selskabet ud i Vestibulen opad den store Trappe til Spisesalonen paa første Sal. Salonen tog sig prægtigt ud med Spejlene i de grønne Vægge, Loftets Stukkatur og de lyse folderige Damaskgardiner. I det stærke Dagslys funklede Sølvservicet, og Frokostbordet gjorde et særdeles indbydende Indtryk.

Neergaard var den elskværdigste Vært, man kunde tænke sig. Han krydrede Menuen med humoristiske Bemærkninger og forstod derved at udbrede den livligste Stemning omkring sig. Han anslog straks ved denne Lejlighed en Akkord, der blev ligesom Overturen til en utvungen, spøgefuld Konversation blandt Kavallerer og Damer.

»Højvelbaarne Damer og Herrer,« sagde Neergaard og rejste sig. »Nu da vi er samlede til denne Dejeuner, som jeg haaber vil blive vellykket, beder jeg Dem om først og fremmest at bringe de nyformælede et Drikoffer i Form af denne Geisenheimer, som har ligget mindst ti Aar i Farves Vinkælder. Lad os ønske, at Ægteparret, Baron Selby stedse paa sin Livsbane maa se sig ledsaget af Hymen, Ægteskabets Genius, med opadvendt Fakkel.«

»Bravo! Bravo!« udbrød Rektoren ved Universitetet i Kiel, Magister Niemann, der følte sig overordentlig tiltalt af denne klassiske Vending.

»Ønskede Kammerherren, at Ægteparrets Samliv maatte hengaa uden Spektakkel?« spurgte den tunghøre Enkegrevinde Holstein sin Sidedame. Ytringen, der udtaltes saa højt, at den kunde høres i vid Kreds, vakte megen Munterhed.

»Genealogien vidner vel,« fortsatte Neergaard, »at Brudgommen ikke længer er nogen Yngling og Bruden ikke nogen Hebe . . . .«

»Superbt! Superbt!« faldt Kai v. Lewetzow ind.

»Men han er alligevel endnu i Besiddelse af en Aandsfriskhed og Kraft, der synes at skulle kunne trodse Tiden, og det samme gælder om hans Gemalinde. Derfor knytter vi skønne Forhaabninger til denne Formæling, og derfor ønsker vi Ægteparret en lang, lang Livsbane.«

Selskabet rejste sig og løftede Glassene med Blikket fæstet paa de nyformælede.

»Deo favente!« sagde Konsistorialraad Cruse fra Segeberg med malmfuld Stemme.

Da Frokosten var endt, begav Selskabet sig ned i den store Have, hvor der skulde drikkes Kaffe. Det var et dejligt og varmt Efteraarsvejr. Spurvene kvidrede og i Bedene stod et duftende Blomsterflor. Gangene slyngede sig hen mellem højt Buskads og Grupper af Frugttræer. Midt igennem Parken gik en Allé af Kastanietræer, som førte hen til et stort Lysthus i kinesisk Stil; i Nærheden laa en lille hvid Bygning, hvori der var Billardsalon. Hist og her paa Plænerne stod Statuer af symbolsk Betydning. I Buskadsets Udkant var der paa forskellige Steder i Parken gjort Plads til Bænke. Fra nogle af disse havde man en smuk Udsigt, medens man ved at tage Plads paa andre unddrog sig Opmærksomheden. Damerne samledes i det kinesiske Lysthus, Herrerne i Billardsalonen, paa hvis Divaner de i magelige Stillinger nød en Cigaret til den orientalske Drik og Likøren.

Fra Syracus havde Kammerherre Neergaard faaet tilsendt en fin Muskatvin, der serveredes for Damerne. Disse drøftede Tidens »cronique scandaleuse« og morede sig over at høre Brudgommens

Datter, Generalinde Bülow, fortælle Historier fra Hofkredsene i København.

Generalinden havde under Frokosten været næsten tavs. Hun var bleven ført til Bords af Generalmajor v. Schulenburg, og skønt hun havde set adskillige renommerede Gourmands og Gourmets, saa havde hun dog indtil dette Øjeblik aldrig mødt en Bordkavaller, der førte Kniv og Gaffel med en saadan Virtuositet som Generalen. Hvad denne i kvantitativ Retning havde præsteret overfor den kogte Gedde fra Wasseker Sø, havde gjort et saa overvældende Indtryk paa hende, at hun først kom sig rigtig, da Kaffen og den liflige Muskatvin saa at sige løste hendes Tunge.

Generalinde Bülow gav nogle Historier til Bedste om Prins Christian Frederiks fraskilte Gemalinde, den mecklenborgske Prinsesse Charlotte, der levede i et Slags Internat i Palæet i Horsens. Med Rædsel hørte den fornemme Damekreds, hvorledes Prinsessen havde lagt sig efter plebejiske Manerer og Udtryk. Hun anvendte saaledes Eder som »s'gu« og »Fanden fløjte mig!« Damerne undrede sig over den Natursandhed, hvormed Generalinden kunde kopiere den bandende Prinsesse. Medens man fandt Hds. Højheds Væremaade i saa Henseende horrible og ikke skjulte sin Afsky, saa var der andre Træk af Prinsessen, der vakte Munterhed. Damerne kunde ikke tilbageholde deres Latter, da Generalinden fortalte, hvorledes Prinsessen i et Selskab hos Baron Juel Ryssensteen havde givet Kavallerioberst v. Friboe et knaldende Slag paa hans Derrière, da han bukkede sig for at tage Baronessens Lommetørklæde op fra Gulvet.

Ligesom Generalinden havde endt sin Beretning, kom Amtmanden i Segeberg, Kammerherre v. Døring ind i Lysthuset. Det var en lille mager og vever Herre med tyndt graat Haar og store Bakkenbarter.

Han var en Velynder af det smukke Køn, hvorfor hans brune Øjne lyste med dobbelt Livlighed, naar han var i Dameselskab. Kammerherre v. Døring havde i den sidste Tid været en meget søgt Person ved de Fester, der gaves af Medlemmerne af den her paa Farve forsamlede Kreds. Han var nemlig vendt tilbage fra et længere Ophold i Paris, hvor den danske Gesandt, General Waltersdorf, der var hans personlige Ven, havde faaet ham introduceret ved det kejserlige Hof.

»Medbringer Kammerherren storartede Indtryk fra Kejserhoffet i Paris?« spurgte Enkegrevinde Holstein. »Nu da Kejserinden er en virkelig født Prinsesse, kan man da skænke dette Hof nogen Opmærksomhed.«

»Festen i Rambouillet paa Napoleonsdagen den 15. August var noget af det mest magnifique, man kan tænke sig, Deres Naade! Kejserinden tog sig brillant ud.«

»Smuk er hun virkelig ikke,« bemærkede Baronesse Hammerstein.

»Deri kan Baronessen maaske have Ret; men hun er en majestætisk Skikkelse med en ædel Holdning. Hvilket dejligt blondt Haar! hvilke udtryksfulde Øjne! Og saa hendes Hænder og Fødder! Nej, hvor de er plastiske! Hele Hoffet beundrer dem!«

Damerne morede sig over Amtmandens Entusiasme.

»Har nogen blandt Damerne i øvrigt hørt om den sidste store Verdensbegivenhed?« spurgte v. Døring.

»Nej!« var det enstemmige Kor.

»Kongen af Rom har faaet den første Tand.«

»Var det det hele!« udbrød Generalinde Bülow. »Den Djævleunge!« Dette drastiske Udtryk faldt i

god Jord hos dette Selskab med gammelaristokratiske Fordomme.

Kammerherre Neergaard viste sig foran Døren. »Mine Damer!« sagde han, »vil De ikke i dette henrivende Vejr se Dem om i Haven og Parken! Herrerne er paa Vejen hertil og vil tilbyde Dem Ledsagelse, hvis det maatte konvenere.«

Da Herrerne nærmede sig, traadte alle Damerne ud paa den brede Gang foran Lysthuset. Kort efter saa man hele Selskabet i Grupper spadsere omkring i Haven. Hist og her tog snart Damer, snart Herrer Plads paa en Bænk, naar de konverserede om Spørgsmaal, som interesserede dem særligt.

Paa en Bænk ved nogle store Syrenbuske sad Baronesse Selby tilligemed Baronesse Hammerstein og en Klosterfrøken fra Preetz. Disse to Damer vare umaadelig nysgerrige efter at faa noget at vide om Hoffet i Kassel; de havde hørt flere morsomme Historier fra dette. Baronesse Selby, hvis Gemal, som berørt, var Gesandt hos Kong Jerôme Napoleon, havde i et Aar haft Lejlighed til at betragte denne paa nært Hold. Livligt og skelmsk kunde hun fortælle Anekdoter fra Kassel.

»Er Kong Jerôme virkelig en saa stor Roué, som man siger?« spurgte Klosterfrøkenen.

»Han har mange Amouretter!«

»Er det sandt,« faldt Baronesse Hammerstein ind, »at han hver Morgen maa styrke sig ved at tage et formeligt Rødvinsbad?«

»Ja, i et stort Marmorkar.« De to Damer lo højt.

»Det er et besynderligt Hof. Kong Jerôme kreerer Grever, Baroner og Riddere over en lav Sko; men De skulde blot vide, hvad det er for Størrelser!«

»Ja, man behøver blot at tænke paa Joakim

Murat af Neapel, der nu bærer Kongekronen, skønt han er Søn af en Værtshusholder!«

»Hvilken skrækkelig Extraction!« bemærkede Klosterfrøkenen.

»Papa siger,« ytrede Baronesse Hammerstein, »at Hs. neapolitanske Majestæt maaske engang har skyllet Glas og Flasker og taget mod Drikkepenge af Studeprangere.« Baronessen ledsagede denne Udtalelse med en haanlig Mine.

»Man skulde tro, at Verden var sin Undergang nær,« sagde Baronesse Selby med et Suk. »Hofmarskalken i Kassel, Baron de Bouchepor, ved De, hvad han har været?«

Begge Damer saa højst interesserede ud.

»Han er en korsikansk Stratenrøver, der har ernæret sig ved at gaa omkring og sælge Bukseseler og Tændstikker. Ha, ha, ha!«

»Ja, det er komisk, men alligevel gyseligt,« sagde Klosterfrøkenen.

I dette Øjeblik kom Generalinde Bülow hen til de tre Damer, som satte hende ind i deres Konversationsthema.

»De kan nu sige, hvad De vil om Kong Jerôme,« ytrede hun; »men i een Retning fortsætter han dog med prisværdig Konsekvens den gamle legitimistiske Tradition. — Han holder Maitresser!«

»Ja, Baronesse v. Kendelstein, blandt andre,« indskød Baronesse Selby. »Det er naturligvis et anerkendelsesværdigt Træk hos ham.« — De to andre Damer saa tavse hen for sig.

»Det er med hende,« sagde Generalinden, »at han danser Sjalsdansen. Forleden besøgte jeg den landflygtige Kurfyrste af Hessen i Itzeho. Han fortalte mig det, og ved Tanken om Forholdene i Kassel skar han Tænder af Raseri.«

»Heldigvis er dog Kurfyrstens Parykstil for-

svunden fra Kassel,« udbrød Baronesse Selby leende, »nu lever Hoffet der paa sardanapalsk Maner. De skulde blot have set Kong Jerôme, straalende af Diamanter, spille i »Figaros Bryllup«! Han var storartet. — De skulde høre ham slaa Kastagnetter i en spansk Dans! Lad mig fortælle Damerne noget nærmere om den sidste Rout ved Hoffet!«

Damerne slog Parasollerne op og spadserede ned ad Gangene. I lang Afstand kunde man høre Generalindens Latterudbrud. Det var Tegn paa, at Baronesse Selby gav noget morsomt til Bedste.

Kammerherre v. Døring stod hensunken i Beskuelsen af en prægtig Ligustrumhæk, da Grev v. Dernath, den danske Gesandt i Stockholm, passerede forbi ham. Døring vaagnede op af sine Betragtninger, nikkede venligt til Greven og gik hen ved hans Side.

»Ved at se Greven,« sagde Døring, »kommer jeg til at tænke paa Kronprinsesse Desideria af Sverrig. Jeg havde den Ære at blive præsenteret for hende i Paris. Hun har opholdt sig der i flere Maaneder under Inkognitoet: »Grevinde af Gothland«. Hun ynder nok ikke Stockholm?«

»Nej, Kammerherre! Hds. kgl. Højhed skjuler det aldeles ikke. I øvrigt har Prinsessen kun yderst sjeldent haft den Naade at konversere mig.«

»Føler De Dem tiltalt af hende som Personlighed?«

»Nej, mig er hun usympathetisk. Jeg glemmer aldrig hendes Optræden, da jeg første Gang blev præsenteret for hende paa Slottet i Stockholm.«

»Greven spænder min Nysgerrighed,« udbrød v. Døring.

»Lad os tage Plads paa Bænken der henne, saa skal jeg fortælle Dem mit Incident!« De satte sig.

»Kronprinsessen,« sagde Dernath, »rejste, som

De ved, gennem København til Sverrig. Hun og Sønnen, Prins Oskar, fik fra Kong Frederiks og Dronning Maries Side den mest forekommende Modtagelse.«

»Ja, ved slige Lejligheder er Deres Majestæter uforlignelige,« bemærkede v. Døring.

»Det er ogsaa min Svigersøns, Grev Bernstorfs Mening, og han kender dog Forholdene ved de fleste Hoffer. Men, tænk Dem, hun sagde ikke et eneste Ord til mig om Deres Majestæter eller om sit Ophold i København.«

»Det var da forunderligt!«

»Sig hellere et Brud paa Convenancen,« ytrede Grev Dernath heftig. »Derimod behagede det Hds. kgl. Højhed at passiare nogle Minutter med mig om Hamborg.«

»Hamborg?«

»Ja, Kronprinsessen kendte mig fra den Tid, jeg tillige med Kaffner var attacheret hendes Gemal, Fyrsten af Pontecorvo. Han havde sit Hovedkvarter i Rainvilles Hotel ved Altona. Fyrstinden besøgte der sin Gemal og foretog daglig Køreture i Hamborg.«

»Siden den Tid er der gaaet tre Aar, Hr. Greve! Fyrstinden er imidlertid bleven Kronprinsesse af Sverrig. Hvad sagde hun om Hamborg?«

»Hendes kgl. Højhed satte det over Stockholm.« Et ironisk Smil spillede om Dernaths Læber.

»Det er et smukt Par,« ytrede han, idet han pegede paa Grev Woronzow og Frøken v. Harrach, der fordybede i en Samtale gik forbi i nogen Afstand.

»Maaske kan der blive et Ægtepar af dem,« sagde Kammerherre v. Døring noget tørt.

»Kammerherre Neergaard fortalte mig,« svarede Grev Dernath, »at Woronzow sværmede for en

Grevinde Branicka. Lad os gaa hen til Kammerherren! jeg ser ham derhenne ved Fontainen.«

Grev Woronzow og Frøken v. Harrach afbrød, da de kom ud for det kinesiske Lysthus, deres Vandring. De tog Plads paa et Par Havestole, og Woronzow fortsatte sin Skildring af et Felttog i Kaukasus, hvori han havde deltaget. Frøkenen lyttede med synlig Interesse til hans Fortælling om Bjerglandets storslaaede Natur og den smukke tscherkessiske Befolkning.

»I Kaukasus laa jo det Land Kolkis, hvor Jason hentede det gyldne Skind,« udbrød Frøken v. Harrach.

»Jeg forbavses over Deres Lærdom,« sagde Greven. Han greb hendes Haand og kyssede den. »Paa Ehlersdorf findes der nogle prægtige kaukasiske Alperoser, som jeg har bragt min Ven, Kai v. Lewetzow. Frøkenen vil ikke nægte at modtage en af dem som Tegn paa min Hyldest?«

Athalie v. Harrach gav med en let Rødmen sit Samtykke dertil. »Skal vi betragte de skønne Georginer i Bedet ved Billardsalonen, Hr. Greve? Det er en Gave fra Prins Karl af Hessen til Kammerherre Neergaard. De er fra Haven ved Luisenlund.« Woronzow og Frøkenen begav sig derhen.

De nyformælede havde trukket sig tilbage til en lille Grotte, opad hvis stensatte Vægge tætte Efeuranker snoede sig. De sad Haand i Haand paa en hvid Havebænk. Gennem en Aabning i Parken havde de en smuk Udsigt over Wesseker Sø. Efter i nogen Tid at have betragtet et Par Baade, som for fulde Sejl gled henover Søen, afbrød Baron Selby Tavsheden.

»I Oktober rejser vi altsaa til Neapel, kære Ernestine! I det dejlige Sorrent vil vi tilbringe vort Ægteskabs første Tid.« Han trykkede hendes Haand.

I det samme lød Tonerne af et Valdhorn fra Hovedbygningen. Det var Tegnet til, at hele Selskabet skulde samles. Kammerherre Neergaard havde nemlig bevæget Komtesse Holstein og Baronesse Hammerstein, hvis Stemmer var meget smukke, til at synge et Par Duetter og Arier af Mozart til Klaverakkompagnement.

Baron og Baronesse Selby rejste sig og gik Arm i Arm op til Hovedbygningen.

III.

En Uge senere sad Baron Selby i sit Arbejdskabinet paa Güldenstein. Det var tidlig Formiddag. Vejret var mildt og smukt, hvorfor et Vindue ud mod Haven stod aabent. Af og til bar en let Luftning Duften af Efteraarsblomster ind gennem Vinduet. Baronen, der var iført en Fløjls Slaabrok, lænede sig da tilbage i Stolen og indaandede med Behag Vellugten. Derpaa bøjede han sig igen over en aabnet Mappe paa Skrivebordet, i hvilken han havde gemt det vigtigste af sin Familiekorrespondance. Han gennemsaa nogle Breve, han i sin Tid havde modtaget fra sin første Hustrus Fader, Agent Borre. Under Læsningen gled et Stykke af hans Ungdomsliv forbi ham i Erindringen. »Da var jeg i Opgang,« tænkte han ved sig selv. »Nu har jeg naaet mit Zenith.« Baronen saa ud over Haven og de omliggende Marker. »Jeg er Herre til Güldenstein! Jeg, Baron Charles Josef Selby!«

En Tjener traadte ind og meldte, at der var ankommen en Købmand Storch fra København; han ønskede at hilse paa Baronen.

»Er han ridende?« spurgte Baronen.

»Nej, hverken ridende eller kørende; han gør Indtryk af at have gaaet en længere Vej.«

Købmand Kaspar Storch, hvem vi kender fra det foregaaende, var Baron Selbys jevnaldrende. For omtrent fem og tredive Aar siden havde de første Gang mødt hinanden i Agent Borres Hus paa Kristianshavn. Der gjorde de hinandens nærmere Bekendtskab, og der blev de Medbejlere; thi begge var de indtagne i Datteren Birgitte Kristine. Hvad deres Ydre angik, da beroede det paa Smagen, hvem man vilde give Fortrinet. Selby var mørk og af Middelhøjde, Storch var blond og velvoksen. Med Hensyn til Temperament var Selby reflekterende anlagt, medens Storch hørte til de koleriske Naturer. De var begge vel situerede unge Forretningsmænd, og Udsigterne syntes at stille sig lige lyst for enhver af dem. Under Turneringen om den skønnes Hjerte, blev imidlertid Selby Sejrherren. Birgitte Kristine følte sig mest tiltalt af ham, og det var nok muligt, at hans fine engelske Afstamning virkede medbestemmende ved hendes Valg. Storch fik efter Forbindelsen et heftigt Udbrud af Sorg; men han skjulte det for andre og kastede sig fra nu af fuldstændig ind i Forretningslivet, idet han blev sin Faders, en velstaaende Skibsrheders, Kompagnon. Storch og Selby vedblev at være Venner, men Venskabsfølelsen kølnedes dog noget fra den sidstnævntes Side, efterat han var bleven optagen i Friherrestanden. Kun i en enkelt Henseende kom dog aldrig hos Selby Baronen til at fortrænge Forretningsmanden: han mindedes stedse med virkelig Anerkendelse, at Storch havde ydet ham en værdifuld Bistand ved Ordningen af et Par Pengeanliggender.

Aaret 1807 blev et Sorgens Aar for Kaspar Storch. Hans gamle, men kraftige og rørige Fader,

der under Englændernes Belejring af København gjorde Tjeneste i Livjægerkorpset som Befalingsmand, faldt under Udfaldet i Classens Have. Hans Moder saaredes dødeligt af en Bombe under Bombardementet. Da han var eneste Barn, tilfaldt hele Arven ham. Men i Løbet af tre Aar var Kapitalen næsten forbrugt, da han stadig maatte tage op af den, eftersom det gik tilbage med Forretningen; heri var ikke han selv, men de ulykkelige Tidsforhold Skyld. Overalt paa Havene førtes en forbitret Kamp mellem England og Danmark: danske Kapere og engelske Krigsskibe søgte gensidig at ødelægge Koffardifarten; Opbringelser og Kondemnationer hørte til Dagens Orden. Forsaavidt Udførsel og Indførsel ikke forbødes af Regeringen, var de fuldstændig prisgivne Tilfældigheden. Denne Tilstand medførte, at mangfoldige Købmænd gik til Grunde, og blandt disse var Storch. I Aaret 1811 fik han sit Grundskud. Han havde to Barkskibe i Søen. Det ene kom med en Ladning Ris fra Valencia i Spanien, det andet havde i Oporto indtaget et halvt Hundrede Piber Portvin af fin Kvalitet. Paa Hjemvejen blev de i Nordsøen tagne af engelske Orlogsmænd. Ladningerne erklæredes for god Prise, og Skibene solgtes. Storch kunde ikke taale Tabet. Han søgte og opnaaede en privat Overenskomst med sine Kreditorer og besluttede at drage til Tønningen paa Slesvigs Vestkyst, hvor amerikanske Skibe lossede, og hvorfra der vedligeholdtes en ganske livlig Handel med Fastlandet.

Storch virkeliggjorde sin Plan. Med vemodige Følelser forlod han København. Det gjorde ham især ondt, at han ikke længer kunde støtte Herman Ridderstad. Ved Afskeden gav han ham en ganske lille Sum, dels i Sølvpenge, dels i Kurantsedler. Han trykkede hjertelig Ridderstads Haand og udtalte Haabet om, at han maatte faa en god Embeds-

eksamen. Storch tilføjede Ønsket om, at han engang i Fremtiden igen maatte kunne blive den unge Mand til Gavn. Med den agende Hamborgerpost rejste Storch fra Hovedstaden.

Der var gaaet henved et Aar siden denne Begivenhed. I Tønningen havde Storch haft Held med sig, idet han havde opnaaet Stilling som Fuldmægtig paa et større Firmas Kontor. Her gjordes der, da han tiltraadte Posten, udmærkede Forretninger i engelske Kolonialvarer, som indførtes om Bord i amerikanske Fartøjer; men da standsede Frederik den Sjette ved sine Indførselsforbud denne Omsætning. Firmaet tog imidlertid ikke i Betænkning at drive Smughandel, hvad der dengang var almindelig; men Autoriteterne kom paa Spor derefter, og dets Ihændehaver undgik kun ved et Held streng Straf. Da Forretningen nu sygnede hen, mistede Storch sin Stilling. Han bestemte sig til at forlade Tønningen og vende tilbage til København. Paa Rejsen dertil vilde han aflægge et lille Besøg paa Güldenstein hos Baron Selby, om hvis Bryllup med Baronesse Ernestine Brockdorf, han havde hørt.

Med tilfældig Lejlighed kørte Storch til Rendsborg, hvorfra han efter et Døgns Ophold i en tarvelig Gæstgivergaard begav sig til Kiel. Her tog han ud hos sin Ven, Slotshaveinspektør Trub, der gav ham Anvisning paa en Fragtmand til Lützenburg. Han bedede en Dag her og begav sig saa til Fods over Neesendorf og Hansühn til Güldenstein. I sidstnævnte Landsbys Kro traf han sammen med Degnen og fik af ham en Skildring af Baron Selbys Bryllup, ligesom Degnen ogsaa meddelte, hvad han havde hørt om Selskabet paa Farve.

»Selby er en lykkelig Mand,« sagde Storch ved sig selv. Han lod sin Ransel staa i Kroen og tiltraadte den følgende Morgen en Time efter Solopgang Vandringen. Han var iført brun Kjole, rød-

tærnet Vest, lysegraa Benklæder og Kravestøvler. Paa Hovedet bar han en bredskygget Cylinderhat. Da Vejret var mildt, havde han lagt sin blaa Chenille over den venstre Arm; i sin højre holdt han en Stok med Metalknap. Han gik hurtigt og var støvet og noget forpustet, da han naaede Güldenstein.

»Er Baron Selby til Stede?« spurgte han Tjeneren ved sin Indtræden i Vestibulen.

»Jeg antager, at den højvelbaarne Kammerherre og Baron er nærværende,« lød Svaret. »Hvem maa jeg i saa Tilfælde melde?«

Storch opgav Stand og sit Navn med den Tilføjelse, at han var fra København.

»Lad ham komme ind,« sagde Selby, da Tjeneren meldte Storch. Han rejste sig og stillede sig ved Siden af Lænestolen.

Storch traadte ind, gik med fremstrakt Haand hen til Baron Selby og sagde med høj Stemme og glad Mine: »Til Lykke, min kære Baron Selby!«

Baronen takkede med et fornemt Smil og besvarede svagt det varme Haandtryk.

»Du har vel ikke glemt din gamle Ven og tidligere Handelsfælle, Kasper Storch?«

»Nej, jeg erindrer Dem godt,« svarede Selby noget køligt. »Vil De behage at tage Plads!«

Det slog naturligvis Storch, at Selby besvarede hans »Du« med »De«. »Skal jeg fjerne mig øjeblikkelig,« var hans første Tanke; men han ombestemte sig og tog Plads paa en Tabouret. Selby satte sig i Lænestolen.

Storchs Øjne faldt paa Portrætet af Birgitte Borre, Selbys første Hustru.

»Mindes De, Baron Selby, ikke tydeligt vore første Ungdomsmøder hos Agent Borre?« tog Storch Ordet.

»Nej,« svarede Selby skyndsomt, »jeg tilstaar,

Hr. Storch, at jeg husker dem ikke. Fortiden beskæftiger overhovedet ikke mine Tanker. Mit Sind er ganske henvendt paa Fremtiden. Lad os holde Agent Borre udenfor vor Samtale!«

»Hr. Baronen vil tilgive, at jeg berørte Fortiden. Jeg har Tilbøjelighed til at dvæle ved den, da Fremtiden ikke synes at love mig noget godt.«

»Har De endnu Forretning i København?«

»Nej, mine Skibe har Engelskmændene taget, og min øvrige Virksomhed — her blev Storch harmfuld og hidsig — er bleven ødelagt som Følge af Frederik den Sjettes afsindige Handelspolitik!«

»Vogt Dem, Hr. Storch!« raabte Selby, idet han for op fra Stolen. »Jeg taaler ikke et eneste nedsættende Ord om vor allernaadigste Konge, Folkets ædle, højsindede Fader!«

Storch, der havde rejst sig, vedblev med sitrende Stemme: »Jeg kan ikke fortie det, Hr. Baron, Regeringspolitiken har ruineret mig som Handelsmand.«

»Tag igen Plads, Hr. Storch,« sagde Selby i en rolig Tone. De satte sig begge. Baronen bladede i den foran ham liggende Korrespondance. Han standsede ved et Brev, som han eftertænksomt gennemlæste. Pludselig lagde han det fra sig og vendte sig mod Storch. »De er altsaa en ruineret Mand?« sagde han med en vis Deltagelse.

»Det er det rette Udtryk, Hr. Baron! I Tønningen, hvorfra jeg kommer, fik jeg mit sidste Grundskud.« Storch fortalte derpaa om sit Ophold i den nævnte By og sin Rejse til Güldenstein.

»Dette Brev,« med disse Ord pegede Selby paa det nævnte Dokument, »minder mig igen om den væsentlige Tjeneste, De viste mig for fem Aar siden ved Ordningen af den Heinzelmannske Pengeaffære.

Jeg vil vise Dem et Tegn paa min Erkendtlighed, hvis De vil modtage det.«

Selby lukkede en Skuffe op og fremtog en stor grøn Fløjelspung. Storch anede, at han vilde give ham Penge. I Betragtning af hele den Modtagelse, han havde faaet, havde han først i Sinde at afvise en saadan Gave, men da han i samme Nu kom til at tænke paa, at han muligen kunde foretage en heldig Spekulation med en lille Sum, skiftede han Beslutning.

»Som et Udtryk for min Tak rækker jeg Dem her hundrede Species i Dukater. Kan jeg yderligere gavne Dem, Storch, skal det glæde mig.« Disse Ord udtalte Selby med en venlig Betoning.

Storch tog Pungen. »Jeg takker Dem, Baron Selby! Maatte nu blot denne Sum blive mit Held!«

»Det haaber jeg for Dem,« svarede Selby. Han rejste sig og rakte sin Haand ud mod Storch. Denne Gang trykkede han Storchs Haand med Varme. Men straks efter vendte han tilbage til sin tidligere fornemme Holdning.

Neppe bemærkede Storch dette, før han skyndsomst bad Baronen om at hilse Hds. Naade Baronessen og formelde hende hans Lykønskning. Med et Farvel og et Buk forlod han Kabinettet.

Baron Selby aandede noget lettere, da han var bleven ham kvit. Han ringede paa Tjeneren, der nu skulde være ham behjælpelig med Toilettet til Frokostbordet.

Storch, der nu havde iført sig Chenillen, da Temperaturen forekom ham at være bleven lavere, gik nynnende en gammel Klubvise tilbage til Hansühn. En halv Mils Vej fra denne Landsby, hvor Vejen gjorde en Svingning omkring et lille Krat, kom en ældre, graahaaret Herre i mørkegrøn Uniform med sølvhvide Knapper ridende mod ham.

Herren red i Skridtgang og vendte sig just om i Sadlen for at betragte Krattets Træer, da der pludselig faldt et Skud fra disse. Det var en Skytte, som var paa Jagt. Ved Knaldet blev Hesten sky, kastede sig til venstre og satte i strakt Løb.

Herren, der sad med løse Tøjler, kom ved denne Bevægelse ud af Ligevægten. Under hans stærke Heldning til højre gled hans venstre Fod ud af Stigbøjlen; han greb fat i Manken. Han svævede øjensynlig i stor Fare. Storch var straks klar over Situationen. Han kastede i et Nu Chenillen og Stokken, løb resolut skraas hen mod Hesten, greb nu med et sikkert Blik og fast Haand i Hovedtøjet og standsede den.

»Usigelig Tak for Deres behjertede Handling!« sagde Herren med kort Aandedræt. »Hvad er Deres ærede Navn?«

»Det glæder mig, at jeg har formaaet at hjælpe Dem ud af Kniben. — Jeg er Købmand Kaspar Storch fra København.«

»Mit Navn er Hofjægermester Rosen, Overførster.«

Storch tog ærbødig Hatten af. Rosen besvarede Hilsenen paa militær Vis ved at føre sin højre Haand op til Kasketten.

»Jeg maa nu komplettere min Mundering,« sagde Storch spøgende. Han gik hen til Chenillen, som han iførte sig, og tog sin Stok. Rosen red efter ham.

»Desværre, Hr. Storch, har jeg i Øjeblikket ikke en eneste Erindring hos mig, som jeg kan give Dem.«

Storch gjorde en afvisende Bevægelse med Haanden.

»Maaske kan vi genses i København; naar jeg kommer dertil, hvad der just ikke hører til Sjel-

denhederne, skal jeg aflægge Deres Forretning en Visit.«

»Det skal være mig en Ære at hilse paa Hofjægermesteren. Forretning har jeg for Tiden ikke, men jeg agter at etablere en.«

»Endnu engang min forbindtligste Tak, Hr. Storch. Som sagt, jeg besøger Dem, naar jeg kommer til København.« Hofjægermesteren tog sin Tegnebog frem og noterede Storchs Navn.

Med et varmt Haandtryk skiltes de. Rosen fortsatte sit Ridt, men denne Gang med Opmærksomheden henvendt paa Hesten. Storch vandrede til Hansühn. Han smilte ved Tanken om, at Rosen vilde opsøge hans Forretning i København. »Nu, det kan jo være,« mumlede han, »at de halvandet Hundrede Specier kan hjælpe mig til en saadan.«

I Landsbykroen traf han en Skipper fra Heiligenhafen, der i længere Tid med Held ved Nattetid havde befordret Passagerer ombord i en stor Baad over til Lolland. De engelske Krydsere gjorde jo paa den Tid Farvandene usikre. Ethvert Skib, der sejlede om Dagen, var udsat for at blive indhentet og opbragt. Storch sluttede en Overenskomst med Skipperen om at blive sat over. Han maatte dog efter Ankomsten til Heiligenhafen forblive en Uge i den lille Stad; thi først rasede et Par Døgn en heftig Efteraarsstorm, dernæst viste et Par engelske Luggere sig udenfor i Østersøen og krydsede et Par Dage frem og tilbage. Med stor Interesse var Storch Vidne til en lille Kamp mellem Skibene og Strandbatteriet paa Holmen nord for Heiligenhafen. Ingen af de to kæmpende Parter tilføjede hinanden synderlig Skade.

En Skolelærer, der ogsaa var Tilskuer, begyndte at fortælle om, hvorledes den danske Admiral Gabel for et Hundrede Aar siden havde slaaet en svensk

Flaade i disse Farvande. Hos en Købmand i Heiligenhafen vekslede Storch nogle af sine Dukater i Sølvmønt.

IV.

En mørk Aften i Begyndelsen af Oktober, da Vinden var sydvestlig, sejlede Skipperen med Storch om Bord ud fra Heiligenhafen og satte Kursen mod Nysted paa Lolland. Fartøjet medførte som Fragt nogle Ankere Cognac til en Købmand i nævnte By foruden et Par Kasser franske Manufakturvarer. Himlen var skybedækket, og ikke en eneste Stjerne kunde skimtes, men Skipperen, der var vant til Farten, havde stadig paa Fornemmelsen, om Skuden befandt sig i den rigtige Retning. Han bød Storch et Glas Cognac, tømte selv et og passede med stor Aarvaagenhed Sejlene og Roret. Den usøvante Passager stirrede ud i Mørket og saa med et spørgende Blik snart paa Bølgerne, snart paa Styrmanden. Denne tog sig en Skraa og bemærkede med et Smil, at Storch kunde være ganske rolig: de klarede nok Admiral Saumarez's Flaade. Det var Chefen for den engelske Orlogseskadre, der krydsede i Østersøen for at beskytte de engelske Handelsskibe mod de danske Kanonbaade og Kapere. Storch svarede, at Saumarez's Navn var ham bekendt. Skipperen fortalte, at han selv havde set ham for en tre Aar siden, da Admiralen tog Chefen for det spanske Hjælpekorps-General Romana, om Bord i sit Flagskib ved Spodsbjerg paa Langeland. »Jeg var den Gang Fisker der,« tilføjede Skipperen. Han blev derefter tavs og var fuldstændig optagen af Navigeringen. Storch svøbte sin Kappe om sig, lagde sin Rejsetaske paa

et af Ankrene, støttede sit Hoved mod det og faldt i Søvn. Da han vaagnede, var det Daggry; et Par Timer efter viste Kirketaarnet i Nysted sig, og efter en vellykket Sejlads naaedes henimod Middag den lille By. Paa Gæstgivergaarden der traf Storch en Bonde, der skulde køre til Sundby Færge. For et Par Skilling Lübsk tog han Storch og dennes Kuffert med paa Vognen. Færgeturen over til Nykøbing paa Falster gik hurtigt, og her var Storch saa heldig straks at finde en Befordring til Gaabense. Den følgende Dag passerede han med Færgen herfra til Vordingborg.

Med Personpost tog Storch over Rønnede til København. Vejret var klart og mildt; Vejen gaar mellem smukke Egne, med livlig Afveksling af Skov og Ager, Bakke og Dal. Alt spillede i Efteraarets brogede Farver; Solstraalen legede med Træernes rødlig-gule Løv, midt i det falmende Grønne. Paa Dagvognen havde Storch kun en enkelt Rejsefælle: en Gaardmand fra Kallehave, der af en Bonde at være var særdeles opvakt og havde fulgt godt med Aviserne. Han stod ved Landeværnet og havde været med i det berømmelige Slag ved Køge 1807. Han stoppede sin Pibe med et Surrogat for Tobak, som dengang formedelst Indførselsforbudene var en overordentlig dyr Artikel, og begyndte nu at fortælle Storch om det lolland-falsterske og det mønske Landeværns Mytteri nævnte Aar, da General Oxholm skulde føre det til Køge.

»Jeg ved nok, de nægtede at følge ham,« sagde Storch.

»Ja, Hans Madsen paa Klintholm holdt saamænd en helt oprørsk Tale. Men det hjalp, da Generalen fik Folkene til Vogns i Vordingborg, og kørte her Nord paa med dem; men der var rigtignok baade Trompetblæsere, Trommeslagere og Violinspillere i Spidsen.«

»Jeg har set General Oxholm mange Gange i København,« sagde Storch. »Han er gift med Datteren af en Planter paa St. Croix, en stor Forretningsmand.«

»Ja, saa! Jeg har ellers været sammen med Generalen paa Nysø,« sagde Bonden. »Han besøgte af og til Baron Stampe, hos hvem jeg var Tjener.«

Storch fortsatte saa hurtigt som muligt Rejsen fra Køge til Roskilde, hvor han paa Postgaarden havde et Møde, der interesserede ham i højeste Grad og vakte gamle Minder hos ham. Her traf han nemlig Madam Fohlmann, der, efter at Herman Ridderstad havde faaet gratis Lejlighed i Efterslægtselskabets Skolebygning, havde bosat sig i St. Jørgensbjerg. Hun havde her godt at bestille som Syerske, eftersom hun kunde sætte Figur paa Pigerne, selv om de havde mindre god Skabelon. Storch spurgte efter Jomfru Marie Agerskov og blev glad ved at erfare, at hun ikke blot havde faaet forøget Timetal i Søstrene Elkins Institut, men at hun underviste Datteren af en Kaptajn Therkelsen i Fransk, hvad der betalte sig godt. Jomfruen havde iøvrigt besøgt Madam Fohlmann en Ugestid sidste Sommer.

Da Madamen ytrede, at Storch naturligvis jævnlig havde haft Brev fra Herman Ridderstad, var Svaret bekræftende.

»Inden ret længe skal min kære Plejesøn være Kandidat,« udbrød Storch. »Gid han saa snart kunde havne i et Præstekald.«

Madam Fohlmann indbød Storch til at se det lille hyggelige Hjem, hun havde arrangeret sig paa »Bjerget«. I en Times Samtale drøftede de Fortidens Erindringer. Om Aftenen gennemgik Storch i Tankerne, før han lagde sig til Hvile, de Omskiftelser, han havde oplevet, siden han havde forladt København. I Fantasien saa han en Række Billeder af sit Liv i Tønningen og Holsten drage forbi sig.

Saa tænkte han paa Madam Fohlmann; det forekom ham, at Mødet med hende var ligesom Tegnet paa, at et nyt, mærkeligt Afsnit af hans Tilværelse vilde oprinde.

I København tog Storch foreløbig ind i Raus Hotel paa Kongens Nytorv og besluttede at gaa til Agent Erichsen den følgende Dag. Agent Erich Erichsen, et af de store Navne fra den saakaldte glimrende Handelsperiode fra Slutningen af det attende Aarhundrede, hørte endnu til de højtansete Firmaer, skønt det som en Følge af Krigen med England kun var en svag Afglans af, hvad det tidligere havde været. Erichsen havde været en Ven af Storchs Fader og kendte Sønnen personlig.

Efter at Kaspar Storch om Morgenen i Hotellet havde tilladt sig den store Nydelse at drikke en Kop Kaffe, der som en Følge af Konjunkturerne stod højt i Pris, og efter at han havde studeret Kurslisten i »Dansk Statstidende«, begav han sig til Kontorerne i Erichsens Palais. Han traf ikke Agenten, da denne som en Følge af det blide Efteraar endnu ikke havde forladt sin Landejendom Hellerupgaard og ikke kom til Byen den Dag. Storch navngav sig for Fuldmægtigen med Tilføjelsen af, at han vilde skrive til Agenten.

Men han forandrede sin Beslutning, gik over til Hotellet, hvor han skiftede Kappe og Hat og tiltraadte gennem Østerport en Fodvandring til Hellerupgaard. Medens han spadserede henad Strandvejen, randt mange kære Ungdomsminder ham i Hu, deriblandt Erindringen om de Dyrehavsture, han havde gjort i Forening med sine Forældre og senere med Fohlmanns. Han var saa fordybet i disse Tanker, at han hverken lagde Mærke til den klare blaa Himmel og den milde Efteraarstemperatur eller til de faa Køretøjer og Fodgængere, som passerede forbi ham. Lidt forbi

»Slukefter Kro« bøjede han af til venstre og gik gennem Parken op til Hellerupgaard. Erichsen var heldigvis hjemme; men Tjeneren anmodede Storch om at vente i Spisestuen, da der netop var en Herre hos Agenten.

Storch tog Plads i en Lænestol og betragtede Billederne paa Væggen. Det var for største Delen Kobberstik efter hollandske Mesteres Stillelivsbilleder, og Motiverne var tagne enten fra Køkkenet, Spisekammeret eller Vinkælderen. Dekorationen stod saaledes i Samklang med Værelsets Anvendelse. Storch var just fordybet i Beskuelsen af en Kopi af den hollandske Mester Boelema's Maleri »Resterne af et Frokostbord«, da Samtalen i Værelset ved Siden af blev højrøstet og patetisk.

»Jeg takker Deres Højvelbaarenhed,« hørte man Erichsen sige, »for de mange opbyggelige Timer, De har skænket mig i Frue Kirke. Blandt Deres Taler vil Prædikenen om Farisæeren og Tolderen stedse blive mig uforglemmelig.«

»Himlens Veje ere uransagelige, min kære Agent,« lød Svaret, »hvem skulde have troet, at jeg var bleven kaldet til Fyens Bispestol. Det gør mig ondt, ja meget ondt, at jeg skal forlade mine Venner her i København; men jeg haaber, at jeg fremdeles skal kunne virke sammen med dem for Fattigvæsenets og Almueskolevæsenets Reform.«

»Jeg skal for Fattigvæsenets Vedkommende altid staa som Raadgiver til Deres Højvelbaarenheds Disposition.«

»Tak, min kære, kære Agent, og Farvel!«

Døren aabnedes paa vid Gab af Erichsen. Storch rejste sig. Den gejstlige blev staaende paa Tærskelen, tog sig med højre Haand til Panden, lukkede Øjnene og efter nogle Sekunders Forløb udbrød han med et veltilfreds Smil: »Heureka!«

Erichsen og Storch saa spørgende og uforstaaende paa hinanden.

»Ah, undskyld mig, mine Herrer, fordi jeg et Øjeblik var fraværende. Det var et Citat af Juvenal, der netop faldt mig ind, og hvori han mødes i Tanken med Persius.«

Erichsen hjalp den gejstlige Kappen paa, hvorefter han med et »Herren være med Dem, kære Agent,« gik.

»Men hvad ser jeg, Storch!« udbrød Erichsen. »Undskyld, fordi De kom til at vente. Det var Provst Plum ved Frue Kirke, der var i Afskedsvisit hos mig. Han rejser nu som Biskop til Odense, min Fødeby, hvor han vil mødes med Slægtninge af mig. Hvad er ellers Deres Ærinde?«

»Jeg søger en Plads i Deres Forretning,« var Svaret.

»Det er maaske tvivlsomt, om jeg kan gøre noget i den Retning for dem, Storch; men lad os tale nærmere sammen derom. Vi kan tage Plads i Verandaen; der er en behagelig Varme, og Udsigten over Parken til Øresund er saa smuk.«

Erichsen og Storch satte sig i en rørflettet Sofa ved et lille rundt Bord, hvorpaa Tjeneren stillede en Bakke med en Flaske Graves og to Glas. Storch gav en Skildring af sit Ophold i Tønningen.

»I Tønningen,« udbrød Erichsen med løftet Stemme, »ja, der var indtil for et Aar siden Affærer at gøre!« Den lille, trivelige Agents brune Øjne spillede livligt. »Sikken Trafik med Nordamerikanerne! Tænk, hvilke Ladninger af Kaffe, Bomuld og Tobak! Toldintraderne løb aarlig op til langt over en halv Million slesvigholstensk Kurant! Storartet, Storch! jeg siger storartet!« Agenten greb Flasken og fyldte Glassene.

»Men Tønningens Guldalder er forbi,« sagde Storch med et mørkt Blik. »Kongen har forbudt

Skibe under nordamerikansk Flag at anløbe Tønningen. Smugleri og Ulykker blev Følgen deraf. — En afsindig Politik!« vedblev Storch i ophidset Stemning, »ødelæggende for Landet og for Undersaatternes Velfærd!«

»Stille, stille, Storch!« tog Agenten til Orde, lagde Haanden paa hans Skulder og saa ham ind i Øjnene. »Vi lider alle under Kontinentalsystemet.«

»Det skal efter Sigende blive værre endnu baade med Indførsels- og Udførselsforbudene.«

»Kongen har jo allerede resolveret, at intet Skib, som er ladet med Kolonialvarer, maa have Adgang til hans Lande.« Erichsen løftede Glasset, klinkede med Storch og fortsatte: »Her i denne Veranda har jeg siddet for en halv Snes Aar siden og frydet mig ved Synet af mine Skibe, naar de vendte hjem fra Ostindien. Som Svaner gled de forbi derude paa det blaa Sund, og de rummede Guldæg! Skaal!« De tømte Glasset.

»Og blot for at tækkes Napoleon tilintetgør Kongen sit Riges Handel,« sagde Storch hidsigt.

»Hs. Majestæt har sikkert kun med blødende Hjerte bestemt sig dertil; men han kan jo ikke trodse den mægtige, der, hvad Øjeblik det skal være, kan tage baade Hertugdømmerne og Jylland.«

Denne Udtalelse gjorde Storch eftertænksom. Efter nogen Tavshed spurgte han: »Deres Forbindelser med Preussen har De vel bevaret, Hr. Erichsen?«

»De er bleven forøgede. Min Kornudførsel dertil er betydelig, og jeg har Leverancen af saltet Flæsk og Fedtstoffer til Troppekorpset i Nørrejylland.«

»Har Agenten saa ikke Anvendelse for mig i Bogføringen?«

»Der er Sandsynlighed for, at den ene af mine Bogholdere, gamle Jardin, snart træder tilbage, da

hans Syn er begyndt at blive meget svagt, og De skal da faa Pladsen, Storch! Jeg glemmer ikke, at De er Søn af min gode Ven. Foreløbig kan De assistere Jardin ved Revisionen, som han netop er i Færd med.«

Storch takkede Agenten. Denne klinkede med ham, rakte ham Haanden til Afsked og gik ind i sit Arbejdsværelse.

Saaledes var Storch igen kommen i Virksomhed. Paa Hjemvejen til København gjorde han sin finansielle Status op. Han havde endnu 50 Species i Kontanter; det var til Dagens Kurs det samme som 800 Rigsdaler i Kurantsedler. Storch følte sig betrygget; det var længe siden, at hans Sind havde været saaledes i Ligevægt. Efter at han havde hvilet sig, besøgte han henad Aften Herman Ridderstad. Paa Vejen til denne gik han ind i Brummers Boglade paa Østergade og købte der et Eksemplar af Øhlenschlägers »Correggio«. Dette overrakte han sin unge Ven, efter at den første hjertelige Hilsen var udvekslet. Ridderstad blev overordentlig glad, da han hørte, at Storch skulde tiltræde en Virksomhed paa Erichsens Kontor. De samtalede derpaa om Storchs Liv i Tønningen; idet Enkeltheder, som ikke var berørte i Brevveksling, fremdroges og drøftedes. Ridderstad skildrede sin Beskæftigelse som Timelærer. Han havde godt at bestille baade i Efterslægtselskabets Skole og i sit Hjem. Nylig havde han faaet en indbringende Information, idet han daglig skulde gennemgaa Lektier med en Søn af Kaperkaptajn Therkelsen. Han var saa optagen, at han ikke kunde give flere Timer, hvis det theologiske Studium skulde passes.

Da Storch spurgte, hvilke Professorer han følte sig mest tiltalt af, svarede han, af Peder Erasmus Müller og Jens Møller. I den sidstnævntes Hus var han af og til Gæst. Han berømmede Jens Møllers

store Forelæsningstalent. Erasmus Müller skattede han højt som Lærer; men han satte ham dog især højt som Historiker. Ridderstad følte sig blandt de theologiske Discipliner især hendragen til Kirkehistorien. Storch glædede sig i sit stille Sind over at høre Ridderstad fortælle; han var stolt af den unge Mand, hvem han betragtede som sin Myndling. Storch var udelukkende Forretningsmand og kendte hverken det theologiske Studium eller dets Professor. Men da Ridderstad omtalte Jens Møller, udbrød han: »Ja, han er mig ikke ganske fremmed; hans Fader var Præst i Karrebæk!«

Da Storch ytrede Tvivl om, at Ridderstad fik Tid til at læse »Correggio«, sagde Studenten med Varme: »Om jeg saa skal tage Natten til Hjælp, vil jeg læse den dejlige Digtning. Jeg har set Tragedien paa Theatret. Foersom som Antonio og Madam Heger som Maria vil blive mig uforglemmelige.«

»Har Du for nylig set Madam Fohlmann og Jomfru Agerskov?« spurgte Storch.

»Naar Madammen kan komme med en privat Befordring, ser hun ind til mig, der kan vel være en fjorten Dages Tid imellem. Sidste Gang fulgte Jomfru Agerskov med herop.«

»Det skal glæde mig at gense Jomfruen,« sagde Storch; »det var baade en køn og en god Pige.«

»Lad os tilføje,« fortsatte Ridderstad, »at Jomfru Agerskov er en begavet og kundskabsrig Pige. Hun har saamænd Elementerne baade af den franske og den engelske Grammatik godt inde.«

Idet Storch vendte sig paa Stolen, faldt hans Øje paa en større Sortkridtstegning mellem Vinduet og Væggen. »Men der har Du jo igen tegnet Jomfruen!« udbrød Storch. »Du har gjort Dig megen Umage, kan jeg se; Sympathien har naturligvis i det Tilfælde ogsaa meget at sige.« Han saa spørgende paa Ridderstad.

Denne afficeredes af Storchs Blik og blev noget rød. For at henlede Tanken paa et andet Emne stoppede han en Pibe til Storch og tændte sig selv en. »Nu skal De smage det allernyeste Surrogat for Tobak, Onkel!« — det var det Navn, hvormed han hyppigt betegnede sin Velgører. — »Det er et Præparat af Kirsebærblade.«

»Forinden jeg gik herhen, saa jeg paa en lille Udstilling af forskellige Surrogater,« sagde Storch. »En Handelsrejsende fra Flensborg anbefalede dem. Blandt dem, der tog dem i Øjesyn, var ogsaa Prokurator Heise. Har Du set ham siden Fohlmanns Tid?«

»Af og til, Onkel! Jeg træffer sammen med ham paa Gianelli's Kafé, hvor han er Stamgæst. En Aften i Vinter, da jeg var til Bal i Klubben »Enigheden«, mødte jeg ham.« Ridderstad tav nogle Øjeblikke, hvorefter han fortsatte: »Der var ogsaa Jomfru Agerskov. Heise dansede Vals og Kvadrille med hende.«

»Ja,« bemærkede Storch; »Heise er Jurist, Forretningsmand, Danser og Skuespiller. Han har gjort stormende Lykke i »Holbergs Minde«.«

»Hans Kløgt anerkender jeg,« sagde Ridderstad; »men han er mig langtfra nogen sympatetisk Personlighed.«

* *
*

Et ejendommeligt Liv, der spillede i mange forskellige Farver, rørte sig den Gang i Nyhavn, dog ikke paa den saakaldte Charlottenborgs Side. Her havde det kgl. Kunstakademi sit Sæde i Slottet; her tronede antike Kunstværker i stille Majestæt,

og om hele Bygningen stod en vis Glans, som aftvang selv de profaneste Blikke Respekt. Til denne Nutidsstemning sluttede sig for den gamle Generations Vedkommende Minderne om den Tid, da Frederik den Femte som Kronprins og hans yndefulde Gemalinde, den engelske Prinsesse Luise, havde deres Residens paa Charlottenborg. Da bølgede et fint og fornemt, et glimrende kostumeret og rigt dekoreret aristokratisk Samfund, hvis Skæmt ikke overskred Etikettens Former, gennem de straalende Sale. Passerede man Charlottenborg, havde man den botaniske Have, hvortil den tidligere Slotshave nu var omdannet. Bag den skumle Mur, som adskilte den fra Gaden, udfoldede sig her i det frie og i Væksthusene en rig Flora, lige fra det høje Nordens Erika til den tropiske Zones Palme, en Planteverden, som i Aarets lyse Tid udfoldede hele sin Farvepragt og Duft. Endelig kom Indgangen til Gammelholm, til det berømmelige Bremerholm, hvor Kristian den Fjerde saa gerne færdedes. Her mødte Øjet et Kompleks af Magasiner og Værksteder; men saa man fra denne Plads, hvor der nu herskede forholdsvis Stilhed, over mod Flaadens Leje, da grebes Hjertet af Sorg; thi Svanereden var tom. For fire Aar siden havde Englænderne bortført Danmark—Norges stolte Orlogsflaade og derved berøvet os det Vaaben, som skulde sikre Forbindelsen mellem Tvillingrigerne. Kanonbaade og Kaperfartøjer var nu det Redskab, hvormed vi bekæmpede Fjendens Rangskibe, og mangen Stordaad udøvedes; men Haabet om Orlogsflaadens Genopstandelse var ikke uddød. Derfor var et lille Linieskib, som kort før nærværende Tidspunkt var løbet af Stablen, symbolsk bleven kaldet »Fønix«; thi man forventede, at Flaaden, ligesom denne Eventyrets Fugl vilde stige fornyet frem af sin Aske.

Medens Nyhavn paa Charlottenborgs Side saa-

ledes fortrinsvis indbød til historisk-poetiske Betragtninger, var det ganske andre Tanker, som vaktes hos Beskueren, naar han betraadte Nyhavn paa Byens Side. Det Liv, der rørte sig her, modtog Farve og Tone fra Havnens Skibe, fra Briggerne, Skonnerterne og Jagterne, som laa her for at losse. Vel var som en Følge af Kontinentalsystemet og Søkrigen Handelen stærkt lammet, men alligevel listede Amerikanere sig herind, og Trafiken med Svenskerne var stundom ret levende. Af Jagter fra Hertugdømmerne og Provinsbyerne ankom ved For- og Efteraar et ret betydeligt Antal, idet de forstod at smutte bort fra de britiske Orlogsmænd, og stundom løb ogsaa en Skude fra Norge ind i Havnen. Kaperfartøjerne plejede, naar de vendte tilbage fra Fangst at ankre op paa Indrerheden, hvor de da laa som rovgriske Falkeunger, ventende paa det Øjeblik, da de atter skulde udspile Vingerne til Flugt hen over Havet. I Nyhavn paa Byens Side var om Dagen en ustandselig Summen, Larmen og Raaben, blandet med Støjen af Vognhjuls Raslen paa Stenbroen og den dumpe Lyd af rullende Fustager. En Lugt af Tjære, Fedevarer, tørret Fisk og Sæd stod ud over Havnen, over hvilken Røgen fra Skibenes Kabysser bredte et let Slør. I hver anden Stue og Kælder i Husrækken langs Bolværket var der Beværtning. Blandt disse saakaldte Skipperhuse var der tre, som havde farligt Ry, nemlig: »St. Croix«, »Constantia« og »Novilla«, der henholdsvis besøgtes af Amerikanere, Ostindiefarere og Svenskere; men Selskabet i enhver af dem var ellers stærkt blandet. Kapergasterne havde vel deres Stamknejpe i »Brokkensbod« ved Toldboden; men de kom ogsaa i Nyhavn, særlig i den sidstnævnte Beværtning. Fra alle Skipperhusene stod om Aftenen en Stegeos ud over Gaden, og et forvirret Kor af Stemmer lød gennem de halvaabnede Døre

og Vinduer. Engelsk, Plattysk, Svensk, Norsk og forskellige danske Dialekter hørtes mellem hverandre. Slag i Bordene, Trampen i Gulvet, Klirren med Glas, Banden, Hosten og skrallende Latter afvekslede med skurrende Violinspil, falsk Sang og skingrende Kvindestemmer. Stundom lød Uroen som en stille Brusen, men saa rejste der sig et frygteligt Spektakkel: Bordene skødes voldsomt til Side, Stolene blev væltede, Spark og »Skaller« uddeltes, Næveslagene faldt til Akkompagnement af Eder, Skraal og Hvin; Dørene fløj op og de besejrede kastedes som forrevne Vrag ud paa Gaden, hvor de hilstes af hylende Drenge og Lediggængere. Endelig kom Gadekommissæren og fik tilvejebragt Ro.

Storch havde lejet sig et Par Værelser med en Alkove i Store Strandstræde hos en Enke efter en Koffardikaptajn; hendes Mand var falden i engelsk Fangenskab og død i et af de saakaldte Prisonskibe paa Themsen. Naar Storch havde endt sit Arbejde paa Kontoret og nydt sit tarvelige Aftensmaaltid, plejede han at gaa en Tur ud i Byen, og det morede ham da at spadsere forbi Skipperhusene i Nyhavn for at betragte det bevægede Liv der. En Aften standsede han udenfor »Novilla« og lyttede til en svensk Drikkevise, hvis Omkvæd blev sunget i Kor, sekunderet af Glassenes Klang. Lystigheden inde i Beværtningen morede ham. Som han stod der, følte han pludselig et Haandslag paa Skulderen og en Stemme udbrød: »God Aften, Købmand Storch!« Han vendte sig og saa en Styrmand Arildsen fra Tønningen, med hvem han havde stiftet Bekendtskab under Opholdet i denne By.

»Er det Dem, Arildsen!« udbrød Storch forbavset. »Hvorledes kommer De her?«

»Vi ligger her i Havnen med Skonnerten »Bothilda« fra Kappelen. Der har jeg Hyre for Tiden.

Vi har losset Fedevarer. Om et Par Dage sejler vi igen.«

»Hør, Arildsen! De maa fortælle mig noget om vore fælles bekendte i Tønningen. Gaar Smughandelen med Hamborg endnu? Hvordan har Købmand Küster og hans Kompagnon det?«

»Smughandelen trives fortræffeligt, skønt der er Livsfare forbunden dermed. Generalguvernøren, Marskal Davorest, lod for kort Tid siden en stakkels Djævel, som tredie Gang blev greben, uden Barmhjertighed skyde ned. Kvinderne smugler engelske Artikler ind under deres Skørter.«

»Tror De, at Küster kan holde sig, efter at det er forbudt Amerikanerne at handle paa Tønningen?«

»Ja, Küster klarer sig nok; for Talent har han, og nu har han ikke arvet saa lidt efter Svigerfaderens Død.«

»Ja saa! jeg havde nok Lyst til at høre lidt nærmere om alt dette!«

»Lad mig indbyde Dem paa en Grog her i »Novilla«. Jeg plejer at komme her. Til Gaarden findes et Par Smaaværelser, hvor man kan sidde i Ro.«

Storch fulgte ind med Arildsen. Saa snart de aabnede Døren, slog en Dunst af Grog og en tæt Piberøg dem i Møde fra et stort fire Fags Værelse, som var oplyst af en Olielampe under Loftet og nogle Lampetter paa de blaamalede Vægge, der var prydede med kolorerede Træsnit, fremstillende Optrin af Krigen med Englænderne. Midt paa Gulvet stod et stort rundt Bord, omgivet af Stole; i Baggrunden et firkantet Bord foran en med Læder betrukken Sofa. Ved Vinduespillerne og langs Væggen lige overfor var smaa Borde med Taburetter anbragte. Lokalet var fuldt, enhver Plads besat. Ved Skænken stod en ældre, mager og rødnæset Mand

med en strikket Kalot paa det graasprængte Hoved, og ved hans Side stod en trivelig Kone med buttede Kinder og kraftige bare Arme. De havde travlt med at ekspedere den Grog og Punsch, der blev forlangt af de larmende, grinende Gæster, som smøg deres Kridtpiber og kærtegnede Opvartningspigerne, naar disse bragte dem de bestilte Varer. Blandt Pigerne var der især to, der gjorde Lykke, Ulla og Fredrika, begge fra Blekingen, begge blaaøjede, lyshaarede og yppigt byggede. De var kvikke i deres Bevægelser og hurtige i deres Svar, og trykkede en Matros dem for haardt, fik han i Reglen en velment Lussing. Selskabet i Storstuen bestod i Aften af Svenskere, nogle Amerikanere og en Skare Søfolk fra Slesvig og Holsten. Deres Stemmer lød højrøstet imellem hverandre, og den, der traadte ind, fik straks Indtrykket af en babylonisk Sprogforvirring.

Arildsen førte straks Storch gennem Storstuens Taage ind i et Bagværelse, der gennem en Døraabning stod i Forbindelse med et andet. I dette, som var stærkt oplyst, sad om et langagtigt Bord et grogdrikkende Selskab af seks Personer og betragtede to Tærningespillere, der kastede højeste Øje om Penge. Indsatsen var stadig en Mark Lybsk. Alle de tilstedeværende prøvede vekselvis Lykken med den ene af Øjeblikkets Spillere, en velvoksen Mand, klædt i mørkeblaat, med en rød Sømandsskjorte og en blank Kasket paa Hovedet. Han røg af en lille Merskumspibe; han talte Plattysk og Dansk med holstensk Betoning. Under selve Spillet var der Tavshed; men hver Gang den ene af Parterne vandt, rejste der sig et Bifaldsraab mod Sejrherren, som klinkede med Selskabet og rekvirerede en ny Omgang

Arildsen og Storch tog Plads i det ydre Værelse ved et lille Bord under en Lampet. Døraabningen til Storstuen var halvt dækket ved et Gardin, hvad der dæmpede Støjen derindefra en Smule. Den lyt-

tende kunde tydeligt høre, hvad der blev sagt i det inderste Værelse ved de spillendes Bord. Arildsen forlangte en Flaske Madeira. Det var den Vin, for hvilken »Novilla« havde vundet særlig Ry blandt Søfolkene. Værten havde sluttet Akkord om Leveringen af Drikkevarer med nogle Kapere, og hvad han af den Vej fik, solgte han med en storartet Avance.

Just som Arildsen og Storch var kommen til Sæde, og Opvartningspigen havde bragt dem det forlangte, kastedes Gardinet til Side og tre Mænd i Pjækkert, med Kabuds og med høje Støvler traadte ind. De havde et forsorent Udseende; de var rødblissede i Ansigtet og satte sig støjende om et Bord ligeoverfor vore to Gæster. Efter at den ene af dem med Stentorstemme havde forlangt Grog, men med »dobbelt Væge«, begyndte de at tale om deres sidste Bedrift. De hørte til Besætningen paa Kaperen »Prøvestenen«, der havde taget en med Manufakturvarer ladet engelsk Brig ved Anholt. De havde gjort en god Forretning; thi efter at Priserettens Dom var falden, og Ladningen var bleven solgt, havde hver Mand af Besætningen faaet femhundrede Rigsdaler for sin Part. Det var tredje Gang i Løbet af det sidste Halvaar, at deres Kaptajn havde haft Heldet med sig. De tre Søfolk tændte Kridtpiberne og drøftede Enkelthederne i Kampen ved Anholt. De berømmede den Dygtighed, hvormed Kaperkaptajnen og Styrmanden havde brugt Riflen, og det vilde Mod, hvormed Lars Fisker fra Sletten havde betjent sig af Huggerten, saa at tre Mænd var blevne ukampdygtige.

Arildsen havde imidlertid givet Storch en Skildring af Forholdene i Tønningen, da en Stemme i Værelset ved Siden af raabte under almindelig Tilslutning:

»Hør, Kadreier! De er Fanden forhyre mig i

Pagt med den skinbarlige Satan! De vinder jo i hver en Omgang; den ene Mark efter den anden triller i Lommen paa Dem!«

»Ja, det er Fanden selv, der vender Tærninger for Dem.« brummede en anden Stemme.

»Lad os slaa,« sagde Kadreieren til sin Sidemand; vinder jeg, renuncerer jeg!«

»Vel, vi slaar,« udbrød Sidemanden. Han kastede Tærningerne og fik 4.

Kadreieren, en dreven Spiller, sikker paa Taget, kastede; Tærningen viste kun 1.

Bifald hilste Sidemanden. Grogglassene blev tømte, en ny Omgang rekvireret; Stemningen begyndte at blive høj.

»Jeg holder en Daler Kurant paa næste Kast,« sagde en tredje.

Kadrejeren nikkede. Tærningerne rullede, han vandt.

»Ja, bi du! vi skal nok aale dig!« raabte en fjerde, der var rød i Kammen baade af Grog og Ærgrelse.

Spillet fortsattes under stigende Lidenskab.

Selskabets ophidsede Stemning vakte Arildsens og Storchs Opmærksomhed; de satte sig saaledes, at de kunde se ind i Værelset. Storch blev forbavset, da han i Kadreieren genkendte Prokurator Heise. Denne kastede af og til et flygtigt Blik paa Storch, men vidste ikke, hvem han var; dels havde de i over et Aar ikke set hinanden, og dels havde Storch lagt sig Fuldskæg til.

»Har De tit truffet Kadreieren hernede?« spurgte Storch.

»Hver Gang jeg har været her. Han er Kadreier og Kommissionær og hedder nok Heinse« . . .

»Kadreier og hedder Heinse? Er her nogen, som kender ham nærmere?«

»Det tror jeg næppe. Han skal høre hjemme

i Taarbæk; men for Resten er han født i Slesvig; han taler jo ogsaa Plattysk som en indfødt.«

»Han gør vel gode Forretninger?«

»Ja, hernede tjener han s'gu mange Penge. Han er altid saa forbandet heldig i Tærningespil, og han gaar aldrig herfra uden med en god Gevinst. Det summer op i Ugens Løb. For Øjeblikket spiller han med nogle Slesvigere og blanker dem nok ordentlig af for deres lybske Marker. Læg Mærke til den Opvartningspige, som kommer der!«

Storch saa paa Opvartningspigen Ulla, der bragte en Bakke med syv Glas Grog ind til Selskabet. Samtidig fik de tre Mand fra Kaperskuden tre store Snapse Kognac. Da Fredrika satte Bakken paa Bordet, tog den ene hende under Hagen og gav hende, inden hun kunde værge sig, et Smækkys, som hun gengældte med en venskabelig Lussing. Skraldende Latter lød fra Storstuen.

Storch havde imidlertid set Ulla bøje sig ned mod Heise. Medens han tog hende omkring Livet, hviskede hun noget ind i Øret paa ham. Han smiskede til hende; hun kyssede et Par Gange paa Fingeren ad ham, da hun gik.

Ser De, Storch, mellem de to er der en hemmelig Kontrakt. Ved Hjælp af hende arrangerer han Spillepartier. Kadreieren er storartet i Landsknægt, og hun skaffer ham her ude det ene Parti efter det andet.«

Her maa indskydes den Bemærkning, at Kontrakten mellem Kadreieren og Ulla ogsaa angik Drikkevarerne. Det Glas Grog, han fik, var altid den rene Limonade mod det, som serveredes for de andre.

»Hvem spiller Kadreieren med?« spurgte Storch.

»Helst med Skippere fra Hertugdømmerne; det er nemlig Folk med Penge paa Lommen, og han spiller altid højt.«

»Er han ærlig, eller snyder han?«

»Jeg tror det sidste. Denne Ulla lister sig tit om bag de spillende og gør Tegn til ham. Jeg har lagt Mærke dertil, da jeg en Aften sad her og observerede Spillet meget nøje «

»Hvor højt spilles der?«

»Naar Kadreieren har faaet Dampen op hos sine Medspillere ved Hjælp af Grog, bliver Indsatsen gerne en lybsk Kurantseddel, et »Skatkammerbevis«, som det hedder.«

»Hvad lyder det paa?«

»Halvtredje Rigsdaler lybsk Kurant. Kadreieren kan paa en Aften stikke flere saadanne til sig.«

»Taber han tit?«

»Næsten aldrig. Og sker det, betaler han med danske Kurantsedler, idet han dog giver den vindende en Opgæld. Men hvordan den skal regnes ud, maa Fanden vide.«

Storch, der som Forretningsmand var nøje inde i Tidens forviklede Pengeforhold, kunde af Fortællingen slutte, at Heise maatte liste sig betydelige Summer til, idet han benyttede sig af de andres Omtaagethed og Ullas List. Paa dette Tidspunkt var nemlig Papirspengenes Kurs saaledes, at seks Hundrede Daler i Sedler i dansk Kurant kun havde en Værdi af hundrede Species i Valuta, medens de slesvigholstenske Kurantsedler stod pari med rede Sølv.

»Ja, ja,« sagde Arildsen, »den Kadreier tjener s'gu godt paa sine Manøvrer. Jeg smigrer mig nu med, at jeg har kigget ham rigtig i Kortene; men tilsyneladende gaar det hele jo ærligt og gemytligt til. Skaal, Storch!«

»Tak, Arildsen!« De tømte det sidste Glas Vin. I det samme sang den ene af de tre Kapere, idet han løftede Glasset mod den ene Opvartningspige, der kiggede ind i Værelset:

»Nankin og Fløjl til Skørt og til Trøje
Gi'er jeg min Rikke; en Lyst for mit Øje
Er det at se saadan pyntet min Snut.
Saa gaar der Fut i en Kapergasts Krudt.«

Denne Strofe, der blev sungen med en kraftig, hæs Barytonstemme, bragte hele Selskabet i »Novilla« til at le af fuld Hals. Storch og Arildsen forlod under dette Optrin Skipperhuset og tog paa Gaden venligt Afsked med hinanden.

Om Morgenen tidligt, just som Storch havde nydt sin Agernkaffe, fik han Besøg af Ridderstad, der kom for at indbyde ham til en Skovtur om tre Dage.

»En Skovtur!« udbrød Storch smilende. »Gør Du Udflugter af den Art?«

»Det er ikke mig, Onkel, som arrangerer Turen, »det er Kaptajn Ole Therkelsen, med hvis Søn jeg gennemgaar Lektier, Kaptajnen kom op til mig i Gaar med Indbydelsen. Vi talte lidt sammen; han spurgte mig en Smule nærgaaende om mine private Forhold.

Da han erfarede, at De havde interesseret Dem for mig, og da han havde hørt, hvem De var, sagde han med et glad Smil: »Hr. Storchs Fa'er kendte jeg godt, en dygtig Rheder, en god Mand; han lod sit Liv for Fædrelandet. Det vilde være mig kært at stifte personlig Bekendtskab med Sønnen. Vil De, Ridderstad, bede ham fra mig at tage Del i vor Skovtur paa Onsdag. Et Afslag skulde gøre mig ondt.«

»Kender Du Therkelsens Omgangskreds?«

»Nej, men jeg fik i Gaar at vide, at Jomfru Agerskov, der læser Sprog med Therkelsens Datter, skal med. Prokurator Heise, der har afviklet en Affære for Therkelsen, er ogsaa indbudt.«

»Jomfru Agerskov!« bemærkede Storch; »det var jo rart! Med hende har jeg endnu ikke talt

efter min Tilbagekomst her til Byen. Hvorfra gaar Turen?«

»Fra Therkelsens Bolig i Borgergade til Grøndalshuset!«

»Saa vil jeg støde til der præcis Kl. 12. Jeg vil nemlig gerne konferere med Agent Erichsen paa Hellerupgaard Onsdag Morgen, før han tager her ind til Kontoret.«

»Vel, Onkel! jeg skal ordne det hele.«

Med disse Ord forlod Ridderstad sin faderlige Ven og begav sig ud til sin Virksomhed som Timelærer.

V.

Den følgende Onsdag var der stærk Bevægelse i Borgergade udenfor Kaptajn Therkelsens Sted nærved Dronningens Tværgade. Der holdt fire holstenske Vogne, paa hvis Sæder et helt Selskab tog Plads. Kaptajnen foretog en Skovtur i Anledning af sin Kones Fødselsdag. Paa første Vogn havde tre Musikanter faaet anvist Plads. En nysgærrig Menneskemængde havde samlet sig ved Togets Bortkørsel.

Ved Solopgang havde det skylregnet, og alt havde tydet paa, at Vejret skulde blive uheldigt. Men da indtraadte pludselig en Forandring. Vinden vendte sig, Regnskyerne adsplittedes, og Vejret blev roligt og mildt. Mindet om Regnskyllet var endnu de opsvulmede Rendestene, hvis Brætter var revne med af Strømmen, men nu efter Gadekommissærens Befaling anbragtes paa rette Sted.

Efterhaanden begyndte Livet i Gaden at røre sig stærkere og stærkere. Kælderhalsene aabnedes, Butikkerne lukkedes op, Tranlygterne slukkedes.

Snart afløstes Dæmringen af den klare Dag. Solen skinnede fra en skyfri Himmel, Færdselen blev livlig. Mænd, Koner, Piger og Børn søgte til Udsalgene i Stuer og Kældere. Mælkekuske fra Landet kørte gennem Gaden og falbød deres Varer, andre Køretøjer fulgte efter med Pindebrænde og Tørv. Til Vognenes Rumlen paa den ujævne Stenbro sluttede sig Fiskerkonernes Raaben med Torsk og Rødspætter, og midt i dette Kor af kvindelige Discanter lød af og til en Sandmands hæse Bas. Overalt snakkedes og handledes der. Nu kom Bryggervognene med Tønder til Spækhøkere og Øltappere, og samme Steds hen styrede Karle fra Brænderierne med et Anker Brændevin paa Skulderen. I Værtshusene indfandt Stamgæsterne sig og tændte Piben, efter at de havde nydt deres varme Mælk eller Øl. I Etagerne aabnedes Vinduer. Mænd med Nathue, Koner med Natkappe, Jomfruer med udslaget Haar stak Hovederne ud for at kigge lidt paa Livet i Gaden. Mangen Jomfru faar Hovedet til sig i en Fart, naar hun i Genboens Vindue faar Øje paa en ung Mand, som betragter hende med nysgerrige Blikke.

Solen har naaet sin halve Middagshøjde, Færdselen bliver tættere og mere broget. Ud og ind gaar det hos Kræmmere, Haandværkere og Tobakshandlere, hos hvilke sidste man forsyner sig med Surrogater, hvis man ikke har Raad til at købe virkelig Tobak. Hist og her paa Fortogene standses de passerende af Jøder, der falbyder forskelligtfarvede Baand og Flortørklæder, og næppe er man gaaet klar af dem, før man løber paa en Madam, der sælger Bændler, Knapper, Smaaspejle, Sakse og Fingerbøller, som findes i en Kurv, hun bærer paa Armen.

Fra disse Nødvendighedsgenstande henledes Tanken med et til den kunstneriske Sfære, idet

man ser en Gibser, der paa sit Hoved bærer et Brædt med Figurer, blandt hvilke Napoleon i forskellige Udgaver er stærkest repræsenteret. Plastiken formaar dog ikke ret længe at tage vort Sind fangen, thi nu henvender Omgivelserne sig til vor musikalske Sans. Gaardsangerne foredrager med mere eller mindre velklingende Stemme, til Akkompagnement af Violin, deres Sange af baade muntert og sørgeligt Indhold. Man standser et Øjeblik udenfor Porten og lytter; en Visekælling benytter sig straks af Situationen og vil prakke en sine Viser paa, da hun mener, at man nu er oplagt til at købe. Fra Musernes Region stiger vi ned til de mathematiske Beregningers Felt, idet vi støder paa en skindmager Person, der sælger Almanakker.

Pludselig viger Mængden, der færdes paa Gaden, til Side for en Landauer, forspændt med to smukke brune Heste, som køres af en livréklædt Kusk. Det er Etatsraad Drabye, Chef for et anset Handelshus; han kører med sin Frue og sine to Døtre ud til deres Landsted i Nærheden af Lyngby. Handelskonjunkturerne havde vel i de sidste Aar været slette for Drabye; men han havde i Fortiden samlet Skatte, paa hvilke han nu tærede. Der sad han i sin Pelsværkskappe og saa med en selvbehagelig Mine paa Gadelivet. Hans Døtre var iført Silkekaaber og Capothatte og underholdt sig livligt med hinanden om en thé dansant, hvori de Aftenen forinden havde deltaget hos Kommerceraad Holm. Etatsraadinden bladede i en lille Inventarie-Bog for at erfare, om der paa Landstedet var glemt Genstande, som skulde ind til Byen.

Hestene, som løb i jævnt Trav, maatte pludselig standse et Kvarters Tid, da en Vogn med et Halmlæs var væltet midt paa Gaden. Etatsraaden stak misfornøjet Hovedet ud af Vinduet og bandede sagte.

Etatsraadinden lod sig ikke forstyrre i sine Undersøgelser af Mobilierne.

Frøknerne var derimod med levende Interesse Vidne til et lille Folkelivsbillede. Vognen passerede netop et Logishus, der havde Tilladelse til at holde offentlig Dans et Par Gange om Ugen. Dette Sted, som i Folkemunde gik under Navnet »Vipstjerten«, var, naar der vankede en Svingom, stærkt besøgt af Matroser og Piger af lidt løs Beskaffenhed. Som Logishus var det i Stand til at yde Gæsterne Nattekvarter, naar disse overvældedes af Punschsens Virkninger og Dansens Anstrengelser. To Par viste sig i Gangdøren, ligesom Etatsraadens Vogn kom forbi. Det var to Matroser med deres udkaarede — i det mindste i denne Havn. De var noget utidige; men Morgensnapsen havde aabenbart livet lidt op paa Humøret. De kærtegnede Pigerne, der i deres Kattunskjoler med simple røde Shawler saa meget forpjudskede ud. Da Matroserne fandt, at de ikke var muntre nok, kildede de dem i Siden. Pigerne gav sig til at hvine og løb ned ad Gaden. Matroserne efter dem! Da lød et almindeligt Latterudbrud henne i Gaden: de var alle fire tumlede omkuld i Halmen.

»Det var et Modstykke til »high life«, bemærkede den ene Frøken Drabye.

Nu lød der en Tromme og en Pibe. Det var Jægerkompagniet af Prins Kristian Frederiks Regiment, som kom marscherende. Færdselen i Gaden standsede, hvor det drog forbi.

Alle Vinduer var fulde af Tilskuere. Soldaterne marscherede taktfast med stram Holdning. Godt tog de sig ud i de røde Kjoler med de grønne Rabatter og de runde Hatte med grønne Fjer. Kompagniet skulde ud paa Blegdamsfælleden, hvor det tilligemed et Par andre Troppeafdelinger skulde præsenteres for Kommandanten. Almindelig Opmærksomhed

tildrog sig Kaptajnen, den fireogtyveaarige Prins Bentheim Steinfurth, der havde et martialsk Udseende. Jomfruerne i Vinduerne fandt ham baade imponerende og indtagende. En Gibser standsede og betragtede ham med Beundring: »Hvilken Helteskikkelse!« sagde han ved sig selv; »gid jeg havde hans Statuette paa mit Brædt; med den kunde jeg gøre Forretning!«

Men tilbage til Kaptajn Ole Therkelsen!

Therkelsen havde været Matros om Bord i et af Agent Duntzfeldts Skibe, men paa Hjemrejsen fra en spansk Havn blev Barken tagen af en engelsk Orlogsmand og indbragt til Portsmouth. Skib og Ladning konfiskeredes og solgtes. Besætningen fik Tilladelse til at vende hjem. Therkelsen var gift med en Skomagersvends Datter ved Navn Jensine, en firskaaren blond Kvinde, og levede lykkeligt med hende. De havde to Børn, en køn, mørkøjet, brunet Pige, der paa dette Tidspunkt var i sit tyvende Aar og en Søn ved Navn Adolf, der var i Konfirmationsalderen. Sigrid var en velbegavet Pige; men hun havde kun nydt en ganske tarvelig Undervisning i det søsterlige Velgørenhedsselskabs Skole.

Naar Ole Therkelsen tidligere vendte tilbage fra en Rejse, havde han altid nogle Silketørklæder og Nipssager med til sin Jensine og Sigrid; men denne Gang kom han tomhændet. Hans Kone, der var overtroisk, saa deri Forbudet paa Ulykker, og hun fik Ret; thi under de forstyrrede Søfartsforhold blev det ikke muligt for Therkelsen at faa Hyre. Ole Therkelsen, Kone og Datter førte en haard Kamp for Tilværelsen. Han tog alt det tilfældige Arbejde, der forefaldt: han savede og kløvede Brænde og gav sig endogsaa af med at rense Kakkelovne. Jensine hængte Gardiner op og gik til Haande med al indvendig Gerning; Sigrid fik nogle Skillinger

daglig for at spadsere med en Embedsmands Børn. Men hverken Therkelsen eller hans Kone havde stadig Beskæftigelse, og naar de saaledes gik ledige, blev Livet dobbelt drøjt. Fra deres lille Hjem i Adelgade maatte de ofte for Spotpris bortsælge Møblerne. Kun de allernødvendigste beholdt de tilbage. Klæder og forskellige Husholdningsgenstande sattes paa Assistentshuset. Jensine brast i Graad, da Therkelsen tog to smukke ornamenterede Lysestager for at laane paa dem: disse Stager havde hendes Bedstemoder foræret hende ved Sigrids Daab. Men Lysestagerne kunde jo undværes, eftersom Ølflasker kunde gøre Tjeneste i Stedet. Levemaaden var som en Følge af de stigende Torvepriser saa tarvelig, som den paa nogen Maade kunde være. Øl traadte i Stedet for Kaffe; Kød og Flæsk hørte til de største Sjældenheder og kunde kun faas i en lille Kvantitet, naar Ægteparret havde haft en god Arbejdsdag; den sædvanlige Kost var Grød, Vælling og Fedtgrever, hvilke sidste kunde spises til det bare Brød; en Artikel som Smør kendtes ikke hos Fattigfolk.

Therkelsen og hans Kone sørgede hyppigt dybt over de trange Kaar: de kunde længe sidde tavse, stirrende hen for sig. Men aabnedes saa Døren og Sigrid traadte ind, kom det fattige Hjems gode Engel. Hun saa Forældrenes Smerte, og det stak hende i Hjertet; men hun forstod at beherske sig og at holde sine Taarer tilbage. Smilende kyssede hun sin Fader og Moder, fortalte dem, hvad Nyt hun havde hørt i Byen, sang med sin nette, friske Stemme en Vise, og bragte tilsidst Forældrene bort fra de mørke Tanker.

En Dag, da Therkelsen gik gennem Store Kongensgade, mødte han Søren Lind, der som Understyrmand havde gjort en Rejse sammen med ham til Madeira. Lind havde et oprømt Udseende, nynnede

en lystig Melodi og smiskede til et Par kønne Tjenestepiger, som gik forbi ham, just i det Øjeblik, han fik Øje paa Therkelsen.

»God'da, Therkelsen!« udbrød han. »Nu har jeg set mange dejlige Fruentimmer paa min Vej; men den Pige der, som gaar nærmest Husrækken, er dog noget af det nysseligste, der er kommen i mit Farvand.«

»Jeg kender hende tilfældig,« sagde Therkelsen; »det er Stuepigen hos Billedhugger Dijon i Gothersgade.«

»Naada! der har han s'gu en god Model, naar han skal gøre en Gallionsfigur! Naa, hvordan gaar det, Therkelsen?«

»Elendigt, Lind! elendigt!«

»Hvad for noget? Men saa er det maaske en Himlens Styrelse, at jeg træffer Dig her. Mulig kan jeg hjælpe Dig til at klare Skærene. Men lad mig høre noget nærmere om din Malhør. Kom, lad os gaa ind i Værtshuset »Stadt Riga« her lige ved Dronningens Tvergade!«

Et Øjeblik efter befandt de sig i Værtshuset, hvor en tæt Røg fra Kridtpiber og Lugten af branket Fedt slog dem i Møde.

»To Glas Grog!« raabte Lind til Værten.

Denne bragte det forlangte. Lind tog Skraaen ud af Munden. »Skaal, Therkelsen!«

Ole Therkelsen gav nu en kort Skildring af sin Skæbne. Lind hørte opmærksomt efter og blev noget bevæget; thi han havde et medfølende Hjerte.

»Ja, saa,« sagde han, da Therkelsen havde endt; »din Journal er da foreløbig til Ende. Men nu spørger jeg dig, om du vil have Hyre hos mig?«

»Hos dig, Lind?« sagde Therkelsen med et forbavset Blik.

»Ja, jeg er bleven Kaperkaptajn, skal jeg for-

tælle dig. Grosserer Binder har som Entreprenør indbudt til Dannelsen af et Selskab, der har taget Aktier i en Kaperekspedition, der nu skal ud!«

»Aa, det var ham, der tjente saa glubsk paa fire Oksehoveder Rødvin, som han for Spotpris afkøbte en Kapergast. Kendte du Kapergasten? Det var Fisker Gummesen fra Snekkersten.«

»Nej, jeg kendte ham ikke. Men hør nu videre! Aktietegningen er gaaet brillant. Binder har anskaffet en Kutter, som han har døbt: »Peter Flyver«; den fører ti Kanoner, og Besætningen er tredive Mand. Binder har taget mig til Kaptajn.« Lind rettede sig, da han sagde disse Ord.

»Jeg mangler endnu et Par Mand, inden min Besætning er fuldtallig. Gaar du ud med mig, Therkelsen, har du Hyre paa Stedet.«

»Ikke et Øjeblik betænker jeg mig, men slaar øjeblikkelig til,« sagde Therkelsen med Eftertryk.

»Der har du ti Daler i Haandpenge.« Lind betalte ham Pengene i Kurantsedler. De to Sømænd rejste sig og forlod Værtshuset »Stadt Riga«.

Dette Møde fik store økonomiske Følger for Familien Therkelsen. Saa snart Entreprenøren havde stillet den befalede Kaution, stak »Peter Flyver« i Søen og blev et af de Kaperfartøjer, der havde størst Held med sig. Lind tog flere engelske Brigger, Skonnerter og Slupper, ladede med Jern, Tjære, Salt, Vin eller Kolonialvarer. De værdifulde Ladninger solgtes, efter at Priserettens Dom var falden, og indbragte store Summer, der fordeltes mellem Rhederiet og Kaperens Besætning. Ole Therkelsen, der ved enhver Lejlighed lagde Mod og Snedighed for Dagen, vandt et saadant Ry, at Kong Frederik den Sjette endog en Dag ved Taflet nævnte hans Navn med Anerkendelse i Forbindelse med Linds. Paa en Ekspedition saaredes Lind livsfarligt under en hidsig Kamp med en engelsk Lugger udenfor

Køge. Therkelsen blev hans Eftermand som Kaperkaptajn.

Fra fattige Kaar kom Therkelsen op i Rigdom og Overflod. Familien flyttede ind i en stor første Sals Lejlighed ved Dronningens Tvergade; Værelserne blev flot, men alt andet end smagfuldt udstyrede med Møbler fra et Fallitbo efter en Grosserer. Madam Therkelsen gjorde det ene Gilde efter det andet, særlig for at vise sig for sine Venner og bekendte. Ole Therkelsen var altid livlig og snaksom. Madamen klædte sig i Silke og Fløjl; men en hurtig tiltagende Førhed skæmmede hendes Ydre, og det røde Ansigt vidnede i Forening med de grove Hænder om, at hun i sin Tid havde været meget udsat for raa Luft og havde maattet tage fat Med en vis Selvfølelse traadte hun ind i sin Loge i første Etage i det kgl. Theater og blev altid staaende nogle Minutter ved Logens Rand, for at Publikum kunde beundre hendes persiske Shawl, hendes Guldsmykker og Ringe. Var der en Justitsraadinde eller en anden Dame med en Titel i Logen, søgte hun at komme til at veksle nogle Ord med hende, og under slige korte Samtaler lod hun Øjnene gaa om for at se, om man lagde Mærke til hende.

Var Madam Therkelsen efter at være kommen paa den grønne Gren bleven glimresyg og vigtig, saa var hendes Datter Sigrid i Modsætning hertil tilbageholdende og beskeden baade i Optræden og Dragt. Som oftest saa man hende iført en sort fransk Merinoskjole, højhalset med hvid kruset Strimmel. Hun bar intet paa sit brune Haar, der paa Grund af Fylde og Skønhed heller ikke trængte til noget Smykke. Sigrid havde hverken Ørelokker eller Fingerringe; hun forsmaaede hele det Apparat, hvormed Datidens velstaaende Damer udstyrede sig; men hun havde til Gengæld Friskhed, Ynde og en smuk Figur.

Hun havde, som tidligere omtalt, gaaet i det søsterlige Velgørenhedsselskabs Skole; men efter at Therkelsen var bleven »Pengematador«, fandt Madam Therkelsen, at der var to Ting, hendes Datter nødvendigvis maatte lære, nemlig: Klaverspil og fremmede Sprog, især Fransk. Man kunde jo ikke vide, hvad Fremtiden gemte i sit Skød for Sigrid; maaske kunde hun blive gift med en højere Embedsmand i Admiralitetskollegiet, og mulig kunde hun komme til Hoffet. Ole Therkelsen samstemmede aldeles med sin Kone. Han henvendte sig til Prokurator Heise, der havde været ham behjælpelig i et Par Vekselaffærer, og anmodede ham om at anbefale en Lærerinde.

Heise henviste ham til Jomfru Agerskov, der saaledes kom til at undervise Kaperkaptajnens Datter i Fransk. Bekendtskabet mellem Lærerinden og Madam Therkelsen førte saa til, at Herman Ridderstad efter Jomfruens Anbefaling kom til at gennemgaa Lektier med Sønnen Adolf.

Fra denne Afvigelse fra selve Fortællingens Gang, som vi ikke har kunnet undgaa, følger vi nu Familien Therkelsen i Skoven.

De tre holstenske Vogne rullede i dejligt Solskinsvejr hen ad Strandvejen; paa den første Vogn sad de tre Musikanter, en Lejetjener og en Pige, hvilke sidste skulde besørge Borddækningen. De øvrige Passagerer paa Vognen var et midaldrende Gaardmandspar; det var Slægtninge paa Madam Therkelsens Side. Paa Vognen, der fulgte efter, sad Selskabets Elite, nemlig: Therkelsen med Kone, Datter og Søn, en Veninde af Jomfru Therkelsen, Marie Agerskov, Herman Ridderstad, Prokurator Heise og en Søn af den tidligere nævnte Kaperkaptajn Lind ved Navn Ludvig; han var Matros og jævnaldrende med Ridderstad. I de to sidste Vogne kørte Mænd og Kvinder af Therkelsens Venner, der-

iblandt fire unge Piger, hvoraf de to lærte Madlavning i Landgrev Wilhelms Køkken, de to andre syede Pynt hos Modehandlerinde Grahn paa Store Købmagergade.

Da Vogntoget havde passeret Svanemøllen, gav Kaptajn Therkelsen gennem en lille Raaber Befaling til Holdt.

»Nu skaffer vi lidt!« sagde han med høj Røst. Tjeneren og Pigerne aabnede Magasinet i Vognsæderne og fremtog fire Flasker, der fordeltes mellem Vognene: det var Kirsebærvin af Madam Therkelsens eget Fabrikat.

»Nu drikker vi foreløbig et Glas,« sagde Therkelsen; »det er Velkomstskaalen!«

Den tømtes.

»Maa jeg saa bede Herskaberne om at administrere Flaskerne til privat Brug!«

Nu drak man paa alle Vognene et lille Bæger med hinanden; der kom mere Fart i Samtalen, især da Musikanterne istemte en lystig Melodi.

Fra Øresund luftede det friskt; Himlen var skyfri, Fuglene kvidrede; det var den smukkeste Efteraarsdag, man kunde tænke sig.

Tonerne bølgede ud i Luften og smeltede ligesom sammen med Fuglesangen.

Efter at Toget var kommet et Stykke forbi »Slukefter«, udfor Øregaard, gjordes atter et lille Holdt.

Adolf Therkelsen, den unge Lind og en af Passagererne fra sidste Vogn sprang af, løb til en Trægruppe ved Vejen og tog nogle Bøgekviste, som de fordelte blandt Selskabet.

Atter satte man sig i Bevægelse; Musiken spillede »Danmarks dejligst Vang og Vænge«, Selskabet istemte Sangen. Therkelsen skræmmede med sin buldrende Bas et Par Køer ved Vejkanten, saa de bissede hen over Engen, til stor Morskab for alle.

Selskabet kørte gennem Charlottenlund lige hen til Grøndalshuset, hvor Hestene spændtes fra, og Ægteparret Therkelsen traf Aftale med Lejeren om Arrangementet for Dagen.

»Jeg foreslaar,« sagde Kaptajnen, »at vi spadserer en Times Tid omkring i Skoven, medens Folkene pakker ud, og alt er gjort i Stand til Frokosten.«

»Til den Tid maa Kammerherrens ogsaa være her,« sagde Madam Therkelsen.

»Kammerherrens?« spurgte Prokurator Heise.

»Kammerherre Thranes,« svarede Kaptajnen. »Og Deres Onkel er jo sikker nok, ikke sandt, Hr. Ridderstad?«

»Han er her præcis Kl. 12.«

Selskabet gik op imod Charlottenlund Slot. Da det var lige i Nærheden af det, kom Købmand Storch. Ridderstad forestillede sin Onkel for Ægteparret Therkelsen. Storch hilste derefter paa de øvrige under et.

Turen genoptoges. Storch og Therkelsen var snart i Passiar med hinanden om hins Fader, den gamle Skibsrheder. Ridderstad fulgtes med Marie Agerskov, Heise med Sigrid Therkelsen. Hendes Broder Adolf holdt sig til den unge Lind. Da de stod foran Slottet spurgte Adolf, efter hvem dette var opkaldt. Et Øjeblik herskede almindelig Tavshed. Da sagde Ridderstad: »Det er sikkert efter Kristian den Sjettes Søster.«

»De er jo et sandt Konversationsleksikon!« udbrød Marie og smilte anerkendende til ham. Heise lagde Mærke til hendes Udtryk og trak Øjenbrynene sammen.

»Det er et kønt lille Slot,« sagde Kaptajnen, »men dets Indre blev saa skammelig ramponeret af Engelskmændene, da de var her for fire Aar siden; de slog Spejle, Borde og Stole i Stykker.«

Selskabet fortsatte Vejen til Jægersborg Allé, hvis Lindetræer beundredes, selv i deres noget falmede Efteraarsdragt. Man spredte sig over Marken til begge Sider. Heise plukkede nogle Bellis og vilde Stedmodersblomster, som stod i Græsset, bandt dem sammen til en lille Buket og rakte denne til Marie Agerskov med et sympatetisk Smil. Paa Tilbagevejen til Grøndalshuset fik han det maget saaledes, at han kom til at gaa ved hendes Side. Ridderstad fulgte bag efter med Sigrid, nøje iagttagende Prokuratoren, der førte sin Sag med Humør og Virtuositet.

Marie Agerskov tog sig med sit hørgule Haar og sine klare blaa Øjne nydelig ud. Hun bar en mørkegrøn Kjole, der klædte hende fortræffeligt og lod hendes smukke, yppige Figur komme til sin Ret. Paa Hovedet havde hun en rund Fløjlshue, som forhøjede hendes pikante Udseende. Jo mere Heise saa paa hende, desto mere tiltrækkende blev hun i hans Øjne. Ridderstad begyndte at blive skinsyg; hans Blik skærpedes for enhver af deres Miner og Bevægelser.

»Har De tit besøgt Skoven i Sommer?« spurgte Heise.

»Kun en enkelt Gang, Hr. Prokurator. Jeg var saa heldig at se Kronprinsesse Karoline og Prinsesse Juliane, der kom kørende gennem Skoven her. Der fortælles, at de skulde besøge Grev Bernstorf paa Slottet.«

»Blev De imponeret, Jomfru Agerskov?«

»Det var en prægtig Ekvipage, og Prinsesserne var rigt og elegant klædte. Jeg tilstaar, jeg ynder kostbare og smagfulde Dragter. Det er maaske en Faible, men jeg kan ikke gøre ved det.«

»Men det vidner jo om, at De har æstetisk Smag, Jomfru Agerskov. De to kongelige Damer

maatte for øvrigt ønske sig, at de havde Deres Personlighed.«

Marie Agerskov slog rødmende Blikket ned. Derefter betragtede hun Blomsterne og bortledende Opmærksomheden fra sig selv, ytrede hun: »Disse Smaablomster forekommer mig at være ligesom en Afskedshilsen til den bortdragende Sommer.«

»Fint og poetisk tænkt,« sagde Heise. Han løftede paa Hatten for at yde hende en lille Høflighedstribut.

Ridderstad blev saa afficeret af dette, at han nogle Øjeblikke tabte Traaden i Konversationen med Signe.

Da Selskabet kom til Grøndalshuset, forefandt man et bugnende Bord, rigt besat, men ingenlunde smagfuldt dækket.

I samme Øjeblik rullede en aaben Kalesche ind paa Pladsen. Therkelsen og Hustru ilede hen til den for at hjælpe en korpulent Mand og Kvinde ud af den. Det var Kammerherre Thrane og hans Frue.

Han var en lille, korthalset Herre med et ildrødt Ansigt og et tykt, busket graat Haar. Hans Dragt: brun Kjole med Sølvknapper, sorte Knæbenklæder og hvide Silkestrømper sluttede tæt om hans trivelige Skikkelse.

»Jeg siger Tak! min go'e Kaptajn!« udbrød han med ravjydsk Betoning, idet han fik Fodfæste og slap Therkelsens Arm.

Kammerherreinden, en fyrretyveaarig Kvinde, fremviste endnu Resterne af fordums Skønhed: et sort, fyldigt Haar og et Par livlige brune Øjne; men stærk Fedme skadede Indtrykket af hendes Personlighed. Hun var iført en sort Silkefløjels Kjole, havde en tyk Guldkæde om Halsen og Fingrene tæt besatte med Ringe. Therkelsen maatte

rykke sin Kone til Undsætning, da hun skulde assistere Kammerherreinden ved Nedstigningen.

»Det er ogsaa væmmeligt, De skal ha'e saadant Postyr med mig,« mumlede hun.

Ridderstad, Storch og Marie Agerskov saa paa de nysankomne med en vis Forbavselse. Heise betragtede dem med et stille ironisk Smil. Hele den ydre Apparition stod i saa udpræget Modsætning til Titel og Stand. Den øvrige Del af Selskabet stirrede med en vis Ærefrygt paa det fornemme Par.

»Kammerherre og Kammerherreinde Thrane,« sagde Therkelsen med høj Røst, præsenterende de nye Gæster.

Thrane vinkede med Haanden; Fruen satte en Lorgnet for Øjnene og lod Blikket glide rundt.

»Det er s'gu blevet et rigtigt Stadsvejr i Dag,« sagde Kammerherren. »Det havde jeg Fanden fløjte mig inte ventet i Morges, da det formelig regnede Skomagerdrenge ned.«

»Saa lummert det er blevet,« ytrede Kammerherreinden, »jeg forsikrer, jeg blev saa sjaffert, da jeg kørte herhen, at jeg mir nichts, dir nichts begyndte at svede.« Hun tog en Vifte frem, som hun havde hængende i en Silkesnor, slog den ud og begyndte at vifte sig.

»Maa jeg bede Kammerherren og hendes Naade om foreløbig at tage Plads paa Granbænken der henne. Vi skal straks have os en Bid Frokost.« Therkelsen bød Kammerherreinden Armen og ledsagede hende til Bænken.

Ridderstad havde efter det første Øjebliks Forbavselse staaet tavs og ligesom sammensunken i sig selv.

Jomfru Agerskov bemærkede det; hun gik hen til ham og sagde med et Smil, idet hun saa venligt paa ham: »Kære Hr. Ridderstad! jeg hår en Hilsen at bringe Dem fra Madam Fohlmann; men siden

faar vi nok Lejlighed til at tale sammen nogle Sekunder i Fortrolighed derom.« Derpaa søgte hun hen til Sigrid Therkelsen.

Maries Blik og Hjertelighed i Stemmen forjog Mismodets og Tvivlens Skygger af Ridderstads Sind og gengav ham den tidligere Frejdighed.

»Sig mig, hvem er egentlig Kammerherre Thrane, og hvor stammer han og hans Frue fra?« spurgte Storch Prokurator Heise.

»De mindes vel nok, at der for et Par Aar siden udkom en Forordning, ved hvilken man kunde blive Adelsmand ved at skyde en Fond ind i Banken!«

»Ja, i Kraft af den fik vi vist et Par nye Grever og Baroner.«

»Det var ogsaa en Maade, hvorpaa Regeringen skaffede sig Indtægt i de bedrøvelige Tider. Paa den Maade købte Thrane, oprindelig Arbejdsmand paa Holmen, senere Kaper og derefter Grundejer og Krøsus, sig Kammerherretitlen. Det var Madammen, der satte det i ham.«

»Fundamentet, hvortil han støtter sig, er vel Kurantsedler?« sagde Storch; »men det er rigtignok et skrøbeligt Grundlag.«

»Det tænker hverken han eller hun paa; de siger bare: »Lad staa til!«

Nu gik alle til Bords. Therkelsen førte Kammerherreinden, Storch bød Madam Therkelsen Armen. Heise var paa Vej til Marie Agerskov, men Ridderstad kom ham i Forkøbet, hvorfor han valgte Jomfru Sigrid. Da hele Selskabet var bænket, begyndte Musikanterne at spille; thi Kaptajnen havde forlangt Taffelmusik.

Efter Spadsereturen smagte Maden fortræffeligt. Drikkevarerne, der bestod af Rødvin, Portvin og Madeira, blev nydt i rigeligt Maal af Mændene, og

blandt Kvinderne udmærkede enkelte, deriblandt Kammerherreinden, sig ogsaa i den Retning.

Pludselig rejste Kammerherren sig og gav et Vink til Musiken, der holdt inde. »Anledningen til, at vi her er samlede,« sagde han med høj og stærk Stemme, »er Madam Therkelsens Geburtsdag. Det er en vældig Højtid baade for ham selv og Venner. Kaptajn Therkelsen er dygtig; men havde hun inte hjulpet ham med at holde Kursen, ha'de Skuden sikkert faaet Lækager paa adskillige Skær og var gaaet til Bunds. At Therkelsen flyder saa nydeligt ovenpaa, er s'gu i meget Madamens Fortjeneste. Vi siger alle sammen Tak til hende og til Lykke. Hun leve!«

Tre Hurraraab fulgte. Musiken spillede en Fanfare.

»Kammerherren er storartet skaaren for Tungebaandet!« raabte den unge Lind, idet han satte det tømte Glas fra sig.

Kaptajnen og hendes Naade tømte flere Glas Portvin med hinanden. Hds. Naade blev snaksom og højrøstet; hun forsikrede Therkelsen, at det var den bedste Frokost, hvortil hun nogensinde havde »vaaren«, og hun havde dog ellers »væt« til et »ustyrligt« Tal.

Kaptajnen nikkede til hende og erklærede, at hendes Ros smigrede ham, for hun var en Dame, som forstod sig paa de Dele. »Ja, det er jo inte saa underligt,« tilføjede han; »for Deres Naade har da i sin Tid lavet megen god Mad i Køkkenet hos Greven paa Bregentved.«

Denne Ytring faldt naturligvis ikke i god Jord hos Kammerherreinden; hun havde i sin Tid været Andenpige i bemeldte Herskabskøkken, men hun lod, som om hun ikke mærkede Finten og løftede leende Glasset mod Madam Therkelsen, idet hun udbrød: »Skaal, Madam Therkelsen!«

»Ja, Skaal!« raabte den unge Lind, »baade for Madamen og hendes ærede Mand!« Glassene blev tømte under lydeligt Bifald fra hele Selskabet. Ridderstad og Jomfru Agerskov saa hen paa Kammerherreinden og vekslede et ironisk Øjekast med hinanden.

»Har Deres Naade ikke i Sommer været Gæst paa Løvenborg?« spurgte Heise med en skalkagtig Mine.

»Nej, Hr. Prokurator! men jeg har i Hundedagene logeret paa Blæsenborg.«

»Kammerherreinden maa undskylde; men det Sted kender jeg ikke!«

»Ih! da er det Sted da bekendt nok,« udbrød Gaardmandskonen; hun saa forundret paa Heise.

»Nu er der en Skaal, De maa drikke sammen med mig,« tog Therkelsen til Orde; »den er for Hr. Ridderstad, der er en dygtig Lærer i Videnskaberne for min Søn. Tak, fordi De har hjulpet ham paa ret Køl, saa han skæ'r en nydelig Fart! Tak, fordi De gav mig Anledning til at hilse paa Deres ærede Onkel, Hr. Storch.«

Medens Therkelsen holdt denne lille Tale, lykkedes det Heise at fange Marie Agerskovs Blik. Han løftede sit Glas imod hende og sagde med dæmpet Stemme:

»Dette Bæger helliger jeg Chariternes Søster!« Han førte Glasset til sine Læber.

Marie, der var animeret af Vinen, besvarede smilende hans Skaal og satte sit Glas med et venligt Nik.

Dette Optrin hengik ikke ubemærket for Ridderstad, skønt han havde Blikket rettet mod Therkelsen. Han følte en sammensnørende Fornemmelse ved Hjertet, medens han i Forening med Storch kvitterede for Skaalen; men han skjulte det bag et tvungent Smil. Han klinkede med Marie, der

hviskede til ham, at Anerkendelsen glædede hende hjerteligt.

Efter Forslag af Madam Therkelsen blev der nu drukket en Skaal for Jomfru Agerskov, som gjorde Sigrid saa ferm i Fransk. Ridderstad klinkede med hende og tømte Glasset i Tavshed.

»Har De ikke et eneste Ord tilovers for mig, Ridderstad?« spurgte hun skuffet.

»Undskyld, Jomfru Agerskov! jeg spekulerede just paa en fransk Bogtitel, der i Øjeblikket ikke vilde falde mig ind. Nu har jeg den; den lyder: »les liaisons dangereuses.«

Marie Agerskov studsede, blev eftertænksom, derefter bleg: hun forstod Allusionen.

Efter Bordet holdt hun sig udelukkende til Damerne og konverserede med Sigrid Therkelsen.

Herrerne havde taget Plads paa et Par Bænke under de store Træer og passiarede, medens de nippede til en Likør og røg en Cigar, hvad der paa det Tidspunkt var en sjælden Nydelse.

Ridderstad havde under Samtalen i Reglen Blikket henvendt paa Marie, og hver Gang han saa paa Heise, opdagede han, at det samme var Tilfældet med denne.

Da det Kl. 5 begyndte at mørknes, holdt Vognene parate til Hjemturen. Marie Agerskov fik Plads mellem Madam Therkelsen og Datteren. Ved Ankomsten til Therkelsens Hjem i Borgergade samledes hele Selskabet i hans Sal, hvor der blev drukket et Glas Vin, forinden man skiltes. Slutningsnumret var et Hurra til Ægteparret Therkelsen.

Jomfru Agerskov fulgtes efter Ønske til sit Hjem i Sværtegade af Adolf Therkelsen.

Da hun fik ordnet sit Aftentoilette, satte hun sig i en Armstol og tænkte paa Dagens Begivenheder Hun fandt, at Ridderstads Adfærd til Slutning havde været saa besynderlig. Det var hende

tillige klart, at Heise gjorde Kur til hende. Naar hun sammenholdt, hvad hun havde oplevet paa Turen, kom hun til den Erkendelse, at Ridderstad holdt af hende, at han nærede mere end Venskabets Følelser for hende. »Det er da Skinsyge,« sagde hun ved sig selv, »der lagde ham den mærkelige, ja krænkende Allusion paa Læben.«

VI.

Marie Agerskov boede til Leje hos en Fuldmægtig i Rentekamret, Hjort, som var gift med en holstensk Dame, med hvem Marie stod paa en venskabelig Fod. Det sammenknyttende Baand imellem dem var deres fælles Interesse for Musik; de spillede begge godt paa Guitar. Hjort, der var juridisk Kandidat, kendte fra Studenteraarene Prokurator Heise; hans Kone havde nogle Gange været sammen med Madam Fohlmann i Selskab hos en Landmaaler Morville.

Jomfru Agerskov havde travlt den største Del af Dagen, dels med Undervisning i den tidligere nævnte Skole, dels med sin private Elev, Sigrid Therkelsen. Sin Fritid i Aftentimerne anvendte hun enten til Læsning af Øhlenschläger eller til Guitarspil. Da hun havde en smuk Sangstemme, sang hun stundom Duetter med Madam Hjort.

En Aften, da hun sad alene og lod Fingrene glide hen over Guitarens Strenge, idet hendes Tanke skiftevis dvælede ved Ridderstad og Heise, bankede det paa hendes Dør. Da hun lukkede op, stod en høj, mager, midaldrende Mand foran hende. Efter at hun havde besvaret hans Spørgsmaal, om det

var Jomfru Agerskov, bekræftende, indlod hun ham og bad ham tage Plads paa en Stol ved hendes lille Bord, medens hun satte sig selv overfor ham og betragtede ham nøje.

»Mit Navn er Mægler Heise, Broder til Prokurator Heise, som De kender. Min Broder har givet mig Anvisning paa Dem, da De maaske vilde assistere mig i et Forretningsanliggende — naturligvis for et sømmeligt Honorar.«

Jomfru Agerskov blev nysgerrig. »Hvis det hører ind under mit Fag og ikke overstiger mine Evner,« bemærkede hun.

»Jeg er knyttet som et Slags Associé til en Silke- og Lærredskræmmer paa Østergade, og vi har gode Forbindelser baade i Cambrai og Lyon. Men vi ønsker nu at komme i Forretning med et Hus i Bryssel. Dertil behøver vi en Translatrice; vil De paatage Dem Arbejdet som saadan?«

»Handelsterminologien er jeg jo rigtig nok ikke kendt med!«

»Jeg skal sende Dem en Vejledning i fransk Handelskorrespondance.«

»Nuvel! lad mig forsøge det!«

»De hører saa nærmere fra mig i Morgen.« Mægler Heise rejste sig. Paa Dørtærskelen vendte han sig og udbrød: »Det er sandt, jeg skulde bringe Dem en Hilsen fra min Broder og takke Dem for sidst.«

Marie Agerskov takkede igen, rødmede og blev noget forlegen.

Derefter syslede hendes Tanker med den nye Virksomhed, som nu skulde aabne sig for hende. Hun tog et fransk Leksikon ned fra sin lille Boghylde og begyndte at blade i det. Dermed gik Dagen til Ende.

Det var en ret livlig Handelskorrespondance Marie Agerskov her kom til at besørge. Med Frankrig var Forbindelsen uhindret; thi den danske Regering havde jo tiltraadt Kontinentalsystemet. Dertil kom, at Lübeck, Hamborg og Tysklands Nordsøkyst var indlemmede i det napoleonske Kejserrige. I Begyndelsen havde Marie Vanskelighed ved at finde det rette tekniske Udtryk, men ved Hjælp af Svarskrivelserne kom hun hurtigt ud over det. Hun blev snart, som en »commis voyageur« vilde sige, rutineret. For hver Korrespondance fik hun Honoraret prompt, og det var rundhaandet. Hun bemærkede, at Kvitteringen stadig var udfærdiget af Prokuratoren paa Broderens Vegne. Heise behøvede kun at betale hende Honoraret i Kurantsedler; men da disses Kurs var saa variabel, viste han hende det Hensyn og den Interesse at erlægge en Trediedel af Beløbet i Species.

Marie var glad, for saa vidt som hun tjente Penge, og hun var i den Retning Prokuratoren forbunden; men hun tænkte dog stadig paa Ridderstad, og hver Gang hun mindedes den reserverede Stemning og mærkelige Tavshed, han havde udvist overfor hende ved Skovturens Slutning, faldt der ligesom en Skygge over hendes Sind. Hun nærede ikke blot Højagtelse, men egentlig den varmeste Sympathi for ham, og derfra er der ikke langt til Hjertets fulde Hengivelse.

En Dag, da hun gik til Søstrene Elkins Skole, mødte hun ham. Han havde nogle Bøger under Armen og var paa Vejen til Universitetet. Vejret var køligt, og hun havde en elegant Jaket paa, som hun nylig havde anskaffet sig. De standsede gensidig. Ridderstad betragtede hendes Dragt.

»Det er længe siden, jeg har hilst paa Dem, Hr. Ridderstad!«

»Jeg har trukket mig fuldstændig tilbage i mit

Sneglehus og har ikke en Gang endnu besvaret Madam Fohlmanns Brev, som jeg fik for otte Dage siden . . .«

»De har travlt med Deres Eksamen, kan jeg tænke?«

»Netop! den lægger Beslag paa hver Time, jeg har tilovers fra Informationerne. Men maa jeg gratulere Dem, Jomfru Agerskov! jeg hører gennem min Onkel, Storch, at De er bleven Handelskorrespondent for Mægler Heise, Prokuratorens Broder.«

»Det er jeg, Ridderstad! Virksomheden interesserer mig; den har desuden hjulpet mig over nogle pekuniære Vanskeligheder, som altid falder i ubemidledes Lod.«

»Deres Jaket der kunde saamænd baade Kronprinsesse Karoline og Prinsesse Juliane være tjent med,« bemærkede Ridderstad med et let ironisk Smil.

Ytringen fremkaldte Mindet om Skovturen. Marie Agerskov rødmede.

»Nu vel,« fortsatte Ridderstad, »Jaketten klæder Dem nydeligt og forhøjer Deres naturlige Ynde. Hans Hjertes Strenge begyndte at vibrere.

»Farvel, Ridderstad! og til Lykke med Deres Eksamen!« Hun rakte ham sin Haand, og idet hun saa ham ind i Øjet, tilføjede hun: »Det ønsker jeg Dem af mit ganske Hjerte!«

Han takkede med et varmt Haandtryk. Saa gik de hver sin Vej; men i Tanken dvælede de længe hos hinanden.

Prokurator Heise og Fuldmægtig Hjort, der begge var Medlem af Klubben »det borgerlige Selskab«, mødtes her en Aften. Efter at de havde

udvekslet nogle almindelige Talemaader med hinanden, vilde Hjort tage en Avis; men Heise holdt ham fast.

»Kære Fuldmægtig Hjort,« sagde Prokuratoren, »i Studentertiden talte vi saa hyppig med hinanden, nu er det snart en Begivenhed, naar vi ses. Vi traf engang sammen i Pløen i Holsten, hvor De var i Sommerbesøg hos Deres Kones Familie; men vi fik lige hilst paa hinanden. Hør, De kunde maaske give mig en lille Oplysning.«

»Det er muligt, Prokurator, lad os tage Plads!«

»Jeg hører, at Jomfru Marie Agerskov bor hos Dem, og det var jo derfor tænkeligt, at De har hørt hende tale om en Madam Fohlmann, en ældre Veninde af hende?«

»Madam Fohlmann! Ja, hun kommer baade til Jomfru Agerskov og til os; min Kone kender hende nemlig personlig.«

»Ja saa! afdøde Kopist Fohlmann var flere Aar Lejer i min Ejendom i Adelgade; men Enken kunde ikke beholde Lejligheden. Det gjorde mig hjertelig ondt for hende, for hun er en flittig og sjelden respektabel Kone.«

»Hun bor nu i Roskilde; men en Gang imellem besøger hun Jomfru Agerskov, og saa aflægger hun ogsaa os en lille Visit.«

»Har De set hende for nylig eller venter De hende snart? Jeg skal sige Dem, jeg kunde maaske skaffe hende et lille Gratiale fra den kgl. Chatolkasse.«

»Det vilde sandelig være en stor Velgerning mod hende. Min Kone havde hørt, at hun vilde komme her til Byen i næste Uge.«

»Jeg skal nok faa hende i Tale. — Besøger De fremdeles Deres Hustrus Slægtninge i Holsten om Sommeren?«

»Jeg vilde gerne. Men danske Kurantsedler

vil man jo ikke tage derovre, og Species har jeg ikke.«

»Men De kan faa slesvigholstensk Kurant hos mig, Hjort! Jeg vil veksle Dem et Beløb i Sedler paa de blideste Kursbetingelser.«

»Hvor min Kone vil blive henrykt ved Tanken om, at hun kan komme til at gense sine Forældre! Jeg er Dem meget forbunden, Heise!«

»Jeg faar et Indfald, Hjort! Jeg kan jo tale med Madam Fohlmann i Deres Hjem, og samtidig kan vi to afgøre Forretningen med hinanden.«

»Det er et Ord! De skal saa høre fra mig.«

Marie Agerskov fortsatte imidlertid Handelskorrespondancen for Silke- og Lærredsfirmaet. Dette opnaaede den attraaede Forbindelse med Huset i Bryssel og gjorde udmærkede Forretninger i Kniplinger og Mouseliner. Da Mægler Heise næste Gang indfandt sig med Honoraret, erklærede han, at Firmaet tillagde hende som Korrespondent Æren af, at Affærerne var gaaede saa kulant. Han overrakte hende en Pakke fra Firmaet og anmodede hende om at modtage dens Indhold som et Tegn paa dets Erkendtlighed. Mægleren forlod hende med en Hilsen fra sin Broder.

Marie Agerskov aabnede Pakken og saa til sin Forundring og Glæde et hvidt ostindisk Shawl af meget fin Kvalitet og inden i det to Silketørklæder. Hun havde vanskelig ved at forstaa denne Flothed fra Firmaets Side og stod i Betragtning herover, da det bankede paa Døren. Det var Madam Fohlmann.

»Du kommer, kære Anna, i et højtideligt Øjeblik for mig,« sagde Marie smilende. »Vil Du se. Dette er en Present til mig.«

Madam Fohlmann slog Hænderne sammen i Forbavselse, og da hun hørte, hvordan det forholdt sig, udbrød hun: »Mage til Kræmmer findes der ikke i Danmark!« Efter at hun en lille Stund havde betragtet Shawlet nærmere, sagde hun betænkelig: »Der stikker da ikke noget under?«

»Jo, to Silketørklæder,« sagde Marie leende. »Du ved, jeg holder af Stads, og jeg nægter ikke, at jeg er henrykt over Gaven.«

»Jeg maa tale med Hr. Hjort, og hvis han ikke er hjemme, med hans Kone. Han har skrevet til mig og ønsker at tale med mig.«

»Konen er hjemme.«

Madam Fohlmann gik ind til hende Kort efter vendte de begge tilbage.

»Vor fælles Veninde bliver her Dagen over i Morgen,« sagde Madam Hjort. »De tilbringer nok Aftenen inde hos os sammen med hende?«

Marie Agerskov takkede. Saa snart hun var ene med Madam Fohlmann, fortalte hun naturligvis denne den sidste Tids Oplevelser. Derpaa gik de ud i Byen. Først til en Traadhandler, hvor Madam Fohlmann gjorde Indkøb.

Hjorts Dagligstue havde den nævnte Aften et hyggeligt Udseende. Udenfor var det sludfuldt Vejr; men Loftslampen udbredte sit klare Skær i det rummelige Værelse, hvis Vinduer var dækkede med lange, grønne Gardiner. Paa de graafarvede Vægge hang nogle Familieportrætter og et Par Kobberstik, der fremstillede Optrin af Napoleon Bonapartes italienske Felttog. Den rummelige Sofa og det øvrige mahognimalede Møblement var i Empirestil. Paa Vinduespillen hang et Konsolspejl, indfattet i ornamenteret, forgyldt Ramme. Midt paa Bordet stod en

smagfuld Porcellainsopsats, som Ægteparret havde faaet i Bryllupsgave.

Heise kom nøjagtig til det af Hjort fastsatte Tidspunkt og gik ind med ham i hans lille Arbejdsværelse. Fuldmægtigen erklærede, at et Besøg i Pløen, hvortil han iøvrigt var sikker paa at opnaa Direktørens Tilladelse, vilde koste ham to Hundrede Daler slesvigholstensk eller lübsk Kurant; men den Sum, han havde til sin Raadighed beløb sig kun til to Hundrede Daler dansk Kurant, hvis Kurs, som bekendt, varierede med Konjunkturerne.

»Naar De til det Tidspunkt, De skal rejse, deponerer nævnte to Hundrede Daler hos mig, skal De faa to Hundrede Daler lübsk Kurant udbetalt i Sedler. De forrenter hele denne Sum med seks Procent og afdrager den sukcessive, som det konvenerer Dem. Men De vil finde det rimeligt, at jeg ved Udbetalingen betinger mig en Provision.«

»Naturligvis,« sagde Hjort, »De viser mig alligevel en stor Tjeneste; thi min Kone faar derved et brændende Ønske opfyldt.«

»Naar De ønsker det, kan vi udfærdige Dokumentet paa mit Kontor.«

»De skal have Tak for Deres Velvilje! Men nu hører jeg Madam Fohlmanns og Jomfru Agerskovs Stemmer derinde . . .«

»Det er virkelig ogsaa Jomfru Agerskov!« udbrød Heise med glædestraalende Blik.

Fuldmægtig Hjort gik ind til Damerne. Han bød dem velkommen og bad Madam Fohlmann om at træde ind i hans Arbejdsværelse, hvor hun vilde erfare, hvad det var for en Sag, han i almindelige Udtryk havde berørt i sit Brev.

Madam Fohlmann blev forbavset ved Synet af Heise, og hendes Forbavselse steg, da hun hørte at han bestræbte sig for at skaffe hende et Gratiale. Hun havde nemlig ikke glemt, at han havde nægtet

hende et Afslag paa Lejen, da hun kom til at staa som Enke, og naar hun siden da havde tænkt paa ham, havde han staaet for hendes Bevidsthed som utjenstvillig og pengegrisk. Madam Fohlmann fik i sin Glæde et Anfald af Tvivl om, at det vilde kunne lykkes Heise at naa det bebudede Maal; men han beroligede hende med den Forsikring, at han havde et bestemt Løfte fra Kabinetskassereren, Etatsraad Bugge. Madam Fohlmann takkede Heise med et varmt Haandtryk, og denne erklærede, at hun skulde høre skriftligt fra ham, saa snart hun kunde indsende sin Ansøgning. Hun rejste sig med den stille Tanke, at Heise ikke blot var en dygtig Prokurator, men ogsaa et ædelt Menneske. Men hun kunde dog ikke rigtig faa i sit Hovede, hvorfor han pludselig var begyndt at interessere sig saa levende for hende.

Madam Fohlmann og Prokurator Heise traadte ind i Dagligstuen, hvor Hjort havde forberedt Jomfru Agerskov paa, at hun vilde faa en god Bekendt at se. Ved Synet af Heise blev hun unægtelig overrasket, og en let Rødme tegnede sig paa hendes Kinder. Han mærkede det, men frejdig og smilende strakte han Haanden ud imod hende, og da de havde vekslet Hilsen, satte de sig overfor hinanden.

Heise aabnede sin Konversation med en Lovtale over Jomfru Agerskovs eminente Dygtighed som Handelskorrespondent. Da hun fandt hans Udtalelse overdreven, gentog han med fast Betoning sin Ros og tilføjede, at han kun havde udtalt sin Hjertens Mening. Hun ytrede sin Glæde over, at det var lykkedes hende at tilfredsstille Firmaet fuldstændig.

»Det har De sandelig,« sagde Prokuratoren, »og da det er mig, der har skaffet Dem Stillingen, anser De det vel ikke for indiscret af mig, at jeg berører den Gratifikation, som Firmaet sendte Dem!«

Marie svarede ikke; hun blev noget forlegen.

»Man spurgte, om jeg kendte Deres Smag, og

efter hvad De sagde den Dag i Skoven, følte jeg mig overbevist om, at de valgte Ting vilde tiltale Dem.«

»Jeg tilstaar min Skrøbelighed, Prokurator Heise! jeg sætter overordentlig Pris paa Pynt og elegante Dragter. Gaven glædede mig umaadeligt. Har De haft Indflydelse paa Valget af den, vidner jeg, at De har en sjelden fin Smag.«

Han lænede sig nogle Øjeblikke tilbage i Stolen og betragtede i Tavshed Marie Agerskov, der aabnede en Mappe, der laa foran hende paa Bordet, og udtog deraf nogle kolorerede Træsnit. Han beundrede hendes rene Profil, den smukt formede Pande, om hvilken det fyldige, hørgule Haar hvælvede sig, den ranke Holdning og den smukke fyldige Figur. Den sorte Merinoskjole med det smalle blaa Silkebaand om Halsen klædte hende ypperligt.

Hun rakte ham et af Billederne. »Det er Genfersøen med Omgivelser,« sagde hun. »Hvem der kunde komme dertil! jeg har hørt saa megen Tale om den.«

»Digterne skildrer jo i begejstrede Udtryk Kystens Skønhed. De kan tro, Jomfru Agerskov, jeg havde ogsaa Lyst til at komme til Schweiz. Men oprigtig talt, det maatte være i Selskab med et Menneske, der havde Følelse for Naturen og æstetisk Sans, saaledes som De besidder den.«

Han bøjede sig med et Smil over imod hende.

»Jeg smigrer mig med, at den Egenskab, De der berørte, ikke er mig ganske fremmed.« Marie Agerskov fremtog et nyt Billede. »Her ser De Tuilerierne i Paris med Rue de Rivoli. Betragt Menneskemængden og en Afdeling af Kejsergarden, som kommer marscherende!«

»Ypperligt Perspektiv,« udbrød Heise, »og Skarphed i Tegningen!«

»Søstrene Elkins, i hvis Skole jeg underviser,

har foretaget en Udflugt til Paris. Hvem der kunde rejse dertil, spadsere om i denne Verdensstad og maaske se Napoleon! Men sligt naas ikke!« tilføjede hun med et Suk.

»I det Tilfælde tror jeg, at jeg kunde være Dem en ret god »guide«. Jeg har nemlig for et Par Aar siden opholdt mig der en fjorten Dages Tid. Det er iøvrigt muligt, at De snarere, end De tror, kunde faa Deres Ønske opfyldt.«

»Hvorledes det, Hr. Heise?«

»Enkegrevinde Holstein Holsteinborg, hvem jeg har den Ære at kende personlig, rejser til Paris. Hun ønsker sikkert en Selskabsdame og kunde ikke vælge nogen bedre end Dem.«

»Men jeg kan virkelig ikke forlade min Skole.«

»De kan stille en Vikar, Jomfru Agerskov, og da et Ophold i Frankrig vilde gavne Dem i sproglig Retning og skaffe Dem forøget Virksomhed her hjemme, saa tillader De mig nok, at jeg bliver Parthaver i Spekulationen. Jeg skaffer Vikaren og betaler vedkommende, og saa kan De altid saldere mig.«

Denne Udtalelse vakte de tilstedeværendes Opmærksomhed. Hjort og Hustru tilkastede hinanden et Blik, der talte om Prokuratorens Forelskelse. Madam Fohlmann saa spørgende paa Marie Agerskov, der med en undselig Mine svarede: »De er altfor god, Hr. Heise; men Deres noble Tilbud kan jeg virkelig ikke tage imod.«

»Ja, ja! betænk Dem! Jeg staar ved mit Ord. Det skulde glæde mig hjerteligt, hvis jeg kunde gøre Dem en Tjeneste i saa Henseende.«

Ved Aftensbordet gik Konversationen livligt. Heise fortalte den ene Anekdote efter den anden om bekendte Mænd og gjorde det paa en særdeles humoristisk Maade, f. Eks. om Sjællands Biskop Münter, som undertiden ikke kunde huske, hvad

han selv hed, om om afdøde Arveprins Frederik, der havde spurgt, hvoraf Vejrhanen vidste, fra hvad Kant Vinden blæste."

Heise gjorde den Aften megen Lykke i det lille Selskab, og han var tilmed optraadt i Velgørerens Rolle. Da han gik, var det ingen tom Talemaade, naar Hjort og Hustru udtalte Ønsket om at se ham oftere. Madam Fohlmann bevidnede ham ved Afskeden sin Erkendtlighed. Marie Agerskov trykkede hans Haand og takkede ham med et velment Smil for al hans Elskværdighed.

Arnold Heise fjernede sig med en inderlig tilfreds Mine: det forekom ham, at han med Hensyn til Jomfruen nu snart maatte staa ved sine Ønskers Maal.

Men da Marie Agerskov i sit Værelse var bleven alene med Madam Fohlmann, der skulde tilbringe Natten der, vaagnede et Mylr af Tanker hos hende. Medens hendes Veninde sov trygt, kunde hun ikke falde i Søvn.

Hun fandt, at Heise var en statelig Skikkelse og en interessant Personlighed; han havde Sans baade for det aandelige og det materielle; han bevægede sig med Sikkerhed i Selskabslivet, og han var — det var den Hovedbetragtning, hvori hendes Refleksioner tilsidst samlede sig — stærkt indtaget i hende. Men inderst i hans Blik var der alligevel et sjæleligt Udtryk, der virkede frastødende paa hende; det var, som om hans Øjnes Dyb talte Selvkærlighedens og Sanselighedens Sprog. Hvor ganske anderledes var ikke Herman Ridderstad! Hjertets og Karakterens Renhed var hos ham hævet over enhver Tvivl. Han var aandelig begavet og paalidelig i hele sin Færd; han var deltagende af Sind og sympatetisk af Ydre. Det var Marie Agerskovs Tanker om ham og hertil kom, at han var saa at sige en Søn af den afdøde Fohlmanns Hus, at han saa med

Kærlighed hen til Enken, og at han i det beskedne og stille Hjem altid med inderlig Sympathi var traadt hende, sin egen Veninde, i Møde.

Medens Marie Agerskov syslede med disse Tanker, meldte Trætheden sig med stigende Styrke, og hun sov ind. Mulig spandt i Drømme Fantasien ubunden og regelløst videre paa Dagens Tankevæv.

I April 1812 blev Herman Ridderstad theologisk Kandidat med Karakteren laudabilis. Hans bedste Fag var Exegese og Kirkehistorie. Hans Præstation i det første af disse havde været saa fortræffelig, at Professorerne efter Eksaminationen havde bevidnet ham deres Anerkendelse. Rygtet herom udbredte sig i de akademiske Kredse, og det varede ikke længe, inden han fik et Par Manuducenter. Ridderstad havde ved Absolveringen af denne Eksamen naaet et stort Maal paa sin Livsbane, og Embedsvejen laa ham nu aaben. Men det stillede sig den Gang saaledes, at Udsigterne til en snarlig Ansættelse i et Præstekald just ikke var lyse. Ridderstad maatte altsaa, indtil han kunde komme i Embede, søge privat Erhverv. Han havde jo heldigvis sine Timer i Skolen, og Informationer savnede han ikke.

Skønt Ridderstad saaledes godt kunde leve i København, higede han dog efter at komme bort derfra. Han ønskede en Plads paa Landet, ikke som Kapellan hos en Sognepræst, ej heller som Huslærer hos et Herskab, men som privat Sekretær hos en Godsejer, der hørte til Adelen eller til en af de højere Rangklasser.

I Anledning af sin Eksamen havde Ridderstad modtaget en Række Lykønskninger fra Venner og bekendte, deriblandt en fra Heise. Storch havde

erklæret, at han til Ære for ham vilde afholde en lille Fest i sit Hjem, hvortil han vilde indbyde nogle faa Venner. Men herom skulde Ridderstad faa nærmere Besked.

En Dag i Maj kom et Bud med en lille Billet op til Ridderstad og udbad sig som Svar mundtlig Besked. Skrivelsen var fra Professor Jens Møller, der anmodede Kandidaten om at se hen til ham. Ridderstad svarede Budet, at han vilde indfinde sig hos Professoren om et Par Timer.

Det var en glædelig Efterretning, der ventede ham. Jens Møller meddelte ham nemlig, at han kunde skaffe ham en behagelig og vellønnet Stilling. Hans Ven, Justitsraad Leigh Smith, der i Fjor havde købt Godset Bækkeskov i Nærheden af Præstø, ønskede nemlig en Privatsekretær og havde bedt ham, Professoren, om at anbefale en. Jens Møller havde da erklæret, at Kandidat Ridderstad efter hans Overbevisning vilde kunne gøre ypperlig Fyldest i en saadan Stilling, og Smith havde da ønsket, at netop han vilde overtage den. Professorens Spørgsmaal, om Ridderstad vilde have Posten, besvaredes uden Betænkning bekræftende.

»Sæt Dem saa selv i Forbindelse med Godsejeren,« sagde Professor Møller.

Ridderstad takkede ham varmt for den Interesse, han havde vist ham. Jens Møller erklærede, at det havde været ham en stor Glæde, at han havde kunnet gøre noget for en saa dygtig ung Mand.

Herman Ridderstad lagde Hjemvejen over et Stykke af Volden for i en Times Tid at nyde den friske Natur i den solklare Dag. Han spadserede under Voldliniens prægtige Linde og Ahorntræer; han gik op paa Brystværnets og Bastionens Sti, hvorfra han havde Udsigt over Glaciet og de den Gang sparsomt bebyggede Forstæder.

Denne Dag bebudede i sin Stilhed og Skønhed Sommerens kommende Fylde. Herman Ridderstad indaandede Duften fra Træerne og lyttede til Smaafuglenes Kvidren. Et Øjeblik forekom det ham, som om Livet nu, da han var bleven Kandidat, maatte ligge lyst og smilende foran ham; men saa kastede Tanken om Marie Agerskov ligesom en Skygge ind i hans Fremtidsbillede. Han elskede hende, og han vidste, at hun nærede levende Sympathi for ham, og dog var han bange for at tabe hende. Arnold Heise viste sig som en truende Skikkelse i hans Betragtningers Baggrund.

Da Ridderstad traadte ind i sit Værelse, fik han at vide, at Storch havde været der. En Seddel, der var stillet paa Skrivetøjet, indeholdt en Indbydelse til den følgende Aften; Madam Fohlmann og Marie Agerskov vilde komme. Ridderstad takkede i et Par Linier og meddelte, at han havde faaet en Stilling som Privatsekretær hos Justitsraad Leig Smith paa Bækkeskov. Han skrev et Brev til sin eventuelle Principal, hvori han til Slutning meddelte, at han agtede at tage med den lollandske Post anden Dag i Juni. Ridderstad afsendte de to Skrivelser med et Bud, der tillige skulde gaa hen til Kaptajn Therkelsen og faa at vide, naar det var ham belejligt at modtage en lille Visit.

Madam Fohlmann var den første, som indfandt sig hos Storch. Efter at de havde berørt deres fælles Erindringer, kom deres Samtale til at dreje sig om Heise.

»Der er ingen Tvivl om, at han er forelsket i Jomfru Agerskov,« sagde Madam Fohlmann, »det

kunde man da se med et halvt Øje den Aften hos Hjort.«

»Heise er en dygtig Mand i sit Fag,« sagde Storch, »sikkert er han ogsaa formuende, og han ser jo godt ud; men Jomfru Agerskov bør have en bedre Mand . . .«

»Bedre?« afbrød Madamen ham, »han har nylig vist mig megen Deltagelse.«

»Hans Pengebegærlighed gør ham stundom haardhjertet og hensynsløs. Jeg kender et Par yngre Folk i meget smaa Kaar. Manden er Tegnelærer, og Konen bidrog ved Information i Klaverspil til Underholdet; men Heise, som havde en Sum Penge tilgode hos dem, gjorde Indførsel i Boet og tog Klaveret, da de ikke kunde betale. Og det kunde han gøre, skønt der var to Børn.«

»Det var forfærdelig ukristeligt handlet!«

»Han er ogsaa en lidenskabelig Fruentimmerjæger. Jeg ved, at han har en Kærlighedsforbindelse med en Opvartningspige i et Skipperhus, og der er fortalt mig, at han har flere.«

»Er det ikke Overdrivelse, Hr. Storch?«

»Sligt burde jeg maaske ikke have talt om; men naar jeg har gjort det, er det udelukkende af Interesse for Jomfru Agerskov. Iøvrigt sætter jo Ridderstad overordentlig Pris paa hende; han nærer utvivlsomt i sit stille Sind Ønske om at faa hende til Hustru.«

Næppe havde Storch udtalt disse Ord, før det bankede paa Døren. Det var Ridderstad og Kaptajn Therkelsen med Kone og Datter, der kom. Et Øjeblik efter indfandt Marie Agerskov sig.

Da alle havde taget Plads, blev der ombudt The, en paa dette Tidspunkt dyr Artikel, da den kostede 25 Daler Kurant Pundet. Saa snart den var drukken, samtaltes der om nogle Emner, som

i de sidste Dage havde sysselsat visse Kredse i Byen.

Therkelsen vilde saaledes vide Besked om den nylig nedsatte Varekontrol-Kommission, der skulde hindre Handel med Ting, hvis Indførsel var forbudt.

Storch udtalte sig med en vis Forsigtighed, hvad der ogsaa var tilraadeligt om Regeringsforanstaltninger paa hint Tidspunkt; men han skjulte ikke, at den tvungne Anmeldelse af Varebeholdningerne var nærgaaende og krænkende. Kommissionen havde jo Ret til at stikke sin Næse ikke blot i Købmændenes Lagre, men ogsaa i Privatfolks Spisekamre.

»Kontrolørerne endevender endog Sengeklæderne for at finde forbudne engelske Varer,« sagde Therkelsen; »de tager s'gu endogsaa Pomader og lugtende Vande.«

»Det første er nu Overdrivelse,« sagde Storch. »Men det er ellers gaaet to Urtekræmmere paa Købmagergade og en Isenkræmmer i Pilestræde galt. Deres Beholdninger af »fjendtlige« Varer var større, end de opgav, og Konfiskation samt Mulktering blev Følgen. De er alle tre ruinerede.«

»Hvor længe mon de Tilstande skal vare ved!« sagde Therkelsen.

Storch blev heftig og glemte sig selv. »Indtil Afsindet har ødelagt Landet fuldstændigt,« raabte han med et harmfuldt Blik. I samme Øjeblik vaagnede han dog til Besindelse. Han ytrede henkastende: »Napoleon tvinger ogsaa Regeringen længere frem, end den selv vil. Har De for Resten hørt, Therkelsen, at det snart vil blive Dem forbudt at give Deres Tjener Fjer i Hatten, og Sølvtresserne skal afløses af Uldsnorer.«

Therkelsen lo. »Det vil blive et Tordenslag for Kammerherre Thrane,« ytrede han med et polisk Smil til sin Kone.

En Pause i Samtalen indtraadte. Derpaa spurgte Marie Agerskov Ridderstad, om han havde overværet de Massmannske Skolers Aarsfest i Trinitatis Kirke.

»Mo'er og jeg,« sagde Sigrid Therkelsen, »saa de kongelige køre derhen. Jeg nejede, saadan som min Danselærer havde vist mig det, og Dronningen nikkede saa venligt til mig.«

»Jeg har saamænd hørt Pastor Massmann prædike i Frederikskirken,« ytrede Storch. »Forleden gik jeg forbi ham paa Gaden; han fulgtes med en Mand fra Heiligenhafen, som jeg tilfældigvis kendte.«

»Hvad Nytte gør egentlig disse Søndagsskoler? sig os det, Ridderstad!« sagde Marie Agerskov.

»I den halve Snes Aar, de har eksisteret, er omtrent halvtredje Tusinde unge Haandværkere i disse Skoler bleven undervist i Skrivning og Regning aldeles gratis« . . .

»Aldeles gratis?« faldt Therkelsen ind; »det er jo storartet!«

»Storartet!« gentog Madam Fohlmann.

»Slige Søndagsskoler fremmer Oplysningen blandt Haandværkerstanden,« sagde Jomfru Agerskov, »men den trængte ogsaa til det; jeg har set mange Svende, som hverken kunde læse eller skrive.«

»For den Slags Stiftelser maa man være Frederik den Sjette enten direkte eller indirekte erkendtlig,« sagde Ridderstad. »Nationen føler vel haardt Virkningen af Krigen med England — her vendte han sig mod Storch — men den bør aldrig glemme, at det var ham, der ophævede Stavnsbaandet, forbød Negerhandelen, ophjalp Almueundervisningen og gjorde Hæren national.«

»Men Du holder jo formelig et historisk Foredrag, Herman,« bemærkede Storch med et ironisk Smil, der ikke tydede paa Begejstring for Frederik den Sjette.

Ridderstad forstod hans Minespil. »Saadan som jeg dømmer her,« vedblev Kandidaten, »har ogsaa Professorerne Jens Møller og Kall udtalt sig overfor mig. Jeg siger, at det er skønt at gavne de fattige og forladte.«

Idet Ridderstad udtalte disse Ord, lyste hans Øjne. Følelsen af den gode Sag, han her forsvarede, ligesom opildnede ham. Marie Agerskov betragtede ham. I denne Stund forekom han hende saa ædel; det var, som om noget af hans Hjertevarme meddelte sig til hende, og hun følte sig løftet og hendragen til ham.

»Maa jeg saa bede Dem om at gaa til Bords og tage til Takke med Anretningen hos en Pebersvend,« sagde Storch.

I Stuen, hvor der spistes, stod paa en Kommode en Del Nipsgenstande, særlig af kinesisk Fabrikat, hvoriblandt en lille Kassette af Sandeltræ, to Miniaturvaser og et Par Statuetter af Porcellæn samt enkelte lakerede Sager vakte Damernes Beundring. Idet man tog Plads ved Bordet, ved hvilket Ridderstad sad mellem Madam Fohlmann og Jomfru Agerskov, gav Therkelsen sig til at tale om den kinesiske og ostindiske Handel for en halv Snes Aar siden.

»Det var Tider,« sagde han, »da vi havde Grosserere her i København, og da der tjentes Penge. Hvad mener De om Duntzfeldt, min kære Hr. Storch?«

»Det var Sølv- og Guldalderen,« svarede denne. »Duntzfeldt,« tilføjede han henvendt til Ridderstad, »sagde altid, at Paktolus, der førte Guldsand med sig, var den eneste Flod i Geografien, som interesserede ham!«

Efter at Madamerne Therkelsen og Fohlmann havde vekslet nogle Repliker med hinanden om Dyrtiden, og korset sig over, at Pundet af Oksekød nu var gaaet op til over tre Mark, benyttede Ridder-

stad et Øjebliks Pavse til at fortælle Rygter om Prinsesse Julianes forestaaende Formæling. Man havde nok hørt, at hun skulde giftes med en Prins Wilhelm af Hessen-Filipsthal; men hvem han egentlig var, vidste man aldeles ikke Ridderstad var alt andet end bevandret i Prinsens Familieforhold; men han kunde dog meddele, at Prinsen var en fjern Slægtning gf Prinsesse Charlottes Mand.

Der blev skænket et Glas Madeira. Storch tog nu Ordet, idet han opfordrede Selskabet til i Forening med ham at ønske Herman Ridderstad til Lykke dels i Anledning af den fortræffelige Eksamen, dels fordi han saa hurtigt havde faaet Ansættelse. Storch udtalte sig med Anerkendelse om Ridderstad som Personlighed og tilføjede, at alle havde givet ham det bedste Lov som Lærer. Storch tilføjede Haabet om, at Stillingen pna Bækkeskov maatte tiltale ham, og at han maatte gøre god Fyldest i den.

»Herman Ridderstad,« sagde Storch til Slutning med bevæget Stemme, »Du forlader os snart; men altid vil jeg — og med Madam Fohlmann og Jomfru Agerskov er vel det samme Tilfældet — følge Dig i Tanken og bevare ægte venskabelige Følelser for Dig. Herren være med Dig, Herman!«

Skaalen blev drukken med hjertelig Tilslutning. Da Ridderstad vendte sig med sit Glas mod Marie Agerskov, bemærkede han, at en Taare tindrede i hendes Øjne.

Efter Bordet underholdt Therkelsen Selskabet med nogle Kaperhistorier, hvoraf en enkelt gjorde Effekt. Han fortalte, at en fransk Kaper i Nordsøen havde anholdt en engelsk Brig, men ladet denne slippe mod at beholde Pengekassen og Kaptajnens Kone, i hvem Kaperchefen pludselig blev forelsket. Stor var dennes Forbavselse, da han opdagede, at den skønne var en Handelskommis fra Boulogne, der havde set Lejlighed til at flygte paa

den Maade for at unddrage sig den napoleonske Militærudskrivning.

»Men hvad blev der af den skønne?« spurgte Sigrid leende.

»Hun sprang fra Borde en Nat ved Hirsholmene, blev Krambodsvend i Frederikshavn og er nu et respektabelt Hosekræmmerfirma i Aalborg.«

»Det er da nogle nysselige Smaating, De der har staaende, Hr. Storch!« sagde Madam Therkelsen, hun pegede paa Kommoden.

Storch, der kunde se paa hende, at en af disse Genstande vilde være kærkommen, tog en lille kinesisk Æske af Skildpaddeskal og forærede hende den.

»Denne Æske,« sagde han med et humoristisk Smil, »skal have tilhørt Prinsesse Hungiu, Kejser Kanghis Datter. Hun flygtede bort med en portugisisk Urtekræmmer fra Macao, og ved Auktionen over hendes Efterladenskaber solgtes den til en hollandsk Matros, af hvem jeg købte den.«

Madam Therkelsen betragtede smilende Æsken, vendte og drejede den flere Gange i Haanden og udbrød: »Før var den hos Prinsessen af Kina, nu skal Du ha'e den til Snustobaksdaase, lille Therkel!«

Sigrid fik en lille Kniv med ornamenteret Blad og Elfenbensskaft, og den smukke Vifte raktes Marie Agerskov, som blev henrykt over den; thi den var baade smagfuld og kostbar, og Finhed i Toilettet var nu en Gang hendes Sværmeri.

Medens Storch trak et Par Kommodeskuffer ud og foreviste forskellige Snurrepiberier, som han i Tidens Løb havde samlet, deriblandt en af Støvletkathrines Krøllepinde, talte Ridderstad med Marie Agerskov om sin forestaaende Afrejse.

»De kommer nu saa langt bort fra os, Ridderstad, saa vi ser Dem formodentlig aldrig mere?«

»Bækkeskov ligger jo ikke langt fra Præstø, og dertil er der vel herfra en halv Snes Mil.«

»Saa maa man køre med Deligence og Dagvogn; hvorledes skulde jeg dog faa Raad til saadan en Rejse!«

»Jeg kan maaske snart faa et Præstekald i Nærheden; saa skal jeg hente Dem med egne Heste og Vogn,« sagde Ridderstad smilende.

»Hvor der maa være dejligt i en Præstegaard paa Landet! Jeg kan ikke tænke mig noget yndigere end at leve i landlig Stilhed, midt i Naturens Skød, omgiven af Mark og Skov, af Engens og Havens Blomster, i sine kæres Kreds . . .« Disse Ord udtalte Marie med Varme; derpaa blev hun tavs og stirrede hen for sig.

Ridderstad tog hendes Haand. »Det er Præstegaardslivets Idyl, Marie, De der dvæler ved; men lad os dernæst betone Præstens høje, aandelige Kald. Gives der noget skønnere og mere opløftende end under Kirkens Hvælvinger at være sammen i Tanken med Kristus og Apostlene, at leve med dem paa de Steder, som ved dem har faaet verdenshistorisk Præg, og at forkynde Menigheden, hvad de har talt og skrevet.«

»Nej,« svarede Marie, »det er Diamanten, men det andet er den dejlige Indfatning!« Hendes Blik mødtes med Ridderstads; de gav hinanden et Haandtryk; det var, som om den gensidige Forstaaelse var fuldstændig.

Aftenens Hovednydelse blev Marie Agerskovs yndefulde Foredrag til Guitarspil af Weyses smukke Melodi i Syngestykket »Faruk«: »Risler alle Bølger smaa.«

Ridderstad tog derefter Afsked med Gæsterne og lovede, at de snart skulde høre fra ham gennem Storch. Therkelsen fulgte Madam Fohlmann og

Jomfru Agerskov til Regnegade, hvor de skiltes, idet enhver gik til sit.

Da Ridderstad var ene med Storch, ytrede han efter nogen Tids Tavshed: »Nu, da jeg forlader Dem og mine Venner, føler jeg dobbelt, hvor meget jeg holder af Marie Agerskov. Til Dem, Storch, min faderlige Beskytter, betror jeg dette mit Hjertes Anliggende.«

»Hun er en udmærket Pige, og jeg ønsker inderligt, at hun maa blive knyttet til Dig; men jeg er bange for, at denne Prokurator Heise gør hende fortumlet i Hovedet!«

»Hvorledes det, Onkel?«

»Hun holder af Stads, min kære Søn, og Heise har i sine Penge et mægtigt Fortrin for Dig, naar det kommer an paa at aabne hende glimrende Udsigter og lokke hende.«

»Marie lader sig vel ikke lokke eller blænde af det usle Mammon,« udbrød Ridderstad heftigt og med en mørk Mine.

»Vær blot rolig,« sagde Storch, idet han lagde sin Haand paa hans Skulder; »det gør hun forhaabentlig ikke. Men Mammon, eller Dukater og Species er i disse Tider just ikke saa usselt.« Ved denne sidste Ytring spillede et ironisk Smil om Storchs Læber.

»Tilgiv mig, Onkel! jeg blev opbrusende; men Tanken om slige Manøvrer vækker min Harme!«

Et Par Dage efter det lille Selskab hos Storch begav Ridderstad sig til Postgaarden for at lade sig indskrive som Passager med den lollandske Post. Da han drejede om Hjørnet paa Østergade og Købmagergade mødte han Sigrid Therkelsen og hendes Moder; de standsede.

»Saa skulde vi da ses endnu en Gang, før De tager fra Byen, Hr. Ridderstad!« sagde Sigrid.

»Naar jeg kommer igen, haaber jeg, at Jomfru Agerskov har faaet en rigtig flink Elev ud af Dem, saa De selv kan optræde som Française!«

Sigrid smilte fornøjet. »Vi kan saamænd hilse Dem fra Jomfruen,« sagde Madam Therkelsen. »Vi har været hos hende i Formiddags.«

»Hendes Værtinde, Madam Hjort, havde Fødselsdag, og hun var sammen med os til Kaffe,« tilføjede Sigrid.

»De skulde have set et Armbaand, hun har faaet,« sagde Madamen.

»Hvem? Værtinden?« spurgte Ridderstad.

»Nej, nej! Jomfru Agerskov! Tænk Dem, det dejligste og kostbareste Guldarmbaand, besat med Rubiner. Det betaler sig rigtignok, det Skriveri!«

»Skriveri?« gentog Ridderstad.

»Ja, Moder mener en fransk Korrespondance, som Jomfru Agerskov fører for et Silkefirma. Det er saa udmærket fornøjet med Jomfru Agerskov og har givet hende flere Presenter.«

»Ja, hun har faaet det kostbareste ostindiske Shawl og de dejligste Silketørklæder; men Guldarmbaandet er dog det prægtigste. Hun viste os det saamænd altsammen,« sagde Madam Therkelsen ivrigt.

»Jomfru Agerskov skriver fortræffeligt Fransk,« ytrede Ridderstad; han paatog sig en rolig Mine og skjulte, hvor ubehageligt han berørtes af Efterretningen.«

»Ja, det kan nu være godt nok med Firmaet, som det hedder,« vedblev Madammen. »Men den meget omtalte Prokurator Heise er ogsaa nok med i Spillet. Det mente da Madam Hjort.«

»Ti stille, Moder! hvad angaar den Sag os!« sagde Sigrid.

Ytringen skar Ridderstad i Hjertet. Han afbrød Samtalen og skiltes fra den unge Pige og hendes Moder med et hjerteligt Levvel.

Forinden Afrejsen vilde Ridderstad kigge op i Klubben »det borgerlige Selskab«. Da han var paa Trappens øverste Afsats, hørte han en komme nedenfor. Han vendte sig og saa efter vedkommende; det var Prokurator Heise.

I Klubbens Rygeværelse fandt Ridderstad et Selskab i ivrig Diskussion. Det bestod af Boghandler Brummer, Hotelejer Kümmel og en Lærer ved Basedows Institut ved Navn Brachvogel, Seminarist fra Kiel.

Der taltes om de truende Krigsudsigter i Europa; thi Spændingen mellem Frankrig og Rusland blev øjensynlig mere spændt for hver Dag, der gik.

»Lad bare Verdensmagterne tørne sammen,« sagde Kümmel; »for saa faar vi forhaabentlig Ende paa den utaalelige Tilstand, hvori vi Gæstgivere lever.«

»Hvad mener De egentlig med det?« spurgte Brummer.

»Jeg forstaar det godt, Hr. Kümmel,« udbrød Brachvogel. »Enten sejrer Napoleon eller ogsaa falder han; men i begge Tilfælde faar vi Fred, og saa befries Handelen fra de trykkende Baand, det forbandede Kontinentalsystem paalægger den.«

»De har den korrekte Opfattelse, Hr. Brachvogel, De har sat Dem ind i Situationen,« sagde Kümmel. »Livet er næppe til at holde ud for en Vært; daglig klager Gæsterne over Optrækkeri, men hvad skal man gøre!«

»Ja, men en Kop Kaffe eller The og en Cigar

staar min Sandten ogsaa i en forskrækkelig høj Pris,« bemærkede Brummer.

»Mener De, at man kan levere det billigere, naar Pundet af Kaffe koster seks Daler og af Sukker over tre? Et rygeligt Pund Tobak faar jeg ikke under nogle og tyve Mark i Indkøb. Surrogaterne bryder Gæsterne sig ikke om.«

I Begyndelsen af dette Replikskifte var Heise traadt ind i Værelset. Hans Hilsen til de tilstedeværende blev køligt besvaret af Ridderstad.

»I Tilfælde af Krig holder Danmark vel fast ved sin Alliance med Frankrig,« sagde Kümmel.

»Utvivlsomt,« sagde Brummer. Han saa sig omkring og tilføjede med en hemmelighedsfuld Mine: »Kammerjunker Waltersdorf ved Gesandtskabet i Paris mødte i Gaar i min Boglade Sekretær i det udenlandske Departement, Sick. De hviskede noget til hinanden, som jeg ikke kunde undgaa at høre, og jeg fik ud af det, at Forbundet med Napoleon bliver fornyet.«

»Ja, desværre!« sagde Heise, der nu blandede sig i Samtalen.

»Det er Deres Ord, ikke mine, Hr. Prokurator!« sagde Brachvogel. »De ser vist skarpt paa Sagerne!«

»Det er let nok at kritisere,« tog Ridderstad til Orde; jeg beklager iøvrigt, at Geheimestatsminister Rosenkrans ikke benytter Prokurator Heise som Raadgiver!« Heise havde udtalt hin Ytring med en overlegen, haanlig Mine, der havde irriteret Ridderstad, hvis Skinsyge straks var bleven vakt ved Synet af ham.

»Behold De Deres sarkastiske Bemærkninger hos Dem selv, Hr. Ridderstad! Husk, De er Theolog, og som saadan maa De være skaansom, mild og kristelig!« Idet Heise kom med denne Ytring, anvendte han en faderlig formanende Tone, der bragte Selskabet til at le.

Ridderstad blev ophidset.

»Vær De selv kristelig, Hr. Prokurator! men det glemmer De i Deres Transaktioner; thi der er De listig, egennyttig og hensynsløs lige til det yderste!«

»Hvad siger De, sølle Ridderstad!« udbrød Heise og rejste sig i hele sin Højde.

»Jeg har givet Dem det Skudsmaal, De fortjener,« sagde Ridderstad, »og nu kan De jo reflektere over det!«

Med disse Ord ilede Ridderstad, efter at han havde bukket for det øvrige Selskab, ud af Døren.

»Skudsmaal!« raabte Prokurator Heise efter ham. »Vær overbevist om, at jeg skal kvittere for Modtagelsen!«

VII.

Nær ved Præstø Fjord ligger Herresædet Bækkeskov. Naar Sjælland lyser i sin Sommerpragt, hører Bækkeskov og Omegn til et af de mest idylliske Punkter paa Øen. Højt og frit hæver den i italiensk Renaissancestil opførte Bygning sig frem over Skoven, Kornmarkerne og Engene, gennem hvilke et Par Smaabække udgyder sig i Præstø Fjord. Fra øverste Stokværk i Herresædet er der en henrivende Udsigt over denne til Fedet, Roneklint og Møen i det fjerne. Det sjællandske Landskab med sine Skove og Kirker, sine Byer og Møller udbreder sig her i hele sin Fylde for Beskuerens Blikke. Man kan ikke tænke sig noget skønnere Syn end Præstøbugt, naar dens Flade ligger stille i Sollyset, og Skibene for fulde Sejl glider hen over den; eller naar Maanen og Stjernerne i Nattens Tavshed og Fred spejler sig i dens mørkeblaa

Vande. Det er intet Under, at disse Egne danner en af Hovedskuepladserne for de hemmeligheds-fulde Begivenheder i de danske Sagns og Eventyrs Verden.

Paa Bækkeskov modtoges Herman Ridderstad af den nye Ejer, Justitsraad Leigh Smith, en Mand midt i Trediverne, velvoksen, brunhaaret og blaaøjet, med et jovialt Smil om Læberne. Han var det fore-gaaende Aars Vinter bleven Enkemand, idet han havde mistet sin elskværdige Hustru, Marie Anna, født de Coninck. Hendes yngre Søster, Caroline, opholdt sig nu i Svogerens Hus, og der var dem, som ymtede om, at der vilde blive et Par ud af de to.

Justitsraaden erklærede straks ved Modtagelsen, at Ridderstad burde sættes lidt ind i Bækkeskovs Historie, for at han kunde tiltræde sin Stilling med den rette historiske Andagt.

»For en seksten Aar siden,« sagde han, »købtes Gaarden af den rige Agent Charles Selby, der op-højedes til Baron. Ham har De maaske hørt omtale, Hr. Sekretær?«

»Han var i sin Tid en god Ven af min Onkel, nuværende Bogholder Storch hos Agent Erichsen. Han giftede sig anden Gang i Fjor, idet han blev viet til Enkebaronesse Brockdorf.«

»Herren er nok stiv i sin Genealogi! Det er Baronen, der har opført den smukke Hovedbygning og indrettet den saa prægtigt. Han havde udmærket Forstand paa engelsk Landvæsen, hvorfor han refor-merede Agerbruget grundigt her paa Godset.«

»Og Justitsraaden fortsætter i hans Spor?«

»Det gør jeg; men tager mig hvert Fremskridt i Agerkulturen ad notam. Min Gaard og min Hol-berg, næst min Bibel, det er mine Hovedinteresser.«

Justitsraaden pegede paa en Boghylde, hvorpaa Holbergs Værker stod, indbundne i Pragtbind. »Hver

Dag læser jeg et Afsnit af Holbergs Skrifter, og aarlig valfarter jeg til hans Grav i Sorø.«

»Hans »Heltes og Heltinders sammenlignende Historie« hører til min bedste Læsning, Hr. Justitsraad.«

»To af Komedierne skal man altid læse, min unge Mand; det er »den vægelsindede« og »den stundesløse«; de indeholder et kraftigt Medikament mod disse Lyder. Nu skal jeg iøvrigt sætte Dem ind i Forretningerne.«

Ridderstad benyttede sin Fritid til Spadsereture i den smukke Omegn. Han gik ned til Stranden, hvor han tit henimod Aften tog Plads paa en lille Bænk. Her sad han og saa ud over Fjorden, medens han i Tankerne var hos sine Venner i København. Marie Agerskov dvælede han da særlig ved. Men havde Mindet om hende i nogen Tid vakt Lys og Glæde i hans Sind, saa steg pludselig Billedet af Heise op i hans Bevidsthed, og han overfaldtes nu af den Uro og Bitterhed, som Tanken om en farlig Medbejler altid vækker hos den unge elskende.

Til andre Tider udstrakte Ridderstad sin Fodtur til Tappenøje Kro ved Præstø Fjorden, der nød en vis Anseelse og besøgtes af en Mængde Fiskere og Søfolk fra Byen. De drøftede ved deres Grog og Kridtpibe Kaperekspeditionerne og Kanonbaadskrigen mod Englænderne. Anledningen dertil frembød navnlig de Konvoyer af engelske Koffardiskibe, der viste sig ude i Præstø Bugt, under Beskyttelse af britiske Orlogsmænd, som hørte til Admiral Saumarez's Østersøflaade.

En Morgen, da Ridderstad begav sig til Kontoret, kom Justitsraad Leigh Smith imod ham med en Mine, der tydede paa, at noget vigtigt var paa Færde.

»Vi faar Gæster, fornemt Selskab, i Overmorgen,

Ridderstad! Baron Selby, der for Øjeblikket opholder sig paa sit Gods Ourupgaard paa Falster, skriver mig til, at han med sin Gemalinde befinder sig paa Rejsen til København. De rejser i Forening med General, Grev Woronzow og hans forlovede, Frøken Athalie Harrach, Kammerherre Neergaard til Farve og Hofjægermester Rosen. Selby har Lyst til at aflægge mig en Visit paa sin tidligere Ejendom og spørger mig, om det er mig belejligt at modtage ham og hans Ledsagere.

»Et Par af Navnene kender jeg godt,« sagde Ridderstad; »min Onkel, Storch, har omtalt Neergaard og Rosen, især den sidste, flere Gange for mig.«

»Vi maa indrette Værelser for dem i andet Stokværk; men Generalen, mener jeg, skal have min Lejlighed her i Stuen. Saa har han jo Adgang til Bibliotheket, hvis han skulde faa Lyst til at læse.«

Justitsraaden, Ridderstad og hele Personalet i Bækkeskovs Hovedbygning fik nu travlt med at ordne alt til Herskabernes Modtagelse. Leigh Smith, der, medens Travlheden stod paa, stadig havde spækket sine Udtalelser og Befalinger med holbergske Udtryk, udbrød, idet han strakte sig i en Lænestol: »Nu er jeg ma foi parat til den store Staats- und Hauptaction!«

Tidlig Eftermiddag kørte Selskabet i to aabne Kaleschevogne op foran Herresædet og modtoges ved Hovedindgangen af Justitsraaden, der havde sin Svigerinde, Frøken de Coninck, ved sin Side. Bag dem stod Herman Ridderstad.

Bækkeskov blev nu i en fjorten Dages Tid Skueplads for et selskabeligt Liv, rigt paa Adspredelser af forskellig Art, saasom Udflugter til et Par af de nærliggende Herresæder, Sejlture paa Fjorden og Aftensammenkomster.

Grev Woronzows forlovede, den smukke og yndefulde Athalie Harrach, hvem vi kender fra det foregaaende, fandt meget Behag i den livlige Karoline de Coninck. Baron Selby havde som Gaardens tidligere Ejer mangfoldige Ting at tale om med Justitsraad Smith, og da der her drøftedes Emner, som Kammerherre Neergaard ogsaa interesserede sig for, færdedes han meget sammen med de to.

Grev Woronzow, som af Hensyn til sin forlovede havde lært at tale Dansk, vilde have været henvist til nærmere Samkvem med Ridderstad, hvis der ikke den følgende Morgen var ankommen en Kammerjunker Bentzon, hvem Smith med sin sædvanlige Gæstfrihed havde bevæget til at blive der en Del af Ferien.

Ridderstad fik derved Lejlighed til at slutte sig til Hofjægermester Rosen, en jævn og gemytlig Mand, der saa med de venligste Blikke paa Kandidaten, saa snart han erfarede, at denne var en Plejesøn af Købmand Storch, som i sin Tid havde udfriet ham af en meget alvorlig Fare ved Güldenstein ovre i Holsten.

Hvad endelig Baronesse Ernestine Selby angik, saa stillede det sig saa heldigt, at hun ved Selskaberne paa Bækkeskov underholdtes paa den behageligste Maade af to af Omegnens Sognepræster, først af Pastor Wedel i Everdrup, siden af Pastor Hensemann i Baarse. Wedel var en i sit Fædreland vidt berejst Mand, der havde skildret sine Udflugter til Rigets forskellige Provinser, og han kunde rigtig konversere med Baronessen om holstenske Herregaarde. Hensemann havde studeret nogen Tid ved Universitetet i Kiel og kendte personlig den elskværdige Digter Mathias Claudius, i hvis folkeliggemytlige Poesi Baronessen fandt megen Morskab. Hun blev henrykt en Aften, da Hensemann reciterede »Urians Reise um die Welt« og sang »Rheinweinlied«.

Efterhaanden som Personlighederne i et Selskab fra forskellige Kanter lærer hinanden at kende, vaagner der gensidige Sympathier hos dem, og der viser sig aandelige Tilknytningspunkter, som senere bringer dem til at søge hinanden. Det var Tilfældet med Herman Ridderstad og Athalie Harrach. Historie og Musik var hans Yndlingsemner, og netop i disse Interesser mødtes han med hende. Hun kendte det gamle Nordens Helteskikkelser, saaledes som de fremtraadte i Øhlenschlägers og Grundtvigs Digtninger, og de havde begejstret hende. Hun dyrkede Guitarspil og foredrog med Følelse og Smag Arier af tyske og italienske Komponister.

Naar Ridderstad lyttede til disse Sange, stod Marie Agerskov levende for ham i Erindringen: han betragtede da den fremmede Frøken med et udpræget sympatetisk Blik. Dette bemærkede Grev Woronzow og blev skinsyg over, at Athalies Smil til Ridderstad vidnede om mere end almindelig Interesse for denne. Greven blev endnu stærkere afficeret af den venskabelige Tone, der ytrede sig i Forholdet mellem hans forlovede og Ridderstad, da de under et Besøg, som Selskabet aflagde hos Thotts paa Lindersvold, for en Tid afsondrede sig fra det øvrige Selskab og spadserede konverserende med hinanden om i Havens Gange.

Ridderstad var paa sin Side bittert stemt mod Woronzow, da denne under en Samtale med Leigh Smith, i hvilken Politiken berørtes, havde ytret sig med en vis ironiserende Haan om Frederik VI, uden at dog Udtalelsen havde indeholdt noget direkte Angreb.

Til virkelig Underholdning for Selskabet paa Bækkeskov var det, naar Baron Selby fortalte om sin Bryllupsrejse i Tyskland og Italien, hvad han gjorde paa en tør og humoristisk Maade. Morsomt skildrede han sit Ophold ved det westfalske Hof i

Kassel, hvis chronique scandaleuse var særdeles righoldig. Han sammenlignede Kong Jerôme, Napoleons Broder med Sardanapal, men betonede, at der var den Forskel mellem dem, at Hs. assyriske Majestæt ikke tog Rødvinsbade.

Hoffet i Neapel havde Selby ogsaa besøgt, og han havde haft den Ære at blive præsenteret for Kong Joakim Murat. »Napoleon kalder ham Theaterkongen,« sagde Selby.

»Jeg foretrækker,« ytrede Woronzow med haanlig Mine, »at kalde ham »Staldmesteren,« hvad de dannede Kredse i Neapel gør.«

»Murat er dog en tapper Soldat og en glimrende Ryttergeneral,« sagde Ridderstad med dæmpet Stemme til Rosen, der nikkede bekræftende.

Dagen efter modtog Ridderstad et Brev fra Storch, hvori denne udtalte sig med Tilfredshed om sin Stilling hos Agent Erichsen, som endog havde aabnet ham Udsigt til Gagetillæg. Derefter meddelte han, hvad der i Løbet af den sidste Tid havde tildraget sig indenfor hans Omgangskreds.

Han fortalte, at Prokurator Heise havde indbudt Hjorts og Jomfru Agerskov til en Udflugt til Roskilde, hvor de havde haft Madam Fohlmann med paa en Køretur til Boserup Skov.

Heise havde forinden Hjemturen givet en splendid Aftensmad i Gæstgivergaarden »Prinsen« og vist sig saa elskværdig, at Damerne havde været henrykt over ham. Storch erklærede i Brevet, at Heise naturligvis havde forbundet en eller anden hemmelig Hensigt dermed; thi han plejede aldrig at gøre noget omsonst; men ingen havde endnu set Tegn, der kunde forklare Hensigten.

Derpaa bragte Storch Efterretning om, at Marie Agerskov stod i Færd med at forlade København. Hun havde nemlig modtaget en Stilling som Lærer-

inde hos Pastor Kruse i Højelse ved Køge. Paa Spørgsmaalet, hvorfor Jomfru Agerskov saa hurtigt havde besluttet sig til at opgive Virksomheden i Hovedstaden, havde Madam Hjort svaret Storch, at hendes Helbredstilstand gjorde Landluften til en Nødvendighed for hende.

Ridderstad blev underlig til Mode ved Modtagelsen af denne Meddelelse. Hans Skinsyge vaagnede ved Tanken om, at Heise gjorde alt for at indynde sig hos Marie og havde opnaaet hendes Anerkendelse. Nu vilde hun forlade København eller var maaske allerede langt derfra; men gjorde hun det for ganske at unddrage sig sine tidligere Venner og for at kunne hellige sig Heise ganske? Det Spørgsmaal, der muligen kunde besvares bekræftende, vakte hans Harme og jog Hede i hans Blod. Men han maatte betvinge sig; thi endnu vidste han intet med Sikkerhed, og desuden bød Hensynet til Omgivelserne og Anstandens Former ham at optræde med Ligevægt i Sindet.

Saaledes gik Ridderstad og rugede over mørke, skinsyge Tilbøjeligheder, som dog af og til opklaredes af lyse Tankeglimt, at mulig lod han sig skræmme af tomme Indbildninger. Imidlertid hengled Dagene paa den vante Vis: der blev gjort alt muligt for at underholde Gæsterne, og disse nød skæmtende Tilværelsen, der kom dem i Møde i saa tiltalende og lokkende Farver.

Den selskabelige Himmel var saa lys og klar; men da fordunkledes den pludselig af en mørk Sky med et knitrende Lyn og et Tordenbrag, der bortvejrede Glæden og adsplittede Gæsterne.

Damerne var en Eftermiddag ude at sejle paa Fjorden i en stor Baad, der førtes af Kammerjunker Bentzon, som var en udmærket Navigatør.

Herrerne sad i en Halvkreds paa Havestole under et mægtigt Lindetræ i Parken. Det var varmt

og stille Vejr. Konversationen drejede sig om politiske Emner, blandt andet om den forestaaende Krig mellem Frankrig og Rusland. Grev Woronzow havde i Haanden en elegant Stok af Ibenholt, hvormed han af og til tegnede Figurer i Gruset. Overfor ham sad Hofjægermester Rosen og Sekretær Ridderstad. I det inderste af Kredsen havde Neergaard, Selby og Justitsraad Smith Plads.

Der havde været Tale om Fregatten »Najaden«s Kamp ved Lyngør i Norge med det engelske Linieskib »Dictator«, hvorom der nylig var indløbet Efterretning. »Najaden« forvandledes til et brændende Vrag; men Kaptajn Holm og Mandskabet havde vist et beundringsværdigt Heltemod. Leigh Smith havde næppe endt Beretningen om Kampen, før Hofjægermester Rosen udbrød begejstret, at de danske og norske Sømænd havde her mindet om Kæmperne i det gamle Norden.

»Denne Kamp, mine Herrer,« vedblev Rosen, »er et storslaaet Vidnesbyrd om, at Fjenden vel kan udøse gamle Danmarks Blod, men han kan aldrig saare dets Ære!«

»Det var som talt ud af mit Hjerte, Hr. Hofjægermester!« sagde Ridderstad; han rejste sig og trykkede varmt Rosens Haand.

»Udgydelsen af det Blod,« ytrede Woronzow koldt og overlegent, »kunde have været sparet; det er flydt til ingen Nytte.«

Ridderstad, der denne Dag havde haft en af sine mørke Timer, blev irriteret af denne Udtalelse. »Det undrer mig højlig, Grev Woronzow, at høre Dem som Officer udtale Dem saa blodløst og spidsborgerligt om denne glimrende Kamp!«

»Hvad siger De, Hr. Sekretær!« Woronzow rejste sig og saa med udfordrende Mine paa Ridderstad. De øvrige tilstedeværende stirrede hen paa Greven.

Ridderstad betragtede denne med et fast Blik.

Efter et Øjebliks Tavshed indtog Greven igen sin tidligere Holdning. »Kongen af Danmark,« ytrede han, »burde snarest muligt ende denne taabelige Krig, slutte Fred med England og forene sig med Fastlandets Magter mod Napoleon« . . .

»Altsaa bryde med sin gamle Forbundsfælle!« raabte Rosen.

Neergaard nikkede bifaldende til den russiske General. Selby og Justitsraaden forholdt sig ubevægelige og tavse.

»Det gjorde Frederik den Sjette bedst i,« sagde Woronzow; thi ellers falder han som et Offer for den franske Usurpators Egoisme og hidfører sit Lands Ruin« . . .

»Men Kongen har altid villet Folkets og Landets Vel,« faldt Rosen ind med Varme.

»Jeg beklager, at hans Forstand ikke har holdt Skridt med hans Hjerte,« bemærkede Woronzow.

Ridderstad, der i Skolen havde lært at forherlige Frederik VI som Bondestandens Befrier og Velgører, harmedes over den Mangel paa Ærefrygt, hvormed den russiske General omtalte Kongen. I sin Vrede udbrød han: »De berørte Napoleons Egoisme, Hr. Greve! men De glemte at tilføje noget om Deres egen Kejsers« . . .

Generalen rejste sig og raabte: »Hvem vover at sige en eneste krænkende Ytring om Hs. Majestæt, Kejser Alexander den Første, min ophøjede Herre!«

»Jeg vover,« fortsatte Ridderstad, »at paastaa, at Czaren har behandlet min ædle ophøjede Herre, Kong Frederik den Sjette, skammeligt! Han lokkede ham med tomme Løfter under vor Krig med Sverrig, men kastede ham bort som en presset Citron og brød sit Ord, da han ensidig sluttede Fred med den svenske Regering« . . .

»De er fræk nok til at sigte Czaren, det mægtige Ruslands Enehersker, for Lumskhed og Bedrag!«

Ridderstad stod roligt, og ligesom Russeren havde endt, sagde han: »Om Deres Enehersker gentager jeg med Napoleon: »Grattez le Russe et vous avez le Barbare!«

»Morbleu!« raabte Russeren rasende og løftede Stokken mod Ridderstad, som om han vilde tilføje denne et Slag. Men i samme Nu greb Ridderstad fat i Stokken, rev den ud af Haanden paa Generalen, knækkede den mod sit Knæ og kastede Stykkerne hvert til sin Side.

Almindelig Bestyrtelse . . . Alle sprang op.

»Hvilken Fornærmelse mod Grev Woronzow, mod Generalen!« raabte Neergaard.

»Sikken plebejisk Raahed!« sagde Baron Selby, hvid i Ansigtet af Vrede.

»Forlad os øjeblikkelig, Sekretær Ridderstad!« raabte Justitsraad Leigh Smith. Han beklagede dybt overfor Grev Woronzow, at sligt var sket paa hans Grund. Han følte sig som Vært dybt krænket og saaret.

Ridderstad fjernede sig hurtigt, fulgt af Hofjægermester Rosen, der ønskede at tale nogle Ord i Enrum med ham.

Da Kammerjunker Bentzon vendte tilbage med Damerne, fandtes Herrerne i en noget trykket Stemning, men man bevarede Tavshed om det forefaldne Optrin. Kort efter indfandt Velærværdighederne Wedel og Hensemann sig. De fik snart Konversationen i Gang blandt Selskabet, som nu helt var samlet i Haven.

Frøken Athalie v. Harrach spurgte den vidtberejste Pastor Wedel, om han havde været i Horsens. Han svarede bekræftende, hvorefter hun — af Hensyn til sin forlovede, Grev Woronzow —

ønskede nogle Meddelelser om de russiske Prinser og Prinsesser i Horsens. Hs. Velærværdighed fortalte kort og med megen Diskretion, hvad han vidste om den længstlevende af dem, Prinsesse Katharina, hvem han havde set. Det interesserede Grev Woronzow at erfare, at disse kejserlige Børns Tante, Dronning Juliane Marie, havde været Katharina den Andens Veninde.

Kammerherre Neergaard henvendte sig til Pastor Hensemann med Spørgsmaalet, om han havde hørt Pastor Mynster prædike, medens han var Præst i Spiellerup. Paa en Ridetur sammen med Baron Selby var han netop Dagen forinden kommen igennem nævnte Landsby. Hensemann svarede, at Mynster baade som Personlighed og Prædikant var en af de mest fremragende Mænd, han havde set og hørt. Kammerherren burde læse hans fortræffelige »Spiellerupsprædikener.«

Neergaard tog sin Tegnebog frem og noterede sig disse, idet han sagde: »Docent Dahlmann ved Kiels Universitet har engang sagt om Mynster: »So Etwas haben wir in Deutschland gar nichts.«

»Skal Kammerherren ikke ogsaa læse noget af Grundtvig?« spurgte Karoline de Coninck smilende.

»Jeg har i mit Bibliothek hans »Optrin af Kæmpelivets Undergang i Norden,« sagde Justitsraaden.

I det samme kom Hofjægermester Rosen tilbage. Han tog Plads ved Siden af Smith.

»Kæmpelivets Undergang!« gentog Rosen. »Det forekommer mig, at det lige er begyndt,« tilføjede han ironisk.

Om Aftenen var Selskabet samlet i Salen ud imod Haven. Lysekronen var tændt. Vinduerne stod aabne. Fra Træerne og Blomsterne i den

store Plæne strømmede en forfriskende Duft ind. Fra den mørkeblaa, skyfri Himmel lyste Maanen.

Athalie Harrach tog sig henrivende smuk ud 'i en lyseblaa Silkekjole. Hun foredrog til Guitarspil en italiensk Serenade og et Par Barcaroler, hvilke sidste vakte Kammerjunker Bentzons Begejstring.

Baronesse Selby forsikrede, at hun under Spillet og Sangen havde troet sig henflyttet til Sorrento, saa illuderende havde det virket paa hende.

»Maaske forvandledes ogsaa Selby til Lazzaron for Baronessen,« udbrød Rosen.

Denne Ytring vakte almindelig Munterhed.

»De er en buffo burlesco, min gode Hofjægermester,« bemærkede Baron Selby spøgende.

Efter Optrinet med Grev Woronzow viste Ridderstad sig ikke mere. Ifølge en stiltiende Overenskomst talte ingen af de tilstedeværende om, hvad der havde fundet Sted. Justitsraad Leigh Smith gav ham Afsked, men med et Kvartals Gage.

Da Gæsterne forlod Bækkeskov for at rejse til København, kom Rosen til Ridderstad, der siden Scenen i Haven ikke havde vist sig for nogen.

»Jeg sætter Pris paa Deres Loyalitet mod Kongen,« sagde Hofjægermesteren til ham; »men vogt Dem herefter for overilede Skridt! Kan jeg forøvrigt gøre noget for Dem, skal det være mig kært. I Hovedstaden træffes jeg hos Kammerherre Buchwald ved Holmens Kanal.«

Herman Ridderstad takkede Hofjægermesteren hjerteligt. Den Godhed, der havde lyst ud af hans Øjne, havde gjort et styrkende Indtryk paa ham. I hans Sind kæmpede modsatte Følelser med hinanden: snart angrede han sin Hidsighed, snart fandt han, at han kun havde lydt Ærens og Sandhedens Bud. Men nu stod han uden Stilling; Fremtiden forekom

ham usikker og mørk; han følte sig beklemt om Hjertet, og det var, som om alt Haab havde forladt ham.

Da lysnede det pludselig op i hans Sind: der kom et Brev til ham; — det var fra Marie Agerskov!

Han blev glædelig overrasket. Da han var hendes gamle Ven og bekendt fra Kopist Fohlmanns Hus, hed det i Brevet, følte hun sig paa en vis Maade forpligtet til at meddele ham, at hun havde forladt København og taget Huslærerindepladsen hos Pastor Kruses i Højelse. Bevæggrunden til hendes Skridt vilde han ved Lejlighed kunne faa at vide af Madam Fohlmann. Marie Agerskov udtalte Haabet om, at Ridderstad befandt sig godt i sin nye Stilling. Hans Kundskaber og Dygtighed maatte jo kvalificere ham til Justitsraadens Anerkendelse og Tilfredshed. Til Slutning ytrede Marie en Forventning om, at Ridderstad vilde se ind i Højelse Præstegaard, hvis hans Vej nogensinde faldt der forbi. Hs. Velærværdighed, Pastor Kruse, skrev hun, er en digterisk begavet Mand, og en fortræffelig Prædikant. Hun ønskede, at Ridderstad kunde faa ham at høre og stifte personligt Bekendtskab med ham.

I den blandede Sindsstemning, hvori Ridderstad befandt sig, gjorde disse Linier et opløftende Indtryk paa ham. Brevet var fra hende! Hun havde ham altsaa i sin Tanke! Ved hendes Side vilde han føle sig modig og stærk; sammen med hende troede han sig i Stand til at kunne løse en betydningsfuld Opgave indenfor det Fag, han havde valgt sig.

Lige forinden Herman Ridderstad skulde forlade Bækkeskov, gik han om Morgenen kort efter Solopgang ud i Parken, hvor han besteg en Bakke, hvorfra der var fri Udsigt over Præstø Fjord og

det omliggende Landskab. Dagens Stjerne lyste fra den med lette Fjerskyer bræmmede Himmel og kastede sine gyldne Straaler hen over den blaa Vandflade, der var glat som et Spejl. Hist og her laa en Jagt for Anker, og fra Fedet skød et Par Fiskerbaade ud, som gled stille hen over Fjorden.

Nu begyndte Kirkeklokkerne ovre i Jungshoved at lyde: deres Toner bares hen gennem den klare Morgenluft, og et Andagtens Skær bredte sig ud over den friske, blomstervirkede, duftende Natur. I et saadant Øjeblik føler Mennesket, at der strømmer en guddommelig Livsfylde gennem Tilværelsen, og det giver sig hen til den evige Aand, som omfatter alt med sin Kærlighed. Ridderstad foldede sine Hænder og bad i sit stille Sind det guddommelige Forsyn om at tage ham i sin Varetægt.

Han forlod nu i en tryggere Stemning Bækkeskov. Muligen kunde han faa Vanskeligheder, uforudsete Ulykker at kæmpe mod paa sin fremtidige Bane; men Maries Brev, som han gemte paa sit Bryst, forekom ham at være den Talisman, der vilde hjælpe ham ud af alle Kriser.

VIII.

Med Justitsraad Leigh Smiths Befordring kørte Ridderstad til Køge. Under Vejs bededes der i Rønnede Kro, hvor der blev indtaget en Forfriskning. I Gæstestuen sad nogle Bønder, der ved et Glas Øl og en Pibe Tobak talte om Høstudsigterne. Et Par sjællandske Landeværnsmænd, som kom fra en Begravelse i Herfølge, traadte ind i Stuen. Den afdøde havde, ligesom de selv, taget Del i Slaget ved Køge for fem Aar siden. Landeværnsmændene

tog Plads hos Bønderne, og fra Begravelsen førtes Samtalen over til hin Begivenhed, der havde vakt Haan og Spot i Hovedstaden, men for Omegnens Landbefolkning stod som en Bedrift, der nok fortjente en vis Agtelse og Anerkendelse, naar man tog Hensyn til Fjendens vældige Overlegenhed. En Gaardmand fra Vester Egede forherligede Fægtningen paa Herfølge Kirkegaard, der havde dannet Kampens Efterspil. De to Landeværnsmænd berømmede netop den afdøde for den tapre Modstand, han paa Kirkegaarden havde gjort mod et Par af Oberst Altens Husarer. Herman Ridderstad lyttede med Interesse til Samtalen. Han kom til at tænke paa, at Slaget ved Køge dog havde haft en sand Heltedaad at opvise: Kaptajn Qvistgaards uforfærdede Selvopofrelse.

Det var en Søndag Eftermiddag, at Ridderstad ankom til Køge. Befolkningen, hvoraf en stor Del netop kom tilbage fra Gudstjenesten i Kirken, var i stærk Bevægelse. Hist og her var der hejst Flag paa Stang; en Mængde Bønder med deres Koner og Døtre færdedes paa Hovedgaden. Mandskabet af det borgerlige Artillerikorps viste sig i Uniform. Kaptajnen, der var iført blaa Kjole med sort Rabat, hvide Benklæder og rund Hat med Guldsnor og Fjer, gik med stram militær Holdning hen ad Gaden. Alle vendte sig og stirrede med en vis respektfuld Mine efter ham.

Ridderstad mærkede, at der var noget usædvanligt paa Færde. Paa et Spørgsmaal til en Borger fik han til Svar, at Prins Kristian af Hessen om Eftermiddagen skulde mønstre Kystmilitsen paa Sletten Nord for Byen.

Ridderstad tog ind i Gæstgivergaarden paa Torvet, hvor han bestilte sig et Værelse. I den store Stue og i det tilstødende Billardværelse var der mange Gæster. Forretningen med Drikkevarer gik

livligt; af og til maatte Vinduerne op, for at Tobaksrøgen kunde trænge ud. Billardspillet vakte Latter og højrøstet Samtale blandt de spillende og Tilskuerne. Ridderstad, der satte sig ved et lille Bord og fik en Kop Kaffe, syntes, at en af Stemmerne var ham bekendt.

Pludselig kom en ung Mand med en Queue i Haanden til Syne i Døren til Gæstestuen.

»Opvarter,« raabte han, »bring to Glas Grog, men lad det gaa lidt hurtigt! — Hvem ser jeg,« udbrød han, idet han fik Øje paa Ridderstad; Hr. Kandidaten! De her?«

»God Dag, Lind!« udbrød Ridderstad; »det er længe siden, vi har set hinanden.«

»Sidst var det paa Therkelsens Skovtur til Grøndalshuset i Charlottenlund. Det er nu den anden bekendte fra København, jeg har truffet paa i Dag. Prokurator Heise er her ogsaa!«

»Prokurator Heise?« gentog Ridderstad.

»Ja, han ligger her paa Gæstgivergaarden. Men lad os tale lidt sammen, Hr. Kandidat! Jeg er straks færdig med Partiet herinde.«

»Saa venter jeg Dem paa mit Værelse; det er Nr. 5!«

En Times Tid senere sad Ridderstad og Lind i livlig Samtale med hinanden. Efter at den første havde fortalt, at han nu begav sig til København for at genoptage sin tidligere Virksomhed som Lærer, spurgte han Lind, om denne var i Sejlads, og han ønskede at vide noget om Therkelsens.

Sømanden svarede, at Kaptajnen havde haft et Par betydelige Pengetab. Han havde saaledes været Hovedaktionær i et Kaperskib ved Navn »Perlen«, men den var bleven tagen af Engelskmanden; ikke blot var Skuden gaaet fløjten, men en kontant Sum i Species og Skillemønt var bleven Fjendens Rov. Derpaa havde Therkelsen sammen med nogle Køb-

mænd fra Svendborg købt og armeret et Fartøj. De satte hver tusinde Daler i det, tog Kaperbrev paa det og stillede Kautionen; »Mageløs« kaldte de Skibet. Men da Kaptajnen overtraadte Bestemmelserne for Kaperfarten, tabtes Kautionen, og da Skuden kom ind til København, viste det sig, at den var raadden i Bunden og ubrugelig. Det var en mageløs Affære, ikke sandt! Stakkels Therkelsen! nu maa han knibe paa Mønten. Før var det saa flot. Det gør mig ondt for Jomfru Sigrid,« tilføjede Lind med en Betoning, som vidnede om, at han havde Interesse for hende.

»De har selv gjort Tjeneste om Bord i en Kaper?« spurgte Ridderstad.

»Ja, men jeg blev ked af det. Den Hyre er for risikabel. Vel kan der tjenes styrtende, men man er ogsaa udsat for at lemlæstes eller slæbes til England i Prison. Nej, jeg har opgivet Søvæsenet.«

»Hvad Stilling har De nu valgt? Lind!«

»Jeg har en Fætter, som er Købmand her paa Pladsen, og jeg er traadt ind i hans Forretning som Prokurist mod, at jeg satte nogle Skillinger, som jeg havde tjent ved Kaperiet, i den. Naa! Geschäften kaster ret ordentlig af sig, vel at mærke, naar man er om sig. Man maa være sin egen »commercial traveller«, som Engelskmændene siger.«

»Er Deres Fætter Søn af Deres Farbroder?«

»Nej, af min Morbroder. Han hedder Post. En dygtig Mand er han især i Manufakturfaget. Men det forstaar sig, jeg virker jo af alle Kræfter her paa Egnen for at skaffe ham Afsætning. Det gælder om at kildre Fruentimmernes Forfængelighed og vække deres Pyntesyge, saa faar man Handel!«

»Ja, men Stadsen er en dyr Artikel i denne

Tid, og Pengene kniber det med,« sagde Ridderstad.

»Inte blandt Bønderne, Hr. Ridderstad! de faar s'gu saa meget for Kornet, mindst en halv Snes Daler for en Tønde Rug og 16 Daler for Hvede.«

»Men saa er til Gengæld alt, hvad de skal købe i Staden, saa dyrt.«

»Bønderne hjælper sig udelukkende med, hvad Gaarden selv frembringer, Fruentimmerpynt naturligvis undtagen. Pigerne skal ha'e smukke Shawler, Tørklæder, Tyller o. s. v.«

»Bønderpigerne gør ligefrem et velhavende Indtryk, naar man ser dem ved en festlig Lejlighed, som nu her i Dag.«

»Naar vi Handelsmænd blot kan skaffe Varerne,« sagde Lind; »men det gaar nok, naar man bare er om sig og ser sit Snit til at forsyne Lageret.« Disse sidste Ord ledsagedes af en fiffig Mine og et lunt Smil.

Nu lød Kanonskud. Folk strømmede over Torvet; Bevægelsen i Byen forstærkedes; det var Prins Kristian af Hessen, der kom.

Hs. Durchlauchtighed, der var Generalløjtnant, kommanderede Reserven for det paa Sjælland liggende Troppekorps. Han havde faaet det Hverv at inspicere Kystmilitsen og overvære dens Manøvrer.

Prins Kristian, der var Broder til Dronning Marie, var for nylig bleven knyttet endnu nærmere til Kongefamilien. Hans Forlovelse med den nittenaarige Kronprinsesse Karoline var deklareret, og som Kongens Svigersøn var han som selvskreven til at være populær blandt de loyale Borgere.

Ridderstad og Lind tog straks ved Lyden af Kanonskudene Afsked med hinanden med Haabet om et glædeligt Gensyn. Ridderstad forlod kort efter sit Værelse og gik ud for at se paa Manøvren.

Paa Sletten mod Nord, hvor der dengang fandtes henved en halv Snes Stubmøller, var en betydelig Mængde Mennesker fra By og Land forsamlet; Ungdommen sad i Klynger paa Møllernes Opgangstrapper eller i Lugerne.

Stemningen var oprømt, Nysgerrigheden almindelig, og Folkevittigheden gav sig Udtryk i Ytringer, som vakte Latter og Bifaldsraab.

»Hvor bli'r Prinsen af?« spurgtes der højrøstet.

»Han er gaaet hen i Borgermesterens Have for at plukke Køge-Kirsebær til Kaveline,« svarede en Stemme.

»Ska'e hun inte osse ha'e et Par Køge-Handsker?« lød det.

»Jo, og en Køge-Kage i Tilgift!« udbrød en.

»Skaal, Svoger! sa'e Kongen til sin Svigersøn, de drak et Glas Køge-Øl sammen,« skreg Værtshusholder Svamp med hæs Røst.

»Han skulde s'gu klare Stemmen lidt med Køge-Balsam,« bemærkede en.

Slige Ytringer lød just snart hist snart her blandt den bølgende Mængde, da den pludselig udbrød i Hurraraab: to Hundrede Mand Kystmilits, under Kommando af Major Bassewitz, rykkede ind paa Sletten. Bevæbningen bestod af Geværer, Sabler, Høgafler, Knipler og Spyd, men Mandskabet, der indbefattede alle Aldre lige fra det tyvende til det halvtredsindstyvende Aar, tog sig godt ud i de blaa Trøjer, de hvide Benklæder og de runde Hatte med en Fjer i.

De marscherede i Sektionskolonne til Lyden af Trommer og under Mængdens Bifaldsraab og Drengenes Hurraer hen til Strandkanten, hvor de formerede Linie foran Kystsignalerne, høje Stænger med Halmknipper eller Tjæretønder paa Toppen. Mængden trængte frem mod Militsen, da Konerne

og Pigerne vilde være deres respektive Mænd eller Kærester saa nær som muligt, men nu viste Køge Politistyrke sig. Den talte kun to Politibetjente og tre Vægtere; men det skal vidnes til dens Ros, at den forstod at holde Mængden i den tilbørlige taktiske Afstand fra Kystværnets væbnede Sønner.

Pludselig raabte Urmager Tidemand saa højt, at det kunde høres viden om: »Jeg tror, min Sandten, at de mander Ræ'er derude!«

Han satte en Kikkert for Øjnene og pegede ud mod Køgebugt. Alle stirrede ud i den angivne Retning, hvor de ellers ikke saa synderlig andet, end hvad de hele Tiden havde iagttaget og derfor kun havde betragtet vanemæssigt.

Derude, omtrent ud for Skoven ved Billesborg, laa en Konvoi af Handelsskibe. Lige i Nærheden havde en engelsk Fregat og en Orlogsbrig kastet Anker. Disse hørte til den af Admiral Saumarez befalede Østersøflaade. Koffardiskibene ventede kun paa gunstig Vind til Hjemfarten. Fra Skibene havde man iagttaget Sammenstimlingen og Bevægelsen ved Strandkanten og tog den nu nøjere i Øjesyn fra Ræer og Skanse.

Fra Konvoien derude i Bugten vendte Opmærksomheden sig nu mod Byens Port, hvorfra der løftede sig tordnende Hurraraab. Kystmilitsen formerede Linie, Trommerne hvirvlede, Trompeterne skingrede — Hs. Durchlauchtighed, Prins Kristian, kom ridende i Spidsen for en lille militær Suite.

Efter ham fulgte i en aaben Kalesche Amtmanden i Præstø Amt, Grev Danneskjold-Samsøe og Byfogden i Køge, Kancelliraad Crell. De røde Uniformer, Epauletterne og de trekantede Hatte med Fjer, gjorde stærkt Indtryk paa Mængden, hvis Opmærksomhed dog væsentlig optoges af Kongens Svigersøn.«

Hs. Durchlauchtighed tog med sine Officerer

Stilling paa en lille Ophøjning i Terrænet, og nu begyndte Øvelserne.

Først exerceredes der. Skytterne stod paa Fløjene med de uregelret væbnede mellem sig. Geværexercitsen var nogenledes; men Marschøvelserne lod en Del tilbage at ønske i Retning af Hurtighed og Taktfasthed. Men Villighed og Liv skortede det alligevel ikke paa, om end, som et Par Hestehandlere blandt Tilskuerne bemærkede, en Del af det ældre Mandskab var bleven temmelig bovlam eller spattet.

Under Rodemarschen tiltrak de unge Militsmænd fra Lellinge sig Opmærksomheden ved deres Sikkerhed og Præcision. Det var gennemgaaende kønne Karle, og da Prinsen nikkede bifaldende til dem, brast Konerne og Pigerne, der stod i Nærheden af dem, i Graad af bare Glæde, og de gamle Fædre følte sig stolte.

Nu supponeredes, at en stærkere Fjende gjorde Landgang i Mørkningen. Det højtidelige Øjeblik var altsaa kommet: Kystmilitsen skulde vise, at den i paakomne Tilfælde havde Greb paa Løsningen af sin Opgave; spændt Opmærksomhed herskede blandt Tilskuerne.

En Militsmand viste sig til Hest ved Kystsignalet, tændte Halmknippet i Brand og jog af Sted til det næste Signal. Trommerne hvirvlede; Trompetfanfarer blæstes, og Klokkerne i de bagved liggende Kirketaarne begyndte at klemte, saa snart Signalet iagttoges. Hele Kystmilitsen kaldtes saaledes under Vaaben og til det truede Punkt.

Indtil Foreningen med den bagved værende Styrke var iværksat, dækkedes Retræten af Skytternes Ild, hvorefter der blæstes til Angreb, og under et vældigt Krigshyl styrtede hele Militsen frem med fældede Vaaben. Fjenden kastedes ud i Vandet, talrige Fanger gjordes og mange Baade erobredes.

Et Sejersraab lød fra Kystmilitsens Rækker og gentoges af Mængden, der svingede med Hatte, Huer og Kasketter.

Efter Kampen red hans Durchlauchtighed hen forbi Fronten, standsede, takkede Befalingsmænd og gemene og tilføjede, at hans Melding om Manøvren vilde glæde Hs. Majestæt. Begejstrede Hurraraab for Frederik den Sjette fyldte Luften.

Efter et kort Ophold hos Kancelliraad Crell tog Prins Kristian af Hessen i Forening med Grev Danneskjold Samsøe til Vallø, hvor han vilde gøre Hds. Naade Dekanessen sin Opvartning.

Herman Ridderstad havde fulgt hele det militære Skuespil med megen Interesse. Det var første Gang, han havde set Kystmilitsen manøvrere, hidtil havde den ligesom Landeværnet været en ukendt Institution for ham. Han havde som Københavner kun overværet Studenterkorpsets og Livjægernes Exercits. Til disse to Korpsers Oprettelse havde Krigen med England ogsaa givet Anledning. Paa Nørrefælled havde han overværet en Revue, som Kongen holdt over Livjægerne. Det var i afdøde Kopist Fohlmanns Dage. Han fulgtes den Gang med Fohlmanns og Jomfru Marie Agerskov.

Han mindedes hende saa tydeligt: hun havde set saa nydelig ud i sin hvide Kjole, det røde Silkebaand om Livet og Straahatten paa Hovedet. Skæmt og Alvor havde vekslet i hans Samtale med hende, og lige vindende havde hendes Væsen været i begge Retninger. Ved denne Lejlighed havde hun gjort det første dybe Indtryk paa ham. Nu gik han her i den for ham fremmede By; med Tanken henvendt mod, hvad der var sket paa Bækkeskov følte han sig ene og forladt; han længtes saa inderligt efter et Væsen, til hvem han kunde slutte sig. Hans Kærlighed til Marie Agerskov vaagnede stærk og varm. »Hun er jo i min Nærhed,« sagde han i

sit stille Sind til sig selv; »gid jeg kunde mødes med hende; jeg vilde da erklære mig aabent overfor hende.«

Ridderstad gik, da han kom til Gæstgivergaarden, et Øjeblik ind i Gæstestuen. I et Værelse, der laa ved Siden af denne, hørte han højrøstet Tale; det forekom ham, at Prokurator Heises Stemme lød iblandt.

»Der er nok Selskab derinde?« sagde han til Opvarteren.

»Ja, det er Prokurator Heise fra København, der spiller Whist med tre Forpagtere her fra Omegnen.«

»Det er et storartet Held, De sidder i, Prokurator!« hørte man en af de spillende udbryde med tykt Mæle; »De vinder s'gu den ene Rubber efter den anden!«

»De blanker os godt af,« sagde en anden, idet han bistert slog i Bordet.

»Saa sagte! saa sagte!« ytrede en tredje spillende; »Prokuratoren fortjener ogsaa en lille Opmuntring. Vi skylder ham Erkendtlighed for den Dygtighed, hvormed han varetog vore Interesser i Proprietær Hornsylds Efterladenskaber; men det Tab, han forleden fik ved Glim Mølles Brand, maa vi beklage.«

»Jeg har ærgret mig baade gul og grøn over den Affære,« sagde Heise og satte højre Fod haardt i Gulvet. »Jeg assurerede blot een Dag for sent, og det var for at ordne en anden Sag, der ikke bragte mig stort andet end Lamperøg.«

»Lad os faa nok en Rubber,« lød det fra Forpagteren. Der blev givet Kort.

Ridderstad trak sig tilbage til sit Værelse. Hos Opvarteren erkyndigede han sig om Vejen til Højelse. Det var hans Agt at aflægge en Visit i Præstegaarden den følgende Dag. Han tænkte paa Marie Agerskov

og glædede sig til Gensynet, idet han dog bebrejdede sig, at han kom uanmeldt. Med Velbehag dvælede han ved Fortidens Minder fra Omgangen med hende. Men af og til forstyrredes han af den højrøstede Tale fra Spilleværelset, som lød over til ham. Han følte sig snart træt og gik til Ro.

Lige forinden han sov ind, hørte han Prokurator Heise udbryde i en skarp Tone: »Har jeg en Medbejler, det være sig paa det ene eller det andet Omraade, sparer jeg intet Middel, forstaar sig juridisk, for at faa Bugt med ham!«

Der var efter Dagens Slid og Uro bleven Stilhed i Gæstgivergaarden; i den maaneklare Nats Fred laa alle i Søvn, der af og til forstyrredes af en Hunds Gøen, en Hests Vrinsken eller en Kos Brølen.

Herman Ridderstad drømte, at han gik ved Marie Agerskovs Side i en Have; ad en Gang, der snoede sig imellem grønne Plæner med pragtfulde Blomsterbede, kom de ind i et tæt Buskads og derfra førte Vejen ind i en Skov, i hvilken der herskede et uhyggeligt Mørke. Hun forsvandt for ham, og da han ilede tilbage for at finde hende, var det, som om der pludselig udbredte sig en sumpig Grund for hans Fødder. Han traadte ud paa den, han sank dybere og dybere ned gennem Hængedyndet, alt sortnede for ham; da glimtede det pludseligt, og et Stykke af den blaa Himmel viste sig for ham. Den bratte Overgang fra Skræk til Glæde vækkede ham; han hørte Hanen gale, men faldt straks hen i Slummer igen.

Imidlertid havde Prokurator Heise tilbragt et Par Timer af Natten med at gennemgaa Papirer og tælle Penge. Han beboede Værelset ved Siden af Ridderstads; men de var gensidig uvidende herom.

Heise var, hvad han plejede mindst et Par Gange aarlig, kommen ned til Køge for at ordne

Pengeaffærer for nogle Bønder i Beverskovs og Stevns Herreder. Da Stadens Kæmner var hans gode Ven og stod i Forretningsforbindelse med ham, benyttede han dennes Kontor et Par Timer Formiddag og Eftermiddag. Under den herskende Pengeforvirring, da forskellige Repræsentativer var i Omløb, og da Forholdet mellem rede Penge og Banksedler undergik store og pludselige Svingninger som en Følge af de højst usikre Handelsforhold og de skiftende politiske Konjunkturer, trængte Bønderne til juridisk Vejledning især i Sager, hvor det drejede sig om Penge. Landprodukternes Torvepris steg den Gang, efterhaanden som Banksedlernes Værdi sank, og Bønderne kunde derfor tage betydelige Summer ind for deres Heste, Kvæg, Korn og andre Frembringelser.

Heise gjorde nu sine Klienter klog paa, at de skulde benytte Øjeblikket til Opsigelse og Betaling af de Penge, de havde staaende i deres Gaarde. Saaledes klarede flere Bønder deres Gæld med, hvad de havde faaet ind for et Par Plage eller nogle Stude, ja, de fik endog noget tilovers. Det var en Periode, da Debitor jublede, hvorimod Kreditor fældede Taarer, skønt han havde Haanden fuld af Banksedler. De glade Bønder betalte naturligvis med bredt Smil Prokurator Heise den forlangte Provision; men han ønskede helst denne i Form af Sølvværdigenstande, og en Kvota af sit Salær fordrede han i Valuta.

Saaledes giorde Prokuratoren altid en glimrende Forretning, og Bønderne, der ikke gennemskuede Situationen, lovpriste i høje Toner hans Uegennytte og ægte menneskelige Tænkemaade. Heise havde netop denne Gang hjulpet et Par Bønder med Afgørelsen af deres Prioritetsgæld; den følgende Dag skulde Sagen bringes i endelig Orden i Kæmnerens Kontor. Nu saa han her i Nattens

Løb endnu en Gang Papirerne igennem. Derpaa stak han de Penge, han havde vundet i Whistspillet, i sin Pung, lagde denne og Brevtasken under Hovedpuden og gik i Seng. Han sov længe. I Drømme forekom det ham, at han endnu sad ved Spillebordet med de tre Forpagtere, der slog i Bordet, stampede i Gulvet og raabte: »Sikket Svineheld De har!« Da han op paa Formiddagen kom ind i Gæstestuen, spurgte han Opvarteren, hvem der boede i Værelset ved Siden af hans. Han fik at vide, at der havde boet en Kandidat Ridderstad. »Skulde det være ham?« spurgte han sig selv.

Ridderstad havde imidlertid om Morgenen Kl. 8 tiltraadt sin Vandring fra Køge til Højelse, en Spadseretur paa over en Mil. Vejret var klart og friskt; i Horisonten viste sig nogle hvide Skyer; Drosler og Spurve sang; paa Markerne var Karle og Piger i fuld Gang med Hvedehøsten. Ridderstad tændte sin Pibe og skred i en alvorsfuld Stemning frem ad Vejen. Paa hans ene Side udbredte Øresund sin blanke Flade, paa den anden havde han i Afveksling Mark, Skov og Buskads; lige foran ham hævede Højelse Kirke sig paa en Bakke.

Der i Præstegaarden vilde han nu møde den Veninde, som saa sjelden havde været ude af hans Tanker, som han havde længtes efter at se igen, og som sikkert under hans nuværende trykkende Forhold kunde blive ham en moralsk Støtte af væsentlig Betydning. Var der nogen, som kunde gengive ham et frejdigt Syn paa Livet, maatte det være hende.

I Præstegaarden modtoges Ridderstad af Pastorinden, en venlig midaldrende Dame, der modtog ham forekommende. Efter at hun havde hørt hans Navn, Stilling og Ærinde, og hvor han kom fra, forsikrede hun, at hans Besøg vilde glæde dem alle. Præsten lod hun straks kalde; men da Ridderstad

hørte, at Jomfru Agerskov var beskæftiget med Undervisningen, ønskede han først at se hende, naar denne var endt.

Pastor Kruse var en Mand lige i Begyndelsen af Halvtredserne og sad paa ottende Aar i Embedet. Han havde en tiltalende Personlighed, et livfuldt Øje, udtrykte sig med Lethed og Smag og var en virkelig dannet Mand. Baade han og Hustruen fandt Behag i Ridderstad, hvis Blik vidnede om et godt Hjerte; han tog sig desuden saa køn ud i sin mørkeblaa Kjole med de blanke Knapper.

Efter at Ridderstad havde drukket en Kop Kaffe og faaet en af Præstens Merskumspiber tændt, indbød Kruse ham til en lille Spadseretur. De besaa Kirken, betragtede Udsigten fra Taarnet og gik tilbage til Haven, hvor de tog Plads i Lysthuset. Ridderstad havde undervejs fortalt Kruse Hovedtrækkene af sin Biografi, og Præsten havde under Fortællingen paa humoristisk Vis indskudt Meddelelser om sit eget Studenterliv. Det interesserede ham at høre, at Ridderstad havde været paa Bækkeskov og der stiftet Bekendtskab med Præsterne Wedel og Hensemann, med hvilke han selv var truffet sammen flere Gange.

Pastor Kruse spurgte Ridderstad, om han ikke havde været sammen med Mynster i Spiellerup, der hørte til hans Ungdomsvenner fra København. Kandidaten svarede, at han ikke havde besøgt hans Kirke, men han kendte hans dybsindige Prædiken. Mynster var nu en af Hovedstadens ypperste Prædikanter, hvem de theologiske Studenter især hørte. Kruse bekræftede dette. Han talte om sin tidligere Omgang med Mynster, da denne boede hos sine Forældre paa Frederiks Hospital. Kruse var stolt af, at han var den første, der havde gjort Mynster fortrolig med Shakespeare.

Ved Tilbagekomsten til Præstegaarden traadte

Marie Agerskov Ridderstad i Møde i Døren til Dagligstuen.

»Her bringer jeg Dem en gammel Ven og bekendt,« sagde Kruse smilende. »Vi har faaet os en fornøjelig Samtale. Jeg maa sige, at Kandidaten er fulgt godt med baade i Theologien og Historien.«

Marie rakte rødmende Haanden ud mod Ridderstad og takkede ham for Besøget. »Det var rigtig kønt af Dem,« sagde hun, »at De benyttede Lejligheden til at se ud til mig nu, da De opholder Dem i Køge.«

»Jeg vilde naturligvis ikke rejse til København, Jomfru Agerskov, før jeg havde hilst paa Dem, da De var lige i Nærheden.«

»Er det ikke interessant, Kruse!« sagde Pastorinden, »at Kandidaten har været i Huset hos afdøde Kopist Fohlmann, hvem min Moder kendte saa godt. Enken er Jomfru Agerskovs Veninde.«

»Kopisten husker jeg tydeligt,« svarede Præsten.

Det fælles Bekendtskab banede hurtigt Vejen for en livlig Samtale. Denne fortsattes under Middagsmaaltidet. Da Kruse hørte, at Ridderstad vilde tilbage samme Eftermiddag, udbrød han: »Det træffer netop saa heldigt, at Jomfru Agerskov og jeg skal ind til min Købmand i Køge. De kører da med os.«

Ved Kaffen, der blev nydt i en stor Stue mod Haven, talte Pastorinden og Marie Agerskov med hinanden om et Selskab, der nylig var bleven holdt hos Godsejer Carlsen paa Gammel Køgegaard. Der var blevet danset i Pavillonen i Haven, og der havde været flere unge, rigtig smukke Piger, deriblandt to københavnske Damer, der var i Besøg paa Lellingegaard. Arrangementet havde været saa overordentlig smagfuldt.

»Københavnerinderne overstraalede rigtignok alle de andre,« sagde Jomfru Agerskov.

»Nej, lille Agerskov,« sagde Pastorinden, »der tager De fejl; de var slanke og velvoksne; men skal man tale om frisk Teint og smuk Figur, da stod de sandelig tilbage.«

»Det var Theroser ved Siden af Tulipaner,« udbrød Pastor Kruse leende.

»De var maaske en Inkarnation af fransk Elegance og engelsk Flirt,« bemærkede Ridderstad.

»Maaske,« gentog Marie skelmsk. »De var i ethvert Tilfælde pikante, og deres engelske Silkemusselins Toiletter var noget af det yndigste, jeg kan tænke mig.«

»De ved jo, lille Agerskov,« sagde Pastorinden, »at jeg er ingen Ynder af elegante Toiletter, eller lad os heller bruge Udtrykket Dragter. Liljens og Markblomstens simple Skønhed staar i mine Øjne højt over al, selv kongelig Glimmer og Pragt.«

»Den Betragtning gaar jeg gerne ind paa,« svarede Marie; »men jeg skjuler ikke, at jeg sværmer for fine Toiletter. Hvem der havde en Silkemusselins Kjole!« udbrød hun med et Smil.

»De maa vente, lille Jomfru Agerskov,« sagde Præsten, »indtil Forbudet mod Indførsel af Musselin og slige Varer bliver hævet. Det er ellers mærkeligt, at man alligevel ser saa mange engelske Tøjer, hvis Import ellers er forbudt. Man skulde sandelig tro, at der drives Smugleri.«

Pastor Kruse kaldtes ind i sit Kontor i Embedsforretninger. Hans Hustru maatte ud i Køkkenet for at tale med et Par Gaardmandskoner om det forestaaende Høstgilde. Imidlertid gik Herman Ridderstad og Marie Agerskov sammen ud i Haven, hvor de satte sig paa en lille Høj, hvor der stod Bænke omkring et Stenbord, og hvorfra der mellem Tjørnebuskene var Udsigt til Køge Bugt. Vejret var stille og mildt.

»Da vi nu er ene, Jomfru Agerskov,« begyndte

Ridderstad, »vil jeg først og fremmest benytte Øjeblikket til at takke Dem for det Brev, De sendte mig!«

»Da De altid, Ridderstad, har vist mig Venskab og Interesse, følte jeg det som en Pligt at underrette Dem om, at jeg havde forladt København og var bleven Lærerinde her hos Pastor Kruse.«

»Det var opmærksomt af Dem. Blev De træt af Skoleundervisningen i København?«

Marie rødmede og sad en Stund tavs. »Mine Nerver trængte til Landluft,« svarede hun.

»Heldigvis traf Brevet mig, medens jeg endnu var paa Bækkeskov. Jeg har forladt det; jeg er ikke mere Sekretær hos Justitsraad Smith.« Ridderstad holdt inde og saa hen for sig.

»De har allerede opgivet Stillingen? — Vi var alle sammen saa glade over, at De havde faaet den.« Hun saa spørgende paa ham.

»Sandheden er, Jomfru Agerskov, at jeg er bleven afskediget.«

»Afskediget!« udbrød hun forbavset. »Det er mig en Gaade! en Mand med Deres Dygtighed og Egenskaber . . . afskediget!«

Ridderstad fortalte hende om Sammenstødet med den russiske General, Grev Woronzow; han udmalede det med livlige Træk; hun lyttede spændt til hans Fremstilling.

»Det var Patriotisme og Loyalitet mod Kongen, der bragte mig til at blusse op,« sagde han med stærk Betoning. »Jeg beklager min overilede Optræden; men jeg ser roligt tilbage paa Motiverne.«

Ridderstad blev bevæget.

»Motiverne var ædle,« sagde Marie og rakte ham Haanden; »det vil Hjertekenderen over os alle vide at vurdere; men den Tid kommer vel ogsaa, da Kongen vil belønne Deres Handling.«

»Sligt forfængeligt Haab nærer jeg ikke,« tog

Ridderstad efter en Pavse til Orde. »Det er mig en Trøst, at De viser mig Sympathi,« fortsatte han; »De vil ogsaa støtte mig overfor Onkel Storch, der vel vil vredes paa mig. Han var saa inderlig glad over min nye Ansættelse. De vil ogsaa paa Deres Vis fremstille Sagen for Madam Fohlmann?«

»Det vil jeg, Ridderstad! Stol paa, De har mit Hjertes hele Sympathi!« . . . .

Inden Marie fik sagt mere, greb han Ordet og sagde med et bittert Smil: »Lykkeligvis har jeg hele Deres Sympathi i det mindste i denne Sag.« Navnet Fohlmann ledede hans Tanke hen paa Prokurator Heises Tur til Roskilde, hvori Marie havde deltaget.

»Hvad mener De, Ridderstad? De har ikke blot i denne Sag, men overhovedet min Sympathi. Jeg siger det frit: jeg betragter mig som Deres Veninde, og jeg nærer for Dem den Højagtelse, De som Personlighed kan gøre Krav paa.« Disse Ord udtalte hun med Varme.

»Det har altid været mig en Glæde at kunne betegne Dem som min virkelige Veninde. Men jeg har i den senere Tid været ængstelig for, at en anden, med hvem jeg staar paa en spændt Fod, var i Færd med at berøve mig Deres fulde Sympathi . . . . Tilgiv mig, at jeg taler saaledes til Dem; men jeg følger i dette Nu mit Hjertes Tilskyndelse.«

Marie tog imod hans udstrakte Haand, og han beholdt hendes et Øjeblik. En let Rødme gled over hendes Kinder. Hun sagde efter nogen Overvejelse:

»Jeg ved, hvem De sigter til! Det er Prokurator Heise.« . . . .

Ridderstad gjorde en bekræftende Bevægelse og betragtede hende opmærksomt.

»Nu vel,« vedblev hun; »Heise overvældede mig med Opmærksomheder, ja med Gaver, der efter Foregivende kom fra det Firma, hos hvem jeg var

Translatrice; da jeg blev klar over de Følelser, han nærede for mig, erkendte jeg efter Selvprøvelse, at jeg ikke kunde gengælde dem. For personlig at unddrage mig hans Efterstræbelser, — lad mig bruge dette Udtryk — forlod jeg København og tog denne Plads.« Marie tav; hun aandede som befriet for en Byrde.

»De har væltet en Sten fra mit Hjerte, Marie!« udbrød Ridderstad. »De forstaar mig, ikke sandt?« Han saa paa hende med et Blik, fra hvilket Hjerteligheden lyste.

»Det var med Tanken henvendt paa Dem, at jeg handlede, som jeg gjorde!«

»Tak, min egen kære Veninde!« Han tog hendes Haand og trykkede den, medens han kyssede hende paa Panden. Hun blev dybt bevæget, idet den jomfruelige Blyhed farvede hendes Kinder. Nogle Øjeblikke hengik i Tavshed.

»Jeg har meget mere at sige Dem, Marie,« tog han igen til Orde; »jeg har et afgørende Spørgsmaal at rette til Dem; men under de nuværende Forhold vil jeg opsætte det. Vi kender altsaa vore gensidige Følelser og venter paa hinanden.«

Hun saa ham ind i Øjet; de gav hinanden Haanden til Bekræftelse derpaa.

Da de traadte ind i Præstegaardens Dagligstue, meddelte Pastorinde Kruse, at der nu var givet Karlen Ordre til at spænde for; hun gav Jomfru Agerskov en Opskrift til Købmanden i Køge Medens Marie gik til sit Værelse for at gøre sig i Stand til Afrejsen, underholdt Pastorinden Ridderstad. Hun talte om sit Hjem paa Frederiks Hospital i København, ved hvilket hendes Moder havde været ansat. Det interesserede hende gennem Ridderstad at erfare noget nærmere om afdøde Kopist Fohlmann, hvem hun ikke havde set, siden hun for otte Aar siden flyttede ud paa Landet. Samtalen blev afbrudt

ved, at Vognen kørte op foran Døren, og Pastor Kruse kom rejsefærdig ud fra sit Studereværelse.

Kort efter tog Ridderstad Afsked med Pastorinden, der besvarede hans Tak med en Indbydelse til at komme igen. Hs. Velærværdighed var selv Kusk, medens Kandidat Ridderstad og Jomfru Agerskov satte sig i Bagsædet. Et Piskesmæld, en fornyet Afskedshilsen, og Vognen rullede ud af Præstegaarden. Pastor Kruse lagde Vejen om gennem Store og Lille Salby og kørte forbi Gammel Lellingegaard, for at Ridderstad ret skulde faa Lejlighed til at betragte Omegnen, der nu stod i Eftersommerens hele Fylde og Skønhed. I det fjerne laa Køgebugt spejlblank i Solen, der heldede mod sin Nedgang og farvede de hvide Skyer med en rødgylden Bræm.

Tankefuld lod de to unge deres Blik hvile paa det smukke Landskab, der gled forbi dem. De følte sig i dette Øjeblik saa lykkelige ved hinanden; den fælles Glæde over Naturen var et forenende Baand til mellem dem. Det følte de begge dybt og inderligt, da deres Blikke mødtes. De sad som i en Drøm, af hvilken Pastor Kruse vækkede dem, idet han opfordrede Ridderstad til at studere de gamle Bygninger i Køge, som baade fra et historisk som arkitektonisk Synspunkt var højst interessante. Hs. Velærværdighed fortsatte sin Udvikling om Køges Mærkværdighed, indtil Vognen kørte ind i selve Byen. Foran en Stentrappe, der førte op til Købmandsgaardens Butik, holdt han stille. De tre Passagerer steg op ad den; Gaardskarlen tog sig af Befordringen.

Lige overfor Købmanden boede Kæmneren, hos hvem Prokurator Heise netop var, da Pastor Kruse kom kørende. Kæmneren drev Tømmerhandel, og Prokuratoren havde sat Penge i hans Forretning. I Reglen havde de haft Held med deres Indførsel af

Tømmer fra Kristianssand; men de havde i dette Øjeblik faaet Efterretning om, at en Skonnert med en Ladning Tømmer til dem var bleven tagen af et engelsk Krigsskib udfor Kullen. Det var et Tab, der ærgrede Heise alvorligt; thi Tømmer var netop for Tiden stærkt efterspurgt i København. Han sad og trommede med Fingrene paa Bordet, da han fik Øje paa Vognen med Ridderstad og Jomfru Agerskov.

Hans Samtale med Kæmneren gik i Staa. Synet af de to berørte ham stærkt. Marie saa i sin mørkerøde Kjole og med sin runde Straahat nydelig ud, og hun tilnikkede Ridderstad med et indtagende Smil, da han hjalp hende af Vognen. Heises Elskovsfølelse for hende blussede op. Det Haandtryk, hun gav Ridderstad, vakte hans Skinsyge i en saadan Grad, at han blev bleg. »Jeg vilde give alt for at eje hende,« tænkte han; »kunde jeg blot blive ham kvit, skulde hun nok blive min.«

Kæmneren, der kunde se, at der gik ham noget imod, henførte dette til den mislykkede Handelsaffære. »De skal saamænd ikke tage Dem det Tab for nær, gode Prokurator! det faar vi sagtens genoprettet.«

»Det gør vi nok,« svarede Heise. »Sig mig, hvis Vogn var det?«

»Pastor Kruses fra Højelse. Det var Præsten selv, som kørte. Damen var Lærerinden; den unge, kønne Herre, der sad ved Siden af, kendte jeg ikke.«

»Unge, kønne Herre,« gentog Heise med Bitterhed for sig selv. »Han har altsaa opsøgt Jomfru Agerskov i Præstegaarden! han vil krydse mine Planer. Men fra nu af skal jeg følge hans Spor og søge paa en eller anden Maade at gøre ham ufarlig for mig.«

»Der har vi min Sandten Agent Lind,« udbrød

Kæmneren uvilkaarligt og pegede ud paa Gaden. Den nævnte Person interesserede ham øjensynligt.

Lind, som vi kender fra det foregaaende, kom gaaende forbi Kæmnerens Hus og standsede ved Købmandens Stentrappe, hvor han kom i Passiar med en Skipper ude fra Havnen.

»Ham kender jeg fra København,« sagde Heise. »Han er Søn af en gammel Kaperkaptajn, og han har selv været Kapergast. Jeg har været nogle Gange sammen med ham.«

»Det skal være et forslagent Hoved,« ytrede Kæmneren. »Vi kalder ham Agent, men han er Probenreuter. Købmand Post henne paa Hjørnet af Bjerggade og Møllergade er hans Fætter« . . .

»Det er et kontant Firma,« faldt Heise ind.

»Det skulde jeg mene,« vedblev Kæmneren. »Men det gaar næppe rigtigt til med den Forretning. Han smugler, siger man, og Lind, Fætteren er hans Hjælper. Altid har han de Varer, Folk ønsker, og stadig kan han sælge dem til de billigste Priser.«

»Men har man da ikke kunnet komme paa det rigtige Spor efter de Rævestreger?« spurgte Heise.

»Endnu ikke,« svarede Kæmneren, »der maa være flere Medvidere, hvorfor Bedragerierne bliver saa godt skjulte.«

»Smugleriet drives naturligvis med de engelske Konvoyer her ved Kysterne,« bemærkede Heise.

»Ja, vist,« ytrede Kæmneren. »Jeg ved forøvrigt ikke noget med Sikkerhed, og en Smuglerbande, der driver sit Spil i Mørket, er farlig at komme nær, hvis man vil hytte sin Pels. Rygtet siger, at Banden har et af sine Tilholdssteder i Billesborg Skov her i Nærheden.«

»Billesborg Skov,« gentog Heise; han vilde have haft noget mere at vide om Rygtet; men i det

samme saa han Ridderstad komme ned ad Købmandens Stentrappe lige overfor. Lind, der lige havde endt sin Samtale med Skipperen, fik Øje paa Kandidaten, hvem han hilste paa med et fornøjet Smil.

»Det var morsomt, at jeg traf Dem, Kandidat! Er De paa Vejen til Gæstgivergaarden? saa kan vi maaske følges ad.

»Jeg gaar ikke straks derhen, da jeg først har en lille Kommission, jeg skal besørge. Men jeg er paa Gæstgivergaarden i Aften.«

»Saa kigger jeg ind til Dem og faar en Passiar med Dem om gammel Tid; i Morgen skal jeg rejse.«

»Gør det, Lind! De er velkommen!« Ridderstad saa op mod et af Købmandsgaardens Vinduer, ved hvilket Marie Agerskov viste sig. De nikkede smilende til hinanden. Han gik derpaa sammen med Lind et Stykke hen ad Gaden.

Prokurator Heise var traadt ud i Kæmnerens Gang for at tage Hat og Stok og havde hørt det sidste Ordskifte mellem Kandidaten og Lind. »Det er altsaa den Ridderstad, der bor ved Siden af mig i Gæstgivergaarden,« tænkte han. Han sagde Farvel til Kæmneren og begav sig til sit Logis. Efter at Heise var kommen ind i sit Værelse, aabnede han sit Rejsechatol og skrev et Brev til sin Broder, Mægleren, i København. Han gav ham deri det Hverv at undersøge, hvorledes det forholdt sig med den saakaldte Depositokasses Status, og om der var Udsigt til, at dens Sedler snart vilde blive indløste. Mægleren skulde fremdeles hos Fuldmægtig Hjorts skaffe sig Underretning om, naar de ventede Jomfru Agerskov ind til Byen. Endelig bebudede Heise, at han kom til København om et Par Dage.

Da Prokuratoren havde endt sit Brev, hørte han Fodtrin ude paa Gangen. To Herrer gik ind

i Værelset ved Siden af. Han kendte Stemmerne: det var Ridderstad og Lind. I Gæstestuen havde de truffet hinanden, og den første havde indbudt den sidste til sig. Væggen, der adskilte de to Værelser, var saa tynd, at Heise kunde høre hvert Ord, der blev talt, især da Samtalen ikke blev ført dæmpet. Ridderstad ringede paa Opvarteren og bestilte en halv Flaske Portvin. Da denne var bragt, tændte de deres Piber og tog Plads hver i sit Hjørne af Sofaen. Det var Aften, men endnu ikke saa mørkt, at Lysene behøvede at tændes. Heise lagde Øret til Væggen og lyttede opmærksomt.

»De rejser altsaa i Morgen, Lind?« spurgte Ridderstad.

»Jeg skal til Store Heddinge og Præstø for at gøre Forretninger paa min Fætters Vegne. Han ligger inde med en større Beholdning af Shawler, Tørklæder, Kniplinger og Tafter, der netop i denne Tid er meget efterspurgte.«

Heise, der kom til at tænke paa, hvad Kæmneren havde fortalt om Linds formentlige Smugleri, sagde ved sig selv: »Det er Varer, hvis Indførsel for nylig er strengt forbudt.«

Da Ridderstad hørte Tøjerne nævne, erindrede han, at Marie Agerskov havde ønsket sig en Dragt af Musselin. Han mente nu, at han burde gribe Lejligheden til at foræreh hende en saadan i Anledning af hendes Fødselsdag, der var forestaaende.

»Jeg vilde gerne købe Musselin til en Kjole hos Dem,« sagde Ridderstad; »men det skal være fint Stof, for jeg vil gøre en Present med det.«

Den Tanke for Heise gennem Hovedet, at det skulde være til Marie Agerskov.

»For gammelt Bekendtskabs Skyld skal De faa det billigt; det er ellers en meget dyr Artikel. Men skal vi handle med hinanden, maa De i Morgen

Eftermiddag komme ud til mig ved Billesborg Skov. Jeg boer i Lars Fiskers Hus. Der har jeg mine Varekister staaende.«

»Se, se,« sagde Heise, »ved Billesborg! Der har Smuglerne formodentlig et af deres Tilholdssteder.«

»Det Hus er vel ikke vanskeligt at finde?« spurgte Ridderstad.

»Det ligger mellem Skovens nordlige Udkant og Stranden, omhegnet af Træer og Buskads. Huset er stort med rødmalede Vinduer, og en høj Stang med Dueslag staar lige ved det. Det er kun en halv Times Gang her fra Byen. De kan jo spørge Dem for, saa finder De det med Lethed.«

»Saa kommer jeg ganske bestemt i Morgen Eftermiddag,« sagde Ridderstad.

»Det er et Ord,« svarede Lind. »Er jeg der ikke, naar De indtræffer, saa er det en Forretning, der har holdt mig tilbage; men jeg møder, lige saa sikkert som Konvoyen ligger derude.« De sidste Ord kom Lind ligesom paatværs i Halsen; han holdt ikke af, at han havde sagt det. Men for ligesom at forflygtige det mulige Indtryk, tog han Glasset, stødte det mod Ridderstads og sagde leende: »Paa Gensyn i Morgen Eftermiddag! Tak for Gæstfriheden.«

»De skal selv have Tak, Lind! altsaa ses vi! Jeg stoler paa, at De leverer mig et rigtigt udmærket Stof.«

»Det skal blive en vellykket Forretning baade for Dem og for mig,« udbrød Lind. De sagde hinanden Farvel og skiltes.

»Lad os se, hvor vellykket den bliver,« hviskede Heise ved sig selv. Her gælder det om at handle resolut og hurtigt, og jeg har baade ham og Ridderstad i Saksen!«

Endnu samme Aften sendte Prokurator Heise et Brev til Byfogden, Kancelliraad Crell, i hvilket han udbad sig en Samtale med ham tidlig den følgende Morgen angaaende en Sag af kriminel Beskaffenhed. Byfogden blev saa stærkt paavirket ved denne Meddelelse, at det var lige ved, at han straks selv havde begivet sig til Prokurator Heise; men da han følte sig anstrengt efter Overværelsen af en Prøve med Byens Sprøjte, besluttede han at samle Kræfter og gav blot de to Politibetjente Befaling til at møde næste Morgen Kl. 7. Crells Nattesøvn var urolig; Tanken om en eller anden grufuld Begivenhed, som maaske ventede ham, greb med korte Mellemrum forstyrrende ind i hans Hvile.

Kort efter at Politibetjentene var komne, indfandt Heise sig hos Byfogden, der ventede ham med Spænding. Prokuratoren saa meget alvorlig ud.

»Jeg kommer til Dem, Hr. Kancelliraad,« sagde han, »saavel i Retfærdighedens som i Byens Interesse. Det drejer sig om Smugleri.«

Byfogden saa stift paa ham. »Vil De behage at tage Plads, Hr. Prokurator! jeg er rede til at høre Deres Melding.« De satte sig overfor hinanden.

»Jeg har ikke ligefremme Kendsgerninger at støtte mig til, men en begrundet Mistanke. Personerne, der er indviklede i Smugleriet, er vist nok en Lars Fisker nede ved Billesborg Skov og en Probenreuter ved Navn Lind, der fungerer som en Slags Prokurist hos en Slægtning her i Byen, en Købmand Post.«

»Lars Fisker har jeg hørt nævne,« sagde Byfogden, »den anden er mig ubekendt.«

»Lind har tidligere været Kaper og er sikkert et forslagent Hoved,« ytrede Heise.

»Hvor finder Smugleriet Sted, og hvad smugles ind?« spurgte Crell.

»Lind er efter min Overbevisning i Forbindelse med de engelske Konvoyer, naar de af Vindstille tvinges til at ankre her i Nærheden af Kysten. For Øjeblikket ligger der jo netop en Konvoy udenfor Billesborg Skov. Saa smugler han engelske Manufakturvarer ind, og Fiskeren er hans Hjælper. Lars har vel endog et Slags Lager af det indsmuglede Gods i sit Hus.«

Byfogden noterede sig de opgivne Navne og Steder. »Sagen skal øjeblikkelig blive undersøgt,« sagde han.

»Jeg har en Formodning om, at De i Eftermiddag vil kunne gribe Smuglerne paa fersk Gerning, eller i Færd med Trafiken i Lars Fiskers Hus.«

»I Eftermiddag? — Der skal øjeblikkelig blive sendt Anmodning til Kaptajn Bassewitz om at stille nogle Mand af Kystmilitsen til min Disposition. Politibetjent Winkelschenk skal da fra et Punkt i Nærheden af Fiskerens Hus føre hemmeligt skarpt Tilsyn med, hvad der foregaar omkring dette. Opdager han noget mistænkeligt, tilkalder han Militssoldaterne og lader Gerningsmændene gribe.«

»De handler med Energi, Resoluthed og Klogskab, Hr. Kancelliraad,« sagde Heise indsmigrende.

»Kun i Overensstemmelse med min Embedspligt,« ytrede Crell med en vis Selvfølelse.

»Smugleren, hvad enten han nu er det umiddelbart eller middelbart,« bemærkede Heise, »overtræder for det første Landets Love og skader for det andet Forretningsstanden.«

»Forordningen af 30. Oktober 1807 sætter, som De ved, Hr. Prokurator, streng Straf for enhver Slags Handel med engelske Undersaatter, ja, endog Livsstraf. »Alt Samkvem og Handel med Kongens

og Landets Fjender«, hedder det i Forordningen, »er i sig selv en Forbrydelse«.« Byfogden var i sit stille Sind stolt af, at han saaledes kunde citere Forordningen ordret.

»Nu har jeg afgivet min Rapport, Hr. Kancelliraad,« sagde Heise.

»De har handlet, som Pligt og Samvittighed byder, Hr. Prokurator. Nu træder Politiet i Aktion. Jeg venter Dem her i Morgen i Embeds Medfør.«

Ligesom Prokuratoren traadte ud af Byfogdens Port, traf han paa Kæmneren, der just gik forbi. Heise, der helst havde set, at hans Gang til dette Sted var forbleven ubekendt, berørtes ubehageligt af Mødet.

»Allerede ude i Forretninger!« sagde Kæmneren. »De benytter sandelig hver Time paa Dagen.«

»Jeg traf desværre ikke Fuldmægtigen, med hvem jeg vilde tale,« svarede Heise. »Nu skal jeg hen paa Postgaarden. Et Brev, som jeg ventede i Gaar Aftes, er maaske nu kommet!«

Politibetjent Winkelschenk blev straks instrueret af Byfogden og afsendt med en Skrivelse til Kaptajn Bassewitz, der laa i Kvarter i Svansbjerg. Kaptajnen stillede tolv Mand af Kystmilitsen under en Delingsfører til Winkelschenks Assistance, og disse skulde begive sig enkeltvis ad forskellige Stier til det af Buskads og Trægrupper opfyldte Terræn omkring Lars Fiskers Hus. De skulde have Proviant med for Dagen og holde sig skjulte. Paa et givet Tegn, et Bøsseskud, skulde de i Løb samles ved Lars Fiskers Hus og omringe dette. De fik Befaling til strengt at adlyde Delingsføreren og bringe hans Ordrer til Udførelse. Efter at Politi-

betjenten og Føreren havde konfereret med hinanden, og det var vedtaget, at hin skulde give Signalet, skred man til Operationen. Winkelschenk havde forbeholdt sig to Mand af den udkommanderede Styrke. Med den listede han sig bag Hegn og Hække til et Tjørnekrat, der havde en aaben Plet i Midten og laa et Bøsseskud fra Fiskerens Hus. Delingsføreren, hvis Mandskab var samlet i et Hasselbuskads Syd for Huset, lod det skiftevis holde Udkig med Strandbredden, hvor der laa en Baad.

Blandt Konvoyens Skibe ude i Bugten herskede Liv og Bevægelse, idet Joller sejlede frem og tilbage mellem dem. Koffardifartøjernes Besætninger søgte at adsprede sig paa forskellig Vis under den tvungne Uvirksomhed. Fra Fregatten og Orlogsbriggen lød af og til Kanonskud, og Signaler hejstes paa Mastetoppen: sligt tydede paa, at der holdtes Exercits og Øvelser med Marinesoldaterne. Det saa iøvrigt ud til, at Konvoyen snart kunde komme til at lette; thi mørke Skyer, som trak op i Horizonten, kunde være et Forbud paa uroligt Vejr. Omkring Huset var alt stille. Lars Fisker viste sig kun et Øjeblik udenfor Huset, idet han paa en Huggeblok kløvede et Par Stykker Brænde, mens Konen hængte et Forklæde til Tørring paa en Snor. Derefter gik de ind. Fra Skorstenen steg en Røgsøjle i Vejret.

De to Beboere af det lille Hus anede ikke, at mangfoldige Blikke fra det skjulte lurede paa dem. Herman Ridderstad havde heller ingen Formodning om, at han var Genstand for spændt Opmærksomhed, da han kom ud af Skoven og efter at have set til Siderne for at erkyndige sig, om der var andre Vaaninger, gik hen til Fiskerens Hus, bankede paa Døren og lodes ind. Gennem et usseligt Køkken traadte han ind i en lille lav Stue med Lergulv og et meget simpelt Træbohave; men det undrede ham,

at der paa en gammel klodset Dragkiste stod et Par værdifulde Krystalkrus med massive Sølvlaag, nogle fine Porcellænskopper og flere Sølvbægere, Ting, der kunde tyde paa en vis Velstand. En jernbeslagen Dør med en mægtig Laas førte ind til et Kammer ved Siden af.

Ridderstad tog Plads paa en lille Bænk ved Vinduet og fik paa Spørgsmaalet, om Lind ikke ventedes her, det Svar, at han vilde komme senest om en Time. Ridderstad underholdt sig med Lars om Fiskeriet, hvormed det efter dennes Udsagn var smaat bevendt, hvorimod der stadig var noget Arbejde at faa i Køge Havn. Under Samtalen begyndte det at mørknes, og Himlen blev overtrukken. Endelig kom Lind.

»De maa nu blive her, Kandidat Ridderstad, til jeg vender tilbage fra Stranden, hvor jeg skal se Baaden efter.«

»Varer det længe, Lind? for Aftenen falder jo paa!«

»Jeg skal skynde mig alt, hvad jeg kan; men tænd en Pibe og drik en Kop Kaffe imedens. Bryg noget af de Bønner, I fik af mig, Mor!« sagde Lind til Fiskerens Kone, der til Svar nikkede grinende.

Snart dampede Kaffekedlen paa Bordet.

Ridderstad tændte Piben og blev snart ene med Konen; thi først fjernede Lind sig, og kort efter forlod ogsaa Fiskeren Stuen. Kandidaten fik sig en Passiar med Konen, der fortalte om den Tid, hun havde tjent hos den rige Justitsraad Scavenius paa Gjørslev, »han, der kom hjem fra Ostindien med de mange Penge«.

Lind og Lars Fisker var imidlertid naaede ned til Stranden, hvor de havde halet Baaden ind og var stegne i den. Enhver af deres Bevægelser var bleven fulgt af Winkelschenk og Kystmilitsen, for saa vidt Mørket tillod at skelne dem tydeligt.

Her maa vi foretage en lille Afstikker fra Hovedsagen til Forklaring af, hvad der nu skete.

Lind, der var en kvik og dygtig Matros, havde efter Udbrudet af Krigen med England ladet sig hyre af en Kaper, og han havde under dennes Farter vist Mod, Dristighed og Snarraadighed. Kapervæsenet var et fra Statens Side lovhjemlet Sørøveri, der tiltalte Søfolk, som følte Trang til det Eventyrlige og higede efter at vinde Bytte og Penge. Men det havde den Skyggeside, at det svækkede Deltagernes Følelse for Ejendomsrettens Hellighed og for den Agtelse, der skyldtes fremmede Nationers Love. Under Paakaldelsen af Kærligheden til sit eget Fædreland for man paa Røvervis frem mod andre Landes Søfolk og Skibsfart, og da slig Færd fremkaldte Repressalier, blev Havene Skueplads for Kampe, der gensidig havde en barbarisk Karakter.

Det store Bytte, Kaperne hyppigt gjorde, indbragte dem betydelige Pengesummer, der fristede dem til Nydelsessyge og Sorgløshed, idet de ødslede med Penge i Forventningen om, at den følgende Uge vilde bringe dem rig Erstatning for de Summer, der bortkastedes den foregaaende. Lind havde i Lighed med saa mange andre tjent store Penge; han havde ført en flot Sømandstilværelse i Land, og denne Levemaade var bleven til Natur for ham. Da han nu oplevede det ene Uheld efter det andet i Kaperiet, da han kom til at gaa ledig, og da han havde forbrugt sine Penge, slog han sig paa Smugleriet.

Han følte som snedig Kaper en vis Tilfredsstillelse ved at kunne undgaa Toldvæsenet eller føre det bag Lyset, og i Forening med sin Fætter, Købmanden, som var en dreven Forretningsmand, tjente han mange Penge, hvad han betragtede som sin væsentlige Livsopgave.

Med de engelske Konvoyer, der af og til laa

for Anker udenfor Stevnsherred enten tvungen dertil af Vindstille eller for at oppebie andre Skibes Tilslutning, havde Lind længe staaet i hemmelig Forbindelse, hvortil hans Færdighed i Sproget gjorde ham kvalificeret. I Nattens Mørke roede han fra et skjult eller ubevogtet Punkt paa Kysten ud til Konvoyen, kom efter Parlamentering om Bord i et af Koffardiskibene og købte her for billig Pris Varer, hvis Indførsel var forbudt. Et Par Matroser var ham behjælpelig med Godsets Transport til Kysten, hvor han da havde Oplagssteder til det, som eksempelvis her i Lars Fiskers Hus.

Hvad Varerne angik, da hed det, at Fætteren havde Forraad af dem fra gammel Tid, og da de var meget attraaede, solgtes de med en stor Avance.

Den Konvoy, Lind i dette Tilfælde stod i Forbindelse med, var bestemt til russiske Østersøhavne. Styrmanden paa en Skonnert, der var fragtet med Kjolestoffer og andre Manufakturvarer, ventede ham netop denne Aften, hvad der maaske ogsaa var den yderste Tidsgrænse; thi der var Tegn paa, at det hidtil herskende Vindstille nu vilde ophøre.

Da Lind og Lars Fisker havde naaet Skonnerten, firedes der herfra et Par Kister ned i Jollen; men en tredie, som skulde med, kunde Jollen ikke rumme. Kisten maatte derfor lades i en af Skonnertens Baade, og to Matroser kommanderedes til at ro den i Land. Lind betalte Styrmanden i Speciesmynt, hvorefter de to Baade stødte fra og roede med næppe hørlige Aareslag mod Kysten, skjulte i Mørket.

Inde fra Buskadset og Krattet havde Politibetjenten og Kystmilitssoldaterne længe stirret ud over Søen; men de havde ikke kunnet se noget. Endelig skimtede de Baadene; snart saas disse tydeligere. De to Baade sattes paa Grund, hvorefter

Lind med Mandskabet steg ud; de vadede med de to Kister ind paa Strandbredden. Den ene engelske Matros blev tilbage ved Baadene, medens Kisterne førtes ind i Lars Fiskers Hus. Da det var sket, lukkedes Døren til dette. Alt blev igen stille; kun af og til gik en Luftning hen gennem Skovens Trætoppe.

Winkelschenk, der gav sine to Ledsagere Tilhold om at passe paa Matrosen ved Baadene, listede sig hen foran Husets oplyste Vinduer. Han kiggede ind. To Mand sad i det ene Værelse ved et Bord, hvorpaa der stod en Flaske med et Par Glas; Mændene røg af Kridtpiber. I det andet Værelse stod to Mænd — det var Lind og Ridderstad — foran en aaben Kiste, der var fuld af Tøjer. Den ene holdt mellem sine udstrakte Hænder en aaben Æske, hvori der laa noget lyserødt. Hvad det var, vidste Politibetjenten ikke, men han kunde af de tvendes Bevægelser se, at det drejede sig om en Forretning. At alle Kisterne, der stod i Værelset, var indsmuglet Gods, var han fast overbevist om.

Winkelschenk betragtede nogle Øjeblikke dette Optrin. Derpaa skred han til Handling. Han spændte Hanen paa sin Bøsse og trykkede af. Et Skud lød i Nattens Stilhed. I samme Nu styrtede Delingsføreren frem med sine ti væbnede Mand, der opløftede et Raab og spærrede Udgangen fra Dør og Vinduer. Den engelske Matros ved Strandbredden vadede pilsnart ud i Baaden. Et Par af Militssoldaterne afskød deres Bøsser, medens Winkelschenk og Førerne gik ind i Huset. Lars Fisker og den engelske Matros, der lige havde tømt et stort Glas Brændevin, for op.

»Hva' Fa'en er her paa Færde!« skreg Fiskeren.

»Zounds!« brummede Engelskmanden og holdt sig parat til at lange ud med Næven.

»Staar Satan i Jer!« raabte Lind de indtrængende i Møde og slap Laaget paa en af Kisterne. Ridderstad tabte i Overraskelsens Øjeblik Æsken med Kjoletøjet af Hænderne. Militsen udenfor hylede igen. Konen gav et Skrig fra sig og faldt om paa Sengen.

»I Kongens og Lovens Navn, I er Arrestanter!« raabte Winkelschenk med gennemtrængende Stemme. »Tag dem!« kommanderede han ud til Militssoldaterne, hvoraf Halvdelen trængte ind i Køkkenet.

Med Raabet: »Go to hell!« kastede den engelske Matros sig mod dem og brød med Boksterstød gennem dem. Et Par Kugler susede ham om Ørene paa Vejen til Baaden. Her vilde de to Kystmilitssoldater gribe ham; men med Lynets Fart var han ude i Vandet. De affyrede deres Bøsser; men traf ham ikke i Mørket. Et Øjeblik efter roede de to Engelskmænd, under høj Haanlatter, af alle Kræfter ud til Konvoyen.

Imidlertid overmandedes i Huset Lind og Fiskeren; deres Hænder blev bundne paa Ryggen. Ridderstad led samme Skæbne uden at gøre Modstand.

Med tre Militssoldater foran og tre bag efter førte Winkelschenk dem til Køge, hvor de indsattes i Arresthuset. Med Resten af Kystmilitssoldaterne holdt Delingsføreren Huset besat og vogtede paa Fiskerkonen.

Om Formiddagen gik i Køge Rygtet om, at tre Smuglere var grebne ved Billesborg Skov og sad fængslede i Arresthuset. Samme Dag forsvandt Købmanden paa Hjørnet af Bjerggade og Møllergade sporløst fra Byen.

IX.

Ligesom Byfogden, Kancelliraad Crell, den følgende Morgen stod i Begreb med at begive sig til Retslokalet for at holde Forhør over de to Arrestanter, modtog han et Brev fra Prokurator Heise. Denne meddelte ham, at han om Aftenen var bleven overfalden af et heftigt Ildebefindende, der mulig kunde gaa over til en Sygdom. Han havde derfor ikke taget i Betænkning at benytte en bekvem Befordring til København, der just tilbød sig. Skulde Kancelliraaden ønske en gentagen Erklæring af ham i den formodede Smuglersag, skulde han bemyndige sin Fuldmægtig til at afgive en saadan.

»Prokuratoren er bleven syg,« sagde Byfogden ved sig selv; »mon det er Virkelighed eller Forstillelse?« Mistænksomhed var et fremtrædende Træk i denne Øvrighedspersons Karakter.

Crell holdt først Forhør over Lind; Byfogden kom hurtig til Erkendelse af, at han her havde en klog og snedig Person overfor sig. Arrestanten vidste ikke, at hans Fætter, Købmanden, var forsvunden, men det havde været en Aftale mellem dem, at den ene øjeblikkelig skulde flygte bort, hvis der paakom den anden et Uheld. Lind gik nu stiltiende ud fra, at Fætteren havde absenteret sig. I Forhøret nægtede han bestemt, at han bevidst havde gjort sig skyldig i Smugleri. Lind erklærede, at han stod i Tjenesteforhold til Købmanden, at denne var hans Principal, og at han lydigt havde udført dennes Ordre uden at tænke over Sagens nærmere Beskaffenhed. Købmanden havde befalet ham at hente Varer, der foreløbig henlaa i Lars Fiskers Hus, og idet han havde besørget det ham paalagte Hverv, havde han efter sin Overbevisning kun gjort sin Pligt. Naar Byfogden anførte de to

engelske Matroser, Ekspeditionen med Baadene frem og tilbage mellem Konvoyen og de landsatte Kister som Indicier mod ham, svarede han fast og bestemt, at han ganske vist i Forening med Lars Fisker var roet ud paa Søen, men det var kun for at møde en anden Baad, der kom fra Stevns Klint med et Par Kister Varer, som nok skrev sig fra en Forretning i Storeheddinge og var bestemt til Købmanden, hans Fætter. Matroserne kendte han ikke noget til; han formodede, at de var Holstenere; Engelsk havde han kun talt med dem paa Sømandsskabets Vegne. Iøvrigt nægtede Lind aldeles afgjort, at han nogensinde sig selv bevidst havde haft med Smugleri at gøre. Han havde adlydt sin Principals Befalinger, uden Indvendinger og Ræsonnementer, saaledes som en disciplineret Kommis burde gøre det. Skønt Indicierne var bestemt imod Arrestanten, formaaede Byfogden dog ikke at liste nogen Tilstaaelse ud af ham. Fætterens Forsvinden var i dette Tilfælde en Omstændighed af den største Betydning for ham.

Medens Lind i Byfogdens Øjne var den legemliggjorte Frækhed og Forstokkethed, gjorde Lars Fisker, da han kom i Forhør, Indtryk af Dumhed og Indskrænkethed. Lind havde i sin Tid paalagt ham, hvis de skulde falde i Politiets Klør, at anstille sig fuldstændig uvidende om, hvad der egentlig gik for sig. Han skulde blot hævde, at han for Betaling havde hjulpet Lind; men Omstændighedernes Beskaffenhed kendte han slet ikke noget til. Lars Fiskers Kone udtalte sig paa tilsvarende Vis. Byfogden følte sig overbevist om, at de trods al aandelig Sløvhed for med Løgn; men han var ikke i Stand til at komme nogen Vej med dem. Imidlertid vedblev de alle tre at hensidde i Arresten.

Paa Herman Ridderstad havde Arrestationen og det hele Optrin gjort et meget nedslaaende Indtryk.

Vel vidste han sig fri for enhver forbryderisk Hensigt, og han kunde gøre Ed paa, at han kun tilfældigt, ham selv uafvidende, var kommen i Forbindelse med Smugleri; men han følte alligevel, at han var kompromitteret, og dette pinte ham. I sin Samvittighed følte han sig brødefri; men han var dog overbevist om, at der nu i Verdens Øjne var sat en Plet paa ham, at der over hans Navn var kastet et Mistænksomhedens Skær, som kunde udnyttes af dem, der ikke vilde ham det godt. I Arrestens Ensomhed, medens han længselsfuldt imødesaa Daggryet, var hans Tanke skiftevis henvendt paa Marie Agerskov og Storch; midt under hans Forstemthed og Ærgrelse over det skete, over Fængslingen og den Sigtelse, der nu rettedes imod ham, fandt han Beroligelse i Overbevisningen om, at disse to vilde dømme ham rigtigt og formode, at han her kun ved et ulykkeligt Tilfælde havde faaet Skinnet imod sig.

I Forhøret hos Byfogden forklarede han i sine Svar Sagen i Overensstemmelse med dette Synspunkt. Det krænkede ham, at Crell betonede det mærkelige i, at en theologisk Kandidat var kommen ind i en saadan Situation og havde slige Forbindelser; men han erklærede blot, at han ingensinde havde hørt noget uhæderligt om Lind, og at Trafiken i Lars Fiskers Hus havde været ham aldeles ukendt. Æsken med Kjoletøjet, som han havde holdt i Haanden i det Øjeblik, Arrestationen fandt Sted, havde Winkelschenk overleveret Byfogden. Den var fremstillet under Forhøret. Spørgsmaalet, om han vedkendte sig den, besvarede Ridderstad bekræftende. Da Byfogden vilde have at vide, hvad han havde haft i Sinde at gøre med Tøjet, erklærede Ridderstad, at han havde haft i Sinde at gøre en Present dermed. Yderligere Oplysninger vilde han ikke give. Han kunde af Byfogdens Miner se,

at denne Forklaring mødte Mistro. Crell havde ham mistænkt for, at han drev Forretning med slige Tøjer og her kun havde udtaget sig en Prøve. Byfogden vedblev derfor at holde ham fængslet. Gennem fortsatte Forhør skulde Sandheden nok komme frem, mente Crell.

Nogle Dage efter var Sognepræsten i Køge, den velærværdige Rasmus Fog, i Besøg i Højelse Præstegaard. Han interesserede sig levende for Fængselsvæsenet og fandt i den Retning Samstemning og Sympathi hos Pastor Kruse, der ligesom han hyldede de af den engelske Fængsels-Reformator, John Howard, udtalte Anskuelser. Der var nu netop Tale om at forsyne Arresterne med nye Opbyggelsesskrifter, og Fog vilde konferere med Kruse om Anskaffelsen af »Paradisets Urtegaard« til Fængslet i Køge. De to Præster havde drøftet Sagen under en Spadseretur i Haven og traadte nu ind i Dagligstuen for at afvente Budskabet om, at Frokosten var færdig. Fog hilste paa Marie Agerskov og hendes ældste Elev blandt Husets Døtre. Han spurgte spøgende denne, hvad »det er mig« hedder paa Engelsk, og fik øjeblikkelig et rigtigt Svar, hvorefter han komplimenterede Jomfru Agerskov som Lærerinde. Hans Velærværdighed gjorde dette med en saa inderlig Velvilje, at hun rødmede. Pastorinde Kruse viste sig nu i Døren og indbød til Frokosten.

De to Præster fortsatte under denne Samtalen om Fængselsvæsenet. Fog kom derved til at tænke paa de nylig foretagne Arrestationer ved Billesborg Skov. Han fortalte nu, hvad Politibetjent Winkelschenk havde meddelt ham derom og nævnte Delinkventerne . . . .

»Hvad siger De, Pastor,« udbrød Pastorinde Kruse, »er Kandidat Ridderstad arresteret for Smugleri? Det er jo rædselsfuldt!«

»Hartad utroligt,« tilføjede Pastor Kruse. »Han er jo Theolog, en dannet ung Mand med ædle Grundsætninger. Jeg kender ham personlig; han har været her!«

»Det bliver vist en slem Historie for ham,« bemærkede Pastor Fog; »Straffen kan blive Tugthus« . . . .

Næppe var disse Ord udtalte, før Jomfru Agerskov blev dødbleg, begyndte at skælve over hele Legemet og maatte øjeblikkelig føres bort. Pastorinden og Datteren støttede hende.

Hs. Velærværdighed blev ulykkelig over denne Virkning af sin Udtalelse. Pastor Kruse fortalte ham nu, at Ridderstad var en Ven af Jomfru Agerskov og hendes Omgangskreds i Hovedstaden.

Et Kvarterstid efter vendte Pastorinden og Datteren tilbage. De meddelte, at Jomfruen var kommen til sig selv igen, men trængte foreløbig til fuldstændig Ro. Derpaa begav Præsterne og de to Damer sig ud i Lysthuset, hvor Fog berettede, hvad han havde hørt om Lind, den anden af Arrestanterne.

Præstefamilien undgik i den følgende Tid enhver Hentydning til Ridderstad; thi man saa, hvad Marie Agerskov i Stilhed led. Det var, som om alt Livsmod var veget fra hende. Efter Samtalen med Ridderstad i Haven og hans Erklæring havde Fremtiden stillet sig saa lys for hendes Tanker; men nu var der blevet Mørke i hendes Sind. Den Mand, til hvem hun havde set hen med Tillid og Anerkendelse, stod nu i hendes Bevidsthed som plettet med Vanære. Næppe havde hun dog ytret dette for sig selv, før hun med Indignation afviste dette hæslige Begreb. Han kunde umuligt have gjort sig skyldig i en lav Forbrydelse; det var kun Skinnet, der var imod ham. Men alligevel: han var jo bleven greben og fængslet! . . . . Saaledes

kæmpede Tro og Mistanke i hendes Indre. Hun var fortvivlet og forvirret. Hun maatte have Vished.

Da hun under Taarer havde aabnet sit Hjerte for Pastorinde Kruse og af hende faaet at vide, at Ridderstad tilligemed sin Medfange var transporteret til Gammelholms Vagt i København, udbad hun sig Frihed i nogle Dage. Pastor Kruse opfyldte beredvilligt hendes Ønske.

Marie Agerskov vilde ind til Hovedstaden og tale med Bogholder Storch. Af ham vilde hun maaske kunne faa de nærmere Oplysninger, som hun med dyb Bekymring attraaede.

Pastor Kruse skaffede hende Befordring med Forvalteren paa Lellingegaard; han skulde just køre til København i et Forretningsanliggende.

X.

Fra Gæstgivergaarden »Skibet« paa Vestergade, hvor Vognen holdt, begav Marie Agerskov sig hen til Fuldmægtig Hjorts, hvor hun ankom uanmeldt. Men hendes Veninde, Madam Hjort, tog imod hende paa den elskværdigste Maade. Efter at de havde genopfrisket gamle Minder, talte de om Maries nuværende Stilling. Madam Hjort lagde Mærke til, at der var et sørgmodigt Udtryk i hendes Venindes Ansigt, at der ligesom svævede en Sky over hendes Pande. Madam Hjort spurgte ligefrem, om der var noget, som pinte hende. Marie fik Taarer i Øjnene og skjulte ikke sin Sorg. Hun fortalte aabenhjertigt om sit Forhold til Ridderstad og om den Ulykke, hvoraf han var bleven ramt. Hun tilføjede, at hun var kommen til Byen for at betro sig til Bogholder Storch og tale nærmere om Sagen med ham. Hun

bad sin Veninde om Tilladelse til at maatte opholde sig nogle Timer om Dagen hos hende; hun havde ellers bestilt et Værelse i Gæstgivergaarden.

Madam Hjort beklagede, at hun ikke kunde byde hende Husly; det Værelse, Marie i sin Tid havde haft, var igen lejet ud. For Tiden beboedes det af Mægler Heise, Broder til Prokuratoren. Ham kendte Marie Agerskov jo godt.

Navnet Heise gjorde en ubehagelig Virkning paa Marie; men hun fremtvang et Smil og ytrede: »Med ham stod jeg jo i Forretningsforbindelse, da jeg var Handelskorrespondent.«

Hvad Bogholder Storch angik, da havde Madam Hjort ikke hørt noget om ham, siden han havde været sammen med hendes Mand i Klubben »det borgerlige Selskab«. Storch havde der fortalt, at Agent Erichsen havde anbefalet ham som Privatsekretær hos Ministeren, Grev Schimmelmann.

Marie gik nu ud i Byen for at opsøge Storch. Paa Trappen mødte hun Mægler Heise, der øjeblikkelig standsede og hilste med den største Forekommenhed paa hende, spurgte til hendes Befindende og fik at vide, at hun netop havde været i Visit hos Hjorts. Marie var ked af, at hun havde sagt ham dette, men Synet af ham havde overrasket hende, hvorfor hun i Øjeblikket ikke kunde foretage Overvejelser.

En bitter Skuffelse for hende var det, at hun ikke traf Storch. Hun erfarede af hans Værtinde, at han var ude paa Sølyst ved Strandvejen hos Grev Schimmelmann, men han ventedes hjem den følgende Dag ved Ettiden. Marie aflagde derefter en Visit hos Institutbestyrerinderne, Søstrene Elkins i Dronningens Tvergade, hos hvilke hun havde været Lærerinde. Hun besørgede et Par Smaaindkøb, nød et Maaltid i »Skibet« og begav sig derfra til Hjorts.

Her modtoges hun af Fuldmægtigen, der lige var kommen hjem fra Kontoret. Han bevidnede sin Glæde over at se hende. Snart var de inde i en livlig Samtale. Hjort var nemlig vel kendt i Køges Omegn. Han havde en nær Slægtning paa Vallø Godskontor, med hvem han havde gjort Udflugter til Giørslev og Bregentved. Hjort talte med Begejstring om, hvad Justitsraad Scavenius til Giørslev havde gjort for Kridtproduktionen ved Stevns. Marie Agerskov havde ogsaa hørt ham berømme derfor; men i Højelse Præstegaard rostes Justitsraaden dog især for den Interesse, han viste Videnskaben.

Efter at dette Emne var drøftet, spurgte Hjort Jomfru Agerskov, om hun vilde gøre hans Kone og ham den Fornøjelse at gaa med dem i Theatret den følgende Dags Aften for at høre Dupuy's Syngestykke »Ungdom og Galskab«. Marie, der ikke følte Lyst til at besøge Theatret netop paa dette Tidspunkt, takkede for Indbydelsen, men bad om at maatte have det til gode til en anden Gang. Hjort vilde imidlertid ikke tage imod et Afslag. Da hun selv var saa musikalsk, sagde han, vilde den fortræffelige Musik være hende en dobbelt Nydelse.

Næppe havde Hjort sluttet Samtalen, før det bankede paa Døren, og Mægler Heise traadte ind. Han meddelte, at hans Broder, Prokuratoren, var inde hos ham og udbad sig en Samtale med Jomfru Agerskov. Hjort svarede, at hans Stue stod til Prokuratorens Raadighed og tilføjede, med et Blik paa Marie, »om det var Jomfruen belejligt«. Hun var bleven bleg; men skønt hun helst havde givet et Afslag, indvilligede hun i at tale med Prokuratoren.

Faa Øjeblikke efter var Marie Agerskov og Prokurator Heise ene i Værelset. Han havde efter

hendes Opfordring taget Plads i en Lænestol; hun sad lige overfor ham.

Da nogle ligegyldige Bemærkninger var udvekslede, ytrede han, at hendes Udseende havde vundet særdeles meget ved Landopholdet. »Undskyld, at jeg siger det, Jomfru Agerskov, De er bleven fyldigere og smukkere.« Han betragtede hende; den kønne Pige, der var høj og vel proportioneret, gjorde Indtryk paa ham.

Marie, der hurtigst muligt ønskede at komme bort fra dette Emne, slog sine store blaa Øjne undseligt ned og bemærkede blot, at Landluften jo altid plejede at virke styrkende.

Derpaa konverserede Heise og hun en lille Stund om Køge, hvor hin, hvad han meddelte, havde en god bekendt i Byens Kæmner.

»Siden vi saas, Jomfru Agerskov, er der jo desværre sket en for os begge tung Begivenhed,« udbrød Heise.

»Hvad mener De, Hr. Prokurator?«

»Eftersom De nu lever lige ved Køge, har De vel nok hørt, hvorledes det er gaaet vor fælles Ven, Ridderstad? Han er bleven arresteret som skyldig i Smugleri. Og Lind, som vi begge kender, er greben sammen med ham.« Heise sagde dette med et ondskabsfuldt Smil, der gjorde et yderst frastødende Indtryk paa Marie.

»Der er fortalt mig noget derom,« sagde hun med Blikket fæstet paa ham. »Er De ikke, ligesom jeg, overtydet om, at Ridderstad er en ren og ædel Karakter?«

Disse Ord virkede ubehageligt paa Heise; de vidnede om varm Deltagelse for Ridderstad. Marie havde udtalt dem med en Sympathi og Ynde, der gjorde hendes Personlighed dobbelt tiltrækkende; Heises Skinsyge begyndte at blusse op.

»Ren og ædel Karakter!« gentog Prokuratoren.

»Nej, han forstaar at blænde Folk; han hykler Ydmyghed, men er hovmodig; han gaar for at være ærlig, men er falsk« . . . .

»Det bør De ikke sige om Ridderstad, Hr. Heise!« afbrød Marie ham.

»Ikke!« vedblev Prokuratoren med stigende Affekt. »Under Skinhellighedens Maske æreskænder denne Theolog sine Medmennesker og søger at bore sig ind i Kvindernes Hjerte. Mig har han i Klubben, i agtværdige Mænds Paahør, stemplet som en listig, egennyttig og hensynsløs Person« . . . .

»Men har De da ikke ophidset ham, Hr. Heise?« faldt Marie ind, »har De ikke irriteret ham ved en overlegen haanlig Tone? Undskyld, at jeg siger det; men De kan stundom være noget udæskende af Væsen.« Blodet steg hende til Kinderne; det var aabenbart, at hun antog sig Ridderstads Sag med levende Interesse.

»Hans Overfald paa mig var efter min Mening umotiveret. Enfin! denne Dydsprædikant og Medbroder i Kristo har nu gjort sig skyldig i lave Kæltringestreger, og forhaabentlig vil Tugthuset sætte Skik paa ham« . . . .

»Tugthuset!« udbrød Marie, »det er umuligt!«

»Nej, det er tværtimod meget muligt,« svarede Heise med et spodsk Smil om Læben. »Plakaten af 30. Oktober 1807 betegner Handel med Englænderne under den nuværende Krig som en særlig graverende Forbrydelse, der straffes med haardt Fængsel eller med Døden« . . . .

Næppe havde Heise udtalt disse Ord, før Marie grædende skjulte Ansigtet i sine Hænder.

»De maa berolige Dem, kære Jomfru Agerskov,« sagde Heise, idet han lagde sin Haand paa hendes Skulder.

»Ulykkelige Herman Ridderstad,« sagde Marie

med taarekvalt Stemme. »De ved ikke, Hr. Heise, hvor meget jeg holder af ham!«

»Jeg nærer saamænd ogsaa venskabelige Følelser for ham, skønt han har fornærmet mig dybt,« sagde Heise. »Men Ridderstad er perdu. Slaa nu ham af Tankerne, kære Jomfru Agerskov og slut Dem til mig: Jeg elsker Dem og kender ingen højere Lykke end at kunne blive forenet med Dem. Ræk mig Deres Haand og giv mig et Kys, elskede Marie!«

Heise var i den stærkeste Affekt. Elskovsgløden stod paa hans Kinder; han greb Marie Agerskov om Livet og trykkede hende lidenskabeligt ind til sig.

»De glemmer Dem selv, Hr. Heise,« udbrød Marie, idet hun frigjorde sig for ham.

»Deres venskabelige Følelser for Ridderstad skal jeg tage særlig Hensyn til, naar De blot vil være min. Naar han kommer ud af Fængslet, skal jeg støtte ham med Penge, saa han kan komme bort fra Landet.«

»Rejser han, følger jeg med,« udbrød Marie, der traadte nogle Skridt tilbage og med et fast Blik paa Heise tilføjede: »Ridderstad og jeg skilles aldrig!«

»De afviser altsaa mig!« raabte Heise ligesom forbløffet; derefter gentog han dirrende: »mig!«

»Ja,« sagde Marie roligt og fattet; »jeg kan ikke nære Hengivenhed eller Kærlighed for Dem. Hvorfor, det vil jeg ikke gøre Dem Rede for! Ridderstads Skæbne har kun vakt Deres Skadefryd; jeg kunde have Dem mistænkt for, at De selv har medvirket til at styrte ham i Ulykken.«

»Behold De Deres Ridderstad, Jomfru Agerskov! Med en Kvinde, der foretrækker Kæltringer for hæderlige Mænd, hverken vil eller kan jeg have noget at gøre. Det gør mig blot ondt for Dem, at De er sunken saa dybt i moralsk Henseende.«

Med disse Ord forlod Prokurator Heise Værelset. Marie kastede sig ligesom forvirret i en Lænestol og holdt Haanden for Øjnene. Da hun havde siddet saaledes en Stund, stak Madam Hjort Hovedet ind ad Døren og nikkede til hende.

»Sikken Glæde for Bogholder Storch,« sagde hun, »min Mand fortæller, at han er bleven Sekretær hos Minister Schimmelmann.«

Den følgende Eftermiddag sad Marie Agerskov bleg og lidende i Storchs Værelse. Optrinet med Heise havde angrebet hende stærkt; Bekymringer og Sorg over Ridderstads Skæbne havde forstyrret hendes Nattesøvn. Da hun havde aabenbaret Storch sin hemmelige Forlovelse med Ridderstad og meddelt ham, hvad hun havde hørt om Ridderstad i Højelse Præstegaard, tav hun et Øjeblik. Derefter spurgte hun, om der var noget, der kunde udrettes for at hjælpe Ridderstad ud af Ulykken. Hendes Blik hvilede paa Storch, der snart satte sig, snart gik i livlig Bevægelse frem og tilbage paa Gulvet, idet han fortalte hende følgende, hvad hun med spændt Opmærksomhed lyttede til:

Storch erklærede, at han ikke blot havde hørt om Sagen, men ogsaa handlet i den, da den naturligvis havde berørt ham, der betragtede Ridderstad som sin Plejesøn, uhyggeligt og smerteligt. Efterretningen om hans og Linds Paagribelse som Smuglere ved Køge, havde han faaet i Klubben »det borgerlige Selskab«, hvor der samledes en lille Kreds, der stadig var underrettet om alt, hvad der faldt ind under Begreberne Ulykker og Skandaler. Han havde dernæst begivet sig til Køge; men ved Ankomsten dertil erfarede han, at Arrestanterne

nylig var førte til Gammelholms Vagt. Han havde derpaa talt med Politibetjent Winkelschenk, og denne havde givet ham en Skildring af Optrinene ved Fængslingen. I Gæstgivergaarden ved Torvet, hvor Storch var tagen ind, havde han i en Samtale med Værten erfaret, at Prokurator Heise havde været i Byen, netop da Arrestationen havde fundet Sted. Winkelschenk havde været af den Mening, at det var Heise, der havde foranlediget Anholdelsen; Politibetjenten havde tilføjet, at Kæmneren havde set Heise forlade Byfogdens Hus om Morgenen, som Paagribelsen fandt Sted om Aftenen.

»Den afskyelige Heise har nok været Angiveren,« udbrød Marie. »En Anelse sagde mig det, da jeg talte med ham i Gaar.«

»Har De mødt ham?«

»Nej, han søgte mig. Dem, Storch, kan jeg fortælle det hele.« Hun gav ham nu en Beretning om, hvad der var passeret mellem ham og hende hos Hjorts. Hun kom i Affekt og talte sig ganske varm.

»Heise har to Lidenskaber,« sagde Storch, »Kvinder og Penge. Vogt Dem fremtidig for ham, Jomfru Agerskov! Han er ondskabsfuld og hævngerrig. Han har her af Skinsyge villet ødelægge Ridderstad og gøre ham umulig; men jeg haaber, at Ridderstad skal blive frelst.« . . .

»Disse Ord kaster en Lysstraale i mit Sind,« sagde Marie.

»I Virkeligheden er Hermann Ridderstad uskyldig.« . . .

»Det har jeg ikke et Øjeblik tvivlet om,« udbrød Marie. »Hvor ved De det fra?«

Storch fortsatte sin Fortælling. »Gennem Politidirektøren, Justitsraad Bagger, skaffede jeg mig Adgang til Ridderstad i Holmens Vagt. Mødet mellem os gjorde det dybeste Indtryk paa os begge. Hvad

der pinte ham, var navnlig det, at han nu stod vanæret i Verdens Øjne; thi han erklærede straks, at han ikke var sig nogen egentlig Brøde bevidst. Denne sidste Ytring væltede ligesom en Sten fra mit Bryst; for jeg tilstaar, at jeg troede ham ikke skyldfri, lige da jeg traadte ind til ham. Men nu skal De høre Ridderstads Fremstilling af Sagen, min kære Jomfru Agerskov!«

Storch gengav nu Ridderstads Beretning om, hvorledes det hele var gaaet til mellem ham og Lind.

Da Marie hørte, at Ridderstad var kommen i Ulykke, fordi han havde villet give hende en Fødselsdagspræsent, brast hun ud i Taarer. Hun følte sig i dette Øjeblik endnu inderligere knyttet til ham.

»Herman har heldigvis altsaa kun Skinnet imod sig, hvad Kancelliraad Crell i Køge ikke vilde tro. Derimod forholder det sig desværre ganske anderledes med Lind.« . . .

»Stakkels Lind!« udbrød Marie deltagende, »ved De, hvorledes han har det?«

»Han har faaet Gigtfeber og er bragt til Søkvæsthuset. Han har utvivlsomt drevet Smugleri efter en større Maalestok.«

»Men kan De nu udrette noget for Ridderstad?« spurgte Marie. »Hvilken Glæde, om jeg kunde vende tilbage til Højelse med Haab om hans Frifindelse.«

»Jeg tror nok, at jeg skal finde en formaaende Talsmand for ham paa højere Sted,« ytrede Storch. »Mere kan jeg i Øjeblikket ikke sige. Men nu skal De nære det bedste Haab, Jomfru Agerskov!«

Hun rakte ham sin Haand, idet hun varmt takkede for hans Medfølelse.

»Skulde De se Heise,« sagde Storch, »saa vær tavs. Siden han er bleven afvist af Dem, er han

hadefuld paa Ridderstad. Jeg ved det af nogle skarpe Udtalelser, som han i Gaar Aftes har ladet falde i Klubben.«

Da Marie forlod Storch, gik hun til Gæstgivergaarden, hvor hun udhvilede sig, forinden hun begav sig til Hjorts.

X.

Hovedstaden var i Efteraaret 1812, trods de mørke politiske Konjunkturer og Befolkningens uheldige økonomiske Forhold, Skueplads for en Række Fester, dels ved Hoffet, dels i de Samfundsklasser, der stod dette nær. I Kongefamilien havde der baade været Bryllup og Forlovelse. I Slutningen af August var nemlig Arveprins Frederiks ældste Datter, Prinsesse Juliane, paa Amalienborg bleven viet til Prins Wilhelm af Hessen Filipsthal, og midt i September deklareredes Forlovelsen mellem Kongens Datter, Kronprinsesse Karoline, og Prins Wilhelm af Hessen. Det var særlig denne sidste Begivenhed, der vakte Publikums Interesse. Loyaliteten overfor Kongehuset stod den Gang i fuld Blomst, hvor fortvivlede de ved Politiken hidførte materielle Forhold end var; hvad der foregik ved Hoffet, vakte den inderligste Deltagelse, og hver glædelig Tildragelse paa Amalienborg fandt i hvert Borgerhjem en Genklang, som om det kunde være en Begivenhed i Familiens eget Skød.

Der var mellem de nyforlovede en betydelig Aldersforskel; thi Prinsessen var en nittenaarig Pige, medens den høje Brudgom gik i sit seks og tredivte Aar. Da Prins Kristian, kommanderende General i Fyen, var Dronning Maries Broder, fremkom derved

det mærkelige Familieforhold, at Dronningen blev sin egen Datters Svigerinde. Prinsessen var som Følge af sit vennesæle Væsen meget populær, og Prins Kristian af Hessen var almindelig agtet som en dygtig og pligttro Officer.

I Anledning af de officielle Festligheder var der i Hovedstaden samlet et Antal af Aristokratiets Medlemmer fra Kongeriget og Hertugdømmerne. I de fire Aar Dronning Marie havde opholdt sig paa Slottet i Kiel før sit højtidelige Indtog i Kjøbenhavn i Efteraaret 1809, var Hoffet traadt i nærmere og stadig Forbindelse med den holstenske Adel, og denne var netop nu talrig repræsenteret i Hovedstaden. Her saas saaledes Grev Brockdorf til Klethkamp, Kammerherre Levetzow til Ehlersdorf og flere andre Godsejere med deres Damer. Vi omtalte dem i sin Tid ved Bryllupet paa Güldenstein. Kammerherre Neergaard til Farve, Baron Selby og Baronesse samt Hofjægermester Rosen, hvilke vi sidst mødte paa Bækkeskov, havde Festerne ogsaa kaldt til Kjøbenhavn. Det fashionable Selskab omtaltes meget i de finere Kredse, og Storch fik derved at vide, at Hofjægermester Rosen befandt sig i Hovedstaden. Da han, hvad der i det foregaaende er meddelt, en Gang i Holsten havde set Lejlighed til bogstavelig at række Rosen en hjælpende Haand i en meget kritisk Situation, var det jo muligt, at Hofjægermesteren nu vilde yde ham et Slags Gengæld ved at benytte sin personlige Indflydelse til Fordel for hans ulykkelige Plejesøn, Herman Ridderstad. Storch havde desuden hørt, at Rosen var meget yndet af Kong Frederik den Sjette. Lige saa snart Storch havde faaet Nys om, at Rosen var her, havde han iøvrigt tænkt paa at henvende sig til ham; efter Synet af Marie Agerskovs stille Lidelse var han bleven bestyrket i sit Forsæt.

Storch lod sig melde hos Hofjægermesteren,

der boede i Hotel du grand Nord paa Kongens Nytorv. Det var tidlig Formiddag. Rosen sad ved Storchs Indtræden iført en mørk Fløjlsslobrok og læste i »Altonaer Merkur«. Han røg paa en Merskumspibe. Denne lagde han fra sig ved Storchs Indtræden og gik frem imod ham.

»Jeg er Købmand Storch, Hr. Hofjægermester. For Tiden Bogholder hos Agent Erichsen, men jeg er lige nu bleven engageret af Statsministeren, Grev Schimmelmann, som hans Privatsekretær.«

»Købmand Storch,« gentog Rosen og betragtede ham nøje. »Jeg synes, at jeg skulde kende Dem.« Han tog sin Tegnebog, der laa paa Bordet, og begyndte at blade i den.

»For over et Aar siden, Hr. Hofjægermester, mødtes vi ved Hansühn i Holsten. De kom ridende, jeg spadserende fra Baron Selby paa Güldenstein« . . .

»Rigtigt,« afbrød Rosen ham, »et Bøsseskud gjorde min Hest sky, den sprang til Siden, jeg fik Overvægt . . . Donner und Dorin! min gode Sekretær Storch, jeg havde maaske brækket Halsen, var De ikke behjertet sprungen til og havde faaet Styr paa Hesten.«

»Hofjægermesteren svævede øjensynlig i stor Fare.«

»Jeg vil altid være Dem forbindtlig for den Undsætning, De saaledes bragte mig. Iøvrigt vilde jeg have aflagt Dem en lille Visit. Her har jeg Deres Navn i min Tegnebog.« Han holdt den hen for Storch.

»Det var overordentlig venligt af Hr. Hofjægermesteren. Nu er jeg paa en Maade kommen Dem i Forkøbet. Jeg er saa dristig at henvende mig til Dem for at paakalde Deres Interesse og Medvirkning i en Sag, som ligger mig overordentlig stærkt paa Hjerte.«

»Tag Plads, Hr. Storch, og lad mig høre. Det vilde være mig usigelig kært, om jeg kunde gøre Dem en Tjeneste.« De satte sig.

Storch fortalte nu kort sin Plejesøn, Herman Ridderstads Livskrønike. Da han berørte hans Stilling som Sekretær hos Justitsraad Leigh Smith paa Bækkeskov, bøjede Rosen sig fra en tilbagelænet Stilling i Armstolen forover og udbrød med et livligt Blik: »Ridderstad! Sekretæren paa Bækkeskov! Deres Plejesøn, ja! Han er en fortræffelig ung Mand med Hjertet paa rette Sted; men han er ilter!«

»Hofjægermesteren kender ham altsaa personlig?«

»Jeg har været sammen med ham paa Bækkeskov et Par Uger. Han omtalte Dem.«

Storch gik videre i sin Fortælling om Ridderstad. Med spændt Opmærksomhed lyttede Rosen til Skildringen af hans Fængsling og Transport til Gammelholms Vagt. Hofjægermesterens Ansigtsudtryk blev mørkt, saa ofte Storch bragte Begrebet Smugleri paa Bane, men det opklaredes, da han hørte, at Ridderstad kun uforsætlig var kommen med i en Smugleraffære og blot havde Skinnet imod sig.

»Smugleri i Kommunikation med Engelskmænd er unægtelig en højst betænkelig Historie i vor Tid,« bemærkede Rosen, »men Deres Plejesøn er jo i dette Tilfælde egenlig uskyldig. Det er Amors Luner, som her har været paa Spil,« tilføjede han med et Smil.

»Kun Hs. Majestæts Naade kan hjælpe Ridderstad ud af den pinlige Situation,« ytrede Storch. »Jeg har hørt, Hr. Hofjægermester, at Kongen har meget tilovers for Dem, og at Deres Ord skal have Vægt hos ham. Nu beder jeg Dem om at paakalde Kongens Naade til Fordel for min Plejesøn. De vredes ikke over min Bøn, Hr. Hofjægermester.«

»Paa ingen Maade; jeg skylder Dem jo en

Gentjeneste.« Rosen lænede sig tilbage i Stolen, tog sig med Haanden til Panden og reflekterede nogle Øjeblikke med lukkede Øjne. Derpaa rejste han sig. »Jeg skal netop i Dag have Audiens hos Hs. Majestæt og skal benytte Lejligheden til at virke for Ridderstad. De træffer mig i Eftermiddag her paa Værelset.«

Hofjægermesteren rakte Haanden til Storch, der takkede ham varmt og trak sig tilbage.

* * *

I Kongens Forgemak paa Amalienborg vrimlede det af røde, højrøde og karmoisinrøde, mørkeblaa og grønne Uniformer med Guld- eller Sølvbroderi, eftersom det nu var Officerer, Diplomater, Kammerherrer eller Hofjægermestere. Der var en højtidelig Stilhed over hele Forsamlingen, hvis Blikke vendte sig mod Fløjdøren, hver Gang denne gik op og en Audienssøgende traadte ind. Vedkommende saa sig om, nikkede med et Smil og en let Bøjning til dem, han personlig kendte og stillede sig op med den trekantede Hat i venstre Haand, efter at han hurtigt havde betragtet sig selv i Spejlet. Hele Forsamlingen kom i Bevægelse, da Overhofmarskal Hauch og Kabinetsekretær von Jessen viste sig ved Siden af hinanden og skred gennem Gemakket hen mod den jourhavende Adjudant og vekslede dæmpet nogle Ord med ham. Disse to Hofembedsmænd hilstes med dyb Ærbødighed, idet Forsamlingen gjorde Plads for dem: de var jo Hs. Majestæts Fortrolige og muligvis var de i Besiddelse af Hemmeligheder, som efter en Kammerherres Opfattelse forhøjede deres personlige Værdi uendelig. Pludselig henledes Opmærksomheden paa Audiensgemakkets Dør, ud fra hvilken Generaladjudanten for Land-

etaten, Generalmajor Frans v. Bülow traadte. Om hans Læber spillede et Smil, hans Holdning var rank, og i hans Ansigtstræk prægede sig Bevidstheden om at være Hs. Majestæts altformaaende Yndling. Han gik igennem Rækkerne, der bukkende veg tilbage for ham, og forsvandt i et tilstødende Kabinet, fulgt af alles Blikke.

Audienserne tog deres Begyndelse og fulgte Slag i Slag, da hver enkelt kun var ganske kort. Kongen stod midt i Audiensgemakket. Han var iført Generalsuniform og støttede sine Hænder paa Fæstet af Sablen, han havde stillet foran sig. Han vekslede kun faa Ord med enhver af de Indtrædende, der kom at takke ham enten for en Titel, en Orden eller et Gratiale. Frederik den Sjette var den Dag mørk i Sindet. Han havde om Morgenen gennem Udenrigsminister Rosenkrans faaet de første sikre Efterretninger om den Ulykke, der havde ramt Napoleon, hans Forbundsfælle, paa Toget i Rusland. Udenrigsministeren havde tillige meddelt ham, at Kejser Alexander og den svenske Kronprins Karl Johan under et Møde i Åbo havde sluttet en Traktat med hinanden, ifølge hvilken Rusland garanterede Sverrig den fremtidige Besiddelse af Norge. Gesandten i St. Petersborg, Kammerherre Blome, var med Anvendelse af fin diplomatisk Kløgt kommen til Kundskab om denne Bestemmelse i Traktaten. Frederik den Sjette var opbragt over Czarens, sin tidligere Allieredes, Troløshed. Kongen havde i sin Harme med Bitterhed mindet om, hvorledes Czaren havde udnyttet ham under hans sidste Krig med Sverrig og til Slutning ladet ham i Stikken. Rosenkranses Meddelelser kredsede under Audienserne af og til Kongens Tanker og bevirkede, at han var uoplagt til at indlade sig paa noget længere Ordskifte. Den Hjertensgodhed, som lyste ud af hans Blik, bragte imidlertid de Audienssøgende til at

glemme hans Haardhed i Tonen og det Abrupte i Talen.

Kongens Ansigt opklaredes, da Hofjægermester Rosen traadte ind, og et Smil gik hen over hans Læber.

»Hjertelig Tak, min gode Hofjægermester, for det frivillige Offer, De har givet til Flaaden. For den Sum kan en Kanonjolle jo armeres.«

»Det var kun det mindste af, hvad jeg skylder mit Fædreland. Deres Majestæt har været saa naadig at lægge Mærke dertil.«

»I disse Prøvelsens Tider er Troskab mod Kongen og Kærlighed til Fædrelandet Egenskaber, jeg sætter dobbelt Pris paa. Forhaabenlig skal jeg kunne belønne Dem.«

»Jeg vover at paakalde Deres Majestæts Naade straks,« sagde Rosen dristigt. »En loyal og brav Undersaat er kommen uforskyldt i Ulykke, han er fængslet som mistænkt for Smugleri med engelske Varer« . . . .

»For Smugleri,« afbrød Kongen ham og rynkede Øjenbrynene, »med Landets værste Fjender, hæsligt, afskyeligt!« Han saa med et strengt Blik paa Rosen.

»Men det er uforskyldt,« gentog Hofjægermesteren. »Deres Majestæt har ikke nogen trofastere og mere hengiven Undersaat end ham. Det viste han over for den russiske Fyrst Woronzow, da han harmfuld afviste dennes nedsættende Ytringer om Deres Majestæts Politik og derved ofrede sin indbringende borgerlige Stilling. Jeg har personlig været Vidne dertil.«

»Fyrst Woronzow,« sagde Kongen. »Lad høre!«

Hofjægermester Rosen fortalte nu i en Skynding og med saa faa Ord som muligt det tidligere skildrede Optrin paa Bækkeskov. Derpaa bad han Kongen om Tilgivelse for sin Frimodighed.

»Den Kandidat,« ytrede Frederik den Sjette, »er en ung Mand med Hjertet paa rette Sted. Men Smugleriet! Lad høre!«

Rosen gengav nu Kvintessensen af Storchs Beretning. Hofjægermesteren tilføjede, at Forelskelsen i en ung, smuk Pige havde været Tilskyndelsen til, at Ridderstad, ham selv uafvidende, var kommen i Berøring med Smuglere.

»En Kvinde plejer jo i Reglen at være med i Spillet,« bemærkede Kongen; han lo tørt.

»Men nu beder jeg, om Deres Majestæt naadigst vil give Befaling til, at Fangen, Herman Ridderstad, sættes paa fri Fod og faar Tilladelse til at følge med mig til Pløen.«

»Efter hvad jeg har hørt, og siden det er Dem, der beder,« ytrede Kongen, »har Kandidaten sin Frihed. Det nærmere vil De erfare gennem min Generaladjudant, Kommandør Lindholm.«

Hofjægermester Rosen takkede Hs. Majestæt varmt. Audiensen var til Ende.

* * *

En Uge senere var der om Formiddagen en lille selskabelig Sammenkomst hos Sekretær Kaspar Storch i Strandstræde. Selskabet bestod af Kaptajn Therkelsen og Fuldmægtig Hjort med Hustru, Madam Fohlmann, Jomfru Marie Agerskov og Herman Ridderstad. Denne sidste var, uden anden Forklaring end den, at Sagen mod ham var bortfalden, bleven sat paa fri Fod. Fra Fængslet havde han sporenstregs begivet sig til Storch, der ved Synet af ham fik Glædestaarer i Øjnene. Derpaa havde de begge i Forening været hos Rosen og bragt ham deres inderligste Tak. Hofjægermesteren var bevæget over, at det var lykkedes ham at udrette noget for

Ridderstad. Han bragte nu denne et Budskab, som foreløbig aabnede ham en god Fremtidsudsigt. Grev Achatz v. Brockdorf til Klethkamp havde en stor Bogsamling, der befandt sig i den værste Forvirring, og han ønskede en akademisk dannet Mand, som kunde ordne den og optage en Katalog over den. Dette erfarede Rosen, han anbefalede Ridderstad til Greven, der øjeblikkelig efter Hofjægermesterens Rekommendation erklærede sig rede til at overdrage Kandidaten Hvervet. Ridderstad kunde henvende sig til ham i hans Bolig i Bredgade.

Storch havde straks skrevet til Marie Agerskov, der var rejst tilbage til Højelse og havde selvfølgelig tilbragt Mellemtiden i en af Sorg og ængstelig Forventning opfyldt Sindsstemning. Hendes Glæde efter Modtagelsen af Storchs Brev var ubeskrivelig. Hun meddelte Præstefamilien Efterretningen om, at Ridderstad var fuldstændig fri. Pastorinden, der havde vist hende megen Deltagelse, tillod hende straks at modtage Storchs Indbydelse til at komme ind til København. Marie Agerskov fik sit tidligere beboede Værelse i »Skibet«, men hun traadte nu over dets Tærskel med Tanker, der var lette og lyse i Modsætning til dem, der havde optaget hende, da hun første Gang satte sin Fod dér. Morgenen efter Ankomsten til Hovedstaden havde hun hos Storch haft en Samtale med Ridderstad. Gensynet havde naturligvis været præget af en Glæde og Hjertelighed, der fandt sit dybeste Udtryk i Følelsens stille Sprog.

Ved Sammenkomsten hos Storch var Kaptajn Therkelsen og Hustru de første, der indfandt sig. Da Parret havde taget Sæde, fortalte Therkelsen, at Ludvig Lind, hans gamle Vens Søn, var død af Gigtfeber paa Søkvæsthusets Hospital. Kaperkaptajnen tilføjede, at Lind var arresteret for Smugleri, og efter hvad Rygtet vilde vide, havde nok Prokurator

Heise haft Part i hans Anholdelse. Storch tog blot Meddelelsen til Efterretning, men vilde ikke indlade sig nærmere paa Sagen. »Heise synes at være paa Spil allevegne,« bemærkede han.

Madam Therkelsen nikkede bekræftende. »Prokurator Heise,« sagde hun, »har begyndt at vise vor Datter Sigrid saa megen Opmærksomhed. Hun var til Bal i »det borgerlige Selskab« forleden Aften. Der var han ogsaa. Han dansede meget med hende, roste Fa'er saa meget og var virkelig saa elskværdig.«

»Jeg har tidligere,« ytrede Therkelsen, »brugt Heises Hjælp i et Par Vekselaffærer, men ellers har jeg ikke haft noget med ham at gøre. For et Par Dage siden blev jeg lidt forbavset over, at han standsede mig paa Gaden. Han havde, hvad der var rigtigt, hørt mine Tab med »Perlen« og »Mageløs«; nu spurgte han mig, om jeg kunde ha'e Lyst til Udrustning af en ny Kaper og tilbød mig et Laan« . . . .

»Det skulde Du faa i Stand, lille Fa'er,« faldt Madam Therkelsen ind; »Sigrid mener det ogsaa! Nu kan Du se, hvordan det gik Amundsen; han var sandelig ogsaa herunter, da Engelskmanden snubbede »Havkatten«, men ih bevar's, hvor han kom op igen!«

»Ja, ja, lille Kone,« sagde Therkelsen, »Prokuratoren og jeg gør saamænd nok Forretning sammen. Han ser op til mig en af Dagene.«

Denne sidste Ytring skrev Storch sig bag Øret. »Nu er Heise paa Jagt efter Sigrid Therkelsen,« tænkte han i sit stille Sind.

Fuldmægtig Hjort og hans Kone traadte ind ad Døren. Storch forestillede dem for Therkelsens.

»Deres Datter Sigrid kender jeg godt,« ytrede Madam Hjort, »jeg har set hende flere Gange, da Jomfru Agerskov boede hos os. For en halv Times

Tid siden hilste jeg paa hende. Hun stod ved Porten til Madam Thonboes Institut og talte med Prokurator Heise.«

»Prokurator Heise!« udbrød Storch uvilkaarlig.

»Hun er bleven Lærerinde der,« sagde Madam Therkelsen. »Da hun maatte passe Timerne, kunde hun ikke gaa med her hen. I Eftermiddag skal hun til Kammerherre Thranes.«

»Ja, det er kedeligt, at vi ikke faa hende at se her i Dag,« bemærkede Storch; »hun er jo Jomfru Agerskovs Elev og Veninde.«

Herman Ridderstad og Marie Agerskov viste sig i det samme i Døren. Han modtoges med et almindeligt Udbrud af Glæde.

»De var nok sejlet paa Grund, gode Hr. Ridderstad,« ytrede Therkelsen, »men De klarede Skæret. Ja, jeg ved det fra min gamle Ven Thrane.«

»Det hele var en Misforstaaelse, brave Kaptajn,« sagde Ridderstad. »Hvorledes gaar det Deres Søn, Adolf?«

»Han er saamænd rigtig flink i Skolen. Men det kan han takke Dem for; De har rigtig nok herset med ham.«

»Vi er ogsaa Dem, Jomfru Agerskov, erkendtlig for den Undervisning, De gav Sigrid, bemærkede Madam Therkelsen. »Ellers var hun ikke bleven Lærerinde ved Thonboes Skole.«

Marie Agerskov kom straks i livlig Samtale med Damerne, der gerne vilde vide noget om Køge og Omegn. Ridderstad lyttede til Storch, Therkelsen og Hjort, der drøftede de stigende Torvepriser og Sedlernes faldende Kurser. Storch mindede om, at Pengeforholdene tit bragte ham til at tænke paa Frankrigs finansielle Situation i Direktoriets Tid. Hans Fader havde et Aarstid opholdt sig i Nantes og der oplevet forbavsende Svingninger i Assignaternes Værdi. Tyve Francs i Valuta var en Gang lig med

3000 Francs i Papir. Therkelsen bemærkede, at hans Kaptajn i de Tider havde givet halvandet hundrede Francs for et Pund Lys.

Ved Aftensbordet deklarerede Storch Kandidat Ridderstads og Jomfru Agerskovs Forlovelse. Da det unge Pars tidligere Livsvilkaar og nuværende Stilling var Selskabet bekendt, vilde han ikke dvæle derved. Han vilde kun fremhæve, at Ridderstad for nylig var bleven frelst fra onde Anslag ved en kongelig Naadesbevisning, der gjorde Hs. Majestæts ædle Hjerte og bekendte Retsind Ære. Nu ventede der Ridderstad en god Stilling i Holsten som Sekretær hos Grev Brockdorf til Klethkamp. Storch ønskede ham Held i den og anbefalede ham at prædike i Kirken. Det vilde for ham sikkert blive Vejen til et Kald, og da kunde han føre Jomfru Marie ind i Præstegaarden som sin Hustru. Hun vilde visselig ved sin elskværdige Personlighed og sin Dygtighed blive ham en væsenlig Støtte over for Menigheden.

Storch var bevæget, medens han udtalte disse Ord, og hans Stemning meddelte sig til hele Selskabet. De Forlovedes Skaal blev drukken med den største Sympathi. Ikke blot i Damernes, men ogsaa i Therkelsens Øjne tiudrede en Taare.

Dagen efter skiltes Ridderstad og Marie Agerskov. Hun vendte tilbage til Højelse Præstegaard. Han begav sig over Vordingborg og Nysted paa Lolland til Heiligenhafen i Holsten, hvorfra Grevens Befordring kørte ham til Klethkamp.

XI.

Som Privatsekretær hos Finans- og Kommerceminister Grev Schimmelmann var Storch saa heldig at vinde Hs. Excellences Yndest og i visse

Retninger hans Fortrolighed. Han havde ledsaget Greven paa en Rejse, som denne foretog til sit Grevskab Lindenborg Syd for Aalborg, og han havde under de lange Køreture bidraget til at forkorte Hs. Excellence Tiden ved de Karakteristiker, han formaaede at give af flere Chefer for bekendte Handelshuse i København, saasom de Coninck, Ter Borch, Hemmert, Tutein og Romeis. Schimmelmann maatte vel allerede ifølge sin ministerielle Stilling have Interesse for dette Æmne, men hvor højt han end var stegen op ad Rangstigen, saa glemte han dog aldrig, at hans Familie skyldte Handelen sin Opkomst. Den lille fine Mand, Baggesens og Øhlenschlægers Ven og Kunstens Beskytter, var fordomsfri nok til selv at tilstaa det. Han gav Storch et Bevis paa sin Yndest ved at skaffe ham Titlen Kammersekretær. Hr. Kaspar Storch, der nu var Numer otte i Rangforordningens niende Klasse, havde den Ære at blive indbudt som Gæst til Soireer i det Schimmelmannske Palais. Her saa han en Mængde Stjerner baade paa Aandens og Statens Himmel. Her havde han den Nydelse at høre Adam Øhlenschlæger læse sin Tragedie »Corregio« op. Med Interesse lyttede han til en animeret Samtale mellem Husets Værtinde, den aandrige Grevinde Charlotte, en født Schubart, og vor Legationssekretær i Stockholm, Kammerjunker Baudissin, der havde et indtrængende Kendskab til den engelske Litteratur. Samtalen drejede sig om Shakespeare og Schiller, der efter Grevindens Opfattelse stod lige højt paa Parnasset.

Naar Storch saa var vendt tilbage til sit lille Hjem i Strandstræde, gik Billederne af Dagens bevægede Liv snart ud af hans Forestillingskreds, og han dvælede da i Tanken hos Herman Ridderstad, Marie Agerskov og deres Bekendte. Han havde i længere Tid ikke set Therkelsen og længtes efter at

tale med ham. Storch havde i Klubben »det borgerlige Selskab« hørt, at Therkelsen i Forening med et Par Andre havde udrustet et Kaperfartøj, med hvilket han skulde gaa ud som Kaptajn. Det stod klart for Storch, at Therkelsen maatte være bleven hjulpet med Penge, da han selv ikke havde nogen Sum til sin Raadighed; men hvem kunde have forstrakt ham med disse? Medens Kammersekretæren spekulerede over dette Problem, faldt det ham pludselig ind, at han havde set Prokurator Heise og Sigrid Therkelsen spadsere sammen gennem Kongens Have. »Mon det skulde være Prokuratoren,« spurgte han sig selv, »der har forstrakt vor brave Therkelsen med Mammon, og er Eros her igen paa Spil?«

Efter at Storch var bleven ansat hos Gehejmestatsminister Schimmelmann og havde faaet Titlen Kammersekretær, lagde man i Klubben langt mere Mærke til ham end tidligere. Flere velhavende Borgere, som forhen havde stillet sig noget køligt og forbeholdent overfor ham, viste sig nu imødekommende og elskværdige overfor Kammersekretæren. Flere Gange traf Storch i Læseværelset sammen med Prokurator Heise. Denne hilste ham med et tvungent Smil og henkastede blot en ligegyldig Ytring om Vejret. Storch fik Indtryk af, at han helst undgik ham. Det var Affæren med Ridderstad, der laa Prokuratoren paa Sinde. Heise nærede den Overbevisning, at Storch ifølge Efterretninger fra Køge havde ham mistænkt for at være Angiveren i Smuglerhistorien. Storch, der i Prokuratoren saa sin kære Hermans onde Aand, ønskede, at han maatte kunne faa Lejlighed til at hævne sig paa ham, helst ved at tilføje ham et pekuniært Tab, da Mammon var hans Afgud.

En Aften mødte Storch og Fuldmægtig Hjort hinanden i Klubben. De spillede et Par Partier

Domino, som Hjort vandt. De havde sat en Specie ind paa Partiet, og Gevinsten blev derfor efter den gældende Kurs 36 Rigsdaler Kurant i Papir. Hjort straalede af Glæde, da han fik de to Møntstykker i Haanden. Han bød Storch en Cigar og rekvirerede to Glas Grog, hvorpaa de satte sig til at passiare med hinanden om den sidste Tids Tildragelser baade i den store Politik og paa Forretningsmarkedet. Storch berørte Rygterne om, at Napoleon var paa Tilbagemarsch i Rusland og havde lidt frygtelige Tab, nærmest som Følge af Kulden. Hjort fortalte om et Par Amtsforvaltere i Jylland, der var bleven arresterede, fordi de havde benyttet for store Tøndemaal ved det Skattekorn, Bønderne skulde levere dem, og stukket Indtægten deraf i deres egen Lomme. Samtalen kom derefter til at dreje sig om Kaperiet. Storch, der kom til at tænke paa Therkelsen, spurgte Hjort, om han havde hørt noget nærmere om denne.

Fuldmægtigen meddelte nu, at Therkelsen førte en Kaperskonnert ved Navn »Ulken«. I Forening med to Skibsprovianteringshandlere ved Nyhavn havde han købt og armeret den og stillet den af Regeringen fordrede Kaution paa ti tusinde Daler. Hjort tilføjede, at Therkelsen, der før havde været nedtrykt og forknyt i Sindet, nu var ganske stolt og frejdig; men nu havde han jo ogsaa Ret til at føre Gjøs med kongeligt Navnechiffer.

»Men hvor mon Therkelsen har faaet Pengene fra?« spurgte Storch.

»Fra paalidelig Side ved jeg, at det er Prokurator Heise, der har forstrakt ham med dem.«

»Jeg troede ikke, at Heise indlod sig paa slige Spekulationer, siden han i Sommer i Forening med Kæmneren i Køge havde det store Tab. Engelskmændene tog jo den Gang en Skonnert, de to havde ladet med Korn.«

»Men en Kvinde er med i Spillet, min gode Kammersekretær. Heise gaar paa Jagt efter den kvikke og kønne Sigrid Therkelsen, vor fælles Bekendt. Jeg har det, mellem os sagt, fra min Kone. Heise er voldsom forelsket og for at faa Datteren fuldstændig i sin Magt har han vel maattet laane Faderen Pengene.«

»Det kan jeg ikke tro om Jomfru Therkelsen,« udbrød Storch. »Hun er en anstændig Pige med faste Grundsætninger.«

»Man møder dem sammen paa flere Steder,« ytrede Hjort. »Paa Baller og Koncerter har de for et Skalkeskjuls Skyld Moderen, der er en godtroende Kone, med sig; men de er set alene i Charlottenlund og i Roskilde. Formodenlig har de sat hinanden Stævne hos Madam Fohlmann.«

Storch blev forbavset ved at høre dette. Han kom til at tænke paa, at han havde set Heise og Jomfru Therkelsen gaa med hinanden under Armen i Filosofgangen. »Men hvad mon Therkelsen dog siger?« spurgte han.

»Han er naturligvis saa optagen af »Ulken«, at han hverken har Tid eller Sans for at tænke paa andet. Desuden er han hyppig fraværende i Helsingør.«

»Faar Therkelsen at vide, at Heise lægger an paa Datteren for at forføre hende, bliver han rasende, ja ligefrem uvan,« sagde Storch. »Den gode Kaperkaptajn forguder sine Børn.«

»Men Heise tøjler ham naturligvis ved Hjælp af de laante Penge.«

»Den Prokurator,« bemærkede Storch, »fortjente en Snært, der kunde svie ordenlig.«

* *
*

Gehejmestatsminister Schimmelmann stod paa en vis fortrolig Fod med sin Privatsekretær, men Fortroligheden strakte sig kun til økonomiske Familieanliggender. Det faldt aldrig Hs. Excellence ind at berøre et politisk Spørgsmaal overfor Storch, end sige indlade sig i en politisk Diskussion med ham. Men da Kammersekretæren havde sit Kontor i Forværelset til Schimmelmanns Arbejdsværelse, og da han til enhver Tid havde uhindret Adgang til dette, kunde det ikke undgaas, at han af og til hørte og saa noget, der kun maatte kendes af særlig Indviede. Hen imod Slutningen af 1812 bemærkede Storch, at Ministeren var stærkt optagen af skriftligt Arbejde, og næsten daglig forhandlede han med sine Kollegaer, Gehejmestatsministrene Reventlow og Rosenkrans. Paa den Tid var man i København bleven underrettet om, hvorledes det i Virkeligheden forholdt sig med Napoleons Skæbne i Rusland; man vidste, at han havde mistet sin Hær, altsaa Støtten for sin Magt, man følte sig overtydet om, at Europa vilde rejse sig imod ham, og man hviskede derfor i Krogene om, at han var en Forbundsfælle, man helst maatte se at blive kvit. Desuden var den økonomiske Situation her i Landet fortvivlet. Misforholdet mellem Valuta og Papir var saaledes, at man for en Specie fik atten Rigsdaler Kurant i Sedler: Staten befandt sig paa Fallitens Rand. Man var i den daglige Husholdning kommen saa vidt, at hver Kartoffel kostede en Skilling, og paa det litterære Felt følte man ogsaa Virkningerne af den finansielle Misere; thi en Bog Papir steg til en Pris af 48 Rigsdaler. Det var en Selvfølge, at Befolkningen længtes efter Fredens Genoprettelse, og snart meldte Rygtet, at Regeringen vilde gøre Skridt i den Retning.

En Formiddag i Begyndelsen af Januar 1813 var Statsministrene Reventlow, Rosenkrans og Fre-

derik Moltke forsamlede hos Schimmelmann. Storch stod ved sin Skrivepult i Forværelset og bladede i nogle Regnskaber fra Lindenborg. Udenfor var det en stille, klar Frostdag; paa Gaden var der en sjælden Ro. Paa en Gang blev Diskussionen mellem Excellencerne inde i Grevens Arbejdsværelse meget livlig og højrøstet. Storchs Nysgærrighed vaktes og han lyttede. Meget af Forhandlingerne var utydeligt for ham, men han fik dog ud af det, at der nu vilde blive aabnet Fredsunderhandlinger med England, og at en Forordning om Pengevæsnets Ordning laa færdig til Offentliggørelse. Schimmelmann oplæste med stærk Stemme et Par Paragrafer. Storch kunde høre, at den ene drejede sig om et kgl. Reskript angaaende Betaling af Gager og Pensioner i dansk og slesvigholstensk Kurant. Derpaa antog Diskussionen en dæmpet Karakter, saa Storch formaaede ikke at skelne mellem Ordene. Kort efter gik Døren op, og Grev Schimmelmann viste sig.

»Vil De, Kammersekretær Storch, opsøge mig, i Reolen lige overfor Skrivebordet, Jouffroy's Droit des Gens maritime universel. Jeg ser ikke Bogen, men den maa være der. De lægger den nok paa mit Bord, saa jeg kan benytte den, naar jeg kommer tilbage.«

Greven trak sig tilbage og begav sig derefter med sine Kollegaer, de tre Excellencer, til de indre Gemakker. Her ventede dem en Frokost, i hvilken Grevinde Charlotte Schimmelmann og Hertuginde Louise Augustas Hofdame, Baronesse Pechlin, deltoge.

Storch støvede imidlertid om i Grevens Reol for at finde Jouffroy's Søret. Han steg op paa en lille Trappestige, tog nogle Bøger ned fra øverste Hylde og lagde dem paa Skrivebordet. Heldigvis var Søretten blandt dem. Som han vilde stille de øvrige Bøger tilbage i Reolen igen, faldt hans Blik

paa et Dokument, der udmærkede sig ved en sjelden smuk og tydelig Haandskrift. Han saa nærmere til: det var en Forordning om Forandring i Pengevæsnet for Kongerigerne Danmark og Norge. Den var dateret den 5. Januar 1813 og kontrasigneret af Kancellipræsident Kaas. Det var en Kopi. Storch gennembladede det med den største Interesse og Opmærksomhed. Det var, tænkte han, ganske sikkert den Forordning, Rygtet i nogen Tid havde bebudet. Han gennemlæste enkelte Paragrafer. Kuranten, sagde han til sig selv, vil altsaa blive afløst af Rigsbankmønt . . . . Se, se! Sex Rigsdaler dansk Kurant vil blive indløst med 1 Rigsbankdalerseddel! . . . . Storch reves uvilkaarlig med af Læsningen, Forretningsmanden kom op i ham, han glemte Omgivelserne . . . . Her har vi en interessant Bestemmelse! udbrød han i sit stille Sind: Naar Kreditor fordrer Boggæld eller Regningsgæld betalt snarest muligt, har Debitor senest fire Uger efter denne Forordnings Udstedelse Ret til at afgøre Gælden med Betaling i dansk Kurant eller i Rigsbankdaler efter Indløsningsforholdet 1 for 6 . . . . Altsaa med en Sjettedel! ytrede Storch og rynkede eftertænksomt Øjenbrynene. Han stod en Stund fordybet i Betragtninger.

Pludselig skræmmedes han op: der lød Fodtrin i Værelset ved Siden af. Storch lagde i en Hast Dokumentet fra sig og greb Bogen. Grev Schimmelmann traadte ind ad Døren.

»Her er Jouffroy's Droit des gens maritime. Vil Deres Excellence behage.« Storch rakte Greven Bogen.

Gehejmestatsministeren satte sig i sin Lænestol og begyndte at blade i det ansete Værk. Storch bukkede og trak sig tilbage til sit Kontor .

* *
*

Kammersekretær Storch aabnede nysgærrig Statstidenden, der udkom hver anden Dag, for at finde Forordningen, men hidtil havde det været forgæves, skønt det var den tolvte Januar. Stadig gik han og spekulerede over, hvad han havde læst; han bevarede det naturligvis som en dyb Hemmelighed, da Aabenmundethed her havde kunnet faa de værste Følger for ham. Alligevel stillede Forholdene sig saaledes, at han skulde kunne gøre en virksom Brug af sin Viden, saa at denne skulde kunne hjælpe ham til Opfyldelsen af en Hævn.

Storch, hvis Korrespondance med Ridderstad havde været jævnlig, havde nu faaet Meddelelse om, at Grev Brockdorf efter at have hørt ham prædike et Par Gange paa Tysk havde skaffet ham Præstekald. Han havde bestemt at holde Bryllup til Foraaret og var derom enig med Marie Agerskov, som til det Tidspunkt forlod Højelse Præstegaard. Storch gik hen til Fuldmægtig Hjorts for at meddele dem den glædelige Begivenhed.

Madam Hjort var allerede bleven underrettet om det hele af Jomfru Agerskov. »Det er en herlig Pige,« sagde Madamen, »hun gaar en lykkelig Fremtid i Møde. Ak!« her sukkede hun, »gid man kunde sige det samme om Sigrid Therkelsen.«

»Hvad mener De, Madam Hjort?«

»Hun har ladet sig besnære af Prokurator Heise. Han har hende fuldstændig i sit Garn; hun følger ham allevegne; hun sætter sit gode Rygte til« . . . .

Ligesom Madam Hjort havde udtalt disse Ord, traadte Kaperkaptajn Therkelsen ind ad Døren. Han saa mørk og alvorlig ud; det var tydeligt, at der var noget, som trykkede ham.

»De har været i Helsingør i nogen Tid,« sagde Madam Hjort. »Og nu skal De til at gøre gode Forretninger med Kaperskonnerten,« føjede Storch til.

»Men jeg gaar ikke ud med Frejdighed og Lyst,« sagde Therkelsen; »der er en stor Sorg, som trykker mig. Jeg vil ikke skjule noget for Dem« — han rakte først Madam Hjort, derpaa Storch Haanden — »vi er jo gamle Venner. Prokurator Heise har forhekset mit kære Barn, min elskede Sigrid; blot han ikke har forført hende. Han er en lav Person!« Harme og Sorg bemægtigede sig Faderhjertet. Taarerne løb ned ad den gamle Sømands Kinder. Efter et Øjebliks Tavshed ytrede han: »Sigrid er bleven afskediget fra Søstrene Elkins Skole. Jeg formoder, at det er Følgen af hendes senere Færd; men De, Madam Hjort, vilde maaske vise min Kone og mig den Venskabstjeneste at skaffe os Oplysning om Grunden til Afskedigelsen. Therkelsen fik Løfte herom. Han takkede, rejste sig for at gaa og vilde sige Farvel til Storch. Men denne udbrød: »Jeg følger Dem, Therkelsen; der er noget, jeg ønskede nærmere Oplysning om.«

De gik hen i Klubben »den borgerlige Enighed«. Da Konversationsværelset stod tomt, tog de Plads der.

Therkelsen fortalte nu, hvad han vidste om Datteren og Heise. Sigrid havde været i Besøg hos Madam Fohlmann i Roskilde. Heise havde mødt hende der, de havde været sammen et Par Dage. Paa Tilbagerejsen til København havde de opholdt sig et Døgn i Roskilde Kro, hvad der var rygtedes. Kammerherre Thrane havde set dem der. »Jeg frygter for,« sagde Therkelsen harmfuld, »at Pigens Rygte er spoleret. Det er ham, der har lokket hende paa Glatis. Men hvad skal man gøre. Man er jo i Kløerne paa denne Prokurator, og man maa hytte sig.«

»Han har, efter hvad jeg har hørt, forstrakt Dem med Penge. Er det et stort Beløb?«

»Han laante mig tolv tusinde Daler, hvormed

jeg indbetalte min Part i Skonnerten »Ulken« og i Kautionen. Jeg blev forbavset, da han tilbød mig Summen; men nu kan jeg forstaa det; det var vel Pigebarnet, der stod bag ved.«

»Har De stillet ham nogen Kaution?«

»Jeg har blot leveret ham et simpelt Bevis og er indført i hans Bøger for Summen.«

»Heise er en ondskabsfuld og hensynsløs Person, naar det drejer sig om Tilfredsstillelsen af hans personlige Lyster,« sagde Storch. »Jeg skal skaffe Dem ud af Gældsforholdet til ham, og det paa en nem Maade, hvis De vil følge mit Raad.«

»Jeg vil være Dem usigelig forbunden, Kammersekretær Storch.«

»Saa følg mit Raad, Therkelsen,« sagde denne.

Storch, der tænkte paa, hvad han havde læst i Pengeforordningen, opfordrede nu Therkelsen til at gaa til Heise. Han skulde som Fader tilkendegive Heise sin Harme og mage det saa, at han, Prokuratoren, øjeblikkelig opsagde ham de 12,000 Daler til Betaling. Therkelsen indvendte, at han i det Tilfælde vilde blive en ulykkelig Mand; men Storch beroligede ham med den Forsikring, at Pengene skulde han faa hos ham. Therkelsen burde sørge for hurtigst muligt, helst straks, at skaffe sig Prokuratorens Regninger. Kaperkaptajnen vilde gøre Indvendinger, men Kammersekretæren nedslog disse og fik hans Tilsagn om, at han den følgende Formiddag tidlig vilde gaa til Heise, hvis Forretningstid var mellem Kl. 10 og 12. Therkelsen forstod ikke det hele; men han stolede paa Storch, der med et Haandtryk erklærede, at han vilde hans Vel og selv vilde paatage sig Byrden. »Tænk paa Deres Datter, Therkelsen!« Det var de Ord, hvormed Storch forlod ham, da de skiltes i Klubbens Port.

Næste Formiddag, Vejret var koldt og sludfuldt, traadte Kaperkaptajn Therkelsen ind i Prokurator

Heises Kontor. Han vistes af Fuldmægtigen ind til Chefen, der sad i et lille Værelse og grundede over nogle Regnskaber. Heise var utidig og i daarligt Humør. Han havde om Aftenen, mod Sædvane, spillet med Tab i Skipperhuset »Novilla« i Nyhavn; han var kommen sent i Seng; han havde i Øjeblikket Brug for Penge, hvis han vilde forebygge Salget af en Gaard i Herløv, hvori han havde en Prioritet: Sattes Gaarden til Auktion, vilde den være tabt.

Heise anmodede Therkelsen om at tage Plads. »Naa, hvad vil De mig, min gode Kaptajn?« spurgte han tørt.

»Jeg vil ikke ha'e mere med Dem at gøre,« sagde Therkelsen. »Ved De hvorfor?« Her rejste Kaperkaptajnen sig, slog i Bordet, saa Skrivetøjet dansede, stirrede ham med et lynende Blik ind i Ansigtet og raabte: »For De er en Skurk!«

Prokuratoren fløj op af Stolen og vilde flygte ind i Kontoret, men Therkelsen stillede sig for Døren.

»De har skændet min Sigrids gode Navn og Rygte, De har maaske gjort mere end det. De er en Usselryg, jeg vil ikke ha'e mere at gøre med Dem!«

»Hold Dem i Skindet,« sagde Heise med skælvende Stemme og hvid i Ansigtet af Forbitrelse. »Skældsord retorqverer jeg ikke. De glemmer nok, Kaperkaptajn, at De er i min Gæld?«

»Kom med Deres Regning straks, saa vi blot kan bli'e hinanden kvit! Kom med den! siger jeg.«

»Min Fuldmægtig skal levere Dem den om et Par Timer. Ud- og Indbetalinger finder Sted paa mit Kontor efter Kl. 2. Vil De saa forsvinde!«

Heise vendte Ryggen til Therkelsen, som slog Døren i efter sig. Han styrede sin Kurs lige op

til Storch i Strandstræde og meddelte ham, hvorledes det var gaaet.

»Naar De har faaet Regningen, Therkelsen, bring mig den.«

Det skete. Storch begav sig derpaa med Therkelsen til Notarius publicus, hvor Regningen blev paategnet.

»Saa følges vi ad til Prokurator Heise,« sagde Kammersekretæren.

»Ganske som De vil,« svarede Kaperkaptajnen, der trygt overlod ham Sagen.

»Tag her 2000 Daler i Kurantsedler,« sagde Storch, idet han aabnede sin Tegnebog. »Giv Heise dem; mere skal han ikke have. Vi to kan senere ordne Affæren med hinanden.«

Therkelsen studsede, men takkede ham varmt. Storch satte ham nærmere ind i Sagen.

Da de traadte ind i Kontoret, var Heise der ikke. Han sad inde i sit lille Arbejdsværelse og gennemlæste eftertænksomt Forordningen af den 5. Januar 1813 om Forandring i Pengevæsenet for Kongerigerne og Hertugdømmerne, der nu først midt i Maaneden bragtes til Offenlighedens Kundskab gennem »Statstidende«. Gentagne Gange repeterede han Paragraferne om de Kreditorer, som straks forlangte deres Kapitaler udbetalte og saa med Studsen, hvilket Tab de maatte underkaste sig. Han harmedes ved Tanken om, at han fornylig havde affordret Therkelsen det Beløb, denne skyldte ham. Atter vilde han gennemgaa Bestemmelserne om Prioriteter og Obligationer, da Fuldmægtigen meldte ham, at to Herrer, Kaptajn Therkelsen og Kammersekretær Storch var inde paa Kontoret og ønskede at afvikle en Forretning med ham.

Prokuratoren gik øjeblikkelig ind, hilste koldt paa dem og blev staaende bag Skranken.

»Jeg skylder Dem 12,000 Daler Kurant, Hr.

Prokurator, som De har fordret tilbagebetalt straks,« sagde Therkelsen. Han tav et Øjeblik, Prokuratoren ligesaa; Storch fæstede Blikket stift paa ham.

»Efter Pengeforordningen af 5. Januar betaler jeg Dem herved Beløbet med 2000 Daler Kurant, og saa er vi hinanden kvit. Deres Kvittering, Hr. Prokurator,« ytrede Kaptajnen, idet han talte Pengene op.

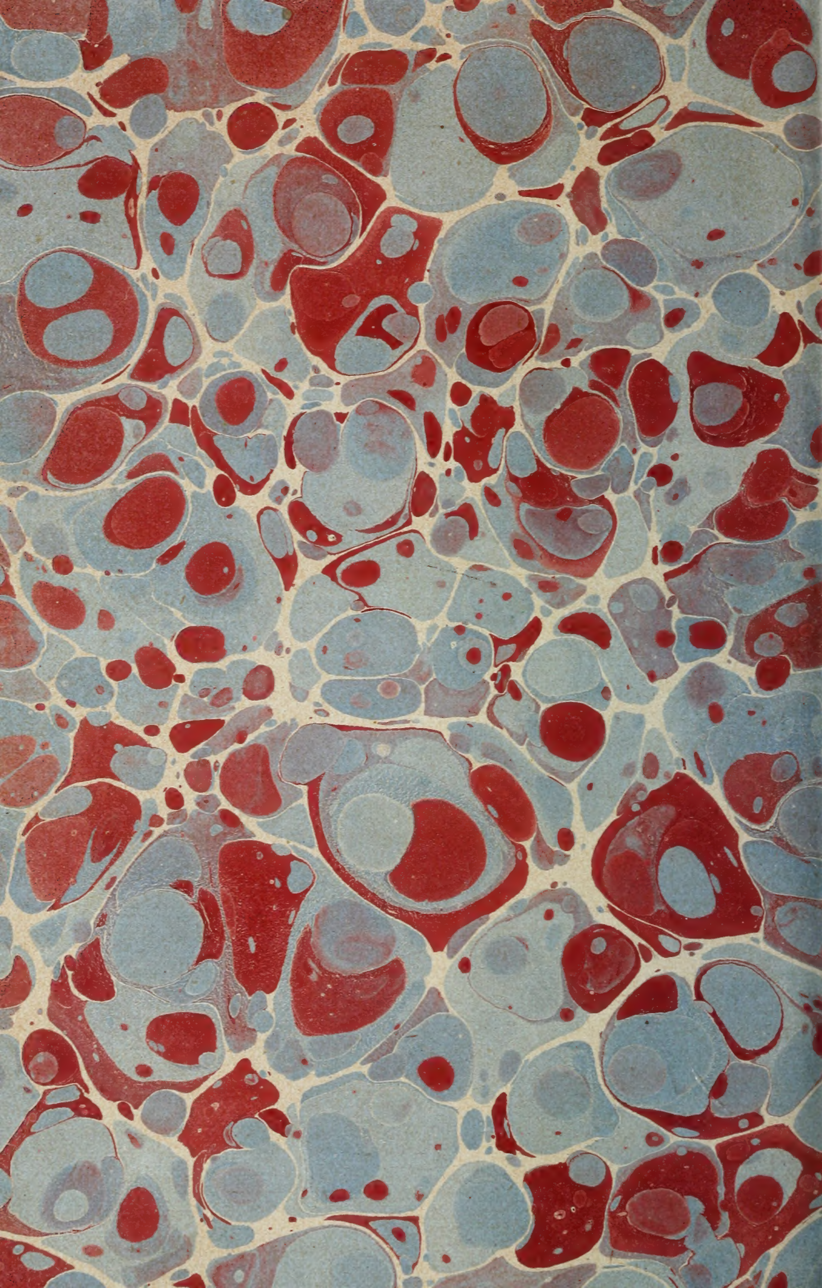
Heise skrev Kvitteringen, tog Pengene og kastede dem med Uvillie hen paa et lille Bord.

Han vendte sig derefter mod Storch og sagde med et bittert Smil: »Hr. Kammersekretæren har maaske været Kaperkaptajnen behjælpelig med hele denne Affære.«

»Ja,« svarede Storch, »Hr. Therkelsen vilde have Sagen bragt i Orden, før han med sin Datter begiver sig til Herman Ridderstads Bryllup med Jomfru Marie Agerskov, i Holsten. Jeg skal vel gratulere Brudeparret fra Dem?«

Prokurator Heise sagde intet. Han nikkede koldt til Tegn paa Afsked, vendte Kaperkaptajnen og Kammersekretæren Ryggen og gik hurtigt ind i sit Arbejdsværelse.

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 09 08 07 14 017 9